



**BASKİRESİM LİSANS PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI
VE UKİYO-E’NİN PROGRAMLARDAKİ YERİ**

Ebru ÜNAL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
RESİM-İŞ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MART, 2023

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezdten fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Ebru

Soyadı : ÜNAL

Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Resim–İş Eğitimi Bilim Dalı

İmza :

Teslim Tarihi : .../.../2023

TEZİN

Türkçe Adı : Baskıresim Lisans Programlarının Karşılaştırılması ve Ukiyo-e'nin Programlardaki Yeri

İngilizce Adı : Comparison of Printmaking Programs of Undergraduate Education and Ukiyo-e's Place in Printmaking Programs

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Ebru ÜNAL

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Ebru ÜNAL tarafından hazırlanan “Baskıresim Lisans Programlarının Karşılaştırılması ve Ukiyo-e’nin Programlardaki Yeri” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Osman Çaydere

(Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Başkan: Doç. Dr. Mehtap Pazarlıoğlu Bingöl

(Temel Sanat Bilimleri, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

.....

Üye: Dr. Öğr. Üy. Murat Aslan

(Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Tez Savunma Tarihi: 02/03/2023

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Şaban ÇETİN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Akademik hayata adım atmamla birlikte, hem lisans eğitimim boyunca hem de yüksek lisans eğitimim boyunca kendisinden çok şey öğrendiğim, bu aşamalara gelmemde büyük emeği olan, kıymetli bilgi ve deneyimleriyle bana daima destek olan saygıdeğer hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Osman ÇAYDERE'ye;

Tezimin değerlendirilme aşamasında kıymetli fikir ve önerileri ile destek olan saygıdeğer jüri üyelerim; Dr. Öğr. Üyesi Murat ASLAN ve Doç. Dr. Mehtap PAZARLIOĞLU BİNGÖL'e;

Tez sürecim boyunca her sevincime ve her üzüntüme ortak olan, her aşamada yanımda olarak bana destek olan, sadece tez süreci boyunca değil hayatım boyunca da daima destek olan ve olacağını bildiğim sevgili arkadaşım Zehra ALKAN'a;

Hayattaki en büyük destekçilerim olan, beni bugünlere getirerek maddi ve manevi destekleriyle daima yanımda olan, bana inanan ve bana güç veren kıymetli annem Serpil ÜNAL'a ve kıymetli babam Bilen ÜNAL'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ebru ÜNAL

Mart, 2023

BASKİRESİM LİSANS PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI VE UKİYO-E’NİN PROGRAMLARDAKİ YERİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Ebru ÜNAL

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Mart, 2023

ÖZ

“Baskıresim Lisans Programlarının Karşılaştırılması ve Ukiyo-e’nin Programlardaki Yeri” isimli araştırmanın birinci amacı; Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore, Kanada ve Türkiye’deki baskıresim lisans programlarının yapısal, içerik ve uygulanma durumu ölçütlerine göre incelenip karşılaştırılmasıdır. İkinci amacı ise, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskıresim lisans programlarındaki yerinin incelenmesidir. Araştırılan üniversitelerin yapısal durumu açısından; fakülteler, öğretim üyesi ve öğrenci sayısı, değişim programların, fiziki olanaklar ve üniversitelerin elde ettiği başarılar incelenmiştir. Programlardaki ders içerikleri açıklanmış, derslerin kredi sayıları ve stüdyo/atölye durumları incelenmiştir. Uygulanma durumu açısından; kabul ve kayıt koşulları, değerlendirme sistemi ve mezuniyet koşulları incelenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır ve genel tarama model olarak seçilmiştir. Doküman incelemesi ile veriler toplanmıştır ve elde edilen veriler betimsel analiz kullanarak çözümlenmiştir. Daha önce baskıresim lisans programlarının karşılaştırılması ve Türkiye’deki baskıresim lisans programı ile dünyadaki örneklerinin birlikte incelenmesi hakkında herhangi bir akademik araştırmanın yapılmamış olması bu araştırmanın önemini göstermektedir. Araştırılan üniversiteler kapsamında baskıresim programlarının benzerlikleri ve farklılıkları tespit edilerek raporlaştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, yurtdışındaki üniversitelerin birçok açıdan Türkiye’ye göre daha çok imkân sunduğu, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili ders içeriklerinin ise yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yeni bir bakış açısı kazandırmak için Uzak Doğu sanatına programlarda yer verilmesine ve baskıresim programlarının sayısının artırılarak geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmuştur.



Anahtar Kelimeler : Baskıresim, Sanat Eğimi, Ukiyo-e
Sayfa Adedi : 168 + XX
Danışman : Prof. Dr. Osman ÇAYDERE

**COMPARISON OF PRINTMAKING PROGRAMS OF
UNDERGRADUATE EDUCATION AND UKIYO-E'S PLACE IN
PRINTMAKING PROGRAMS**

(M. S. Thesis)

Ebru ÜNAL

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATION SCIENCES

March, 2023

ABSTRACT

The first aim of this research is to examine and compare the printmaking undergraduate programs according to the structural, content and application situations in the United States of America, South Korea, Canada and Turkey. The second aim is to examine the place of Ukiyo-e/Far East art in the printmaking programs. The investigated universities were examined in terms of the structural situation; such as faculties and programs that they have, number of faculty members and students, exchange programs, physical facilities and achievements. In terms of content situation; the course contents were explained, the number of credits and studio/workshop situations were examined. Admission and registration conditions, assessment system and graduation conditions were examined in terms of application situation. In this research, the qualitative research method was used and the general survey was chosen as the model. Data were collected through document review. The data obtained in the research were analyzed using descriptive analysis. The fact that no academic research has been conducted to date on this subject, shows the importance of this research. According to the findings, similarities and differences have been identified and reported in the printmaking programs. Within the scope of the first aim of the research, it has been concluded that overseas universities offer more opportunities in many respects than in Turkey. It has been concluded that the course contents related to Ukiyo-e/ Far Eastern art are quite insufficient in printmaking programs. In order to gain a new perspective, suggestions were presented for Ukiyo-e/Far Eastern art to be included in the printmaking programs and for increasing the number of print painting programs and improving their content. In order to gain a new perspective, suggestions were presented for Far Eastern art to be included in the printmaking programs and also for increasing the number of programs and improving their content.



Key Words : Printmaking, Art Education, Ukiyo-e
Page Number : 168 + XX
Supervisor : Prof. Dr. Osman ÇAYDERE

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	vi
ÖZ	vii
ABSTRACT	ix
İÇİNDEKİLER.....	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xvii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xix
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Konusu.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Problemleri.....	5
1.4. Araştırmanın Kapsamı, Sayıtları ve Sınırlılığı	6
1.5. Araştırmanın Önemi.....	6
1.6. Tanımlar	6
1.7. İlgili Araştırmalar	9
BÖLÜM II.....	13
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	13
2.1. Sanat Eğitimi.....	13

2.2. Baskıresim Sanatı ve Tarihsel Gelişimi	16
2.3. Türkiye’de Baskıresim Sanatının Gelişimi.....	20
2.4. Baskıresim Teknikleri	22
2.4.1. Yüksek Baskı	22
2.4.1.1. Ağaç Baskı.....	22
2.4.1.2. Linolyum Baskı	23
2.4.2. Çukur Baskı.....	23
2.4.3. Düz Baskı	24
2.4.3.1. Monotip Baskı	24
2.4.3.2. Litografi Baskı (Taş Baskı).....	25
2.4.4. İpek Baskı (Serigrafi Baskı, Elek Baskı).....	25
2.5. Ukiyo-e	26
2.5.1. Tarihsel Süreç İçerisinde Ukiyo-e Baskı Sanatına Bakış	26
2.5.2. Ukiyo-e ve Zen Budizmi	38
2.5.3. Ukiyo-e ve Avrupa’daki Etkisi	39
2.6. Eğitim Programları.....	46
BÖLÜM III	51
YÖNTEM.....	51
3.1. Araştırma Modeli.....	51
3.2. Çalışma Grubu	52
3.2.1. Araştırmanın Birinci Amacına Yönelik Çalışma Grubu	52
3.2.1.1. Arizona State Üniversitesi.....	52
3.2.1.2. New Paltz State Üniversitesi	54
3.2.1.3. Ontario Sanat ve Tasarım Üniversitesi (OCAD)	55
3.2.1.4. Hongik Üniversitesi.....	56
3.2.1.5. Anadolu Üniversitesi.....	57

3.3. Veri Toplama Araçları	58
3.4. Veri Analizi Tekniği.....	58
BÖLÜM IV	59
BULGULAR VE YORUM	59
4.1. Araştırmacının Birinci Amacına Yönelik Bulguları.....	59
4.1.1. Baskiresim Programlarının Yapısal Durumuna Yönelik Bulgular	59
4.1.1.1. <i>Arizona State Üniversitesi</i>	60
4.1.1.1.1. <i>Arizona State Üniversitesi Fakülteleri</i>	60
4.1.1.1.2. <i>Arizona State Üniversitesi Baskiresim Eğitimi Veren Program</i>	61
4.1.1.1.3. <i>Arizona State Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı</i>	61
4.1.1.1.4. <i>Arizona State Üniversitesi Öğrenci Sayısı</i>	61
4.1.1.1.5. <i>Arizona State Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı</i>	61
4.1.1.1.6. <i>Arizona State Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları</i>	62
4.1.1.2. <i>New Paltz State Üniversitesi</i>	65
4.1.1.2.1. <i>New Paltz State Üniversitesi Fakülteleri</i>	65
4.1.1.2.2. <i>New Paltz State Üniversitesi Baskiresim Eğitimi Veren Program</i>	66
4.1.1.2.3. <i>New Paltz State Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı</i>	66
4.1.1.2.4. <i>New Paltz State Üniversitesi Öğrenci Sayısı</i>	66
4.1.1.2.5. <i>New Paltz State Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı</i> ...	66
4.1.1.2.6. <i>New Paltz State Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları</i>	67
4.1.1.3. <i>OCAD Üniversitesi</i>	69
4.1.1.3.1. <i>OCAD Üniversitesi Fakülteleri</i>	69
4.1.1.3.2. <i>OCAD Üniversitesi Baskiresim Eğitimi Veren Program</i>	69
4.1.1.3.3. <i>OCAD Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı</i>	69

4.1.1.3.4. OCAD Üniversitesi Öğrenci Sayısı.....	69
4.1.1.3.5. OCAD Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı	70
4.1.1.3.6. OCAD Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları	70
4.1.1.4. Hongik Üniversitesi.....	72
4.1.1.4.1. Hongik Üniversitesi Fakülteleri.....	72
4.1.1.4.2. Hongik Üniversitesi Baskiresim Eğitimi Veren Program	72
4.1.1.4.3. Hongik Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı	73
4.1.1.4.4. Hongik Üniversitesi Öğrenci Sayısı.....	73
4.1.1.4.5. Hongik Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı	73
4.1.1.4.6. Hongik Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları	74
4.1.1.5. Anadolu Üniversitesi.....	75
4.1.1.5.1. Anadolu Üniversitesi Fakülteleri.....	75
4.1.1.5.2. Anadolu Üniversitesi Baskiresim Eğitimi Veren Program	76
4.1.1.5.3. Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı.....	76
4.1.1.5.4. Anadolu Üniversitesi Öğrenci Sayısı	76
4.1.1.5.5. Anadolu Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı	76
4.1.1.5.6. Anadolu Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları	77
4.1.2. Baskiresim Programlarının İçerik Durumuna Yönelik Bulgular	78
4.1.2.1. Arizona State Üniversitesi.....	78
4.1.2.1.1. Arizona State Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği	78
4.1.2.1.2. Arizona State Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskiresim Bölümü Hakkında	92
4.1.2.2. New Paltz State Üniversitesi	93
4.1.2.2.1. New Paltz State Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği.	93

4.1.2.2.2. <i>New Paltz State Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskiresim Bölümü Hakkında</i>	96
4.1.2.3. OCAD Üniversitesi	97
4.1.2.3.1. <i>OCAD Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği</i>	97
4.1.2.3.2. <i>OCAD Üniversitesi Sanat Fakültesi Baskiresim ve Yayın Bölümü Hakkında</i>	124
4.1.2.4. Hongik Üniversitesi	126
4.1.2.4.1. <i>Hongik Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği</i>	126
4.1.2.4.2. <i>Hongik Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskiresim Bölümü Hakkında</i>	131
4.1.2.5. Anadolu Üniversitesi	132
4.1.2.5.1. <i>Anadolu Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği</i>	132
4.1.2.5.2. <i>Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baski Sanatları Bölümü Hakkında</i>	136
4.1.3. Baskiresim Programlarının Uygulanma Durumuna Yönelik Bulgular	138
4.1.3.1. Arizona State Üniversitesi	138
4.1.3.1.1. <i>Arizona State Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları</i>	138
4.1.3.1.2. <i>Arizona State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	138
4.1.3.1.3. <i>Arizona State Üniversitesi Mezun Olma Koşulları</i>	139
4.1.3.2. New Paltz State Üniversitesi	139
4.1.3.2.1. <i>New Paltz State Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları</i>	139
4.1.3.2.2. <i>New Paltz State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	139
4.1.3.2.3. <i>New Paltz State Üniversitesi Mezun Olma Koşulları</i>	140
4.1.3.3. OCAD Üniversitesi	140
4.1.3.3.1. <i>OCAD Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları</i>	140
4.1.3.3.2. <i>OCAD Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	141
4.1.3.3.3. <i>OCAD Üniversitesi Mezun Olma Koşulları</i>	141

4.1.3.4. Hongik Üniversitesi.....	142
4.1.3.4.1. Hongik Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları	142
4.1.3.4.2. Hongik Üniversitesi Değerlendirme Sistemi.....	143
4.1.3.4.3. Hongik Üniversitesi Mezun Olma Koşulları.....	144
4.1.3.5. Anadolu Üniversitesi.....	144
4.1.3.5.1. Anadolu Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları.....	144
4.1.3.5.2. Anadolu Üniversitesi Değerlendirme Sistemi.....	144
4.1.3.5.2. Anadolu Üniversitesi Mezun Olma Koşulları.....	145
4.2. Araştırmacının İkinci Amacına Yönelik Bulguları	145
4.2.2. Baskiresim Eğitim Programlarında Ukiyo-e/Uzak Doğu Sanatının Yerine Yönelik Bulgular	145
BÖLÜM V	149
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	149
5.1. Sonuçlar	149
5.1.1. Araştırmanın Birinci Amacına İlişkin Sonuçlar	149
5.1.1.1. Baskiresim Programlarının Yapısal Durumuna Yönelik Sonuçlar.....	149
5.1.1.2. Baskiresim Programlarının İçerik Durumuna Yönelik Sonuçlar	151
5.1.1.3. Baskiresim Programlarının Uygulanma Durumuna Yönelik Sonuçlar	155
5.1.2. Araştırmanın İkinci Amacına İlişkin Sonuçlar.....	156
5.2. Öneriler	157
5.2.1. Baskiresim Programlarının Geliştirilmesine Yönelik Öneriler.....	157
5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	159
KAYNAKLAR.....	161

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Tasarım ve Sanat Fakültesi Lisans Programları</i>	60
Tablo 2. <i>Üniversite Bünyesinde Bulunan Fakülteler ve Lisans Programları</i>	65
Tablo 3. <i>Üniversite Bünyesinde Bulunan Fakülteler ve Lisans Programları</i>	69
Tablo 4. <i>Üniversite Bünyesinde Bulunan Fakülteler ve Lisans Programları</i>	72
Tablo 5. <i>Baskiresim Birinci Yıl Birinci Dönem Ders Programı</i>	78
Tablo 6. <i>Baskiresim Birinci Yıl İkinci Dönem Ders Programı</i>	79
Tablo 7. <i>Baskiresim İkinci Yıl Birinci Dönem Ders Programı</i>	79
Tablo 8. <i>Baskiresim İkinci Yıl İkinci Dönem Ders Programı</i>	80
Tablo 9. <i>Baskiresim Üçüncü Yıl Birinci Dönem Ders Programı</i>	80
Tablo 10. <i>Baskiresim Üçüncü Yıl İkinci Dönem Ders Programı</i>	80
Tablo 11. <i>Baskiresim Dördüncü Yıl Birinci Dönem Ders Programı</i>	81
Tablo 12. <i>Baskiresim Dördüncü Yıl İkinci Dönem Ders Programı</i>	81
Tablo 13. <i>Baskiresim Birinci Yıl Ders Programı</i>	93
Tablo 14. <i>Baskiresim İkinci Yıl Ders Programı</i>	93
Tablo 15. <i>Baskiresim Üçüncü Yıl Ders Programı</i>	94
Tablo 16. <i>Baskiresim Dördüncü Yıl Ders Programı</i>	94
Tablo 17. <i>Baskiresim ve Yayın Birinci Yıl Ders Programı</i>	97
Tablo 18. <i>Baskiresim ve Yayın İkinci Yıl Ders Programı</i>	98
Tablo 19. <i>Baskiresim ve Yayın Üçüncü Yıl Ders Programı</i>	98

Tablo 20. <i>Baskiresim ve Yayın Dördüncü Yıl Ders Programı</i>	98
Tablo 21. <i>Baskiresim ve Yayın Zorunlu Dersler</i>	100
Tablo 22. <i>Baskiresim ve Yayın Seçmeli Dersler</i>	100
Tablo 23. <i>Baskiresim ve Yayın Açık Seçim Dersleri</i>	101
Tablo 24. <i>Baskiresim ve Yayın Zorunlu Sanat ve Bilim Dersleri</i>	102
Tablo 25. <i>Baskiresim Bölümü Birinci Yıl Ders Programı</i>	126
Tablo 26. <i>Baskiresim Bölümü İkinci Yıl Ders Programı</i>	126
Tablo 27. <i>Baskiresim Bölümü Üçüncü Yıl Ders Programı</i>	127
Tablo 28. <i>Baskiresim Bölümü Dördüncü Yıl Ders Programı</i>	127
Tablo 29. <i>Baskı Sanatları Birinci Sınıf Birinci Dönem Ders Programı</i>	132
Tablo 30. <i>Baskı Sanatları Birinci Sınıf İkinci Dönem Ders Programı</i>	132
Tablo 31. <i>Baskı Sanatları İkinci Sınıf Birinci Dönem Ders Programı</i>	133
Tablo 32. <i>Baskı Sanatları İkinci Sınıf İkinci Dönem Ders Programı</i>	133
Tablo 33. <i>Baskı Sanatları Üçüncü Sınıf Birinci Dönem Ders Programı</i>	133
Tablo 34. <i>Baskı Sanatları Üçüncü Sınıf İkinci Dönem Ders Programı</i>	134
Tablo 35. <i>Baskı Sanatları Dördüncü Sınıf Birinci Dönem Ders Programı</i>	134
Tablo 36. <i>Baskı Sanatları Dördüncü Sınıf İkinci Dönem Ders Programı</i>	134
Tablo 37. <i>Yabancı Dil Dersleri</i>	134
Tablo 38. <i>Mesleki Seçmeli Dersler</i>	135
Tablo 39. <i>Seçmeli Dersler</i>	136
Tablo 40. <i>Arizona State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	138
Tablo 41. <i>New Paltz State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	140
Tablo 42. <i>OCAD Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	141
Tablo 43. <i>Hongik Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	143
Tablo 44. <i>Anadolu Üniversitesi Değerlendirme Sistemi</i>	144

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Hishikawa Moronobu, “Kitano Mabedi'ndeki Izumi Shikibu”, 1683.....	29
Şekil 2. Torii Kiyonobu I, “Ukiyo Tsurezure”.....	30
Şekil 3. Ishikawa Toyonobu, “Rüzgardaki Güzellik”.....	30
Şekil 4. Suzuki Harunobu, “Suma Plajı'ndaki Matsukaze ve Murasame”.....	31
Şekil 5. Kitagawa Utamaro, “Güzellik ve Köpek”.....	32
Şekil 6. Katsushika Hokusai, “Ryogoku Köprüsü'nde Havai Fişek Gösterisi”.....	33
Şekil 7. Katsushika Hokusai, “Kızıl Fuji”.....	34
Şekil 8. Katsushika Hokusai, “Suruga Eyaletindeki Ejiri”.....	35
Şekil 9. Katsushika Hokusai, “Kanagawa Açıklarında Büyük Dalga”.....	36
Şekil 10. Utagawa Hiroshige, “Atake ve Shin-Ōhashi Köprüsü Üzerinde Ani Sağanak”...37	
Şekil 11. Utagawa Hiroshige, “Kawasaki: Rokugô Feribotu”.....	37
Şekil 12. Edouard Manet, “Fifre Çalan Çocuk”.....	40
Şekil 13. Edouard Manet, “Emlie Zola'nın Portresi”.....	40
Şekil 14. Claude Monet, “La Japonaise”.....	41
Şekil 15. Vincent van Gogh, “Père Tanguy'un Portresi”.....	42
Şekil 16. Vincent van Gogh, “Kafede: Le Tambourin'deki Agostina Segatori”.....	43
Şekil 17. Vincent van Gogh, “Çiçek Açan Badem Ağacı”.....	44
Şekil 18. Utagawa Hiroshige, “Kameido'daki Plum Estate”.....	44
Şekil 19. Vincent van Gogh, “Yağmur Altında Köprü”.....	45



BÖLÜM I

GİRİŞ

Mağara duvarlarındaki resimlerin, birçok sanat alanında olduğu gibi baskiresim sanatının da başlangıcı olarak kabul edildiği ve genellikle baskiresmin gerektirdiği temel prensipleri barındırdığı bilinmektedir. Baskiresimlerin tekniğinde, kalıp olarak insan eli, yüzey olarak ise duvar ve boya kullanılmıştır. Yapılan baskıların düzenlenmesi ve çoğaltılması gibi düşüncelerin ortaya çıkması ile yeni baskiresim teknikleri ortaya çıkmaya başlamıştır. Günümüzde baskiresim alanı için ülkemiz kapsamında “özgün baskiresim” tanımı kullanılmaktadır (Aslıer, 2009). Baskı tekniklerinin tarihine bakıldığında geçmişinin oldukça eskilere dayandığı görülmektedir. İlk baskı örneklerinin genel olarak iletişime yönelik olduğu ortaya çıkmıştır. Bilgi edinme ve kültürlerin devamının sağlanmasında baskiresimlerin önemli bir rolü olduğu bilinmektedir. Kâğıdın ve yazının icadıyla birlikte kültürlerin koruma altına alınması için belgelenmelerinin yapılması baskı teknikleri ile yapılmıştır. Baskı teknikleri artmaya devam ettikçe farklı alanlarda kendi yerlerini bulan teknikler, baskiresminin gelişiminde ve üretiminde önemli bir yere sahip olmuştur (Demir, 2012).

Baskiresmin, M.Ö.105 yılında Çin’de kâğıdın icadıyla birlikte ortaya çıktığı bilinmektedir. Uzak Doğu’da ise Budizm ile yayılmıştır. Çin, Japonya ve Hindistan’a yayılan baskiresimler, buradan da Avrupa’ya geçmiştir. İlk dönemlerinde dini konulara odaklanan baskiresim, 17.yüzyıla gelindiğinde kendi sanat anlayışı ve felsefesine kavuşarak baskiresmin üslubunu farklılaştırmıştır. Ağaç baskiresminin Uzak Doğu üslubu olan Ukiyo-e’nin doğduğu yer Japonya’ya baktığımızda ise, baskiresim sanatının en üst noktasının Ukiyo-e baskıları sayesinde Edo döneminde (1603-1863) yaşandığını söylemek mümkündür.

Bu baskiresimlerde genel olarak, günlük yaşam, doğa ve sıradan insanlar konu olarak ele alınmıştır. Konusu, renkleri ve yapılışı ile Avrupa’da büyük bir yankı uyandıran Ukiyo-e baskıları, dönemin sanatseverleri tarafından “Japonizm” olarak adlandırılmış ve 20.yüzyıla kadar devam etmiştir (Kita, 2001; Aslan, Çokokumuş & Türker 2015).

Ukiyo-e, Japonya’nın 17.yüzyıl ortalarındaki inziva dönemi içinde ortaya çıkmış ve yaklaşık iki yüzyıl boyunca Japon sanatına hâkim olan baskiresim sanat akımıdır. 1853’te Japonya’nın limanlarını açmasıyla birlikte bu inziva dönemi sona ermiş ve 1867 itibariyle ise Japonya, Paris Dünya Fuarı’na bir heyet yollayacak kadar dışa açılmıştır. Bu ulusal fuar sayesinde Ukiyo-e’ler Avrupa’da büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. Ukiyo-e’den etkilenen dönemin sanatçıları bu baskıları toplayarak koleksiyonunu yapmaya başlamış, Batılı sanatçılar ilk defa diğer resim geleneklerine bakmıştır (Cheshire, 2019). Batılı sanatçılar Ukiyo-e Japon baskılarını, Avrupa sanat ve kültürüne farklı bir açıdan bakma yöntemi ve yeni bir duyarlılıkla tanıştırma aracı olarak görmüşlerdir. O dönemde Avrupa’da yaşanan Empresyonizm akımının sanatçılarından olan Manet, Monet ve Van Gogh gibi birçok Batılı sanatçı Ukiyo-e’lerden oldukça etkilenmiştir (Howard, 2020). Ukiyo-e’nin kelime anlamına baktığımızda, Ukiyo’nun dalgalanan, yüzen dünya, gelip-geçici, fani dünya gibi anlamlara sahip olduğu görülmüştür. Ukiyo-e’nin ise, bir anı diğer anına uymayan dünya veya fani dünya ile ilgili resimler olduğu kanısına varılmıştır (Koçak, 2002).

Baskiresim; aktarılmak istenen görsellerin, başka bir yüzeye çeşitli kalıp yöntemleri ile kâğıt ve benzeri malzemeler üzerine aktarılacak birden çok kopyasının elde edildiği bir sanat dalıdır (Aslan, 2019). Ağaç, ipek, linol, metal ve taş gibi çeşitli malzemeler kullanılmaktadır. Sanatçılar, baskı kalıplarını birden çok çoğaltma tekniğini kullanarak oluşturabilmektedir. Baskiresmin, diğer dillerdeki adlarına baktığımızda, İngilizce’de *print/printmaking*, Almanca’da *drucktechnik*, Fransızca’da *estampe*, İtalyanca’da *stampa* olduğunu görmekteyiz. Ülkemizdeki ilk örnekleri için “gravür sanatı” ve “sanat grafiği” gibi tanımlar kullanılmış, ancak ilk kez 1972 yılında Mustafa Aslier tarafından kullanılan “özgün baskiresim” adı dilimize yerleşmiştir (Doyran, E.Y., Gürler, Z. & Yılmaz, B. 2019).

Baskiresim, bir baskının birden çok kopyasının elde edildiği bir sanat dalıdır. “Tek ve biricik” olan, sadece sınırlı sayıdaki insanların sahip olabileceği diğer sanat dallarındaki eserlere göre daha çok insanın oldukça kolay bir şekilde ulaşabileceği bir sanat dalı olmuştur. Hızlı üretimi, maliyet olarak uygun olması, kolay ulaşılabilirliği gibi sebeplerle bir halk/kitle sanatı olarak görülmektedir. Sanat eserlerinin, halk tarafından benimsenmesi ve tüketilmesi, sanatın

retilmeye devam edilmesinin arkasındaki unsurların içinde bulunan toplumun sosyoekonomik ve sosyokültürel yapısı ile ilgili olduğu grlmektedir. Bu bağlamda, toplumların eğitim düzeyi, yağam biçimleri, kültür ve sanata verdikleri değer, devlet ve özel sektörün sanat ile olan iliğkisi gibi unsurlar, kültür ve sanatın toplumdaki esas temelini oluğturmaktadır. Bu açıdan ele alındığında, sanatçıların desteklenmesi ve geliğen teknolojik alt yapıya uyum sağlanması, sanat kurumlarının süreklilik arz edecek şekilde geliğtirilmeye devam edilmesi oldukça önemlidir. Geliğen teknolojiye ve çağın gereklerine uygun donanımlı sanat kurumlarının eğitim-ğretim nitelikleri artacağı için toplumcu bir anlayığla sanat üretimlerinin gerekleğtirilmesini sağladığını söylemek mümkündür (Demir, 2012).

Bu noktada arağtırılmak istenen konu, baskiresim lisans programları olmuğtur. Bu amaçla yükseköğretim kurumlarındaki baskiresim lisans programlarının incelenmesi gerekli grlmğtr. ğrenme-ğretme süreci ile birlikte ders içerikleri ve değerlendirme durumlarını da kapsayan eğitim programları, toplumdaki bireylerin eğitim amaçlarına ulağmasını sağlayan bilgiler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Eğitim sisteminin temeli eğitim programına dayanmaktadır ve geliğebilmesi için iğlevsel eğitim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Üniversiteler ise, toplumların kalkınmasını sağlayan ve geliğmesinde nc olan yükseköğretim kurumlarıdır. Bu arağtırmada, dünyadaki ve ülkemizde baskiresim lisans programları yapısal, içerik ve uygulanma ölçütlerine göre incelenerek karėılaėtırılmıė, ortaya koyulmuğ ve Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskiresim lisans programlarındaki yerine bakılmığtır.

1.1. Arağtırmanın Konusu

Bu arağtırmada, Amerika Birleğik Devletleri (ABD), Güney Kore, Kanada ve Türkiye’deki baskiresim lisans programları; yapısal durumu, içerik durumu ve uygulanma durumuna göre incelenmiğtir. Üniversitelerin seçiminde, bünyesinde baskiresim programının olmasına ve resmi internet sayfalarında baskiresim programı ile ilgili dokümanların ulağılabilir olunmasına öncelik tanınmığtır. Bununla birlikte, üniversitelerin ulusal ve uluslararası alanlarda elde ettiği bağarıları bakılmığtır. Bu kapsamda, arağtırmanın alığma grubu olarak, ABD’den Arizona State niversitesi ve New York State Üniversitesi, Güney Kore’den

Hongik Üniversitesi, Kanada'dan Ontario Sanat ve Tasarım Üniversitesi (OCAD) ve Türkiye'den Anadolu Üniversitesi seçilmiştir.

Baskıresim sanatında birçok baskı yöntemi bulunmaktadır. Bunlardan en çok bilineni ise geleneksel baskı yöntemlerinden birisi olan ağaç baskıdır. İlk çağlarda dini konuları ele alarak Uzak Doğu'da tahtaya oyularak yapılan ve geliştikçe dini konulardan kopan ağaç baskının, kuşkusuz en dikkat çekici sanat modasından birisi ise Ukiyo-e'dir. Ukiyo-e'nin dünyaya yayılmasıyla Batı ve Batılı sanatçıların bu baskılara ilgi göstermeye başlaması sanatçılar üzerinde bıraktığı etkiyi açıkça göstermektedir. Bu bağlamda Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskıresim lisans programındaki yeri incelenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın birinci amacı; Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore, Kanada ve Türkiye'deki baskıresim lisans programlarının incelenmesidir olmuştur. Birinci amaca ulaşmak için belirlenen alt amaçlar ise aşağıda belirtilmiştir.

1. ABD, Güney Kore, Kanada ve Türkiye'deki baskıresim lisans programlarının yapısal durumunun ortaya konması.
2. ABD, Güney Kore, Kanada ve Türkiye'deki baskıresim lisans programlarının içerik durumunun ortaya konması.
3. ABD, Güney Kore, Kanada ve Türkiye'deki baskıresim lisans programlarının uygulanma durumunun ortaya konması.
4. Alt amaçlar doğrultusunda elde edilen bulgular aracılığıyla, baskıresim programlarına yönelik yorumların ve önerilerin raporlanarak sunulması.

Bu araştırmacın ikinci amacı; Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskıresim lisans programındaki yerini incelemektir. Bu amaçla, baskıresim lisans programlarında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili ders içerikleri araştırılmıştır. Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının araştırma çerçevesine dahil edilmesinin nedenleri ise; eğitmen, öğretmen ve araştırmacıların ilgisini bu alana çekmek, ülkemizdeki alan yazın eksikliğini gidermeye destek olmak, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının ve felsefesinin eğitim programlarında yer alması için bir adım olabilmek ve önerilerde bulunmak istenmesidir.

1.3. Araştırmanın Problemleri

Eğitim-öğretimin temel amacı; yetiştirilmek istenen bireylerin topluma uymasını sağlayarak, davranış ve değer unsurları kapsamında bilgi ve becerilerin öğretilmesini sağlamak olmuştur. Bireylerin yaratıcı, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini kazanması amaç edinilmiştir. Bu amaçlara ulaşılması için gereken en temel araç ise eğitim programları olmuştur (Kalaycı, Yıldırım, 2020). Bir eğitim kurumunda veya sisteminde, bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek için yürütülen tüm etkinlikler “eğitim programı” kapsamına girmektedir (Saracaloğlu, 2019).

Eğitim programları genel olarak, programların uygulanma durumuna yönelik yapılan planlamalar bütünü olarak tanımlanmaktadır. Eğitim programlarının oluşturulması, uygulanması ve uygulanma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecine ise “program geliştirme” denilmektedir. Programların geliştirilmesi için eğitim programları hakkında verilerin toplanması, belirlenen ölçütlere göre bu verilerin karşılaştırılması ve programlar hakkında yorumların yapılması gerekmektedir (Kalaycı, Yıldırım, 2020). Bireylerin eğitime baktığımızda ise, yükseköğretimin hem bireylerin eğitim düzeyinin gelişmesinde hem de ülkelerin kalkınmasında önemli olduğu bilinmektedir (Erdem, 2013). Bu açıdan bakıldığında, eğitim programlarının karşılaştırılması ve değerlendirilmesinin yapılması önemli bir yere sahiptir.

Eğitim programlarının karşılaştırılması açısından yurt dışındaki baskiresim lisans programı ile Türkiye’deki baskiresim programının karşılaştırılarak incelenmesi hakkında bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma ile eğitim programlarının karşılaştırılmasının önemine bir kez daha değinilmiştir. Araştırma çerçevesine dahil edilmiş olan Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının ise baskiresim lisans programları ile birlikte analiz edilmediği görülmüş ve bu konu hakkında bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu amaçla baskiresim lisans programlarında Ukiyo-e’nin yeri araştırılmıştır.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda aşağıda belirtilen problem sorularına cevaplar aranmıştır.

1. ABD, Güney Kore, Kanada ve Türkiye’deki baskiresim lisans programları karşılaştırıldığında yapısal, içerik ve uygulanma ölçütleri açısından benzerlikleri ve farklılıkları nelerdir?
2. Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskiresim programlarındaki yeri nasıldır?

1.4. Araştırmanın Kapsamı, Sayıtları ve Sınırlılığı

Bu araştırma, kapsam ve içerik olarak baskiresim programını merkeze alması sebebiyle, dünyadaki ve ülkemizdeki baskiresim programlarını, yapısal, içerik ve uygulanma ölçütlerinde incelemiş, karşılaştırmış ve baskiresim lisans programlarında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının yerini incelemiştir.

Araştırmanın kapsamı açısından bakıldığında sayıtlar; ABD, Güney Kore, Kanada ve Türkiye’den seçilen baskiresim lisans programına sahip üniversiteler olmuştur.

Sınırlılığı ise; ülke olarak ABD, Güney Kore, Kanada ve Türkiye’yi ele almasıdır. Üniversite olarak Arizona State Üniversitesi, New Paltz State Üniversitesi, Hongik Üniversitesi, OCAD Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi’ni kapsamaktadır. Belirlenen bu üniversitelerin baskiresim programlarının karşılaştırılması ve ders içeriklerinin incelenmesi ile sınırlıdır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Daha önce baskiresim lisans programlarının karşılaştırılması hakkında ve Türkiye’deki baskiresim lisans programı ile dünyadaki baskiresim lisans programlarının karşılaştırılması hakkında herhangi bir akademik araştırmaya rastlanmamıştır. Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskiresim lisans programlarındaki yeri hakkında da herhangi bir akademik araştırmanın yapılmamış olması bu araştırmanın önemini göstermektedir.

Bununla birlikte, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı hakkında ülkemizde yapılan akademik araştırmanın az olması bu araştırmanın önemini göstermektedir. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular ve yapılmış olan önerilerin, alan yazındaki bilgi eksikliğini doldurarak bu konu hakkında araştırma yapmak isteyen araştırmacılara ve eğitim programları üzerinde çalışmak isteyen eğitimcilere yol gösterici bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

1.6. Tanımlar

Bu araştırmada yer alan temel kavramlar ile ilgili tanımlamalar aşağıda belirtilmiştir.

Academic Ranking of World Universities: Kısaltması “ARWU” olan “Dünya Üniversitelerinin Akademik Sıralaması”, dünya üniversite sıralamalarının yıllık yayımlandığı yayınlardan birisidir. İlk olarak 2003 yılında yayınlanan bu sıralama, Shanghai Ranking Consultancy tarafından yayınlanmaktadır. ARWU, dünya üniversitelerini

sıralamak için nesnel göstergeler kullanmaktadır. Bu göstergeler; Nobel Ödülü ve Alan Madalyaları kazanan mezun ve personel sayısı, yüksek atıf alan araştırmacıların sayısı, doğa ve bilim dergilerinde yayınlanan makale sayılarıdır. Her yıl 2500'den fazla üniversite ARWU tarafından sıralanmaktadır. Bu kapsamda en iyi 1000 üniversite listesi yayınlanmaktadır (Academic Ranking of World Universities, 2022).

BFA: Güzel Sanatlar Lisans derecesidir. Öğrencilerin görsel sanatlar, güzel sanatlar veya performans sanatlarında profesyonel eğitim almalarını sağlayan lisans derecesidir. Güzel Sanatlar Lisansı genel olarak dört yıl sürmektedir.

Center for World University Rankings: Kısaltması “CWUR” olan “Dünya Üniversite Sıralaması Merkezi”, eğitim ve araştırma sonuçlarının iyileştirilerek geliştirilmesi için hükümetlere ve üniversitelere öneriler veren ve çeşitli danışmanlık hizmetleri sağlayan lider bir kuruluştur. CWUR, 2012'den bu yana eğitim kalitesi, istihdam olanakları ve fakülte kalitesi göstergeleri aracılığıyla tamamen kendisinin yaptığı araştırmalar sonucunda uluslararası akademik sıralamasını yayınlamaktadır (Center for World University Rankings, 2022).

College Consensus: En saygın üniversite sıralama sistemlerinin sonuçlarını, gerçek öğrenci değerlendirmelerinin puanlarıyla birleştiren College Consensus, bu yaklaşımı ile diğer üniversite sıralamalarında eksik olan kapsamlı ve bütüncül bir bakış açısını sunmaktadır. College Consensus, okullara gönderilen anketlere veya gizli araştırmalara bağlı değildir. Yapılan sıralamalar objektif olarak analiz edilerek derecelendirilmektedir (College Consensus, 2022).

Forbes: Amerikan iş dünyası dergisidir. Genel olarak endüstri, finans, pazarlama, yatırım ve pazarlama konuları içermektedir. Forbes, birçok konuda çeşitli olarak hazırlamış olduğu sıralama listeleri ile uluslararası tanınmaktadır. Bu bağlamda Forbes, *Amerika'nın En İyi Üniversiteleri* sıralamasını, kaliteli eğitim, mezun sayısı ve öğrencilerin kendi alanlarında başarılı girişimci olmaları gibi faktörlere bağlı olarak yapmaktadır (Forbes, 2022).

GPA: Üniversitelerdeki genel ağırlıklı not ortalamasıdır. Açılımı “Grand Points Average” olarak tanımlanmaktadır.

Institute of International Education Open Doors: ABD'deki yüksek öğretim kurumlarında okuyan uluslararası öğrenciler, akademisyenler veya bu kurumlarda öğretmenlik yapanlar için önemli bir konumda olan IIE Open Doors, üniversitelerin uluslararası sıralamasını ABD

Hükümeti tarafından sağlanan fonlarla yapmakta ve ABD Dışışleri Bakanlığı tarafından desteklenmektedir (Institute of International Education Open Doors, 2022).

Korean Council for University Education: Kore Üniversite Eğitimi Konseyi (KCUE), Güney Kore'deki dört yıllık üniversitelerin temsili birliğidir (Korean Council for University Education, 2022).

International English Language Testing System: Kısaltımı "IELTS" olan "Uluslararası İngiliz Dili Sınav Sistemi", İngilizce seviyesinin belirlenmesi için yapılan bir sınavdır. Uluslararası geçerliliğe sahiptir.

QS World University Rankings: "QS Dünya Üniversite Sıralamaları", birçok farklı akademik kriterlere göre üniversite sıralamaları yapan bir kurumdur. 2004 yılından itibaren akademik sıralamalar yapan QS, dünya çapındaki en popüler karşılaştırmalı veri kaynağı haline gelmiştir. Sadece akademik başarı bazında değil, üniversiteleri bölümlerine ve fakültelerine göre de değerlendirip sıralama yapmaktadır (QS World University Rankings, 2022).

Test of English as a Foreign Language: Yabancı Dil Olarak İngilizce Testi (TOEFL), Amerikan İngilizcesi dil seviyesinin belirlenmesi için yapılan ve uluslararası geçerliliğe sahip bir sınav sistemidir.

Test of Proficiency in Korean: Korece Yeterlilik Testi (TOPIK), Korece dil seviyesinin belirlenmesi için yapılan bir sınavdır.

The Princeton Review: Dünyanın birçok ülkesinde eğitim danışmanlığı veren ve bu konuda en önde gelen eğitim kurumlarından birisidir. Öğrenci anketlerinden elde edilen sonuçlarla okulların akademik sıralamasını yapan The Princeton Review, akademisyenler ve yönetim, demografî, ders dışı sosyal etkinlikler, siyaset ve kampüs yaşamı gibi kategorileri de analiz etmektedir (The Princeton Review, 2022).

The Wall Street Journal – Times Higher Education (WSJ/THE): Öğrenci başarısını ve eğitimi merkezine alarak ABD üniversitelerinin sıralamasını yapan WSJ/THE, bu konuda ülke çapında öncü bir konumdadır. Sıralama, öğrencilerin eğitimlerine katılımları, öğretmenleri ile etkileşimleri ve deneyimlerinden memnuniyetleri gibi bir dizi temel konuyu inceleyen öğrenci anketlerinin sonucunu içermektedir (WSJ/THE, 2022).

U.S. News & World Report: Haftalık yayınlanan bir haber dergisidir. Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) Washington eyaletinde yayınlanmaktadır. U.S. News & World Report,

üniversiteler ile ilgili yaptığı akademik sıralamaları ile tanınmaktadır. 1983'ten beri akademik sıralama yapmaktadır. Genel olarak; en iyi dünya üniversiteleri, en iyi çevrimiçi okullar, en iyi liseler, en iyi enstitüler gibi sıralamaları bulunmaktadır (U.S. News & World Report, 2022).

University Ranking by Academic Performance (URAP): 2009'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin (ODTÜ) Enformatik Enstitüsü'nde kurulmuştur. Yükseköğretim kurumlarını akademik başarıları açısından değerlendirerek sıralamasını yapan bir araştırma laboratuvarıdır. Dünya çapındaki sıralaması için değerlendirme göstergeleri olarak, atıf sayısı, makale sayısı, atıf etkisi, bilimsel doküman sayısı, yayın etkisi ve uluslararası iş birliğini ele almaktadır. URAP, Türkiye çapındaki sıralaması için değerlendirme göstergeleri olarak, atıf sayısı, doktora öğrenci sayısı, makale sayısı, öğretim üyesi başına düşen atıf sayısı, öğretim üyesi başına düşen makale sayısı, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı, öğretim üyesi başına düşen toplam bilimsel doküman sayısı ve toplam bilimsel doküman sayısını ele almaktadır. (University Ranking by Academic Performance, 2022).

Washington Monthly: ABD'de her iki ayda bir yayınlanan siyaset ve hükümeti konu edinen kâr amacı gütmeyen bir dergidir. Akademik sıralamasını ise sosyal hareketlilik, araştırma, toplum ve ulusal hizmet faktörlerini ele alarak yapmaktadır (Washington Monthly, 2022).

1.7. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırmanın çerçevesi ile ilgili literatürde bulunan çalışmalar incelenmiş ve aşağıda konularına göre sıralanıp özetlenmiştir.

Akın (2005) tarafından yapılan “Türkiye ve Avrupa Birliği ilköğretim okulları sanat programlarının karşılaştırılması” konulu yüksek lisans tezinde konu olarak, ülkeler arası ilköğretim okullarının barındırdığı sanat müfredatları araştırılarak, Türk Eğitim Sistemi'nin Avrupa Birliği'nin eğitim sistemi politikasına olan uyumu incelenmiştir. Türkiye'nin ilköğretim düzeyi resim derslerinin daha verimli hale getirilmesi araştırmanın amacı olarak seçilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, Avrupa Birliğine üye olan ülkelerin ilköğretim sanat programlarında yer alan sanat eleştirisi dersinin, geleneksel ve halk sanatı, heykel, kinetik sanat ve mimari yapılar gibi alanları kapsadığı görülmüştür. Türkiye'deki ilköğretim sanat programlarına bakıldığında ise, sanat eleştirisi dersinin genellikle resim alanı ile ilgili olduğu

görülmüş ve bu konuda eksik kaldığı tespit edilmiştir ve bu açıdan geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Gülyüz (2021) tarafından yapılan “Türkiye ve Güney Kore sanat eğitimi öğretim programlarının karşılaştırılması” konulu yüksek lisans tezinde, birçok alanda uyguladığı geniş reformlar sayesinde büyük başarılar elde ederek günümüzde dünyanın en iyi eğitim sistemlerinden birisine sahip ülkelere olarak kabul edilen Güney Kore’nin, ilköğretim ve ortaöğretim sanat eğitimi programı ile Türkiye’nin ilköğretim ve ortaöğretim sanat eğitimi programları karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, ülkelerin tarihi, kültürü ve inanış şekillerinin sanat eğitiminin gelişiminde etkili olduğu tespit edilmiştir. Sanat eğitimi programlarının ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde yapısal ve içerik olarak benzerlik gösterdiği görülmüştür. Tespit edilen farklılık ise, Güney Kore’nin sanat eğitimi programında kişilik eğitiminin yer alması olmuştur. Genel olarak Güney Kore’nin sanat eğitimi programlarının birçok açıdan Türkiye’deki sanat eğitimi programlarına göre gelişmiş bir düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Gülensoy (2021) tarafından yapılan “Dünyada ve Türkiye’de lisans eğitimi veren kurumların grafik tasarım programlarının karşılaştırılması” konulu yüksek lisans tezinde, ABD, İngiltere, Yeni Zelanda ve Türkiye’deki grafik tasarım eğitimi veren ve en çok tercih edilen üniversitelerin grafik tasarım eğitim programları yapısal, içerik ve uygulama özellikleri açısından incelenerek karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre yurt dışı ve Türkiye’den seçilen üniversitelerin programlarında bazı farklılıklar belirlenmiştir. Bu bağlamda eğitimcilerin zamana uygun standartlarda eğitilmesi, yurt dışı olanaklarının ve eğitim programlarının incelenmesi, gerekirse eğitimcilerin yurtdışı program araştırmaları yapmaları önerilmiştir. Kültürel ve ekonomik farklılıkların eğitim programlarına yansımalarının yanı sıra modern araç gereçlerin ve stüdyo/atölye donanımlarının alınan eğitimin içeriğine etki etmekte olduğu sonucuna varılmıştır.

Ertosun (2006) tarafından yapılan “Türkiye’deki grafik sanat eğitimi ile Amerika’daki grafik sanat eğitiminin karşılaştırılması” konulu yüksek lisans tezinde, Türkiye’de ve Amerika’daki grafik tasarım eğitimi programlarının ders içerikleri incelenmiştir. Ülkeler arasındaki farklılıklar açısından bakıldığında Amerika’daki grafik tasarım eğitimi programlarının gelişmiş düzeyde olduğu görülse de Türkiye’deki programlar ile arasında büyük bir fark olmadığı kanısına ulaşılmıştır.

Karaçoban (2018) tarafından yapılan “A.İ. Herzen Rusya Devlet Pedagoji Üniversitesi ile Gazi Üniversitesi müzik öğretmenliği lisans programlarının karşılaştırılması” konulu yüksek lisans tezinde, Rusya’dan A. İ. Herzen Rusya Devlet Pedagoji Üniversitesi, Türkiye’den ise Gazi Üniversitesi seçilmiştir. Bu üniversitelerde bulunan müzik öğretmenliği programları karşılaştırılarak incelenmiştir. Araştırmanın amacı, Rusya ve Türkiye’de bulunan müzik öğretmenliği programlarının benzerlik ve farklılığının tespit edilmesi olmuştur. Çalışma grubundaki üniversitelerde yer alan programlar, kabul şartları, eğitim-öğretim süreci, ölçme ve değerlendirme sistemi, program içerikleri, mezuniyet şartları ve mezuniyet sonrası iş imkânları gibi ölçütler açısından benzerlik ve farklılıklara dair bulgular elde edebilmek için karşılaştırılmıştır.

İmamlı (2015) tarafından yapılan “Fransa ve Türkiye’nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarının karşılaştırılması” konulu yüksek lisans tezinde, Fransa ve Türkiye arasındaki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma ölçütleri olarak; içerik, eğitim-öğretim süreci ve değerlendirme sistemi seçilerek programların benzerlik ve farklılıkların ortaya konması amaçlanmıştır. Türkiye’nin merkezi bir eğitim sistemine sahip olmasına rağmen üniversitelerin kendi ders programlarını hazırlayabilme özgürlüğüne sahip olduğu ve karşılaştırmalı eğitim sayesinde programların geliştirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Aslan (2013) tarafından yapılan “Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş eğitimi programında özgün baskı dersinde karşılaşılan sorunlar” konulu yüksek lisans tezinde, eğitim fakülteleri bünyesindeki resim-iş öğretmenliği lisans programlarında bulunan özgün baskıresim derslerinin öğretim üyeleri, dersin uygulanma durumu ve uygulanma durumunda karşılaşılan sorunlar değerlendirilmiştir. Özgün baskı dersinin genel olarak yeterli fiziki donanımı olmadığı, ders saatleri açısından yetersiz kaldığı ve kurumların bu sanat için ayırdığı katkı paylarının yetersiz kaldığı görülmüştür. Sonuç olarak özetlenen bu sorunların, özgün baskı dersleri açısından olumsuz etkilere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Aslan (2019) tarafından yapılan “Özgün baskıresim derslerinde disiplinlerarası yaklaşımların akademik başarıya etkisi” konulu doktora tezinde, Türkiye’deki eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümünde bulunan özgün baskıresim dersinin, disiplinlerarası öğrenme ortamı oluşturulduğunda öğrencilerin akademik başarısına olan etkisi incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin özgür olduğu, teknik kısıtlamadan uzak bir şekilde çeşitli malzemeler ile çalışabildiği disiplinlerarası yaklaşımın

kullanıldığı zaman içerisinde, öğrencilerin derse karşı daha çok ilgili ve pozitif olduğu görülmüştür. Bu açıdan değerlendirildiğinde ise, öğrencilerin baskıresim açısından estetik algı, yaratıcı düşünme ve eleştirel yaklaşım becerileri ve diğer birçok disiplinle olan bağlantıları yorumlayabilme becerileri kazandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kıran (2008) tarafından yapılan “Tarihsel süreç içerisinde Japon baskı sanatına bir bakış” konulu makalede, baskının ilk çıktığı dönemlerde çoğaltma-yayma aracı olarak kullanıldığı ve Japonya’da Ukiyo-e baskı sanatının ortaya çıkmasıyla renkli ahşap baskının önem kazanması ele alınarak giriş yapılmıştır. Ukiyo-e’nin temsilcilerinden bahsedilerek Japon baskı sanatının dünya sanatındaki önemi değerlendirilmiştir. Sonuç olarak bakıldığında ise İngiltere ve Fransa’da Japon baskı sanatına karşı büyük bir ilginin olduğu görülmüştür. Bu açıdan değerlendirildiğinde, Japon baskı sanatının ve sanatçılarının dünyaya kendilerini Ukiyo-e ile kabul ettirdiği kanısına varılmıştır.

Malkoç (2018) tarafından yapılan “Ukiyo-e: yüzen dünya resimleri” konulu yüksek lisans tezinde, Japonya’nın Edo döneminde ortaya çıkan ve geleneksel bir sanat haline gelen Ukiyo-e baskıları tarihsel, teknik, biçimsel ve sosyal açıdan incelenmiştir. Ukiyo-e’lerin teknik özelliklerini belirterek bu özelliklerin geleneksel bir anlatım biçimine dönüşmüş olduğu anlaşılmıştır. Ukiyo-e’lerin tek başına incelendiğinde geleneksel bir resim olabileceği kanısına ulaşılmıştır. Ukiyo-e’lerin edebiyat ile olan ilişkisi incelendiğinde ise illüstrasyon olarak da tanımlanabileceği görüşüne ulaşılmıştır. Bu bağlamda günümüzde de Ukiyo-e’lerin hâlâ popüler olduğu, birçok proje ile Ukiyo-e geleneğinin devamı için sanatçı ve zanaatkarların çalıştığı belirtilmiştir. Sonuç olarak, Ukiyo-e’nin doğuşu ve temel özellikleri odak noktasına alınarak tekniğin özgünlüğü ve biricikliği aktarılmıştır.

İnce (2008) tarafından yapılan “Ukiyo-e ve çağdaş sanata yansımaları” konulu yüksek lisans tezinde, baskıresim kavramından ve Çin’de ortaya çıkmasından sonra Japonya’ya gelmesinden bahsedilmiştir. Japon baskılarının Batı’ya ulaşarak o dönemin etkin sanat hareketlerine nasıl yön verdiği sanatsal çerçeve içerisinde değerlendirilmiştir. Monet, Lautrec ve Van Gogh gibi sanatçılara olan etkisi ele alınmıştır. Araştırma içerisinde incelenen dört çağdaş sanatçı ve çalışmalarına bakıldığında ise Ukiyo-e baskı sanatının günümüzde aktif olarak sürmekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde konu olarak; sanat eğitimi, baskıresim sanatı ve tarihsel gelişimi, baskıresim teknikleri, Ukiyo-e ve eğitim programları ele alınmıştır.

2.1. Sanat Eğitimi

Sanat, insanlık tarihi kadar eski, insanla var olan bir olgudur. Sanatın temelinde insana özgü olan güzeli arama duygusu vardır. Sanat, bu anlamda güzeli yaratma çabasıdır. Bütün sanatların çıkış noktası bizim dışımızda var olan gerçekliklerdir. Duyu organlarımızla kavramaya, anlamaya çalıştığımız her şey sanatın konusu olabilir. Sanatçı bu şeylerden duyduklarını kavrar ve kendi iç dünyasına göre yorumlayarak sanat eserine dönüştürür (Balcı, 2016). Sanat, göreceli bir kavramdır. Sanatın yüzyıllar boyunca birçok farklı tanımlaması yapılmıştır. Bu yüzden genel geçer bir sanat kavramından bahsetmek oldukça zordur. Bu açıdan bakıldığında sanatın teorik bilgisinin de kendine özel bir konumda olduğu görülmektedir. Genel bir tanımlama yapılacak olursa; sanat, sanatçı ile insan arasında, kültürler arasında ve daha da büyütürsek çağlar arasında bir iletişimdir diyebiliriz. Sanat aracılığıyla binlerce yıl öncesi hakkında bilgilere sahip olabilir ve bu bilgileri günümüze kadar getirebiliriz. Bu, sanatın yadsınamaz gücünü göstermektedir. Sanat, geçmişi görebilmemizi sağladığı gibi günümüzü göstermeye ve geleceğimizi de şekillendirmeye devam edecektir (Ünver, 2002).

Sanatı ve eğitimi birbirinden ayırarak çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmak mümkün değildir. Sanatta var olmuş her dalı ve bu dallar arasındaki bağı araştıran kuramsal

çalışmalara ise “sanat eğitimi” adı verilmektedir (Buyurgan, Buyurgan, 2012). Sanat eğitimi, bireyin yaratıcı güç ve birikimlerini açığa çıkararak estetik kaygı ve düşünce potasındaki gelişmelerini esas alır. Sanat eğitimi, bireylerin sanata dair ön yargılarını kırmayı ve sanat bilincine sahip olan, sanatı destekleyen bir sanat tüketicisi yetiştirmeyi hedeflemektedir. Genel olarak sanat eğitimi kavramının, güzel sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı olan yaratıcı süreç olarak tanımlandığı görölmektedir. Dar çerçevedeki başka bir tanımı ise, “okullarda bulunan ilgili bölüm ve sınıflarda bu alana ilişkin olarak verilen dersleri kapsayan eğitim” olmuştur. Yaygın ve tümel anlamında kullanıldığı özellikle belirtilmedikçe sanat eğitimi daha çok “plastik sanatlar alanında verilen eğitim” biçiminde anlaşılmaktadır. Her iki durumda da sanat eğitimi, yetişkin eğitiminden çok, yetişmekte olanların genel eğitim süreci içinde ele alınmaktadır (Artut, Pekmezci, 2010).

Örgün eğitim kurumlarına bakıldığında, sanat öğretiminin, sanat eğitimi ve kuramsal boyutu ile birlikte uygulama ağırlıklı olarak yürütüldüğü görölmektedir. Sanat eğitimi programları genel olarak, sanatın öğretilebilirliğini göstererek, insanların estetik eğitimini önceleyen ve bununla birlikte sanatın diğeri birçok alanına ilişkin entelektüel bilgi ve uygulamalarına dair bilincin kazanıldığı bir anlayışa göre biçimlenen bir alan olarak görölmüştür. Sanat eğitiminin amacı, okul öncesinden başlayarak yükseköğretime kadar devam edilen süreçte, bireylerin sadece sanatın bir yönü (iki ve üç boyutlu) ile değıl, birçok yönü ile çok alanlı olarak eğitilmesidir. Bu çok yönlülük, farklı sanat disiplinlerinin, formlarının dilini ve olanaklarının tanınmasına imkân sağlamaktadır. Sanat eğitiminde farklı sanatsal alanlarının ve değerlerinin bireylerde, farkındalık ve estetik duyarlılıkların geliştirilmesi beklenmektedir (Artut, Pekmezci, 2010). Bireyler, sanat eğitimi sayesinde, sanat olan ve sanat olmayan arasındaki farkı algılayabilmektedir. Bu kazanım ile bireyler, çevresine farklı bakarak, özgün sanatsal fikirler üretebilmektedir. Sanat eserine ve sanatçıların emeklerine hak ettiğı değeri vermektedir (Artut, 2007).

Sanat, geniş kapsamlı bir eğitim alanıdır. Okul programlarında öğretimi zorunludur. Sanat, hem bir bilgi kaynağı hem de uygulamalı bir alan olması nedeniyle kültürel değeri olarak yaşam boyu sürmesi gereken bir eğitim alanı olarak görölmektedir. Sanat, eğitim ve öğretim ile birlikte yaşam boyu sürecek bir eğitim alanı olabilmektedir. Sanat bir eğitim hakkıdır. Bir toplumun her bireyi, yetenekli ya da yetenekleri sınırlı olsun, bu haktan yararlanmalı ve yararlandırılmalıdır. Çünkü sanat, bireylerin kendi kendine elde ettiğı salt bir yetenek ile sınırlı değıldir. Her davranışta olduğı gibi sanata dair bilgi ve deneyimler de eğitim-öğretim

ve deneyim ile kazanılmaktadır. Öğretim kurumları sanat eğitiminin dizgesel bir yapı içinde verildiği yerlerdir. Bu yerler sayesinde bireyler, sanat hakkında bilgi sahibi olur, kültürel birikim elde ederler. Sanat eğitimi ve öğretimi sadece okullar veya bu kapsamdaki diğer kurumlarla sınırlandırılmamalıdır. Okul dışında bulunulan sanat ortamı ve kültürel çevre, sanatın etkinliğini sürdürmeye devam etmektedir. Ancak toplumun kültürel gelişmişliğinin, bir anlamda okulda elde edilen kazanımların sürdürülebilirliğine bağlı olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Sanat eğitimi, programlarda zorunlu olarak verilmesi gereken bir derstir. Fakat bununla birlikte, sanat eğitimi, etkisini yaşam boyu sürdürmesi beklenen, insanı bilgilendiren, düşündüren, yetkinleştiren, arındıran, mutlu eden çok özel bir kültür alanıdır. İnsanlar, salt bilgi araştıran, toplayan, üreten değil, aynı zamanda estetik anlamda olaylara, olgulara ve nesnelere değer yargısı ile yaklaşan bir yapıdadır. Bu bağlamda sanat eğitimi, istenilen amaçları yerine getirmek üzere programlarda yer alması gereken bir alan ve disiplindir (Kırıçoğlu, 2015).

Sanat eğitiminin temelinde; estetik, sanat eseri inceleme teknikleri, sanat tarihi, sanatsal eleştiri ve uygulamalı eğitim gibi alanlar yer almaktadır. Sanat eğitimiyle insanda gelişmesi beklenen davranışlar ise aşağıda verilmiştir.

- Bireyler; duyularını, duygu ve düşüncelerini, imgelerini bir sanat formuna dönüştürebilir. Bu süreçte sanatı ve sanat yaratmayı öğrenmektedir.
- Sanat eğitimi süreci içinde bireyler, sanat yapıtlarının ve çevrelerindeki estetik nitelik barındıran unsurların farkında olmaktadır.
- Sanat eğitimi, bireylerin, sanat yapıtlarının biçim ve içerik ilişkisini anlamalarını sağlamaktadır.
- Bireyler, sanat yapıtlarının tarihsel, kültürel ortamını ve yapıtlarının özelliklerini anlayabilmektedir.
- Sanat eğitimi sayesinde bireyler, farklı açılardan bakmayı ve görmeyi öğrenmektedir (Kırıçoğlu, 2015).

Tüm bu beklenen davranışların gerçekleşmesi için sanat eğitimi bireylerin eğitim hayatında önemli bir yere sahiptir.

Sanat eğitimi, eğitim kurumları ile sınırlı değildir. Okul dışı sanat ortamı da sanat eğitimi çerçevesine girmektedir. Sanat eğitimi kavramına genel olarak bakıldığında, sanatın tüm alanlarını içine alan yaratıcı eğitim süreci olarak tanımlanmaktadır. Eğitim-öğretim olmadan,

sanat eğitiminde beklenen amaçlara ulaşmak imkansızdır. Günümüzde ise eğitim-öğretimin her aşamasında sanat eğitimi düzenli bir şekilde öğrencilere verilmektedir. Sanat eğitimi, bir disiplin ve konu alanı olarak değerlendirildiğinde, görsel sanatların eğitimi ve öğretimini sağladığı görülmektedir. Kapsam olarak; estetik, sanat eleştirisi, sanat tarihi, sanat eserlerinin incelenmesi ve atölye çalışmaları yer almaktadır (Alakuş, 2020). Bu bağlamlardan bakıldığında sanat eğitime yönelik çeşitli çalışmalar yapıldıkça yeni eğitim programlarının üretildiği tespit edilmiştir. Bu programlar ise zamanla gelişmiş, değişmiş, yenilenmiş ve eğitimde etkili bir konuma ulaşmıştır.

2.2. Baskıresim Sanatı ve Tarihsel Gelişimi

Baskıresim; aktarılmak istenen görsellerin, başka bir yüzeye çeşitli kalıp yöntemleri ile kâğıt ve benzeri malzemeler üzerine aktarılarak birden çok kopyasının elde edildiği bir sanat dalıdır (Aslan, 2019). Ağaç, ipek, linol, metal ve taş gibi çeşitli malzemeler kullanılmaktadır. Sanatçılar, baskı kalıplarını birden çok çoğaltma tekniğini kullanarak oluşturabilmektedir. Baskıresmin, diğer dillerdeki adlarına baktığımızda, İngilizce’de *print/printmaking*, Almanca’da *drucktechnik*, Fransızca’da *estampe*, İtalyanca’da *stampa* olduğunu görmekteyiz. Ülkemizdeki ilk örnekleri için “gravür sanatı” ve “sanat grafiği” gibi tanımlar kullanılmış, ancak ilk kez 1972 yılında Mustafa Aslier tarafından kullanılan “özgün baskıresim” adı dilimize yerleşmiştir (Doyran, E.Y., Gürler, Z. & Yılmaz, B. 2019). Mağara duvarlarındaki resimlerin, birçok sanat alanında olduğu gibi baskıresim sanatının da başlangıcı olarak kabul edildiği ve genellikle baskıresmin gerektirdiği temel prensipleri barındırdığı bilinmektedir. Mağara resimlerindeki baskıresimlerin tekniğinde, kalıp olarak insan eli, yüzey olarak ise duvar ve boya kullanılmıştır. Birden çok kopyanın elde edilme düşüncesi ile zaman içinde birçok baskıresim tekniği oluşmuştur (Aslier, 2009).

İlk baskıresimlerin nasıl ortaya çıktığı konusunda tam olarak net bir bilgi bulunmamaktadır. Fakat insanlığın ilk dönem resimlerinin yer aldığı yontma taş dönemindeki mağara duvar resimlerinde insanların günlük hayatları ile birlikte duygu ve düşüncelerin de aktarıldığı görülmüştür. Oyma tekniğinin kullanılarak, birçok çeşitli gereçlerden kalıpların oluşturulduğu bilinmektedir. Bu kalıplar ile yazılar ve resimler yapıldığı görülmüştür. Tarih öncesi döneme bakıldığında baskıresim tekniğinin ilk örneklerine mağara resimlerinde rastlanmıştır diyebiliriz. Mağara duvarına oyularak yapılan şekillerin renklendirilmesi ise baskıresminin ilk örnekleri olarak sayılmaktadır (Nemlioğlu, 2021). İlk dönem

baskiresimleri, günümüzdeki nüfus kimlikleri gibi büyük bir öneme sahipti ve oldukça yaygındı. Bunun sebebi ise baskiresimlerin insanların sahip olduğu şeyleri işaretlemesi ile olmuştur (White, 2002). Baskiresmin erken dönemine bakıldığında M.Ö. 2000 yıllarında Sümerlerde ilk örnekleri görülmüştür. Taştan yapılmış silindir mühürler üzerine desenler ve çivi yazısı kazıyarak bunları yumuşak kil tabletlerin üzerine yuvarlayarak kabartma baskı yöntemini kullanmışlardır (Jensen, 2012). Baskiresimlerin, bir kültürün inanç ve düşünceleri aracılığıyla geniş bir coğrafi alana yayılarak gelişmesini incelemek için öncelikle Asya'ya bakmak gerekmektedir.

Baskiresmin ilk örnekleri ise M.Ö.3000 civarlarında Çin'de ortaya çıkmıştır. O dönemin sanatçıları, kumaş üzerine baskı yapmak için tahta blok kullanmışlardır. Taocu rahiplerin kötü ruhları uzaklaştırmak amacıyla hazırladıkları mühürler o dönemde tahtaya oyularak ipek üzerine basılmıştır (Aslier, 2009). Kâğıt üzerine yapılan ilk baskılar ise M.S. 105 yılında kâğıdın icadıyla Çin'de ortaya çıkmıştır. Budizm'i yaymak için yapılan baskiresimlerde yer alan duygu ve sanat tarihsel bir öneme sahiptir. Bir öğretiyi birçok insana yaymanın gücünü göstermektedir (White, 2002). İlk baskiresimler Budizm'de oldukça kullanılmıştır. Budizm'in yayılması için o dönemin keşişleri, Çin'de ortaya çıkan toplumsal sorunlardan sonra Japonya'ya gitmiştir ve bu sayede Japonya, baskiresim ile tanışmıştır. Kâğıt, ipek ve deri üzerine basılan bu metinlerin etrafında yüzyıl sonra tahta kalıpların oyulup basılmasıyla bitki ve çiçek gibi dekoratif öğelere yer verilmeye başlanmıştır (Kılıç, 2007).

Japonya'da yapılan ilk baskiresimler M.S. 764-770 yılları arasında görülmüştür. Budizm ile ilgili metinler içeren kâğıda basılmış olan baskiresimler, ülkenin dört bir yanındaki tapınaklara dağıtılarak yayılmıştır. 11.yüzyıla gelindiğinde Japonya, Budizm ile ilgili metin ve imgelerden oluşan baskiresim kitaplarını ürettiyordu (Jensen, 2012).

Zamanla baskı malzemeleri ve teknikleri artmıştır. İlk dönemlerde sanatsal bir niteliğe sahip olmayan ve bir iletişim aracı olarak kullanılan baskiresimler, Uzak Doğu'da zamanla dini konulardan koparak sanata yönelmiştir. Uzak Doğu'nun dışa kapalılık durumunu yavaş yavaş aşmasıyla birlikte, Avrupa, Uzak Doğu ile etkileşime girmiş ve birçok ticari anlaşmalar yapmıştır. Bu sayede baskiresimler Avrupa'ya ulaşmış ve Avrupa'da da uygulanmaya başlamıştır. Avrupa'nın bilinen ilk örneklerine bakıldığında ise, Uzak Doğu'da da olduğu gibi dini konuların yayılması için kullanıldığı görülmüştür. Bununla birlikte tekstil alanında da kullanılmıştır. Rönesans'ın Avrupa'da doğmasıyla birlikte birçok

baskiresim teknik ve yöntemleri gelişmiştir. Ahşap ve metal gibi materyaller kalıp olarak kullanılmıştır (Aslier, 2009).

Avrupa’da 1440 yılına gelindiğinde Gutenberg matbaayı icat etmiştir. Matbaanın icadı ile birlikte yeni bir dönem başlamıştır. Baskiresimler kitap süslemelerinde ve illüstrasyonlarda kullanılmaya başlamıştır. Böylece baskiresimler, sanatsal bir kimliğe kavuşmuştur (Tansuğ, 2005). Kitap süslemelerinde ve kitap resimlemelerinde ağaç baskı kendini göstermeye başlamıştır. Bu gelişme sayesinde baskiresimler, toplumdaki herkesin ulaşabileceği bir konuma gelmiştir. Ağaç baskı, tek bir sanatçının çabası olan bir ürün değildi. Bir ekip halinde ağaç baskılar üretiliyor ve basılıyordu. Bu sebeple bu dönemde ağaç oymacılığı ve çizim kopyacılığı bir meslek dalı olarak yapılmaktaydı (Aslan, 2013). Bu yüzyılda Almanya’da birçok baskı biçimi keşfedilmiştir. Çukur baskı bunlardan birisidir. Gravür, drypoint ve aquatint yöntemleri keşfedilmiş, oldukça kullanılmıştır. Baskiresim Almanya, Hollanda ve İtalya gibi ülkelerde gelişmeye devam etmiştir. Bu dönemde baskılar genel olarak dini konulara sahipti ancak Rönesans tavrı nedeniyle İtalyan baskıları çok çeşitli konuları kapsamaktaydı (Jensen, 2012).

Metal gravür baskiresminin tarihteki ilk örneklerinin 1446’da Almanya ve İtalya’da görüldüğü bilinmektedir. Metal gravür baskiresimlerinde genel olarak bakır, çelik, çinko ve alüminyum gibi çeşitli metaller levha olarak kullanılmıştır. Alman ressam Albrecht Dürer’in ortaya çıkışı ile çukur baskı doruk noktasına ulaşmıştır. Aynı zamanda ilk büyük portre gravürcülerinden birisi olan Albrecht Dürer’in baskıları din, tarih, mitoloji ve halk bilimi konularını içermektedir. Sanatsal ve teknik becerileri, başta İtalya olmak üzere çeşitli ülkelerdeki çok sayıda matbaacıyı etkilemiştir (Jensen, 2012). Albrecht Dürer, Avrupa’da baskiresim sanatının ustası ve öncüsü olarak görülmüştür. 16.yüzyıl sonlarına doğru gelindiğinde ise metal gravür baskiresim tekniğine, taş baskiresim tekniğinin eklendiği bilinmektedir. Avrupa sanat tarihinde önemli bir yere sahip olan Rembrandt’ın 17.yüzyılın başlarında metal gravür tekniği ile yapmış olduğu birçok baskısı bulunmaktadır. Bu dönemde metal gravür tekniği, çağdaş ressamlar tarafından daha az ticari fakat; daha yaratıcı çalışmalar olarak görülmeye başlanmıştır (Karakuyu 2012).

Baskiresim 17.yüzyıl sonu ile 18.yüzyıl başında Japonya ile birlikte İspanya ve İtalya gibi Avrupa’nın birçok ülkesinde büyümeye devam etmiştir. Bu yüzyılda, Giovanni Battista Tiepolo, William Hogarth, Kitagawa Utamaro ve Francisco Goya gibi birkaç ünlü baskı sanatçısı ortaya çıkmıştır (Jensen, 2012).

19.yüzyıla gelindiğinde ise Fransa'nın Avrupa'da sanata hâkim olduğu görülmektedir. Sanatçılar artık baskiresim eserlerini yaptıktan sonra teknik özelliğini yazarak imzalarını atmaya başlamıştır. Fransa'da baskiresim sanatıyla, Barbizon ve Ingres Okulu'na bağlı olan bazı sanatçılar ilgilenmiştir (Karakuyu 2012). Bu dönemde Japonya dışı kapanma döneminde olduğu için yabancılar tarafından neredeyse hiç bilinmiyordu. Amiral Matthew C. Perry'nin 1854'te Japonya ile ticaret anlaşmasını başlatması sayesinde dünya, Japonya ve Japon kültürü ile tanışmıştır. Ukiyo-e baskıları, Japonya'dan Avrupa'ya gelen ürünlerin ambalaj kâğıdı olarak kullanılmıştır ve Avrupa, Ukiyo-e baskılarını ilk olarak bu şekilde keşfetmiştir. Bu baskılar Avrupa'nın ilgisini çekmiştir. Asya'nın kendine özgü sanatsal üslubu, dönemin birçok sanatçısını etkilemiştir. Böylece sanatçılar bu baskıların tarzlarını kopyalamaya başlamıştır (White, 2002). Batılı sanatçıların, Japon baskiresim sanatını incelemeleriyle birlikte Avrupa'da baskiresim sanatı canlanmaya başlamıştır (Karakuyu 2012). Empresyonist sanatçılar Edouard Manet, Edgar Degas ve Camille Pissarro baskı resme çeşitli katkılarda bulunmuştur. Japonya ile ticari ilişkiler açıldıkça, diğer birçok Avrupalı sanatçı parlak renkli gravürlerden büyük ölçüde ilham almıştır. Bu dönemin ünlü Japon baskiresim sanatçısı olan Katsushika Hokusai, Ukiyo-e çalışmalarıyla Avrupa'daki birçok sanatçıyı etkilemiştir. Avrupalı sanatçılar Paul Gauguin ve Henri de Toulouse-Lautrec'in birçok eserinde Japon baskı etkisi görülmektedir (Jensen, 2012). 19.yüzyılın sonunda sanatçı, oymacı ve baskıcının işi ayrı ayrı meslekler haline gelmiştir (Walker, 2005).

20.yüzyılın ilk yarısına gelindiğinde ise diğer sanat dallarında olduğu gibi baskiresim sanatında da birçok yeni gelişmeler yaşanmıştır. Baskiresim sanatı; Ekspresyonizm, Fovizm, Kübizm, Op Art, Pop Art Soyut Sanat ve Sürrealizm gibi sanat akımlarının hepsinde etkili olmuştur (Karakuyu 2012). Fransa, Avrupa'da sanat lideri olmaya devam etmiştir. Pierre Bonnard ve Édouard Vuillard, Japon ağaç baskılarından esinlenerek litografi baskıları üretmişlerdir. Pablo Picasso genellikle resimleri ve heykelleriyle tanınsa da birçok yüksek baskı ve çukur baskı çalışması bulunmaktadır. Henri Matisse, Joan Miró, Lovis Corinth, Marc Chagall, Max Ernst, Paul Klee ve Wassily Kandinsky gibi sanatçılar da birçok baskı çalışması yapmıştır. Böylece bu sanatçıların, baskiresim tekniklerinin kalitesinin artmasına yardımcı olduğunu söylemek mümkündür. Avrupa dışına baktığımızda ise ABD'de Andy Warhol'un serigrafinin tanınmasını sağladığı görülmektedir (Jensen, 2012).

20.yüzyılın ortalarından günümüze kadar bakıldığında baskiresim uygulamalarında bir artış yaşanmıştır. Günümüzde dünyanın her yerinde, birçok sanatçı, birçok ortamda çeşitli baskiresim eserleri üretmeye devam etmektedir. Baskiresim tarihine göre, günümüzde daha

fazla baskiresim eserinin üretildiği düşünülmektedir. Bu gelişmede artan imkânların etkisi ise yadsınamazdır. Bu sayede baskiresimde birçok teknik yeniliklerin geliştiği bilinmektedir (Jensen, 2012).

İnsanlık tarihi kadar eski olan ve insanlığın ilk dönem resimlerinin temelini oluşturan baskiresim sanatı, günümüzde diğer sanat dalları arasında yerini almıştır. Güzel sanatlar alanında birçok kurumun eğitim-öğretim programında önemli bir konuma sahiptir (Karakuyu 2012).

2.3. Türkiye’de Baskiresim Sanatının Gelişimi

Baskiresim sanatının Türkiye’deki gelişimine bakıldığında, Anadolu’da tam olarak ne zaman ilk baskıların ortaya çıktığına dair bir netlik olmasa da, Asurlar ve Hititler zamanında yapılmış olan mühürlerin, Anadolu’da ortaya çıkan ilk baskı örnekleri olarak kabul edildiği bilinmektedir (Aslan, 2019). 1500’lü yıllara gelindiğinde Osmanlı İmparatorluğu’na konuk olarak gelen birçok ressam ve baskı sanatçısı, baskiresimler üretmiştir. 1533’te konuk olarak gelen Flaman ressam ve gravür sanatçısı olan Pieter Coeck tarafından yapılmış olan baskiresimlerin, ülkemizdeki ilk baskiresim eserleri olarak geçtiği bilinmektedir. Pieter Coeck, İstanbul’da bulunduğu süre boyunca birçok İstanbul gravürü yapmıştır. Ölümünden sonra ise Sultan Süleyman tarafından bir albüm yapılmış ve orada sanatçının İstanbul gravürleri yer almıştır (Nemlioğlu, 2021).

Matbaanın icadıyla birlikte Avrupa’dan sonra Türkiye’de de yüksek baskı tekniği kullanılarak kitaplar basılmaya başlanmıştır. İbrahim Müteferrika, ilk Türk basım evini 1727’de kurmuştur. Bu basım evi ilk ürünleri ise 1729’da vermiştir. İbrahim Müteferrika bu basım evinde hazırladığı çeşitli kalıplar ile harita baskıları yapmıştır. Daha sonra Mühendishane ve Üsküdar Matbaaları kurulmuştur. Bu matbaalarla birlikte o dönemde toplam 73 eserin basılı hale getirildiği bilinmektedir (Bacaksız, 2009). Bu gelişim açısından bakıldığında, Osmanlı’daki ilk baskiresim çalışmalarının, İbrahim Müteferrika’nın isteği ile Osmanlı’ya gelen baskı makineleri ve kalıpları ile baskiresim eserleri üretmesiyle başladığını söylemek mümkündür. İbrahim Müteferrika, baskiresmin Osmanlı’daki ilk uygulayıcısı ve bu sanat dalının kurucusu olmuştur (Akan, 2000).

1831’de Batılılaşma hareketlerinin arttığı dönemlere bakıldığında, ordu eğitimi için gereken materyallerin basılması için ilk litografi/taş baskı atölyesinin açıldığı bilinmektedir. Bu tekniğin zamanla yaygınlaşmasıyla birlikte halk resimlerinin çoğaltılması için de

kullanılmaya başlanmıştır. 19.yüzyılın ilk yarısında yapılmış olan taş baskı çalışmalarının, Türk baskıresminin öncüleri olarak sayılabileceği düşünülmektedir (Aslan, 2019). Hoca Ali Rıza'nın, taş baskı yöntemi ile askeri okullar için yapmış olduğu baskıresimler, ilk Türk özgün baskıresimleri olarak kabul edilmektedir (Aslıer, Özsezgin, 1989). 1892 yılına gelindiğinde Türkiye'de eğitim amaçlı ilk baskıresim atölyesi, Sanayi-i Nefise Mektebi'nde, "Hakkaklık" bölümü adı altında açılmıştır (Doyran, E.Y., Gürler, Z. & Yılmaz, B. 2019).

Cumhuriyet sonrası baskıresim sanatının gelişimine bakıldığında en önemli gelişimlerin 1932 yılında İstanbul'daki Güzel Sanatlar Akademisi'nin yenilenme hareketlerine başlanması ve Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü altında Resim-İş bölümünün açılması olmuştur. Bu bölümde ağaç baskı, linol baskı ve monotip baskı gibi çeşitli teknikler için eğitimler verilmeye başlanmıştır. 1940'lara gelindiğinde ise Gazi Eğitim Enstitüsü'nde gravür tekniği kullanılmaya başlanmıştır. Gazi Eğitim Enstitüsü'nün 1960 yılında baskı presi almasıyla birlikte gravür tekniği gelişmeye devam etmiş, eğitim hayatı boyunca farklı ürünlerin verilmesine etkili olmuştur (Nemlioğlu, 2021).

Mustafa Aslıer'in 1958'de İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Grafik Sanatlar Bölümü'ne atanmasıyla birlikte, baskıresim, birçok sanatçının yöneldiği bir alan olmaya başlamış, çeşitli baskıresim çalışmaları üretilmiştir (Doyran, E.Y., Gürler, Z. & Yılmaz, B. 2019). Bu okuldan mezun olan kuşak, baskıresim geleneğinin oluşturulmasında önemli bir role sahiptir. Mezun olan öğrenciler, eğitimlerini genişletmek ve sanatını ilerlemek için yurt dışına gitmiştir. Karma ve bireysel sergilerle birlikte uluslararası birçok bienale katılan öğrenciler, baskıresminin tanınırlığını artırmaya yardımcı olmuştur. Böylece baskıresim, sanatçıların yan uğraşı olmaktan çıkmış ve çalışmalarının odak noktası haline gelmiştir (Nemlioğlu, 2021).

1970'lere gelindiğinde Türkiye'nin birçok yerinde, güzel sanatlar ve eğitim fakültesi olan üniversitelerin bünyelerinde gravür atölyeleri açılmaya başlamıştır. Bu atölyelerin başında ise Süleyman Saim Tekcan'ın 1974'te kurmuş olduğu özgün baskıresim atölyesi olan "İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi" (IMOGA/Istanbul Museum of Graphic Arts) yer almaktadır. Süleyman Saim Tekcan, baskıresim alanında çalışmalar üreten ve eğitimci kimliğiyle de öne çıkan bir sanatçıdır. Bu sebeple bu atölyenin baskıresim alanında eğitim vermesini amaçlamıştır. Birçok çağdaş baskıresmin üretildiği bu atölye, ülkemizdeki baskıresim tarihi ve gelişimi açısından önemli bir yere sahiptir (Doyran, E.Y., Gürler, Z. & Yılmaz, B. 2019). İlk olarak elek baskı tekniği ile çalışmalar yapılırken daha sonradan taş

baskı da bu teknikler arasına eklenmiştir. Süleyman Saim Tekcan, Gazi Eğitim Enstitüsü'ndeki öğretmeni olan Veysel Erüstün ile bu atölyede gravür tekniğinin geliştirilmesi sağlamıştır. Elek baskı tekniği ve Süleyman Saim Tekcan'ın geliştirmiş olduğu gravür tekniği eğitimleri verilmektedir. IMOGA gravür atölyesi, birçok farklı metal materyali ile çalışılan bir gravür atölyesi olmuştur. IMOGA atölyesi, günümüzde baskıresim çalışmaları üretmeye devam etmektedir (IMOGA, 2022).

2.4. Baskıresim Teknikleri

Baskıresim tekniklerine bakıldığında, geleneksel dört genel kategoriye sahip olduğu kabul edilmektedir. Bunlar; yüksek baskı, çukur baskı, düz baskı ve ipek baskı olmuştur. Aşağıda bu baskı teknikleri açıklanmıştır.

2.4.1. Yüksek Baskı

Baskıresim tarihinin en eski tekniğidir. Rölyef baskı olarak da geçmektedir. Temel olarak bu teknikte ilk önce, tasarımına göre düşünülen baskı alanındaki yüksek yerler dışında kalan beyaz yerler kazılarak alçaltılmaktadır. Yüksekte kalan kısım ise baskıresmin esas şeklini oluşturmaktadır. Bu yüksek kısma merdane ile boya verilmektedir. Daha sonra boya verilen yüksek kısım kâğıda, pres yoluyla, el gücüyle kullanılan bas-geç ya da silindir yardımıyla aktarılmaktadır (Tekcan, 1997).

2.4.1.1. Ağaç Baskı

Ağaç baskı, sert veya yumuşak dokulu çeşitli ağaç türlerinin, kullanım amacına göre seçilerek hazırlanması ve kalıpların oluşturulduğu yüksek baskı tekniğidir. Sanatçı, ağaç kalıbının yüzeyine tasarımını çizerek aktarmaktadır. Çizilen tasarımın çizgisi ve dokusuna uygun olacak şekilde alçak yerler oyularak, yüksek yerler merdane ile boyanmaktadır. Daha sonra pres yardımı ile kâğıda aktarılan bu işleme ağaç baskı tekniği denilmektedir (Günebakmaz, 2021). Beyaz yerlerin oyulması işleminde, U ve V şeklindeki uçlar kullanılarak yüzeyden 2-5 mm arası bir derinliğin oluşturulması sağlanmaktadır (Küçüköner, 2012). Ağaç baskı tekniğinde oyma uçları dışında kullanılan diğer araç gereçler ise, mürekkep, kâğıt, merdane ve kurutma tezgahlarıdır. Ağacın sert yapısından dolayı yalın ve sınırlı kompozisyonların aktarılmasına olanak sağlanmaktadır (Akkaş, 2017). Oyma işi,

ağacın damarları doğrultusunda olmalıdır. Genel olarak kullanılan ağaçlar ise armut, ceviz, çam, elma, ıhlamur ve kiraz ağaçları olmuştur (Aslan, 2019). Ağaç baskı işleminde renkli baskıların yapılması için birden çok kalıp kullanıldığı gibi tek bir kalıp üzerinden de ilerlenebilmektedir. Tek kalıp üzerinden ilerlendiği takdirde, ilk önce basılmak istenen renklerin belirlenmesi gerekmektedir. Bu renkler açıktan koyu renge gidecek şekilde belirlendikten sonra renk sıralamasına göre kalıptaki yerleri ayarlanmaktadır. Her rengin kalıptaki yerleri ayarlandıktan sonra o bölgelere boyalar verilerek sırasıyla basılır ve basıldıkça renklerin kalıptaki yerleri oyularak alçaltılıp temizlenir. Bu işlem son renge kadar devam etmektedir. Birden çok kalıp kullanıldığı takdirde ise her renk için ayrı plakalar hazırlanmaktadır.

2.4.1.2. Linolyum Baskı

Linolyum baskı, ağaç yerine linolyum üzerine oyulan yapılan baskı tekniğidir. Linolyum baskı tekniğinin yapılması için linol oyma bıçakları kullanılmaktadır. Ağaç baskıda olduğu gibi linolyum baskıda da her renk için ayrı kalıplar hazırlanmaktadır (Tekcan, 1997). Linolyum, ağaca göre daha kolay kesilmekte ve oyulmaktadır. Kullanılan aletler de daha hafiftir. Linolyum baskı tekniği, ağaç baskı tekniği ile aynı işlevsel özelliklere sahiptir. Linolyum, ağaç baskı tekniğine alternatif bir malzeme olarak ortaya çıkmıştır. Linolyum, yapısı gereği yumuşak bir yüzeye ve dokuya sahip olması ve oymasının kolaylığı açısından oldukça tercih edilmektedir. Aktarılmak istenen tasarımların, tüm detaylarıyla birlikte aktarılacak oyulmasını sağlayan işlevsel bir özelliğe sahiptir (Akkaş, 2017).

2.4.2. Çukur Baskı

Çukur baskı yöntemi, aktarılmak istenen görselin, çeşitli aletler ve asitlerle metal bir plakaya kazılarak işlenmesini içermektedir. Çukur baskı, ağaç baskı tekniğinden ortaya çıkmıştır. Çukur baskılar; asitsiz ve asitli teknikler olarak iki gruba ayrılan teknikler içermektedir. Asitsiz teknikler; crible (kalburlama), drypoint (kuru kazıma), engraving(oyma) ve mezzotint olmuştur. Asitli teknikler ise; akuatint (reçine/tozlama), etching (asitle yedirme), lift ground, relief (kabartma) ve soft ground olmuştur (Akalın, 2000). Dilimizde “Çukur Baskı” veya “Alçak Baskı” olarak adlandırılan bu teknik, İngilizce’de *Intaglio*, Almanca’da ise *Tiefdruck* olarak adlandırılmaktadır (Tekcan, 1997). Ağaç baskı tekniğinde olduğu gibi çukur baskı da oyarak alçaltma yöntemine bağlıdır. Çukur baskıda kalıp olarak, bakır, çelik

veya çinko ince levhalar kullanılmaktadır. Hazırlanan plaka, viskoz bir mürekkep ile mürekkeplenir ve bir bezle silinir. Mürekkeplenmiş plakaya üzerine hafif nemlendirilmiş bir kâğıt koyulur. Plaka ve kâğıt, kâğıdın oluklardaki mürekkebi almasını sağlayabileceği yeterli basıncı uygulayabilen bir pres makinesinden geçirilir (Beedenbender, 2003). Bu teknik, sanatçıların daha rahat çizim yaparak tasarımlarını aktarabilmelerini sağladığı için sık sık kullanılmaktadır (Bacaksız 2009).

2.4.3. Düz Baskı

Genellikle düz bir yüzey olarak kireç taşının kullanıldığı bu teknikte, yüzey üzerindeki tasarıma uygulanan mürekkep ile doğrudan baskı alınmaktadır. Düz baskıda, yüksek baskı ve çukur baskı gibi geleneksel yöntemlerde uygulanan oyarak alçaltma, yükseltme ve kazıma işlemleri yoktur. Yüzey olarak kireç taşı ile birlikte metal ve cam gibi malzemeler de kullanılmaktadır. Düz baskı, monotip baskı ve litografi (taş baskı) olmak üzere iki tekniğe sahiptir.

2.4.3.1. Monotip Baskı

Mono “tek” anlamına gelirken, “tip” ise doğrudan baskı alanı ile ilgili bir ilişkiyi işaret etmektedir (Kahraman, 2012). Monotip baskıda tek bir adet baskı alınabilmektedir. Yüksek baskı ve çukur baskıdaki gibi kalıplar kullanılmamaktadır. Cam veya benzeri pürüzsüz ve düz bir yüzey üzerine bir boya veya mürekkep yayılır. Boya veya mürekkep kurumadan baskının yapılması gerekmektedir. Boya veya mürekkebin olduğu yüzeyin üzerine kâğıt serilerek kâğıdın arkasına istenilen tasarım çizilmektedir. Bir başka yöntem ise, yüzeye serilen boyanın inceltilerek üzerine desenin uygulanması, daha sonra kâğıdın serilerek üzerine baskı yapılması olmuştur. Monotip baskıda, pres veya el ile baskı yapılabilir. Kalan boyalar yeniden işlenebilir olsa da sonradan yapılan baskılar, ilk baskının tam bir kopyası olmayacaktır. Bu bakımdan bu yöntem sanatçıya çok fazla özgürlük ve kendiliğindenlik katmaktadır (Beedenbender, 2003). Baskıresim, bir baskının birden çok kopyasının alınma özelliğine sahip olan bir sanat dalıdır. Monotip baskıda ise sadece tek bir baskı elde edildiği için bazı sanatçılar tarafından baskıresim tekniği olarak kabul edilmiyor olsa da, üretim aşamasında tasarımın kâğıda aktarılması baskı yöntemi ile yapıldığı için monotip baskı da bir baskıresim tekniğidir (Doyran, E.Y., Gürlü, Z. & Yılmaz, B. 2019).

2.4.3.2. Litografi Baskı (Taş Baskı)

Litografi, yağ ve suyun kimyasal iticiliğine dayanan bir baskı yöntemidir. Yüksek baskı ve çukur baskıda olduğu gibi oyarak alçaltma, yükseltme ve kazıma işlemleri yoktur. Baskı yapılan ve baskı yapılmayan yüzeylerin hepsi aynı seviyededir. En sık kullanılan yüzeyler kireçtaşı, metal veya plastikten yapılmış plakalardır. Tasarımların yüzeye aktarılması için mum boya, yağlı kalem veya yağlı mürekkep gibi malzemeler kullanılmaktadır. Taş üstündeki boya tutucu ve boya itici yüzeyler su yardımı ile oluşturulur. Tasarımın aktarıldığı yüzey arapzamik-nitrik asit ile ıslatılır. Daha sonra yüzey temizlenir. Kuruduktan sonra merdane ile yedirilen boya, çizilmiş, görüntülenmiş yüzeylere tutunur ve kâğıda pres aracılığıyla geçirilir (Tekcan, 1997). Litografi, 15.yüzyılda yüksek baskının icadından sonra ortaya çıkan baskı tekniği olmuştur. 1798’de Almanya’da Alois Senefelder tarafından icat edilmiştir. Senefelder, litografi baskı tekniğinin patentini alan bir komedi oyun yazarıdır. Eserlerinin birden çok kopyasının elde etmenin yöntemini ararken bu yöntemi keşfetmiştir. Litografinin icadı Almanya’da yapılmış olsa da doruk noktasını Fransa’da yakalamıştır. Doğrudan baskı yüzeyine çizim yaparak elde edebildikleri spontane etkiyi beğenen Avrupalı sanatçılar arasında Eugene Delacroix, Henri de Toulouse-Lautrec ve Pierre Bonnard yer almaktadır (Beedenbender, 2003).

2.4.4. İpek Baskı (Serigrafi Baskı, Elek Baskı)

En basit haliyle ipek baskı, mürekkebin veya boyanın, ince dokumalı kumaşların elek şablonlarına geçirilerek boyanın sıyrılmasıyla elde edilen bir baskı tekniğidir. İnce dokumalı kumaşlarda ipek veya polyester kullanılmaktadır. Uzun zaman boyunca kumaş olarak ipek tercih edildiği için ipek baskı olarak bilinmektedir. Elek şablonları, ahşap veya metal bir çerçeve üzerine sıkıca gerilerek yapılmaktadır. Tasarlanan çalışma, ışık geçirgenliği olan bir materyal üzerine aktarılır. İpek elek üzerine hazırlanmış olan solüsyon çift taraflı olarak sürülür ve kuruması için pozlama makinesi kullanılır. Tasarım, pozlama makinesine yerleştirilir. Onun üzerine ise elek çerçeve koyulur ve pozlama makinesinde pozlama işlemi yapılır. Pozlama işleminden sonra elek yıkanır ve tekrar kurutulur. Hazırlanan elek, pozlama için yerleştirilir. Daha sonra sadece baskı yapılacak bölüm açıkta kalacak şekilde mürekkep veya boya, çerçevenin altındaki kâğıda veya benzeri bir yüzey üzerine aktarılacak için elek boyunca bir sıyrıcı ile çekilir ve kurumaya bırakılır. Her renk için ayrı elek çerçevesi kullanılmaktadır. Yeniden kullanılabilmesi için baskı sonrası ipek dokumalı elektteki

boyaların banyo yaptırılarak titiz ve dikkatli bir şekilde temizlenmesi gerekmektedir. Bu baskı tekniğinde kullanılan araç gereçler ise genel olarak; ipekler, çerçeveler, emülsiyonlar, vakumlu ipek baskı masası, yıkama kabini, ipek germe makinesi, pozlama makinesi, inceltici ve temizleyiciler, sıyırıcı(rakle) ve boyalar olmuştur (Aslan, 2019).

2.5. Ukiyo-e

2.5.1. Tarihsel Süreç İçerisinde Ukiyo-e Baskı Sanatına Bakış

Japonya, Doğu Asya’da bulunan bir ada ülkesidir. Yüz ölçümü olarak küçük bir bölgeye sahip olmasına rağmen günümüzde en fazla nüfusu barındıran ülkelerden birisi olan Japonya, takımadalardan oluşmaktadır. Bu bağlamda ilk çağlarda genellikle çevresinde bulunan Çin ve Kore gibi ülkelerle etkileşim içinde olmuştur. Budizm ve Çin yazısı, Çin’den Japonya’ya ulaşmıştır. Japonya, Çin kültüründen büyük ölçüde etkilenmiştir. Japonya, Budizm aracılığıyla gelmiş olan estetik etkiler ve felsefi düşüncelerle karşılaşarak ilk gelişmiş sanat eserlerini M.S. 7.yüzyılda vermiştir.

İlk baskiresimler Budizm’de oldukça kullanılmıştır. Budizm’in yayılması için o dönemin keşişleri, Çin’de ortaya çıkan toplumsal sorunlardan sonra Japonya’ya gitmiştir ve bu sayede Japonya, baskiresim ile tanışmıştır (Kılıç, 2007). İlk dönemlerde sadece dini konular içeren ve dini yaymak için bir çeşit iletişim aracı ve propaganda olarak kullanılan baskiresim, gittikçe her alanda kendini göstermeye ve ifade etmeye başlamış ve sanatla iç içe geçmiştir (Kıran, 2008).

17. yüzyılın ortalarında Avrupa baskiresmi bir durgunluk dönemine girdiğinde Japonya’da ise gelişme süreci yaşanmaktaydı. Bu gelişmeye, o dönemde Japonya’da hüküm süren “Edo” veya diğer ismiyle “Tokugawa” Hanedanı’nın oluşturduğu yeni ortam kapsamında bakmak gerekmektedir. Edo Hanedanı, ülkeye barış ve refah getirerek büyümesini ve gelişmesini sağlamıştır. Ülkenin dış kapılarını kapatmış ve feodal düzen üzerinde bir denetim yapmıştır. Günümüzde “Tokyo” olarak bilinen şehir, o dönemde Edo ismiyle bilinmekteydi. Küçük bir köyden hanedanlığın merkezi olacak kadar büyüyerek ülkenin en büyük şehri haline gelmiştir. Böyle bir zeminde sanat ve edebiyat gelişmiş ve bir kent kültürü ortaya çıkmıştır. Edo döneminde yaşanan güzel sanatlardaki çeşitlilik, yükselen alt sınıf ticaretinin güçlenmesi ile eşleştirilmiştir. Sıradan insanlar ve köylüler açısından canlı bir sanatsal dönem olarak görülmektedir. Sanatçılar ve tüccarlar, yeni sosyal hiyerarşide

yerlerini almıştır. Bu bağlamda güçlü bir ticari ekonomi yaratılmış, varlıklı bir burjuva sınıfı oluşmuştur. Baskılar gelişmeye başlamış, kitlesel okuryazarlık artmaya başlamıştır (Stanley-Baker, 2000).

Ukiyo-e, 17.yüzyılda ortaya çıkan popüler bir halk sanatı olarak bilinmektedir (Kıran, 2009). Kelime anlamı olarak, Ukiyo, dalgalanan, yüzen dünya, gelip-geçici, fani dünya gibi anlamlara sahiptir. Ukiyo-e ise, bir anı diğer anına uymayan dünya veya fani dünya ile ilgili resimler anlamına gelmektedir. Kelime anlamına bakıldığında, bu sanatın konusuna ve felsefesine değinildiği görülmektedir (Koçak, 2002).

Ukiyo-e için kullanılan diğer bir tanım ise “Yüzen Dünyanın Resimleri” olmuştur. Bu alanda çalışan sanatçılara ise “Kentli Ressamlar” denilmekteydi. Gündelik yaşamdan karelerin konu olarak seçildiği renkli ağaç baskılar, kentli ve soylu sınıfın sanatı olarak bilinmekteydi. Fakat gerçek halk sanatı olarak bilinen Ukiyo-e’nin esas hareketliliği, orta sınıf sanatçılarından gelmektedir (Kıran, 2008).

Japonya’da baskiresim, ilk dönemlerinde dini konulara odaklanırken, 17.yüzyıla gelindiğinde kendi sanat anlayışı ve felsefesine kavuştuğu bilinmektedir. Bir halk sanatı olarak gelişmiş, üslubunu ve işlevini farklılaştırmıştır. (Eczacıbaşı, 1997).

O dönemin yazarlarından olan Asai Ryoi’ye göre Ukiyo-e sanatçıları kendilerini şu şekilde ifade etmiştir: “Sadece anı yaşamak, tüm dikkatimizi ayın, güneşin, kiraz çiçeklerinin ve akça ağaç yapraklarının zevklerine çevirmek, şarkılar söylemek, şarap içmek ve sadece süzülerek, yüzerek, kendimizi oyalamak... Yüzüne dikilmiş olan yoksulluğu zerre umursamadan, nehir akıntısında cesaretinin kırılmasını reddederek yüzen bir su kabı gibi... İşte yüzen dünya, Ukiyo-e dediğimiz şey bu.” (Stanley-Baker, 2000).

Memur ve tüccar sınıfına bağlı olan insanlar ile Japon generali olan Şogunların gittikçe daha varlıklı hale gelmesi ve satın alma gücünün artmasıyla bu kişiler, Japon halk tiyatrosu olan Kabuki ve Ukiyo-e sanatına ilgi göstermeye başlamıştır. Bu bağlamda kitap ve baskılarda büyük bir gelişme yaşandığı, 1650 yılında gelindiğinde ise ilk resimli Japon kitaplarının basıldığı bilinmektedir. O dönemin ressamı, Kabuki Tiyatrosu’nun ünlü oyuncuların resimlerini ve posterlerini ağaç baskı üslubu ile yapmış ve birden çok kopyasını elde ederek çoğaltarak yaygın hale gelmesini sağlamıştı (Kıran, 2008). Ukiyo-e baskıları 18.yüzyılın ortalarına kadar sadece siyah-beyaz olarak yapılıyordu. Baskısı alındıktan sonra fırça ile suluboya kullanılarak renklendirilmesi yapılıyordu. Bahar

resimleri olarak da adlandırılan Shunga resimleri, erotik resimler olarak geçmekteydi ve o dönemde bu resimlerin bulunduğu birçok kitap basılmıştı. Shunga geleneğinin ise Edo dönemi boyunca devam ettiği bilinmektedir (Kılıç, 2007).

Japon ağaç baskılarını anlayabilmek için geleneksel baskı üretim sürecine bakmak gerekmektedir. Her şeyden önce, bir ağaç baskının, bir sanatçının çabasının tek ürünü olmadığı, birçok sanatçı veya baskı tasarımcısı, birçok zanaatkâr, kopyacı, yontucu, baskıcı ve iş sahibi olan yayıncı arasındaki işbirliğinin sonucu olduğuna işaret edilmelidir (Vries, 2016).

Ağaç baskılar, resmi yapan sanatçının adı ile anılmaktadır. Bununla birlikte, baskıların üzerinden birden çok imza bulunmaktadır. Ukiyo-e'nin üretim sürecine bakıldığında ise genel olarak dört kişinin görev sahibi olduğu görülmüştür. Bu kişiler ve görevleri ise aşağıda verilmiştir.

1. İş Sahibi: Siparişi veren kişidir. Baskıresminin üretim aşamalarını finanse etmektedir. Baskıların dağıtımını ve satışını yapmakla sorumludur.
2. Sanatçı: Baskıresmini tasarlayan kişidir. Sanatçı, tasarımını yapmış olduğu resmi, mürekkep ve fırça ile ince bir kâğıda aktarmaktadır.
3. Yontucu: Sanatçının kâğıda aktarmış olduğu tasarımı, ters çevirerek kullanılacak olan ağaç bloğun üzerine yapıştırmaktadır. Daha sonra üzerinden hafifçe yağlayarak kâğıdı transparan hale getirmektedir. Transparan hale gelen tasarımdaki çizgileri esas alarak dikkatli bir şekilde yontma işlemini yapmaktadır.
4. Baskıcı: Yontucunun yapmış olduğu blokları alarak deneme baskıları yapıp sanatçıya vermektedir. Sanatçı, baskıda hangi renklerin hangi alanlarda kullanacağını belirtmektedir. O dönemde renklerin tek tek kodlandığı ve kesin bir isme sahip olduğu bilinmektedir. Renklerin nerelerde kullanacağı belli olduktan sonra tekrar yontucuya iş düşmektedir ve her renk için ayrı bir plaka hazırlamaktadır. Plakalar hazır olduktan sonra baskıcı su bazlı boyaları plaka üzerine fırça ile sürer. Basılacak olan kâğıt her seferinde dikkatli bir şekilde ayarlanarak baskı işlemi gerçekleştirilmektedir. O dönemde baskı sayılarının sayıca çok olduğu düşünüldüğünde, baskılar arasında kalite farklılıklarının olabileceği düşünülmektedir. Bu açıdan plakalar eskidiğinde yenisinin yapılması gereklidir (Koçak, 2002).



Şekil 1. Hishikawa Moronobu, “Kitano Mabedi'ndeki Izumi Shikibu”, 1683, https://ukiyo-e.org/image/chazen/1980_2719 sayfasından erişilmiştir.

Ukiyo-e'nin ilk ustalarından olan Hishikawa Moronobu (1615-1694), Japonya'da ağaç baskıyı dini konulardan uzaklaştırarak sanatsal olarak uygulayan ilk sanatçı olarak bilinmektedir. Hishikawa Moronobu, birçok baskı okuluna giderek baskıyı öğrenmiş olsa da zamanla kendine ait bir tarz geliştirerek eski üsluplardan sıyrılmıştır.

Edo döneminin günlük hayatını, mahallelerini ve hayat kadınlarını konu edinen sanatçı, kendi ağaç plakalarını oyarak baskıresim çalışmalarını istediği şekilde ortaya koymuştur. Ağaç baskı o dönemlerde halen çok yönlü bir sanat olmaktan oldukça uzaktı. Yapılan baskılar ise genel olarak tek renkten oluşan sumizuri-e'ler olmuştur. Sumizuri-e, sadece siyah renkten oluşan ağaç baskılar için kullanılan bir terimdir. Daha sonra gerekli görüldüğünde fırça ile baskı üzerine renklendirmeler yapılmıştır. Bu baskılar tek renkten oluşan basit resimler olmasına rağmen Edo döneminin günlük yaşamına ait büyük bir izlenim yaratmıştır (Körmükçü, 2009).

Torii Kiyonobu I (1664-1729), Moronobu'nun siyah-beyaz mürekkep baskılarından etkilenerek bu baskıları sonradan elde renklendiren sanatçı olmuştur. Tek renkli baskıyı geliştirerek ağaç baskı sanatında yeni bir döneme geçilmesini sağlayan sanatçı, konu olarak ele aldığı Kabuki Tiyatrosu'ndan görüntüleri, güçlü desen ve özgün çizgileriyle aktararak tiyatrodaki oyuncuların portrelerini gerçekçi ve naif bir üslupla resmetmiştir. Sonradan renkli mürekkepler ile birden çok renklerin baskılarda kullanıldığı görülmüştür (Köse, 1992).



Şekil 2. Torii Kiyonobu I, “Ukiyo Tsuzure”, 1725,
<https://ukiyo-e.org/image/mfa/sc149520> sayfasından erişilmiştir.

Enkyo dönemine (1744-1748) gelindiğinde ise yeni bir teknik gelişmiştir. Bu teknik, Çin’den gelen çok renkli baskıların etkisi ile oluşmuştur. Genel olarak çok renkli baskılar birden çok aşama ile yapılıyordu. İlk olarak siyah-beyaz basılan baskıların, kırmızı ve yeşil renkte ikinci bir baskısı daha alınıyordu. Bu tekniğe ise o dönemde “Benizuri-e” denilmiştir. İki baskıyı düzgün bir şekilde uygulamak için plakaların kenarlarına işaretlemeler yapılıyor ve açılar belirtiliyordu. Bu işaretler, kâğıdın kenarında görünür bir şekilde belli oluyordu. Bu teknik ile çeşitli renklerde baskılar elde edilmiştir (Körmükçü, 2009).



Şekil 3. Ishikawa Toyonobu, “Rüzgardaki Güzellik”, Edo dönemi,
<https://ukiyo-e.org/image/artelino/12682g1> sayfasından erişilmiştir.

Japonya’da 1764 yılına gelindiğinde baskiresimde her ay yeni bir takvim resminin yapıldığı moda yaşanmıştır. Bu resimler genelde takas yöntemi ile ağaç baskı pazarının genişlemesine yardımcı olmuştur. Suzuki Harunobu (1725-1770), takvimli baskiresimler yaparak ve bunları başka takvimlerle takas ederek ağaç baskı sanatının tanınmasını sağlamıştır. Harunobu’nun takvimli baskiresimleri ile elde etmiş olduğu ünü sayesinde baskiresimlerindeki tarzı ve üslubu birçok kişi tarafından taklit edilmiştir (Körmükçü, 2009).



Şekil 4. Suzuki Harunobu, “Suma Plajı’ndaki Matsukaze ve Murasame”, 1769-1770, <https://ukiyo-e.org/image/mfa/sc152113> sayfasından erişilmiştir.

Genroku (1688-1704) ve Tenmei döneminde (1781-1789) Ukiyo-e’nin altın çağının yaşanıldığı düşünülmektedir. Bu dönemlerde, gelişen burjuva kültürü ile tiyatrolar ve eğlence mekânları artarak yayılmaya başlamıştır. İnsanlar birçok eğlencenin keyfini çıkardığı bu dönemde özgürce yaşamış ve kolay bir yaşam sürmüştür. Sadece burjuva sınıfı değil, orta sınıf da gelişen refah sayesinde daha iyi hayat koşullarına sahip olmuştur. Bütün bu gelişmeler, Ukiyo-e sanatı için büyük bir dönemin başladığını göstermekteydi (Körmükçü, 2009).

Tenmei döneminden sonra yaşanan Kansei döneminde (1789-1801) ağaç baskının oldukça gelişerek zirveye ulaştığı görülmektedir. Bu dönemde yaşayan büyük sanatçılardan birisi ise Kitagawa Utamaro (1753-1806) olmuştur. Birçok başyapıt üreten Utamaro, altın çağının yaşandığı Ukiyo-e döneminin en büyük ustası olarak bilinmektedir. Portre çalışmalarıyla birlikte kitap için resimler, tiyatro afişleri ve şiir resimlemeleri yapan sanatçı, yapmış olduğu Japon kadını resimleri ile tanınmıştır. O dönemde sıkça kullanılan “Bijin-ga” terimi, Ukiyo-e sanatında resmedilen güzel kadınlar için kullanılan sanatsal bir terim olmuştur (Yiğit, 2016). Utamaro'nun baskıları, ışık-gölge vurgusuyla Avrupalı sanatçıları çok etkilemiştir. Bu sebeple Utamaro'nun baskıları uzmanlar tarafından çok değerli görülmektedir.



Şekil 5. Kitagawa Utamaro, “Güzellik ve Köpek”, Edo dönemi, <https://ukiyo-e.org/image/artelino/21727g1> sayfasından erişilmiştir.

Katsushika Hokusai (1760-1849) Japon baskiresminin son dönem sanatçıları arasında yer almaktadır. Hokusai konu olarak Japon halkının günlük yaşamlarını ve dikkat çekici kent görünümelerini ele almıştır ve sınırsız hayal gücüyle bu konuları bir üst noktaya taşımıştır. Böylece baskiresimde yeni bir üslup oluşturmuştur. Ağaç baskı sanatında ustalaşan Hokusai, Japon sanatını temsil eden, hem kendi döneminin hem de günümüzün en önemli sanatçısı

olarak görülmektedir. Hokusai, konuları ele alış şeklindeki zarafeti, sınırları zorlayarak her zaman çalışmalar üretmeye devam etmesi ve hayatı boyunca yaklaşık olarak otuz binin üzerinde çalışma üretmiş olması ile usta bir sanatçı olarak kabul edilmektedir (Tekdemir Dökeroğlu, 2018).

Hokusai, çeşitli okulların tekniklerini çalışmış, sürekli yeni tarzlar deneyerek kendi üslubunu bulmuştur. Hokusai, kuvvetli ve orijinal kişiliğiyle Japonya'nın bu olgun çağında kendini göstermiştir. Hokusai, ancak doksan yaşına geldiğinde yaşında çizmeyi öğrenebileceğini söylemiştir. Kendi döneminde ise “desen delisi ihtiyar” diye adlandırılmıştır (Turani, 2019). Hokusai, kendini sanatına adanarak çeşitli illüstrasyon ve baskı çalışmaları yapmıştır. Baskıresimlerinde kullandığı ağaç kalıpları ise yontucuya ihtiyaç duymadan kendisinin oyduğu bilinmektedir (Körmükçü, 2009).

Hokusai, baskıresimdeki erken döneminde Avrupalı sanatçıların baskı çalışmalarından etkilenmiş ve Avrupa tarzını incelemiştir. Böylece şimdiye kadarki olan Ukiyo-e'nin geleneksel ve figürel konularından uzaklaşarak kendi üslubunu aramıştır. Daha sonrasında Japon halkının günlük yaşamına ve doğaya odaklanarak baskıresimlerini üretmeye başlamıştır. Bu üslup değişimi, hem Ukiyo-e'nin hem de Hokusai'nin sanat hayatında önemli bir dönüm noktası olmuştur (Tekdemir Dökeroğlu, 2018). “Serin Bir Yaz Akşamında Ryogoku Köprüsü'nde Havai Fişek Gösterisi” adlı çalışması ise, Hokusai'nin yaşamının bu döneminde yapılmıştır (Şekil 6).



Şekil 6. Katsushika Hokusai, “Serin Bir Yaz Akşamında Ryogoku Köprüsü'nde Havai Fişek Gösterisi”, 1780-1790, <https://ukiyo-e.org/image/famsf/5050161212710081> sayfasından erişilmiştir.

Ukiyo-e sanatçısı olan Hokusai, baskiresim konularında, Japon halkının günlük yaşamını ve doğayı birleştirerek çerçevesi içine almıştır. Hokusai'nin sanat hayatına baktığımızda çok fazla takma isim kullandığını görmekteyiz. Japon sanatında sanatçıların birden çok takma isim kullandığı sıkça görünse de Hokusai'nin diğer sanatçılara kıyasla oldukça fazla takma ismi bulunmaktadır. Hokusai'nin isim değişikliklerinin, sanatındaki üslup değişimine göre olduğu ve sanatının dönemlere ayırmak için kullandığı düşünülmektedir (Paget, 2018).

Fuji Dağı, Japonlar için hem dini hem kültürel bir öneme sahiptir. Dağın ismi, bir halk masalı olan Prenses Ay Işığı'nda (Kaguya Hime) “ölümsüzlük” ve “sonsuz yaşam” anlamına gelmektedir. Bu masala inanan Japonlar, günümüzde de Fuji Dağı'nın tepesinden aya kadar yükselen bir durmanın olduğunu söylemektedir (Ozaki, 2018).

Hokusai'nin yapmış olduğu “Otuz Altı Fuji Dağı Manzarası” (Fugaku Sanjūrokkei) serisi ile Fuji Dağı - Prenses Ay Işığı masalında geçen ölümsüzlüğe kavuştuğu düşünülmektedir. Kutsal dağın resimleri, Hokusai'nin yaşamının son dönemlerinde yeniden doğarak sonsuza kadar yaşamasını ve tanınmasını sağlayacak bir güce sahip olmuştur (Tekdemir Dökeroğlu, 2018). Hokusai'nin Fuji Dağı'nı manzara çerçevesine alarak yapmış olduğu bu ağaç baskı serisi yayımlandıktan sonra çok beğenildiği için sonradan 10 baskı daha eklemiştir. Seri, toplamda 46 baskıyı içermektedir. Farklı temalarda, farklı çerçevelerle manzarasına aldığı Fuji Dağı serisinde, Ukiyo-e'nin birçok önemli eseri yer almaktadır.



Şekil 7. Katsushika Hokusai, “Kızıl Fuji”, Otuz Altı Fuji Dağı Manzarası serisinden, 1830–32, <https://ukiyo-e.org/image/met/DP141062> sayfasından erişilmiştir.

Hokusai çalışmalarında batı perspektifini ustaca kullanmıştır. Bu baskiresimler, aynı zamanda o dönemin insanları ve hayat tarzlarıyla ilgili bilgiler vermektedir. Hokusai, sıradan insanları sıradan kıyafetleri içinde, sıradan hayatlarının akışında günlük uğraşlarını yaparken resmetmiştir. Hokusai'nin baskı çalışmalarının Avrupa'ya ulaşmasıyla birlikte Hokusai dikkat çekmiş ve geniş kitleler tarafından tanınmaya başlamıştır. Böylece Avrupa'da Japonizm akımı yaşanmaya başlamıştır. Bu akımın başlamasındaki en büyük etkenin ise Hokusai ve baskı çalışmaları olduğunu söylemek mümkündür (Tekdemir Dökeroğlu, Paget, 2018).



řekil 8. Katsushika Hokusai, “Suruga Eyaletindeki Ejiri (Sunshū Ejiri)”, Otuz Altı Fuji Daęı Manzarası serisinden, 1830–31, <https://ukiyo-e.org/image/mfa/sc130570> sayfasından eriřilmiřtir.

Hokusai şöyle demiştir; “Geçen sonbahar hüzünlü bir hayalperesttim. Daha sonra kendimi sayısız köprüden geçerken resmedilmeye değer bir manzarada yürürken hayal ettim. Bu kırdaki yaptığım uzun yürüyüşte kendimi o kadar mutlu hissettim ki, hemen fıramı alıp hayal gcmde kaybolmadan bu manzarayı çizdim...” (De Goncourt, 2014). Bu açıdan bakıldığında sanatçının şiirsel ruhunun da baskiresimlerine yansıdığını söylemek mümkündür.

Hokusai'nin "Otuz Altı Fuji Dağı Manzarası" serisinden en çok bilinen diğ er bir eseri ise "Kanagawa Açıklarında Büyük Dalga" olmuştur. Bu baskıresim, yarattığı etki ile dönemi temsil eden bir eser haline gelmiştir.  n planda dalgalarla mücadele eden balıkçı tekneleri yer alırken arka planda ise Fuji Dağı görünmektedir.

Yaşamı boyunca sürekli çalışmaya devam eden ve yaklaşık otuz bini açan eser üreten Hokusai, Ukiyo-e sanatının ve Japonizm'in öncüsü olarak g r lmektedir.



şekil 9. Katsushika Hokusai, "Kanagawa Açıklarında Büyük Dalga", 1829–33, <https://ukiyo-e.org/image/artelino/15707g1> sayfasından erişilmiştir.

Ukiyo-e'nin diğ er bir önemli sanatçısı ise Utagawa Hiroshige (1797-1858) olmuştur. Hiroshige, baskıresim çalışmalarında görüş açısını değiştirmiş ve ufku aşağıya doğru yerleştirmiştir. Batılılar ise sanatçının bu perspektif etkiyi Avrupa'dan esinlenerek yaptığını düşünmektedir. Hiroshige çizgileri ile doğadaki optik görüntüyü aynı şekilde yansıtmıştır (Turani, 2019). Hiroshige, "Edo'nun Yüz  nl  Manzarası" (Meisho Edo Hyakkei) adlı baskıresim serisi yapmıştır. Bu serisi sanatçının ölümünden sonra yayınlanmıştır.



Şekil 10. Utagawa Hiroshige, “Atake ve Shin-Ōhashi Köprüsü Üzerinde Ani Sağanak”, Edo’nun Yüz Ünlü Manzarası serisinden, 1857, <https://ukiyo-e.org/image/mfa/sc126266> sayfasından erişilmiştir.



Şekil 11. Utagawa Hiroshige, “Kawasaki: Rokugō Feribotu”, 1833-34, <https://ukiyo-e.org/image/mfa/sc126904> sayfasından erişilmiştir.

19.yüzyıl ortalarına gelindiğinde baskiresimlerde talebi karşılamak için artan üretim ile kalite düşmeye başlamıştır. Avrupa etkisi ile Uzak Doğu tarzı ve üslubu değişmiş ve gittikçe Ukiyo-e döneminin sonuna gelinmiştir. Sonraki dönemlerde Ukiyo-e’yi yeniden canlandırmaya çalışan bazı sanatçılar olmuş olsa da Ukiyo-e’yi kendi tarihinde, kültüründe,

toplum ortamında ve sanat üslubunda ortaya çıkan bir dönem sanatı olarak görmek gerekmektedir (Koçak, 2002). Ukiyo-e baskılarına genel olarak bakıldığında, toplumda bulunan her sınıftaki insana ulaşmasıyla, konu ve üslubuyla yarattığı etkiyle değerli bir konumda olduğu görülmektedir.

2.5.2. Ukiyo-e ve Zen Budizmi

Ukiyo-e sanatı üzerinde, Zen Budizm'inin önemli bir etkisi vardır. Ukiyo-e sanatını iyi anlamak için bunu bilmek gerekmektedir.

Zen, meditasyon odaklı aslen Çin Budizm biçimidir. Zen Budizm, Budist dinini içkinliğe, yani kendisi dışındaki bir ilkeye bağlı olmamaya yönlendirmektedir. Bu bağlamda Zen Budizm'i, bir içkinlik dini olarak sıradan ruh halini işaret etmektedir. Zen Budizm'i için merkez, her yerdedir. Her varlık bir merkez oluşturur. Hiçbir şeyi dışlamayan merkez, bütünü, kendi içinde yansıtır. Tüm evrenin tek bir toz tanesinde görülmesi gerektiğini ve böylece tüm evrenin tek bir erik çiçeği içinde açtığını savunurlar. Zen'e göre ruhun, doğa içinde yaşaması isteniyordu. Riyazete ve inzivaya düşman olan Zen mezhebi, "gerçek ortama" dönüş olarak kabul edilmekteydi. (Turani, 2019). Zen, bireysel huzura işaret etmektedir. Zen Budizm'in hiçliği ne kendi içinde kabarması ne dışarı akması ne de taşması anlamındadır. Aşırı bolluk içinde dışarıya kaçan bir içsellik değil, kendinde sahip olamadığı doluluk anlamındaki boşluktur. Dolayısıyla boşluk, bir çıplaklık değildir. Zen Budizm'in zamanı, "an"sız bir zamandır ya da günlük yaşamın anlarından oluşur. Zaman, "an"ın coşkusu ve heyecanı olmaksızın, her defasında sıradan olanın bakışı içinde gerçekleşir (Han, 2021).

Uzak Doğu ile Avrupa'nın farklı felsefelere sahip olmasının en büyük etkeni Budizm olmuştur. Uzak Doğu dinleri, ülke, devlet, insan ve doğa arasında bir dengeye sahiptir. Zen; an'a önem vermektedir. Zihinsel durgunluğu odağına almaktadır. Zen Budizmi sahip olduğu anlayış ile Japon kültüründe kalıcı izler bırakmıştır. Sanat, edebiyat, tiyatro ve çay törenleri gibi birçok unsurunu ve Japonların yaşamını etkilemiştir. Zen kelimesinin anlamı olarak "kendiliğinden" sözcüğü kullanılmaktadır. Bir Zen ustası, içten ve doğal olmaya çaba göstererek kendiliğinden olana ulaşmak ister (Koçak, 2002). Bu açıdan bakıldığında o dönemin Zen Budizm anlayışına sahip olan Ukiyo-e sanatçılarının, akıp-giden veya yüzen dünyanın resimlerini yapmasının nedeni anlaşılmaktadır.

2.5.3. Ukiyo-e ve Avrupa'daki Etkisi

Ukiyo-e'nin Avrupa'daki etkisine bakacak olursak, 1640'larda limanlarını uluslararası ticaretin çoğuna kapattığı için Japonya'nın kültürü ve sanatı hakkında çok az şey bilinmekteydi. Japonların ticaret yaptığı yegâne insanlar olan Hollandalı tüccarlar aracılığıyla ithal edilen limitli sayıda porselen, cazip görüntüleriyle ufacık da olsa fikir verirdi ama bunlar genellikle Batı zevkine uygun tasarlanmış olmaktaydı (Cheshire, 2019). Japonya'nın dışa kapalılığını kırmak için 1853'te Amerikalı Amiral Perry, Avrupa'daki ülkeler ve Amerika ile hem ticari hem siyasi anlaşmaların yapılmasını sağlamıştır. Bu anlaşmalar sayesinde Japonya'da geniş reform hareketleri gerçekleştirilmiştir. Bu reform hareketlerini, kendi kimliğine ve kültürüne sahip çıkarak yapan Japonya, dış kapılarını tüm dünyaya açmış ve inziva dönemini sona erdirmiştir.

1867 itibarıyla Japonya, Paris Dünya Fuarı'na bir heyet yollayacak kadar dışa açılmıştı. Dördüncü kez düzenlenen bu fuar şimdiye kadar olanların en büyüğüydü. Kırk iki ülkeden elli binin üzerinde katılımcıyla yaklaşık on beş milyon ziyaretçinin ilgisini çekmişti. Japonların ulusal fuar çadırı tam bir sansasyon oldu ve Japon kültürü hakkında büyük ölçüde bilgi yayarak dikkat çekti (Cheshire, 2019). Bu ilgiyi tanımlayan bir terim olarak "Japonizm" kullanılmıştır. Bu terim ilk kez Fransız sanat eleştirmeni olan Philippe Burty tarafından kullanılmıştır (Şahin, 2015). Japonizm, Uzak Doğu ülkesi olan Japonya ile Batı ülkeler arasında yapılan ticari ve siyasi sözleşmeler aracılığıyla gelişmiştir. Japonya'da ağaç baskı ile birden çok kopyasının elde edildiği baskiresimler ise gelen ürünlerin ambalajlanması için kullanılmıştır. Bu ambalaj kâğıtlarının, dönemin sanatçıları, sanat koleksiyonerleri ve diplomatları tarafından keşfedilmesiyle Japon baskı sanatının Avrupa'da büyük bir etki yarattığı bilinmektedir (Gökmen, 2007). Japonizm akımının etkisi uzun sürmemiştir ancak Batıdaki birçok sanatçı ilk defa kendilerini başka geleneklere bakarken bulmuş ve bunları sanat eserlerine yansıtmayı tercih etmiştir.

Ukiyo-e baskiresimlerinin 1860'lardaki Avrupa sanatında etkili olduğu bilinmektedir. Ukiyo-e baskılarından etkilenen dönemin en büyük sanat akımlarından birisi ise Empresyonizm (*İzlenimcilik*) olmuştur. Empresyonistler, atölyelerinden uzaklaşarak doğada resim yapmışlardır. Empresyonistlerin doğanın farkına varmalarını sağlayan gücün, Ukiyo-e baskılarını da keşfetmelerini sağladığı düşünülmektedir.

Canlı ve zarif renklere sahip olan Ukiyo-e baskıları, yalın biçimler ve farklı perspektifler ile yapılması ve ele aldığı konular ile o dönemin Batılı sanatçıları ve sanat severleri için

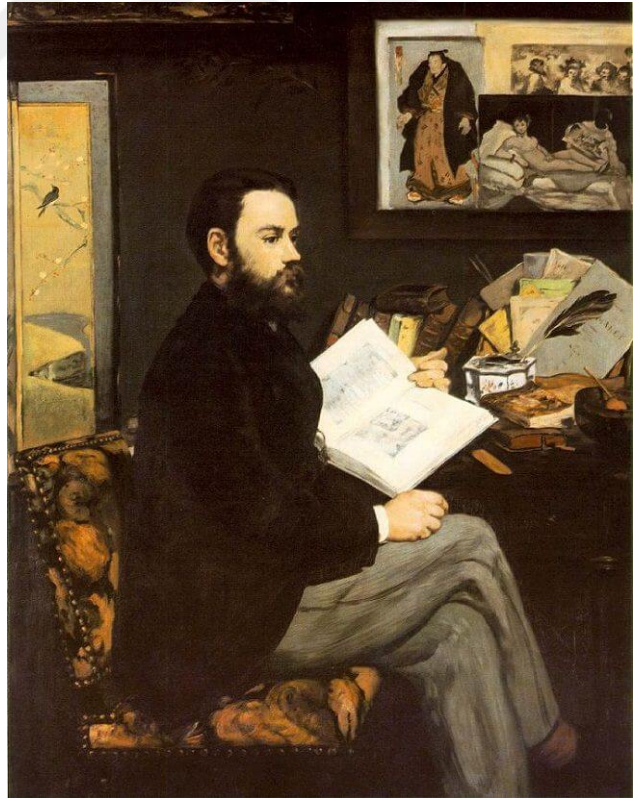
etkileyici ve alışılmadık eserler olmuştur (Koçak, 2002). Degas, Gauguin, Manet, Monet ve Van Gogh gibi birçok Batılı sanatçı Ukiyo-e baskıresimlerinden etkilenmiştir. Bu araştırmada ise bu etkiyi resimlerine yansıtan Manet, Monet ve Van Gogh’a değinilmiştir.

Manet’nin çalışmalarına bakıldığında, Japon figür baskılarının iki boyutlu kompozisyonlarından ve düz parlak renklerinden etkilendiği görülmektedir. Manet’nin “Fifre Çalan Çocuk” (Şekil 12) adlı çalışması, gölgeleme ve derinliğe girilmeyen, düz renk kullanımının olduğu üsluba sahiptir. Yeni bir resim sanatı anlayışının yansıtıldığı bir eser olarak kabul edilmektedir. 1866 yılında resmetmiş olduğu bu eserde Japon baskıresimlerinin etkisi hissedilmiştir. Bu bağlamda Japon baskıresimlerinin, Avrupa resmine bir yenilik getirdiği kanısına varılabilir (Şahin, 2015).

Manet’nin “Emlie Zola’nın Portresi” (Şekil 13) adlı eserinde ise Japon baskıresimlerinin etkisi açıkça gözükmemektedir. Resmin sağ üstünde dikey bir kompozisyona yapılmış olan Sumo kıyafetli bir Japon figürünün yer aldığı baskıresim gözükmemektedir.



Şekil 12. Edouard Manet, “Fifre Çalan Çocuk”, 1866,
<https://www.manet.org/the-fifer.jsp#prettyPhoto> sayfasından erişilmiştir.



Şekil 13. Edouard Manet, “Emlie Zola’nın Portresi”, 1868,
<https://www.manet.org/portrait-of-emlie-zola.jsp#prettyPhoto> sayfasından erişilmiştir.

Empresyonist sanatçı Claude Monet'nin 19.yüzyıl sonu ile 20.yüzyılın başında ele aldığı temel sorunlardan biri seri çalışmalar yapmaktı. Monet'nin bu açıdan öncüleri, Japon baskı sanatçıları, özellikle de ünlü “Otuz Altı Fuji Dağı Manzarası” dahil olmak üzere çok sayıda serinin yaratıcısı olan Katsushika Hokusai olmuştur. Monet, zamanının tüm ressamı gibi, Fransız sanatseverleri tam anlamıyla büyüleyen Japon gravürlerine hevesliydi. Bu hevesi, Ukiyo-e baskı üslubuyla süslenmiş bir duvarı arka planına alarak, kimono içinde tasvir ettiği eşi Camille'nin olduğu *La Japonaise* (Şekil 14) isimli çalışmada görülmektedir. Bu süslü kıyafet unsuru, Japon sanatının estetiğini daha derin anlamasına yol açsa da çalışmasını yaparken dış etkiden çok içsel dürtüden etkilenmiştir (Kalitina, 2019). Monet'nin bu çalışmasına bakıldığında, renkleriyle, figür kullanımıyla ve dikey kompozisyonuyla Japon bir baskiresim eseri gibi gözüktüğü düşünülmektedir. Bu çalışmada Camille, kırmızı renkte Uzak Doğu motiflerinin ve figürlerinin işlendiği bir kimono giymiştir. Elinde ise Japon yelpazesi vardır. Monet'nin arka planda yer alan Japon yelpazelerin üzerine, Japon baskıları tarzında resimler yaptığı görülmektedir (Howard, 1997).



Şekil 14. Claude Monet, “La Japonaise”, 1876,
<https://www.claude-monet.com/la-japonaise.jsp> sayfasından erişilmiştir.

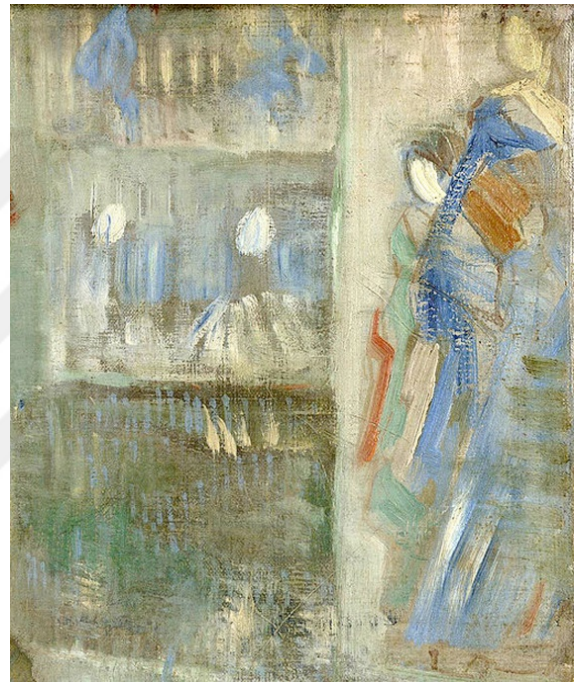
Batı’da Japon kültürü ve sanatının etkilerinin en çok görüldüğü sanatçı Van Gogh olmuştur. Van Gogh, Ukiyo-e baskıları ile ilk kez Anvers’te tanışmıştır. Japonların yaşam tarzına sahip olan nadir sanatçılardan birisi olarak kabul edilmektedir. Van Gogh, Ukiyo-e baskılarından oldukça etkilenmiş ve oldukça ucuza satılan bu baskıları toplayarak koleksiyonunu yapmaya başlamıştır. Duvarlarını ise bu baskılarla süslemiştir. Baskıları inceledikçe yapılış şeklinin ve ele alınan konulara baktığında kendi sanatı için oluşturmak istediği bakış açısına ve üslubuna uyduğunu fark etmiştir. Özellikle Hiroshige ve Hokusai'nin baskı çalışmaları, hem konu hem de gölgesiz düz renk desenleri açısından Van Gogh'u büyük ölçüde etkilemiştir.

Sanatçı, *Père Tanguy’un Portresi* (Şekil 15) isimli çalışmasında, duvarda Japon baskılarından oluşan bir arka plan resmetmiştir. Tanguy'un şapkasının tepesinde ise Fuji Dağı vardır. Van Gogh, Ukiyo-e’nin “dinginlik” anlayışını yakalama çabasıyla Tanguy'u düşünceli ve sakin bir şekilde resmettiği düşünülmektedir.



Şekil 15. Vincent van Gogh, “Père Tanguy’un Portresi”, 1887, <https://www.vincentvangogh.org/portrait-of-pere-tanguy.jsp> sayfasından erişilmiştir.

Van Gogh, Paris'e ilk gittiği yıllarda Ukiyo-e baskılarını biriktirmeye devam etmiştir. Hem kardeşi Theo için hem kendisi için bu baskıları biriktiriyordu. Elindeki baskıları ilk kez 1887'de Café du Tambourin'de sergilemiştir. Van Gogh bir çalışmasında bu kafenin sahibi olan Agostina Segatori'yi resmetmiştir (Şekil 16). Çalışmada, duvarda Japon baskıların yer aldığı gözükmemektedir. Belli belirsiz bir şekilde Japon baskı üslubuyla yapılmış figürler yer almaktadır. Kafe sahibi olan Agostina Segatori ise Ukiyo-e'nin "dinginlik" anlayışını amacıyla düşünceli ve sakin bir şekilde oturmaktadır (Şahin, 2015).



Şekil 16. Vincent van Gogh, "Kafede: Le Tambourin'deki Agostina Segatori", 1887, <https://www.vangoghmuseum.nl/en/collection/s0017V1962> sayfasından erişilmiştir.

19 Şubat 1888'de Van Gogh, Arles'e gitmek için Paris'ten ayrılmıştır. Daha sonra kardeşi Theo'ya şöyle yazmıştır: "Bana öyle geliyor ki, kişinin iyileşebileceği, huzurunu ve dengesini geri alabileceği bir geri çekilme yeri olmadıkça Paris'te çalışmak neredeyse imkansız". Doğayı daha parlak bir gökyüzü altında gözlemlemenin, Japonların nasıl hissettiği ve bu hisleri çizime dökerek nasıl baskiresim yaptıkları hakkında daha doğru bir fikir verebileceğine inandığı için Arles'e gitmiştir. Burası sanatçıya sadece Hollanda manzarasını değil, aynı zamanda baskılarda da gösterilen Japonya'yı hatırlatmıştır (Charles, 2011).

Van Gogh'un, Japon baskiresimlerinde yer alan figür ve doğa manzaraları dışında, Japon çiçeklerini de resmettiği görülmüştür. Sanatçı, Japon baskiresimlerini çözebilmek için bu baskiresimleri kopyalamıştır. Buna örnek olarak, kendi koleksiyonunda da olan iki adet Hiroshige çalışması gösterilebilir. Bu çalışmalar “Kameido'daki Plum Estate” (Şekil 18) ve “Atake ve Shin-Ōhashi Köprüsü Üzerinde Ani Sağanak” çalışmaları olmuştur. Van Gogh'un ilk olarak bu çalışmaları inceleyerek Japon üslubunda çalışmalar yaptığı bilinmektedir.

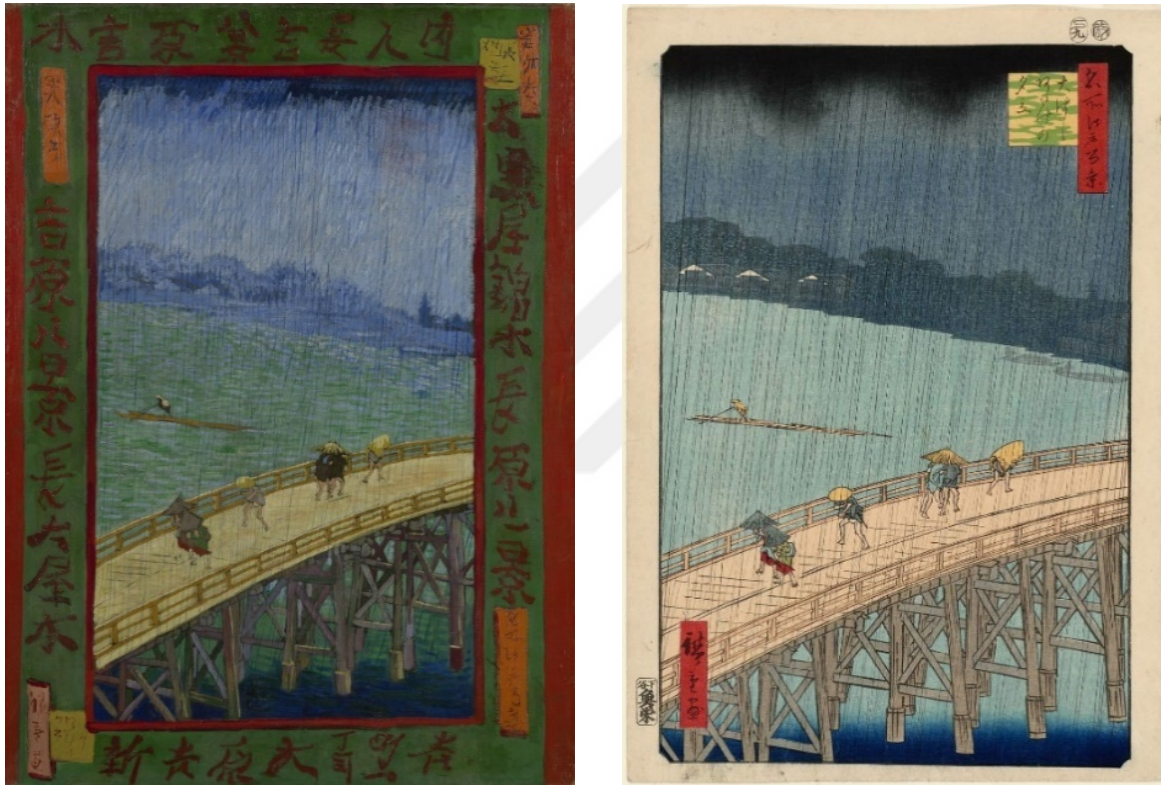


Şekil 17. Vincent van Gogh, “Çiçek Açan Badem Ağacı”, 1890, <https://www.vangoghmuseum.nl/en/collection/s0176V1962> sayfasından erişilmiştir.



Şekil 18. Utagawa Hiroshige, “Kameido'daki Plum Estate”, 1857, <https://ukiyo-e.org/image/mfa/sc206344> sayfasından erişilmiştir.

Sanatçının “Yağmur Altında Köprü” çalışması (Şekil 19), Hiroshige’nin “Atake ve Shin-Ōhashi Köprüsü Üzerinde Ani Sağanak” adlı eseriyle oldukça benzerlik göstermektedir. Van Gogh, Hiroshige’nin eserini orijinaline yakın derecede resmetmiştir. Van Gogh’un bu çalışması, Hiroshige’nin baskiresminin Empresyonist üslupla yorumlanması olarak görülebilir. Van Gogh’un mekân problemini ise Ukiyo-e baskiresimlerinden yararlanarak çözdüğü düşünülmektedir. Yüzeysel dekoratif üslup ve renklerin saflığı sanatçıyı büyük ölçüde etkilemiştir (Şahin, 2015).



Şekil 19. (sol) Vincent van Gogh, “Yağmur Altında Köprü”, 1887, <https://www.vangoghmuseum.nl/en/collection/s0114V1962> sayfasından erişilmiştir.

Empresyonizm akımı, modern sanat anlayışını, Japon baskiresimlerini inceleyerek oluşturmuştur. Bu sebeple Empresyonizm üzerindeki Japon sanatı ve Japon baskiresimlerinin etkisini anlamak ve araştırmak önemli bir hale gelmektedir (Şahin, 2015).

2.6. Eğitim Programları

Genel olarak “eğitim programı” kavramına baktığımızda, 20.yüzyıla kadar “konular/dersler listesi, konuların düzeni” anlamında kullanıldığını görmekteyiz. Ancak bu kavram, günümüzde bu anlamını yitirmiş ve daha kapsamlı bir anlam kazanmıştır. Demirel (2006), eğitim programlarını, okul ve okul dışında yapılan planlı etkinlikler aracılığıyla elde edilen öğrenme yaşantıları olarak tanımlamaktadır. Hem öğretim programı hem de ders programı eğitim programını kapsayan unsurlardır ve bu unsurlar birbirleriyle tutarlı olmalıdır (Saracaloğlu, 2019).

Toplumun değerlerini ve yönelimleri yansıtan, eğitimin hedeflenen amaçlara ulaşılmasını sağlamak için yapılmış olan eğitsel planlamalara “eğitim programları” denilmektedir. Bir başka ifade ile de tanımlanacak olursa; eğitim programları, öğrenme-öğretme süreci, ders içerikleri, değerlendirme ve değerlendirilme ölçütü ve programların uygulanma durumuna yönelik yapılan planlamalar bütünü olarak tanımlanabilmektedir (Kalaycı, Yıldırım, 2020). Eğitim sisteminin gelişmesi ve ilerlemeye devam edilmesi için eğitim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Eğitim sisteminin temeli, eğitim programlarına dayanmaktadır. Bir eğitim programının başarısı ve etkisi, eğitim sistemini de aynı şekilde etkilemektedir (Özden, 2005).

Bireylerin yaşantılarını zenginleştirmek için yapılan faaliyetlerin hepsi, bir eğitim kurumunun veya eğitim sisteminin kapsamı içine girmektedir. Eğitim programları, amaçlar doğrultusunda kazanımlar belirleyerek bu kazanımlara ulaşılabilmesi için uygun içeriklerinin oluşturulmasını sağlamaktadır. Bu kapsamda içerikte kullanılacak olan yöntemler ve teknikler, araç ve gereçler ve değerlendirilme ölçütünün kararına yönelik tüm etkinlikler eğitim programını kapsamaktadır. Geziler, kurslar, öğretim, rehberlik ve sağlık hizmetleri gibi okul içi ve okul dışı olan tüm etkinlikler bu kapsam içine girmektedir (Saracaloğlu, 2019).

Eğitim programlarının başarılı olabilmesi için bazı temel özelliklerinin olması gerekmektedir. Eğitim programları, ulusal ve uluslararası genel özelliklere sahip olmalıdır. Her eğitim programı, içinde bulunduğu topluma birçok unsur açısından uygun olmalıdır. Bu unsunlar arasında, kültür, gelenek, görenek ve değerler gelmektedir. Fakat sadece bu unsurlarla sınırlı kalınmamalıdır. Eğitim programları aynı zamanda geleceğe yönelik olmalı ve yenilikçi bir üsluba sahip olmalıdır. Hem geçmişe hem geleceğe yönelik nitelik ve niceliğe sahip olan ve ihtiyaç duyulan insan gücünün yetiştirilmesini amaçlayan eğitim programları planlanabilir. Geleceğe yönelik programlar hazırlanırken, teknolojik

gelişmelerden de mutlaka faydalanması gerekmektedir. Bu teknolojik gelişmelerin programlarla bütünleşmesinin sağlanması önemlidir. Genel olarak bakıldığında, eğitimin amaçlarına uygun olma, bilimsel niteliğe sahip olma, devletin ve toplumun görüş ve beklentilerine uygun olma, ekonomik açıdan uygun olma, esneklik, işlevsellik ve uygulanabilirlik gibi özellikler, bir eğitim programında bulunması gereken temel özellikler olarak sıralanmaktadır (Saracaloğlu, 2019).

Eğitim programları genel olarak, hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme olmak üzere dört unsurdan oluşmaktadır. Bu unsurlar hem eğitim sistemlerini etkilerken hem de birbirleri ile etkileşimde bulunmaktadır. Bu etkileşime bakıldığında ise program geliştirme kavramına işaret ettiği görülmüştür (Demirel, 2015).

Eğitim programlarının oluşturulması, uygulanması ve uygulanma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenme sürecine “program geliştirme” denilmektedir. Eğitim programlarının, ulusal ve uluslararası düzeyde, ülkelerin gelişmesini sağlayacak nitelikte ve topluma faydalı olması, kültürlerin ve değerlerin korunmasına yönelik amaçları doğrultusunda eğitim programlarının geliştirilmesi gerekir. Programların geliştirilme ve değerlendirme süreçlerinin birbirlerini kapsadığı bilinmektedir. Bir program geliştirme çalışmasına başlamadan öncesinde mevcut olan program detaylı olarak incelenmeli ve değerlendirme çalışmasının yapılması gerekmektedir. Bu aşama aynı zamanda sonradan yapılacak olan program geliştirme sürecine katkı sağlamaktadır. Böylece önceki programların sorunları, eksikleri ve olumlu yönleri ortaya çıkmış olup, sonradan tasarlanacak olan programların ortaya çıkan sorun ve eksikleri gidermeye yönelik nitelikli bir program geliştirilmesini sağlamaktadır (Kalaycı, Yıldırım, 2020).

Program değerlendirme, eğitim programlarının özellikleri ve verimliliği hakkında verilerin toplanması, daha önceden belirlenen ölçütlere göre bu verilerin karşılaştırılması ve programların etkililiği hakkında yorumların yapılması gibi süreçleri kapsamaktadır. Değerlendirme aşamasında ise, programın verimliliği, yeterliliği ve değerleri belirlenerek eğitim programlarındaki eksikliklerin, sorunların veya olumlu özellikleri belirtilerek bunlara çözüm için bir veri kaynağı sunarak öneriler yapılmaktadır. Elde edilen veriler, programların daha nitelikli hale gelmesi için geliştirilmesi, eksikliklerin ve sorunların giderilme çalışmalarının yapılması ve olumlu özellikler açısından devamının sağlanması için kullanılmaktadır. Genel olarak, programların niteliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların

yapılabileceği gibi, programın etkililiğinin artırılmasına yönelik geliştirme çalışmaları da yapılabilir (Kalaycı, Yıldırım, 2020).

Eğitim programlarının karşılaştırılmasına baktığımızda ise karşımıza “karşılaştırmalı eğitim” kavramı çıkmaktadır. “Karşılaştırmalı eğitim” kavramını açıklamak için birçok tanımlama yapılmıştır. Bu tanımlamalardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Türkoğlu (1985), “Karşılaştırmalı eğitim, farklı kültürler ve farklı ülkelerde, iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerlikleri ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitime yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir,” şeklinde tanımlamaktadır. Cramer ve Browne (1965) ise, “Karşılaştırmalı eğitim, eğitim sorunlarının çözümlenmesi için farklı ülkelerdeki eğitim sistemlerini inceleyen bir alandır,” olarak tanımlamıştır (Erdoğan, 2003).

Karşılaştırmalı eğitim kavramı, Noah (1988) ve Eckstein’e (1983) göre; başka ülkelerin gelişimlerinden bilimsel bir sistem düzeni ile faydalanma çabası olarak tanımlanmaktadır. Eğitim sistemlerindeki sorunların ve eksikliklerin belirlenebilmesi için geniş bir çerçeve içinde ele alınan, yurt dışındaki ülkelerin eğitim sistemlerinin, programlarının, kuramlarının ve uygulamalarının incelendiği bir daldır diyebiliriz (Tekgöz, 2017).

Karşılaştırmalı eğitimin amaçları ise aşağıda özetlenmiştir.

1. Eğitim sistemleri ve uygulamaları ile ilgili bilgilere ulaşmak.
2. Eğitim ile ilgili hipotezler geliştirmek ve yorumlar yapabilmek için gerekli bilgilere ulaşmak.
3. Çeşitli ülkelerin eğitim sistemlerinin gelişimini etkileyen unsurları inceleyerek yeni bir bakış açısı kazandırmak.
4. Bir ülkenin eğitim sisteminin geliştirilmesi için katkıda bulunmak.
5. Eğitimcilerin, araştırmacıların ve insanların kültürel bakış açısını genişletmek.
6. Bilimsel açıdan eğitim biliminin geliştirilmesine yardımcı olmak.
7. Ulusal ve uluslararası gelişim için gereken eğitim politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunmak.
8. Başka ülkelerde kullanılan eğitim sistemlerinin ve programlarının uyarlanarak kullanmasıdır (Erdoğan, 2003).

Eğitim programlarının olduğu gibi alınarak tamamen o şekilde uyarlanması imkânsızdır. Bu açıdan bakıldığında, incelenmek istenen eğitim programları ülkelerin gelişmiş düzeyleri açısından ele alınarak, kendi kültürü ve değerleriyle karşılaştırılmalı ve geliştirilmesi için kendisine en uygun olan yolun seçilmesi gerekmektedir. Eğitim programlarının karşılaştırılmasındaki önemli nokta, programların benzerlik ve farklılıkların ortaya koyularak uygulanabilirliğini göstermektedir (Tekgöz, 2017).

Program karşılaştırılmasının yararlarına bakıldığında; eğitimcilerin ve halkın, eğitim alanında yapılan değerlendirilme ve uygulamaların başka ülkelerde nasıl olduğu hakkında duyarlı hâle geldiği görülmektedir. Eğitimciler ve halk, eğitimde kullanılan diğer yaklaşımlar hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Karşılaştırma çalışmaları, sorunların ve eksiklerin analiz edilmesine yardımcı olmaktadır. Bu açıdan eğitim alanında doğru kararların verilerek geliştirilmesine katkıda bulunduğunu söylemek mümkündür. Ulusal kalkınma ve eğitim arasında paralel bir ilişki vardır. Bu ilişkinin anlaşılabilmesi için, çeşitli ülkelerin eğitim ve ulusal kalkınma programlarının incelenmesi önemlidir. Yurt dışı toplumunu ve eğitim sistemini çeşitli analiz yöntemi ile anlamak mümkündür. Program karşılaştırılmasının hem geçmişini hem bugünü anlamamızı ve gelecekteki eğitim sisteminin nasıl olabileceği konusunda önemli bir rol oynadığını söylemek mümkündür (Erdoğan, 2003).

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte ülkeler, birbirlerinin eğitim sistemini incelemeye başlamıştır. Karşılaştırmalı çalışmalar, ülkelerin eğitim sistemlerini anlamak, değerlendirmek, uyarlamak amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmalar uluslararası bir anlayışa sahiptir. Günümüze kadar yapılan süreçteki çalışmalara bakıldığında, karşılaşılan problemlerin çözümüne yönelik olduğu ve bu yönde donanımlı bireyler yetiştirme amacını benimseyen çalışmalar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir (Tekgöz, 2017).

Türkiye’de 1960’lara gelindiğinde akademik düzeyde karşılaştırmalı eğitimden bahsedildiği bilinmektedir. Türkiye’deki eğitim bilimi ve karşılaştırmalı eğitim ile ilgili ilk çalışmalar, Ankara Üniversitesi’nin Eğitim Fakültesi bünyesinde bulunan Mukayeseli Eğitim dersiyle başlamıştır. 1970’lerde ise Ankara Üniversitesi’nin Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi bünyesinde “Mukayeseli Eğitim Araştırmaları Enstitüsü” kurularak eğitim bilimi ve karşılaştırmalı eğitim alanı hakkında bilimsel çalışmaların yapıldığı bilinmektedir (Erdoğan, 2003).

Türk eğitim tarihine bakıldığında belirli zaman aralıklarında yenileşme çabalarının olduğu görülmektedir. Bu süreçte eğitimde yaşanan sorunların yurt dışı ülkelerinde nasıl ele alınarak çözüldüğü incelenmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren Türk eğitim sistemini geliştirmek amacıyla hem yurt dışına heyetler gönderilmiş hem de yurt dışından konu alanında uzman olan kişiler davet edilmiştir. Bunların ise kısa vadeli çözümler sağladığı görülmüştür. Yurt dışından esinlenerek yapılan değişiklikler bir uyarlama çalışması olmuş ve daha ilerisine gidememiştir. Karşılaştırmalı eğitim, ülkelerin eğitim sistemlerini ve bu eğitim sistemlerinin temel olarak bütün unsurlarıyla incelemektedir. Bu açıdan bakıldığında Türk eğitim sisteminin gelişmesine katkıda bulunmak için başka ülkelerin sistemlerinden yararlanılarak yapılacak olan değişikliklerin daha kontrollü olması sağlanmalıdır (Erdoğan, 2003). Özet olarak bakıldığında araştırmacıların, bu konu hakkında birçok tanım, amaç, fikir ve felsefe belirtmiş olsa da, günümüz dünyasındaki eğitim programlarının gelişmesi veya iyileştirilmesi için eğitim programlarının incelenmesi ve karşılaştırmalı eğitimin faydası konusunda hem fikir oldukları söylenebilir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu araştırma nitel araştırma yöntemiyle yapılmıştır. Nitel veri toplama yöntemleri ile yapılan nitel araştırmalarda, araştırılan olay, doğal ortamıyla birlikte bütüncül bir biçimde ortaya koyulmaktadır (Şimşek, Yıldırım, 2021). Nitel araştırmalar, araştırılmak istenen olaya karşı sorgulayıcı ve yorumlayıcı olarak, problemin kendi ortamını anlayarak yorumlama çabasının olduğu bir yöntemdir (Guba, Lincoln, 1994; Baltacı, 2019). Nitel araştırmacılar, belli bir konu ile ilgili araştırma yaparken o konunun “ne kadar” ya da “ne kadar iyi” olduğunu öğretmekten çok daha geniş bir bakış açısı elde etmek isterler (Akgün, Büyüköztürk, Demirel, Karadeniz & Kılıç Çakmak, 2013, s.234). Nitel araştırmalar, araştırma yapılan konuların kendi kapsamında bütüncül olarak ele alınıp yorumlandığı bir yöntemdir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli olarak, genel tarama modeli seçilmiştir. Genel tarama modeli, araştırmaya konu olan bir durumun, olayın ya da bireyin olduğu gibi araştırılıp aktarılmasını amaçlayan bir araştırma türüdür. Genel bir sonuca ulaşmak için, evrenin tümü veya evrenden alınan örnek/örneklem üzerinde yapılan taramalar olarak geçmektedir (Karasar, 2012). Bu araştırmada genel tarama modeli, literatür taraması ile desteklenmiştir. Literatür taraması ise, araştırma konusu kapsamında elde edilen bilgilerin incelenerek özetlenmesidir. Literatür taramaları, problemin önemini göstererek araştırmanın modelini geliştirmeye yardımcı olurken bulgular arasında ilişkilendirme kurulmasını da sağlamaktadır (Balcı, 2021). Bu araştırmada, amaç ve problem soruları ele alınarak cevaplar aranmış ve bulgular elde

edilmiştir. Elde edilen bulgular araştırmacı tarafından incelenerek özetlenmiş ve yorumlanmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bir araştırma için evren, amaçlar ve problemlere yanıtlar bulabilmek için araştırılan büyük bir grup olarak tanımlanmaktadır. Örneklem, araştırılmak istenen konu ile ilgili bulgulara ulaşmak için evrenden seçilen sınırlı bir parçadır. Örneklem ise, evreni temsil edecek, ona uygun örneklerin seçildiği ve araştırmaların bu kapsamda yapıldığı süreçtir (Akgün vd., 2013, s.80-81). Nitel bir araştırmada kullanıldığı takdirde, örneklemelerin detaylarına bakılmaktadır. Bu sebeple uygun örneklemelerin seçilmesi ve verilerin toplanacağı alan hakkında bilgi sahibi olmak önemlidir (Baltacı, 2019).

3.2.1. Araştırmanın Birinci Amacına Yönelik Çalışma Grubu

Bu araştırmada ABD, Güney Kore, Kanada ve Türkiye’deki baskıresim lisans programları; yapısal durum, içerik durumu ve uygulanma durumuna göre incelemeye alınmıştır. Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubu olarak, ABD’den Arizona State Üniversitesi ve New York State Üniversitesi, Güney Kore’den Hongik Üniversitesi, Kanada’dan OCAD Üniversitesi ve Türkiye’den Anadolu Üniversitesi seçilmiştir.

Bu üniversitelerin seçiminde aşağıdaki ölçütlere öncelik tanınmıştır:

1. Üniversitelerin bünyesinde lisans düzeyinde baskıresim programının bulunması.
2. Üniversitelerin resmi internet sayfalarında baskıresim programı ile ilgili dokümanların ulaşılabilir olması.
3. Üniversitelerin ulusal ve uluslararası akademik başarı sıralamalarına girmiş olması.

3.2.1.1. Arizona State Üniversitesi

Arizona State Üniversitesi, Phoenix bölgesinde toplam dört kampüsü bulunan bir devlet araştırma üniversitesidir. Yaklaşık üç yüz elliden fazla program seçeneği ve birçok sertifika programı ile ABD'nin en büyük devlet üniversitelerinden birisidir.

Arizona State Üniversitesi, 12 Mart 1885'te Tempe'de bölgesel okul olarak öğretmen yetiştirmek üzere kurulmuştur. 1925'te *Tempe State Öğretmen Okulu* olarak dört yıllık lisans

eğitimi derecesi ile birlikte, iki yıllık öğretmenlik sertifikası da sunmuştur. 1929'da ise eğitimde sanat lisans derecesini de bünyesine eklemiş ve okulun adı *Arizona Eyalet Öğretmen Okulu* olarak değıştirilmiştir. İlk lisansüstü eğitime 1938'te başlamıştır. Müfredat yıllar içinde gelişmiştir ve okulun adı 1958'e kadar beş kere değışmiştir. 1958'te ise bugünkü ismi olan *Arizona State Üniversitesi*'ni almıştır. 1960'larda birçok yeni fakülte kurularak müfredat çerçevesi daha çok genişletilmeye başlanmıştır. Bu bağlamda 1969'ta kayıtlı öğrenci sayısı yirmi üç bini geçmiştir. 1984'ten itibaren araştırmaya odaklanan üniversitede birçok kampüs inşa edilmiş ve öğrenci nüfusu gittikçe artmıştır.

2002 yılına gelindiğinde ise üniversite vizyonunu birkaç kampüsten oluşan, öğrencileri, öğretim üyelerini, personeli ve akreditasyonu paylaşan tek bir kurum amacıyla, “birçok yerde olan tek üniversite” olarak tanımlamıştır. Kampüslerdeki program sayıları genişletilmiştir. Akademik programlar, Phoenix metropoliten bölgesindeki dört ayrı kampüse yayılmıştır.

Ocak 2022 itibarıyla Arizona State Üniversitesi, 4.700'den fazla akademisyenden oluşan fakültelerinde 5 Nobel ödüllü mezunu, 9 Ulusal Mühendislik Akademisi üyesi, 23 Ulusal Bilimler Akademisi üyesi, 26 Amerikan Sanat Akademisi üyesini bünyesinde barındırdığını bildirmiştir.

Arizona State Üniversitesi, öğrencilerine üç yüz elliden fazla lisans programı ve yüzden fazla lisansüstü programı sunmaktadır. Arizona State Üniversitesi, son sınıftaki öğrencilerin bir sonraki yıl yüksek lisans derecelerini almalarını sağlayan 4+1 hızlandırılmış programı da öğrencilere sunmaktadır. En yüksek kümülatif ağırlıklı not ortalamasının 4.0 olduğu, artı-eksi ölçme ve değerlendirme sistemi kullanılmaktadır.

Arizona State Üniversitesi, toplam öğrenci nüfusunun %14,3'ünü kapsayan yüz elliden fazla ülkeden gelen 10.268 uluslararası öğrenciye ev sahipliğı yapmaktadır. 2016-2017 yıllarında Uluslararası Eğitim Enstitüsü (IIE), Arizona State Üniversitesi'ni “*Uluslararası Öğrencilere Ev Sahipliğı Yapan ABD'deki En İyi Devlet Üniversitesi*” olarak seçmiştir. Arizona State Üniversitesi'nde her yıl 20.000'den fazla öğrenci mezun olmaktadır (Arizona State University, 2022).

3.2.1.2. New Paltz State Üniversitesi

“New Paltz Klasik Okulu” olarak 1828’te New Paltz - North Front Caddesi’nde açılmıştır. 1833’te ise Huguenot Caddesi ve Wallkill Nehri kıyısında bir akademi olarak yeniden düzenlenmiştir. Okul, 1884’te ciddi bir yangın çıkmadan öncesine kadar bölgedeki öğrencileri eğitmeye devam etmiştir. Yangından sonra okul misyonu değiştirilmiş ve yeniden inşa sürecinde New York eyalet devlet okulları için öğretmen yetiştiren normal bir eyalet okulu haline gelmiştir. O zamanlarda yenilikçi bir adım atılarak öğretmen eğitiminin ötesindeki konularla ilgilenen öğrenciler için çalışma kursları açılmıştır. Fakat 1906 yılında bir başka yangın daha okulu yıkmış ve bu kez bir mil ötedeki on dönümlük bir arsada yeniden inşa edilmiştir. New Paltz, 50 yıl boyunca öğretmen eğitimi ve bölge okul çocuklarının eğitimi için bir odak noktası haline gelmiştir. New Paltz Eyalet Öğretmenler Okulu, 1942 yılında ilk lisans öğrencilerini mezun etmiştir. 1947 yılında ise lisansüstü eğitim de sunulmaya başlanmıştır.

New Paltz her zaman uluslararası eğitimi benimseyen bir kurumdur. Öğrencilere yüz yirmi ülkede eğitim alma fırsatı sunan sağlam ve ödüllü yurtdışı eğitim programına sahiptir. 2015 yılında Uluslararası Eğitim Enstitüsü’nden Heiskell Ödülü’nü almıştır. New Paltz State Üniversitesi’nde Bilim ve Mühendislik Fakültesi, Eğitim Fakültesi ve Enstitüsü, Güzel Sanatlar ve Sahne Sanatları Fakültesi, İşletme Fakültesi ve Liberal Sanatlar ve Bilimler Fakültesi bulunmaktadır. Ayrıca sürekli ve çevrimiçi eğitim de mevcuttur.

Hudson Valley Gelişmiş Üretim Merkezi’nin 2013 yılında açılmasıyla birlikte 3 boyutlu baskı girişimi, mühendislik, bilgisayar bilimi, teknoloji ve sanat alanlarının güçlü yönleri üniversite ile bütünleştirilmiştir. New Paltz, son teknoloji ürünlerle birlikte dijital tasarım ve imalatta sertifika programı oluşturmuş, devlet-özel kurum ortaklıkları kurmuş ve projelerde iş birliğini teşvik etmiştir.

Zamanla okulun müfredat misyonu altı okuldaki toplam yüz kırk üç programla birlikte genişlemiştir. 2021-2022 yılında bölgede ve New York eyaletinde yeni bir öğrenci kitlesine ulaşmak için çevrimiçi eğitimde lisans derecesi programlarını da eklemiştir. Üniversite düzenli olarak Kiplinger’in "Devlet Okullarında En İyi 100 Değer" listesinde yer almıştır. US News & World Report ve Princeton Review sıralamalarında her yıl yükselmeye devam etmektedir.

New Paltz State Üniversitesi, ABD’deki en büyük ve en kapsamlı üniversite sistemine sahiptir. Klasik okul olarak kariyerine başlayan New Paltz, mükemmellik ve yaratıcılık

konusunda ün kazanarak o günlerden günümüze kadar New York eyaletinin ve diğer bölgelerin eğitim ihtiyaçlarına hizmet etmek için çalışmaya devam etmektedir. Üniversite, devlet desteklidir. Araştırma üniversiteleri, akademik tıp merkezleri, liberal sanatlar fakülteleri, topluluk ve teknoloji okulları, çevrimiçi öğrenme ağı dahil olmak üzere toplam 64 kuruma sahiptir. Güncel olarak toplamda 1,3 milyon öğrenciye hizmet etmektedir. Dünya çapında 3 milyonu aşkın mezunu vardır (New Paltz State University, 2022).

3.2.1.3. Ontario Sanat ve Tasarım Üniversitesi (OCAD)

Yaygın olarak OCAD Üniversitesi veya OCAD olarak bilinen Ontario Sanat ve Tasarım Üniversitesi, Kanada'nın Toronto Ontario eyaletinde bulunan bir devlet sanat üniversitesidir. Üniversitenin ana kampüsü, Toronto şehir merkezindeki çeşitli binalara yayılmıştır. Üniversite, Sanat Fakültesi, Sanatlar ve Bilimler Fakültesi ve Tasarım Fakültesi olmak üzere üç akademik fakülte işleten karma eğitim kurumudur. Sürekli Eğitim Fakültesi aracılığıyla da sürekli eğitim hizmeti sunmaktadır.

1876'da Ontario Sanatçılar Derneği tarafından "Ontario Sanat Okulu" olarak kurulan kurum, Kanada'da sanat eğitime adanmış ilk okul olmuştur. Bu okulun o zamanlarda kurulma amacı, profesyonel sanat eğitimi sağlamak ve Ontario'da sanat eğitimi ilerletmektir.

1912 yılına gelindiğinde Ontario Sanat Koleji (OCA) olarak yeniden adlandırılmıştır. 1945'te ise eğitim yetkisini genişleten bir tasarım okulu haline gelmiştir. 1950'lerde ise kendi kampüs sınırlarının ötesine geçerek Port Hope ve William Houston Devlet Okulu'nun (şu anda York Üniversitesi'nin bir parçası) yetkisini eline almıştır. Ana binanın en eski bileşeni olan George Reid Binası 1921'de açılmış ve Ontario Sanat Koleji'nden mezun olan müdür George Agnew Reid tarafından tasarlanmıştır. Burası o dönemde Kanada'da yoğun sanat eğitimi için inşa edilen ilk bina olması nedeniyle önemli bir konumdadır. 17 Ocak 1957'de ise modernist bir uzantı olan ana binanın ilk uzantısı açılmıştır. Daha sonra 1963 ve 1967'de binaya iki uzantı daha eklenmiştir.

Okulun adı 1996 yılına kadar OCA olarak bilinmekteydi. 2002 yılında gelindiğinde kuruma üniversite statüsü verilmiştir ve adı "Ontario Sanat ve Tasarım Koleji" olmuştur. 2007 yılında ise ilk lisansüstü öğrencilerini almıştır. 2009 yılında, Sürekli Eğitim Fakültesi hizmet vermeye başlamıştır. 2010 yılında ise yeniden isim değişikliğine gidilmiş ve üniversitenin ismi, "Ontario Sanat ve Tasarım (OCAD) Üniversitesi" olmuştur (OCAD University, 2022).

3.2.1.4. Hongik Üniversitesi

Hongik Üniversitesi (홍익대학교), Güney Kore'nin Seul şehrinde bulunan bir vakıf üniversitesidir. 1946 yılında kurulan üniversite, Seul, Sejong, Daehakro ve Hwaseong kampüsleriyle hizmet vermektedir. Her bir kampüs, Kore'nin önemli noktalarında yer almaktadır. Hongik Üniversitesi, Kore'nin bağımsızlığından sonraki ilk yılda kurulmuştur ve toplumun ihtiyaç duyduğu yaratıcı ve pratik fikirli uzmanlar yetiştirerek Kore'nin bugünkü haline gelmesine katkıda bulunmuştur. Hongik Üniversitesi vizyonunu, “sanayinin sanatla buluştuğu yer” olarak tanımlamıştır.

Üniversite, Kore Savaşı sırasında Seul'den Daejeon ve Busan'a taşınmak zorunda kalmıştır. 1953'te yeniden başkent Seul'e döndükten sonra birçok lisans programı oluşturmuş ve birçok enstitü kurarak akademik programlarını genişletmiştir. Üniversite, 1972'de Kyewon Okulu Vakfı ile birleşerek büyümüştür. Bir sonraki yıl enstitülere doktora programı eklenmiştir. 1980'den günümüze kadar birçok fakülte kuran üniversitenin aynı zamanda lise, ortaokul ve ilkokulu da bulunmaktadır. Hongik Üniversitesi, Güney Kore'de Güzel Sanatlar Fakültesi ile tanınmaktadır. Sanat alanında birçok lisans ve lisansüstü program sunmaktadır.

Hongik Üniversitesi için ülke çapında “Hongdae” terimi kullanılmaktadır. Üniversitenin adındaki ilk hece olan “홍 : Hong” ile Korece “Üniversite” anlamına gelen “대학교 : Daehakkyo” kelimesinin ilk hecesi olan “Dae” birleştirilerek “Hongdae” terimi üretilmiştir. Bu terim aynı zamanda üniversitenin bulunduğu bölgenin tamamı için de kullanılmaktadır. Bu noktada ülke çapında önemli bir konuma ve bilinirliğe sahiptir.

Hongik Üniversitesi'nin eğitim hedefi, tüm insanlığın yararına hizmet sağlamak için akademi ve endüstri arasında güçlü bir bağ kurmaktır. “Hongik” kelimesi “insanlığa hizmet” anlamına gelmektedir ve bu amaçla üniversitenin adı olarak seçilmiştir. Öğrencilerin entelektüel bağımsızlığını, yaratıcılığını ve iş birliği ruhunu geliştirmeyi amaçlamaktadır (Naver Encyclopedia, Hongik University, 2022).

3.2.1.5. Anadolu Üniversitesi

Anadolu Üniversitesi, Türkiye'nin Eskişehir ilinde yer alan bir devlet üniversitesidir. Akademik hayatına ilk olarak “Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi” olarak başlayan üniversite, 1982’de ise resmi olarak Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kanunu ile “Anadolu Üniversitesi” kurumuna dönüştürülmüştür. O zamandan günümüze kadar hem yüz yüze hem uzaktan eğitim vermeye devam etmektedir.

Barındırdığı üniversiteli öğrenci nüfusu ile genç bir şehir olarak gösterilen Eskişehir’in merkezinde yer alan üniversitenin kampüslerinde, birçok fakülte, yüksekokul, araştırma merkezi, enstitü, meslek yüksekokulu ve devlet konservatuarı yer almaktadır. Kampüste sinema, tiyatro, konser ve sergi salonları barındıran üniversite, öğrencilerin birçok kültürel ve sanatsal etkinliğe katılmalarını sağlamaktadır. Kampüste bulunan olimpik yüzme havuzu, tenis kortları ve geniş yeşil sahaları ile öğrencilere birçok spor aktivitelerini yapabilme imkânı sağlamaktadır. Güvenli ve çağdaş kampüslerinde öğrenciler için birçok olanak bulunmaktadır. Merkez kütüphanesinde yaklaşık 325.000’den fazla eser bulunmaktadır. Bununla birlikte birçok e-kaynağa da sahiptir. Öğrencilere 24 saat hizmet vermektedir.

Anadolu Üniversitesi, uzaktan eğitim sisteminde elde ettiği başarı ile birçok ilke imza atmış bir üniversitedir. Günümüzde üniversitede uzaktan eğitim gören toplam öğrenci sayısı 2 milyonun üzerindedir. Elde ettiği bu başarı ile birçok kuruma örnek olmaktadır.

Anadolu Üniversitesi vizyonunu, “yaşam boyu öğrenme odaklı bir dünya üniversitesi olmak” olarak belirlemiştir. Misyonunu ise, “kent, bölge, ülke ve dünya insanının yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla, bilim, teknoloji, sanat ve spor alanlarında eğitim, araştırma ve projelerle evrensel bilgi ve kültür birikimine katkı sağlamak, her yaştaki bireye nitelikli ve özgün, uzaktan ve örgün öğrenme olanakları sunmak, toplumsal gereksinimleri öngörerek yaratıcı ve yenilikçi çözümler üretmek” olarak tanımlamıştır.

Anadolu Üniversitesi bünyesinde toplam 12 fakülte bulundurmaktadır. Açık ve uzaktan öğretim veren 3 fakülteye de sahiptir. Anadolu Üniversitesi, bir tanesi devlet konservatuarı olmak üzere 3 yüksekokul, 3 meslek yüksekokulu, 5 enstitü ve 25 araştırma merkezine sahiptir (Anadolu Üniversitesi, 2022).

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın verileri, nitel veri toplama araçlarından birisi olan doküman analizi ile toplanmıştır. Doküman analizi, araştırılmak istenen konu ile ilgili bilgileri içeren basılı ve elektronik olarak, çeşitli belgelerin, kaynakların ve materyallerin içeriğinin sistematik olarak incelendiği bir yöntemdir. Doküman analizinde var olan belgeler, kaynaklar ve materyaller incelenerek veriler elde edilmektedir. Belirlenen amaçlara uygun olacak şekilde kaynakların bulunması, incelenmesi, gerekli notların alınması ve değerlendirilerek yorumlamasının yapılması gibi aşamaları kapsamaktadır (Karasar, 2005; Nas, Öneren Şendil, Sak & Şahin Sak, 2021). Araştırmacılar doküman analizinde sadece basılı ve elektronik materyallerden değil, aynı zamanda, resim, grafik, tablo, şema, harita ve fotoğraf gibi birçok görsel kaynaktan da faydalanabilmektedir (Nas vd., 2021). Bu bağlamda konu ile ilgili yerli ve yabancı basılı kitaplar, e-kitaplar, internet taramaları, sanat kitapları, üniversite ve sanal kütüphaneler, makaleler, yüksek lisans/doktora tez kaynakları araştırılmıştır. Bu kaynaklardan sağlanan veriler ile araştırma desteklenmiştir.

3.4. Veri Analizi Tekniği

Araştırmada elde edilen veriler, betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Bu analiz tekniğinde veriler, daha önceden belirlenmiş olan amaçlara, ölçütlere, başlıklara veya problem sorularına göre incelenerek özetlenmekte ve yorumlanmaktadır. Betimsel analizde amaç, bulguların düzenlenerek yorumlanması ve neden-sonuç ilişkilerinin incelenerek sonuçlara ulaşılmasıdır. Betimsel analizin yapılması için birkaç aşama gereklidir. İlk olarak genel araştırma çerçevesinin oluşturulması gerekmektedir. İkinci olarak, araştırma çerçevesi kapsamında belirlenen ölçütlere göre elde edilen bulgular düzenlenmektedir. Üçüncü olarak bulguların tamamlanması gerekmektedir. Son olarak tamamlanan bulgular, belirlenen ölçütlere göre değerlendirilerek özetlenmekte ve bilimsel bir dil ile yorumlanmaktadır. Elde edilen bulguların açıklanarak karşılaştırılmasının yapılması ile araştırmacıların yaptıkları yorumların kalitesinin arttığı gözlemlenmiştir (Akbulut, Bedir Erişti, Kabakçı Yurdakul, Kurt & Kuzu, 2013). Bu analiz ile yapılacak olan araştırmanın sonucunun, konu ile ilgili yol gösterici bir kaynak olacağı ve alan yazındaki bilgi eksikliğini gidereceği düşünülmektedir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde verilerin analiz edilmesiyle elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Araştırmacının Birinci Amacına Yönelik Bulguları

Bu bölümde, araştırmanın birinci amacı ve alt amaçları kapsamında yapılmış olan araştırma ile elde edilen verilere yönelik ulaşılan bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Bulgular, alt amaçlara yönelik belirlenen ölçütlerin başlık olarak verilmesiyle oluşturulmuştur. Bu başlıklar aşağıda belirtildiği gibi ele alınmıştır.

- Baskıresim programlarının yapısal durumuna yönelik bulgular,
- Baskıresim programlarının içeriğine yönelik bulgular,
- Baskıresim programlarının uygulanma yöntemlerine yönelik bulgular.

4.1.1. Baskıresim Programlarının Yapısal Durumuna Yönelik Bulgular

Arizona State, New Paltz State, OCAD, Hongik ve Anadolu Üniversitesi'nde bulunan baskıresim programlarının yapısal durumu, “üniversitenin fakülteleri, baskıresim eğitimi bulunan bölümler, öğretim elemanı sayısı, öğrenci sayısı, üniversitelerarası değişim programları, üniversitelerin fiziki olanakları ve başarı sıralamaları” başlıkları altında verilmiştir.

4.1.1.1. Arizona State Üniversitesi

4.1.1.1.1. Arizona State Üniversitesi Fakülteleri

Arizona State Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülteler aşağıda verilmiştir.

- Bütünleştirici Bilimler ve Sanatlar Fakültesi
- Eğitim Fakültesi
- Gazetecilik ve Kitle İletişim Fakültesi
- Hemşirelik ve Sağlık İnovasyonu Fakültesi
- İşletme Fakültesi
- Kamu Hizmeti ve Toplum Çözümleri Fakültesi
- Küresel Gelecek Fakültesi
- Küresel Yönetim Fakültesi
- Liberal Sanatlar ve Bilimler Fakültesi
- Mühendislik Fakültesi
- Sağlık Çözümleri Fakültesi
- Tasarım ve Sanat Fakültesi
- Yeni Disiplinlerarası Sanat ve Bilim Fakültesi

Tablo 1

Tasarım ve Sanat Fakültesi Lisans Programları

Tasarım ve Sanat Fakültesi	<i>Sanat Bölümü Programları:</i> Animasyon, Baskıresim, Çizim, Çoklu İntermedya, Dijital Fotoğrafçılık, Fotoğrafçılık, Heykel, Moda, Müze Çalışmaları, Resim ve Çizim, Resim, Sanat Çalışmaları, Sanat Eğitimi, Sanat Tarihi, Seramik, Tekstil <i>Sanat, Medya ve Mühendislik Bölümü Programları:</i> Dijital Kültür, Disiplinlerarası Sanat ve Performans, Film, Grafik Bilgi Teknolojisi, Medya İşleme, Sanat, Tasarım <i>Tasarım Bölümü Programları:</i> Çevre Tasarımı, Endüstriyel Tasarım, Grafik Tasarım, İç Mekân Tasarımı, Mimarlık Çalışmaları, Peyzaj Mimarlığı <i>Amerikan Film Bölümü Programları:</i> Film (Film Yapım Uygulamaları), Film ve Medya Prodüksiyonu <i>Müzik, Dans ve Tiyatro Bölümü Programları:</i> Dans, Dans Eğitimi, Müzik, Müzik ve Kültür, Popüler Müzik, Müzik Öğrenimi ve Öğretimi, Müzik Terapisi, Pişano, Gitar Performansı, Caz Performansı, Keyboard Pişano Performansı, Müzik Tiyatrosu, Orkestra Enstrümanı, Ses Performansı, Performans ve Hareket, Tiyatro, Tiyatro (Oyunculuk), Tiyatro (Tasarım ve Yapım), Teori ve Kompozisyon
----------------------------	--

4.1.1.1.2. Arizona State Üniversitesi Baskiresim Eğitimi Veren Program

Tasarım ve Sanat Fakültesi'nin Sanat Bölümü'nde baskiresim programı verilmektedir.

4.1.1.1.3. Arizona State Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı

Arizona State Üniversitesi'nin Tasarım ve Sanat Fakültesi'nde toplam 357 akademik personel ve 206 idari personel bulunmaktadır. Sanat Bölümü'nde ise 85 akademik personel ve 15 idari personel bulunmaktadır (Arizona State University, 2022).

4.1.1.1.4. Arizona State Üniversitesi Öğrenci Sayısı

Arizona State Üniversitesi'nin 2021 sonbahar dönemi verilerine göre lisans programına kayıtlı 77.881 öğrenci vardır. Uzaktan Eğitim lisans programına kayıtlı 57.848 öğrenci vardır. Lisansüstü programına kayıtlı öğrenci sayısı ise 28.304'tür (Arizona State University, 2022).

4.1.1.1.5. Arizona State Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı

Arizona State Üniversitesi'nin üniversitelerarası değişim programında toplam 43 ülke ile anlaşması bulunmaktadır. Bu ülkeler alfabetik sıralama ile şu şekildedir; Almanya, Avustralya, Avusturya, Birleşik Krallık, Çek Cumhuriyeti, Çin, Danimarka, Ekvador, Ermenistan, Fransa, Gana, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya, Japonya, Kanada, Kenya, Kolombiya, Kuveyt, Kuzey Makedonya, Malezya, Meksika, Nepal, Nijerya, Pakistan, Peru, Polonya, Romanya, Rusya, Singapur, Suudi Arabistan, Şile, Tayvan, Türkiye, Vietnam ve Yeni Zelanda. Türkiye'de ise Boğaziçi Üniversitesi ile anlaşması vardır.

Üniversite, değişim programlarına katılmayı, potansiyel işverenleri etkilemenin anahtarı olarak görmektedir. ABD'deki üniversite öğrencilerinin %3'ünden azı yurtdışında eğitim gördüğü belirlenmiştir. Bu sebeple Arizona State Üniversitesi, küresel olarak etkileşim kurma konusundaki uluslararası misyonunu desteklemek için öğrencileri uluslararası programlara yönlendirmeye teşvik etmektedir. Öğrencilerin hedeflerine ve isteklerine uyacak 300'den fazla program vardır. Değişim programı yaparak mezun olan

öğrencilerin %80'inin mesleğine daha fazla ilgi duyduğu, %87'sinin ise eğitim deneyimini sürdürmek için değişim programlarına devam ettiği kaydedilmiştir.

Öğrenciler, ikinci sınıftan itibaren değişim programına başvurabilmektedir. Değişim programına katılmadan önce tamamlanmış en az 24 ders kredisinin olması gerekmektedir. Azami not ortalaması olarak en az 2.0 istenmektedir. Ancak birçok program ve kurumun daha yüksek bir ortalama istediği de ek olarak belirtilmiştir.

Öğrencilerin gitmek istedikleri kurumda sunulan dersler, müfredat uygunluğu, not verme politikası, eğitim tarzı ve akademik itibarı gibi özellikler yetkili kişiler tarafından detaylıca incelenmektedir. Eğitim dili İngilizce olmayan kurumların öğrenciye vereceği dil eğitiminin yeterliliği, öğrenciye sunacağı destek ve sağlık hizmetleri gibi önemli faktörler de incelenmektedir (Arizona Global Education Office, 2022).

4.1.1.1.6. Arizona State Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları

Akademik programlar Phoenix şehrinde dört farklı kampüste yer almaktadır. Üniversite kendisini “birçok yerde olan tek üniversite” olarak tanımlamaktadır. Her kampüs, üniversitenin gücüne, yeniliğine erişim sağlamak ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikler sunmaktadır.

Tempe Kampüsü: Arizona'nın Tempe şehir merkezinde yer almaktadır. Kentsel kampüs olarak kabul edilmektedir. Kampüsün çevresi sosyal etkinlikler açısından oldukça canlıdır ve doğa ile çevrilidir. Tempe kampüsü, üniversitenin tüm spor tesislerine ev sahipliği yapmaktadır. Üniversitenin ilk kampüsü olan Tempe, 2021 sonbahar verilerine göre 54.866 öğrencinin eğitim görmesiyle birlikte üniversitenin en büyük kampüsü haline gelmiştir. Tasarım ve Sanat Fakültesi, Liberal Sanatlar ve Bilimler Fakültesi ve Küresel Gelecek Fakültesi Tempe kampüsünde yer almaktadır.

West Kampüsü: 1984 yılında Arizona Yasama Organı tarafından Phoenix'in kuzeybatısındaki bir banliyö bölgesine kurulmuştur. 2021 sonbahar verilerine göre 5.209 öğrencinin eğitim gördüğü kampüste Eğitim Fakültesi, Hemşirelik ve Sağlık Fakültesi, İşletme Fakültesi, Kamu Hizmeti ve Toplum Çözümleri Fakültesi, Sağlık Çözümleri Fakültesi ve Yeni Disiplinlerarası Sanat ve Bilim Fakültesi yer almaktadır.

Polytechnic Kampüsü: 1996 yılında kurulan kampüste, 2021 sonbahar verilerine göre 5,545 öğrenci eğitim görmektedir. 130'dan fazla lisans ve lisansüstü programa ev sahipliği yapmaktadır. Polytechnic kampüsünde, Bütünleştirici Bilimler ve Sanatlar Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Küresel Yönetim Fakültesi programları yer almaktadır.

Downtown Phoenix Kampüsü: 2006 yılında Phoenix şehir merkezinin kuzey tarafında kurulmuştur. 2021 sonbahar verilerine göre 11,721 öğrencinin eğitim gördüğü kampüste, Bütünleştirici Bilimler ve Sanatlar Fakültesi, Hemşirelik ve Sağlık İnovasyonu Fakültesi, Kamu Hizmeti ve Toplum Çözümleri Fakültesi, Eğitim Fakültesi ve Gazetecilik ve Kitle İletişim Fakültesi programları yer almaktadır.

Arizona State Üniversitesi'nin ulusal başarı sıralamaları aşağıda verilmiştir.

- 2016-2023 yılları arasında yapılan U.S. News & World Report – “En Yenilikçi Okullar” sıralamasında 1. sırada,
- 2022 yılında Times Higher Education tarafından yapılan “Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini İlerleten Okullar” sıralamasında ülke çapında üç yıldır üst üste 1. sırada,
- The Princeton Review’un “2023’ün En Değerli Okulları” sıralamasında 4. sırada, “2023’ün En İyi 388 Lisans Eğitimi Veren Okulları” sıralamasında 8. sırada,
- 2020 Academic Ranking of World Universities (ARWU) – “ABD’deki En İyi 1000 Üniversite” sıralamasında 42-56. sırada,
- Washington Monthly sıralamasında 50. sırada,
- 2021 QS World University Rankings – “En İyi ABD Üniversiteleri” sıralamasında 62. sırada,
- Center for World University Rankings’e göre ABD çapında 67. sırada,
- 2021 yılında yapılan U.S. News & World Report’un “ABD’de Bulunan En İyi Üniversiteler” sıralamasında 103. sırada,
- Forbes – “Amerika’nın En İyi Okulları” sıralamasında 125. sırada,
- The Wall Street Journal – “En İyi Okullar” sıralamasında 214. sırada yer almaktadır.

Arizona State Üniversitesi'nin uluslararası alanlardaki sıralamaları aşağıda verilmiştir.

- 2021 QS World University Rankings – “En İyi Sürdürülebilir Üniversiteler” sıralamasında 24. sırada,
- 2022 yılında Times Higher Education tarafından yapılan “Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini İlerleten Okullar” sıralamasında dünya çapında 2. sırada,
- 2020 Academic Ranking of World Universities (ARWU) – “En İyi 1000 Üniversite” arasında dünya çapında 101-150. sırada,
- Times Higher Education sıralamasında 132. sırada,
- Center for World University Rankings’e göre dünya çapında 183. sırada,
- QS World University Rankings sıralamasında 219. sırada,
- 2021 U.S. News & World Report – “Dünya Çapındaki Üniversiteler” sıralamasında 146. sırada yer almaktadır.
- 2021 Institute of International Education Open Doors’a göre uluslararası öğrenciler tarafından seçilen 1 numaralı devlet üniversitesi olmuştur (ASU Rankings, 2022).

4.1.1.2. New Paltz State Üniversitesi

4.1.1.2.1. New Paltz State Üniversitesi Fakülteleri

New Paltz State Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülteler ve bölümler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2
Üniversite Bünyesinde Bulunan Fakülteler ve Lisans Programları

<i>Fakülteler</i>	<i>Bölümler</i>
Liberal Sanatlar ve Bilimler Fakültesi	Afet Çalışmaları, Antropoloji, Asya Çalışmaları, Coğrafya, Çevre Çalışmaları, Dijital Medya ve Gazetecilik, Dilbilim, Diller, Dini Araştırmalar, Edebiyatlar ve Kùltürler, Ekonomi, Felsefe, Film ve Video Çalışmaları, Hukuk ve Politika, İletişim Bozuklukları, İletişim Çalışmaları, İngilizce, İşitme Engelli Çalışmaları, Kadın - Toplumsal Cinsiyet ve Cinsellik Çalışmaları, Karayip Çalışmaları, Kızılderili Çalışmaları, Latin Amerika, Psikoloji, Siyahi Çalışmalar, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Sosyoloji, Tarih, Yahudi Çalışmaları
İşletme Fakültesi	Finans, Genel İşletme, Girişimcilik, İş Analitiği, İşletme, Muhasebe, Uluslararası Pazarlama ve Yönetim
Eğitim Fakültesi	Ergenlik Eğitimi, Erken Çocukluk ve Çocukluk Eğitimi, Erken Çocukluk ve Çocukluk Eğitimi Danışmanlığı
Güzel Sanatlar ve Sahne Sanatları Fakültesi	<i>Sanat Bölümü:</i> Baskıresim, Fotoğrafçılık, Grafik Tasarım, Heykel, Metal, Resim, Seramik <i>Sanat Eğitimi Bölümü:</i> Görsel Sanatlar Eğitimi <i>Sanat Tarihi Bölümü</i> <i>Müzik Bölümü:</i> Müzik, Klasik Performans Konsantrasyonu, Klinik Müzisyenlik Konsantrasyonu, Kompozisyon Konsantrasyonu, Caz Performans Konsantrasyonu, Kayıt ve Elektronik Müzik Konsantrasyonu <i>Tiyatro Sanatları Bölümü</i>
Bilim ve Mühendislik Fakültesi	Astronomi, Bilgisayar Bilimi, Biyoloji, Biyokimya, Çevre Bilimi, Fizik, Jeoloji, Kimya, Matematik <i>Mühendislik Bölümü:</i> Bilgisayar, Elektrik, Makine Mühendisliği

4.1.1.2.2. New Paltz State Üniversitesi Baskiresim Eğitimi Veren Program

Güzel Sanatlar ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde baskiresim programı verilmektedir.

4.1.1.2.3. New Paltz State Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı

New Paltz State Üniversitesi Sanat Bölümü'nde 83 akademik personel ve 4 idari personel bulunmaktadır. Baskiresim programında ise 2 akademik personel bulunmaktadır (New Paltz State University, 2022).

4.1.1.2.4. New Paltz State Üniversitesi Öğrenci Sayısı

New Paltz State Üniversitesi'nin 2019 sonbahar verilerine göre lisans programına kayıtlı 6.807 öğrenci, lisansüstü programına kayıtlı 950 öğrenci vardır. Lisans programına kayıtlı öğrenci sayısına uluslararası 40 ülkeden kayıt olan yabancı öğrenciler de dahildir. Öğrencilerin toplam sayısının %63'ünü kadınlar oluştururken %37'sini erkekler oluşturmaktadır (New Paltz State University 2022).

4.1.1.2.5. New Paltz State Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı

Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinden Çin'in Nanjing kentine kadar 60'dan fazla ülkede birçok New Paltz öğrencisi yedi kıtanın altısında eğitim görmektedir. Uluslararası değişim programı, doğrudan uygulamalı deneyim, sınıf içi öğrenme ve araştırmanın benzersiz bir kombinasyonunu içermektedir ve öğrencilere giderek birbirine bağlı dünyamızda bir kariyer başlatmak için güçlü bir temel sağlamaktadır.

New Paltz State Üniversitesi değişim programının amaçları ve öğrenme çıktıları ise şunlardır:

- Uluslararası ilişkilerde saha deneyimi kazanmak,
- Mülakat becerilerini geliştirmek,
- Çokkültürlü ve kişilerarası iletişim becerilerini göstermek,
- Uluslararası ilişkilerin mevcut durumunu betimlemek, ilgili terimleri tanımlamak ve analiz etmek,
- Belirli bir konuda literatür taraması yaparak literatürü sentezlemek.

Lisans derecesinde değişim programına başvuru yapmak için en az 45 ders kredisinin tamamlanması gerekmektedir. Not ortalaması olarak ise en az 3.0 istenmektedir. Değişim programı, New Paltz Üniversitesi dışından gelen öğrencilere de açıktır. Değişim programı, yedi kıtayı ve birçok çalışma alanını kapsayan 60'tan fazla ülkede mevcuttur.

Bu programın amaçları arasında, öğrencilerin uluslararası ilişkiler alanında deneyim kazanması yer almaktadır. Öğrencilerin çokkültürlü ve kişilerarası iletişim becerilerini sergileyebilmesi, Birleşmiş Milletler ve ona bağlı uluslararası sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere saha deneyimi kazanması amaçları arasında yer almaktadır. Uluslararası Değişim Programı Ofisi, yurtdışındaki yeni eğitim programlarını gözden geçirerek ilgili politikaların geliştirilmesine ve gözden geçirilmesine öncülük etmektedir. Bu bağlamda kampüslerin sistem genelinde yurtdışında eğitimin koordine edilmesi ve teşvik edilmesine destekte bulunmaktadır.

New Paltz State Üniversitesi, ülkenin en büyük ve en kapsamlı devlet üniversitesidir. Toplam 467.000'den fazla öğrenci kaydı ile New York eyaletine geniş çapta yayılmış 64 kolej ve üniversite içermektedir. SUNY Global, uluslararası çapta stratejik planlama, politika geliştirme, sistem çapında küresel girişimlerin koordinasyonunu yürütür. SUNY Global'in genel merkezi Manhattan eyaletinde yer alırken, Albany, Moskova, St. Petersburg, Ankara ve Mexico City'de ek ofisleri bulunmaktadır (New Paltz SUNY Global, 2022).

4.1.1.2.6. New Paltz State Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları

Güzel Sanatlar Binası: 1997 yılında inşa edilmiş olup, heykel, seramik, baskiresim ve metal programlarını kapsamakta ve tam donanımlı bir ahşap atölyesine ev sahipliği yapmaktadır. Geniş alanlar, öğrencilere güvenli ve işlevsel çalışma mekânları sağlamak için tasarlanmıştır. Her alanda ana dalları için özel stüdyolar, bireysel odalar ve iyi donanımlı ortak alanlar bulunmaktadır. Öğrenci sergileri ve enstalasyon çalışmaları için toplantı salonu ve galeri alanı vardır.

Smiley Sanat Binası: Sanat eğitimi, resim ve çizim programını kapsamaktadır. Bu binada bazı grafik tasarım dersleri de verilmektedir. Stüdyolar, büyük projeler üzerinde çalışılması için açık veranda erişimine sahiptir. Smiley Sanat Binası, iki bilgisayar laboratuvarına ve sanat tarihi slayt kütüphanesine ev sahipliği yapmaktadır. Genel öğrenci kullanımı için izleme odası ve fotoğraf stüdyosu bulunmaktadır.

Eski Kütüphane Binası: Eski Kütüphane, kampüsün tarihi kesiminde yer almaktadır. Grafik tasarım ve fotoğraf programları bu binada yer almaktadır. Her iki alanda için de çalışmaların yapılması için uygun bir dizi teknolojiyi içeren stüdyolar bulunmaktadır.

New Paltz State Üniversitesi'nin başarı sıralamaları aşağıda verilmiştir.

- 2022 Student Loan Hero – “New York’taki En İyi Dört Yıllık Üniversiteler” sıralamasında 1. sırada, New York eyaletindeki genel sıralamada 2. sırada,
- U.S. News & World Report – “En İyi Ulusal Devlet Üniversiteleri” sıralamasında 6. sırada,
- U.S. News & World Report – “En İyi Lisans Eğitimi Veren Ulusal Üniversiteler” sıralamasında 22. sırada,
- U.S. News & World Report – “En Değerli Ulusal Üniversiteler” sıralamasında 68. sırada,
- U.S. News & World Report – “Ülke Çapındaki En İyi Lisansüstü Güzel Sanatlar Fakülteleri” sıralamasında 11. sırada,
- 2021 QS World University Rankings – “En İyi ABD Üniversiteleri” sıralamasında 201 – 250. sırada,
- 2021 Forbes – “Amerika’nın En İyi Okulları” sıralamasında 337. sırada,
- 2022 College Consensus – “Ülke Çapında En Değerli Üniversiteler” sıralamasında 30. sırada, SUNY Üniversiteleri içerisinde ise 1.sırada yer almaktadır (New Platz State, QS World University Rankings, 2022)

4.1.1.3. OCAD Üniversitesi

4.1.1.3.1. OCAD Üniversitesi Fakülteleri

OCAD Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülteler ve bölümler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3

Üniversite Bünyesinde Bulunan Fakülteler ve Lisans Programları

<i>Fakülteler</i>	<i>Bölümler</i>
Sanat Fakültesi	Baskıresim ve Yayın, Çizim ve Resim, Çizim ve Resim: Dijital Resim ve Genişletilmiş Animasyon, Deneysel Animasyon, Disiplinlerarası Sanat: Yaşam Çalışmaları, Eleştiri ve Küratör Uygulaması, Entegre Medya, Entegre Medya: Dijital Resim ve Genişletilmiş Animasyon, Fotoğrafçılık, Heykel ve Enstalasyon
Tasarım Fakültesi	Çevresel Tasarım, Çevresel Tasarım: İç Tasarım Uzmanlığı, Endüstriyel Tasarım, Grafik Tasarım, İllüstrasyon, Malzeme Sanatı ve Tasarımı, Reklam
Sanatlar ve Bilimler Fakültesi	Bölgesel Görsel Kültürü, Dijital Gelecekler, Görsel ve Eleştirel Çalışmalar, Yaratıcı Yazarlık

4.1.1.3.2. OCAD Üniversitesi Baskıresim Eğitimi Veren Program

Sanat Fakültesi'nde baskıresim ve yayın programı verilmektedir.

4.1.1.3.3. OCAD Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı

OCAD Üniversitesi Sanat Fakültesi'nde 142 akademik personel ve 15 idari personel bulunmaktadır. Baskıresim ve yayın programında ise 4 akademik personel ve 2 idari personel bulunmaktadır (OCAD University Directory, 2022).

4.1.1.3.4. OCAD Üniversitesi Öğrenci Sayısı

OCAD Üniversitesi'nin 2022 verilerine göre lisans programına kayıtlı toplam 4.200 öğrenci vardır. Bu sayının 1.086'sı uluslararası öğrencilerdir ve bu sayının yüzde %71'ini kadın öğrenciler oluştururken, %29'unu erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Lisansüstü programına

kayıtlı 230 öğrenci vardır. Bu sayının yüzde %73.8'ini kadın öğrenciler, %26.2'sini erkek öğrenciler oluşturmaktadır (Universities Canada, 2022).

4.1.1.3.5. OCAD Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı

OCAD Üniversitesi'nin değişim programında toplam 21 ülke ile anlaşması bulunmaktadır. Bu ülkeler alfabetik sıralama ile şu şekildedir; Almanya, ABD, Avustralya, Birleşik Krallık, Brezilya, Çek Cumhuriyeti, Çin, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hindistan, Hong Kong, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, Kanada, Meksika, Norveç, Singapur ve Vietnam. Değişim programının amacı ise lisans öğrencilerine yaratıcı, akademik ve kültürel gelişim için başka kurumlara katılma ve deneyimleme fırsatı sunmak olarak belirtilmiştir. Değişim programı, öğrencileri ve çalışmalarını uluslararası, tarihsel, politik ve sosyal bağlamlara yerleştirmeye teşvik etmektedir. Bu amaçla kültürlerarası yetkinlikler geliştiren uluslararası bir sanat ve tasarım ortamında öğrenci öğrenimini desteklemektedir.

Başvuru için, yazılı beyan mektubu, iki adet tavsiye mektubu, güncel transkript ve öğrencinin en az 10-12 çalışmasının bulunduğu portföy gerekmektedir.

OCAD Üniversitesi'ne değişim öğrencisi olarak gelmek isteyen öğrencilerin kendi kurumları tarafından aday gösterilmiş olması gerekmektedir. Kararlar, başvuru kalitesine ve öğrencinin kurumuyla yapılan değişim sözleşmesinin şartlarına, gelen ve giden öğrenciler arasındaki dengeyi sağlamaya dayanmaktadır.

OCAD Üniversitesi'nde dönem başına verilen kredi sayısı 2.5'tir ve gelen tüm değişim öğrencilerin bu kredi sayısına uyması beklenmektedir. OCAD Üniversitesi'nde resmi dil İngilizce olduğu için kendi ana dili İngilizce olmayan öğrencilerin yeterli yeteneğe sahip olduğunu gösteren belgeyi eklemesi gerekmektedir. Bu yüzden TOEFL/IELTS belgesi istenmektedir (OCAD University, 2022).

4.1.1.3.6. OCAD Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları

Üniversitenin kampüsü, Toronto şehir merkezinde çeşitli binalara yayılmıştır. Kampüs, önemli bir giriş işareti olmaksızın çevredeki kentsel alanla iç içe geçmiştir. Ana kampüsteki binalar iki alanda yer almaktadır. Grange Park Mahallesi'nde Dundas ve Queen Caddesi arasında inşa edilmiş bir kuzey binası ve Richmond Street West çevresinde inşa edilmiş bir

güney binası vardır. Ana kampüse ek olarak, East Bayfront'ta bir uydu kampüsü de işletilmektedir.

Ana binanın en eski bileşeni olan George Reid Binası, 1921'de açılmış ve Ontario Sanat Koleji'nden mezun olan müdür George Agnew Reid tarafından tasarlanmıştır. 17 Ocak 1957'de ise modernist bir uzantı olan ana binanın ilk uzantısı açılmıştır. Daha sonra 1963 ve 1967'de binaya iki uzantı daha eklenmiştir. 2004 yılında ise ana binaya beşinci uzantıyı eklenmiştir. Beşinci uzantının eklenmesi için ortak bir girişim kurulmuş ve 42.5 milyon dolarlık bütçe ile dört katlı, farklı açılarda bir dizi çok renkli sütunla desteklenen bir kutudan oluşan ve masayı niteleyen bir tasarım yapılmıştır. Bu tasarım ile “İlk Uluslararası Kraliyet Mimarlar Enstitüsü Ödülleri”, “Toronto Mimarlık ve Kentsel Tasarım Ödülleri” ve “Kanada Danışmanlık Mühendisliği Ödülleri” kazanarak en seçkin ve en teknik proje olarak kabul edilmiştir.

OCAD Üniversitesi, öğrenci, öğretim üyeleri ve diğer sanatçıların eserlerinin sergilendiği yedi sanat galerisi ve mekâna sahiptir. Açık Alan Galerisi, yüksek lisans öğrencileri ve öğretim üyelerinden projeler sergilemek için de kullanılmaktadır. Ada Slaight Galerisi, öncelik olarak Eleştiri ve Küratör Uygulaması Bölümü öğrencileri tarafından eğitimlerini uygulamak için kullanılmaktadır. Onsite Galerisi ise halka açık galeridir.

OCAD Üniversitesi, 2022 QS World University Rankings – “Dünyadaki En İyi Üniversiteler” sıralamasında 101-150. sırada yer almıştır (QS World University Rankings, 2022).

4.1.1.4. Hongik Üniversitesi

4.1.1.4.1. Hongik Üniversitesi Fakülteleri

Hongik Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülteler ve bölümler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4

Üniversite Bünyesinde Bulunan Fakülteler ve Lisans Programları

<i>Fakülteler</i>	<i>Bölümler</i>
Güzel Sanatlar Fakültesi	Ağaç İşleme ve Mobilya Tasarımı, Baskıresim, Doğu Resim Sanatı, Endüstriyel Tasarım, Görsel İletişim Tasarımı, Güzel Sanatlar, Heykel, Metal Sanatı ve Tasarımı, Resim, Sanat Teorisi ve Tarihi, Seramik ve Cam, Tekstil Sanatı ve Moda Tasarımı
Sahne Sanatları Fakültesi	Çağdaş Müzik (Vokal, Kompozisyon), Müzikal Tiyatro (Oyunculuk)
Tasarım Sanatları Fakültesi	Film – Animasyon, Tasarımda Yakınsama
Eğitim Fakültesi	Eğitim, İngiliz Dili Eğitimi Bölümü, Kore Dili Eğitimi, Matematik Eğitimi Bölümü, Tarih Eğitimi Bölümü
Liberal Sanatlar Fakültesi	Alman Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, İngiliz Dili ve Edebiyatı, Kore Dili ve Edebiyatı
Mühendislik Fakültesi	Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Endüstri ve Veri Mühendisliği, İnşaat ve Çevre Mühendisliği, Kimya Mühendisliği, Materyal Bilimi Mühendisliği, Mekanik ve Sistem Tasarım Mühendisliği
Mimarlık ve Şehircilik Fakültesi	İç Mimarlık, Mimarlık, Şehir Tasarımı ve Planlama
İşletme Yönetimi Fakültesi	İşletme Yönetimi, Uluslararası Yönetim / Muhasebe / Finans ve Sigorta
Reklamcılık ve Halkla İlişkiler Fakültesi	Reklamcılık ve Halkla İlişkiler
Hukuk Fakültesi	Kamu Hukuku, Özel Hukuk
Ekonomi Bilimi Fakültesi	Ekonomi Bilimi
Bilim ve Teknoloji Fakültesi	Biyoloji ve Kimya Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Gemi İnşaatı ve Deniz Mühendisliği, Mekanik ve Tasarım Mühendisliği, Mimari Tasarım, Mimarlık Mühendisliği, Nanomalzeme Mühendisliği, Yazılım Bilimi Mühendisliği
Oyun Bilimleri Fakültesi	Oyun Grafik Tasarımı, Oyun Yazılımı

4.1.1.4.2. Hongik Üniversitesi Baskıresim Eğitimi Veren Program

Güzel Sanatlar Fakültesi’nde baskıresim programı verilmektedir.

4.1.1.4.3. Hongik Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı

Hongik Üniversitesi'nde toplam 1.747 akademik personel bulunmaktadır. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde toplam 248 akademik personel, Baskıresim bölümünde ise 9 akademik personel bulunmaktadır. Hongik Üniversitesi genelinde ise toplam 440 idari personel bulunmaktadır (Hongik University, 2022).

4.1.1.4.4. Hongik Üniversitesi Öğrenci Sayısı

Kore Üniversite Eğitimi Konseyi'nin (KCUE) 2019 verilerine göre lisans programına kayıtlı toplam 17.688 öğrenci, lisansüstü programına kayıtlı 3.617 öğrenci vardır. Toplam öğrenci sayısı 21.305'tir (Korean Council for University Education, 2022).

4.1.1.4.5. Hongik Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı

Hongik Üniversitesi'nin üniversitelerarası değişim programında toplam 32 ülke ile anlaşması bulunmaktadır. Bu ülkeler alfabetik sıralama ile şu şekildedir; ABD, Almanya, Avustralya, Avusturya, Birleşik Krallık, Brezilya, Çin, Danimarka, Endonezya, Finlandiya, Fransa, Hindistan, Hollanda, Hong Kong, İran, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya, Japonya, Kanada, Kazakistan, Malezya, Moğolistan, Özbekistan, Rusya, Singapur, Tayvan, Türkiye, Ürdün ve Vietnam. Genelde ise yüzden fazla üniversite ile anlaşması vardır. Türkiye'de Koç Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi ile anlaşması vardır.

Hongik Üniversitesi, değişim programı aracılığıyla öğrencilere uluslararası üniversitelerde yabancı dili, toplumu, kültürü deneyimleme ve inceleme fırsatı sağlayan uluslararası akademik değişim programlarının bir parçasıdır. Öğrenciler bir yarı yıl veya bir yıl boyunca değişim programından faydalanabilmektedir. Değişim programına başvurmak isteyen öğrencilerin başta TOEFL olmak üzere istenilen dil sınavından gereken puanı alması gerekmektedir. Öğrencilerin 3 veya daha yüksek GPA ortalamasına sahip olması gerekmektedir. Değişim programından faydalanmak isteyen öğrencilerin başvuru formu, İngilizce not dökümü, dil puanı ve portföy hazırlaması gerekmektedir. Öğrenciler entegre sonuçlarına göre seçilmektedir (Hongik University, Office of International Affairs, 2022).

4.1.1.4.6. Hongik Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları

Hongik Üniversitesi'nin Seul, Sejong, Daehakro ve Hwaseong kampüsü olmak üzere dört kampüsü vardır.

Seul Kampüsü: Hongik Üniversitesi'nin ana kampüsü olarak geçmektedir. Güney Kore'nin başkenti olan Seul'de yer almaktadır. 1955'ten beri ana kampüs olarak kullanılan Seul kampüsü, Mapo bölgesindedir. Seul kampüsünde bulunan fakülteler ise alfabetik olarak şu şekildedir; Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İşletme Yönetimi Fakültesi, Liberal Sanatlar Fakültesi, Mimarlık ve Şehircilik Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Sahne Sanatları Fakültesi. Hongik Üniversitesi çevresindeki tüm bölge, genç sanatçıların bir araya geldiği ve kendine özgü eğlence kültürlerinin birleştiği bir merkezdir. Seul kampüsü içerisinde spor salonu, masa tenisi salonu, tekvando salonu, eskrim salonu, fitness salonu, badminton salonu, voleybol ve basketbol sahası ve yüzme havuzu bulunmaktadır. Birçok kafe ve restoran, 7/24 açık market ve banka bulunmaktadır. Üniversitenin ana kütüphanesi de Seul kampüsü içerisinde yer almaktadır.

Sejong Kampüsü: Hongik Üniversitesi'nin ikinci kampüsü olan Sejong kampüsü, Güney Kore'nin özel özerk şehri ve ülkenin fiilen idari başkenti olan Sejong şehrinde yer almaktadır. 1987'de açılmıştır. Bilim ve Teknoloji Fakültesi, İşletme Yönetimi Fakültesi, Oyun Bilimleri Fakültesi, Reklamcılık ve Halkla İlişkiler Fakültesi ve Tasarım Sanatları Fakültesi Sejong kampüsünde yer almaktadır. Sejong kampüsü içerisinde birçok kafe ve restoran, spor salonu ve fitness salonu bulunmaktadır.

Daehakro Kampüsü: 2002'de kurulmuş olan Daehakro kampüsü, ana akım Kore kültürü ve sanatı için Kore'nin en ünlü caddelerinden biri olan Daehakro'nun girişinde yer almaktadır. Daehakro kampüsü birinci sınıf araştırma tesislerine sahiptir. Kampüs içinde Uluslararası İleri Düzey Çalışmalar İçin Tasarım Okulu (IDAS), Tasarım İnovasyon Merkezi (DIC), Uluslararası Tasarım Trend Merkezi (IDTC), Seul Uluslararası Tasarım Plazası (SIDP), Seul Tasarım Merkezi (SDC), sergi salonları, performans sanatları salonu, tasarım kütüphanesi, yerel ve uluslararası tasarım şirketleri ve araştırma odaları yer almaktadır.

Hwaseong Kampüsü: “Hwaseong Tekno-Sanat Kampüsü” olarak da bilinen kampüs, Kyunggi eyaletinin Hwaseong şehrinde yer almaktadır. Kampüste hidrolik laboratuvarlar, Sanat Bölümü için uygulama yapabilecekleri zanaat alanları, doğu ve batı resimleri için alan, antrenman sahası ve yerel halk için sanat eğitim merkezi yer almaktadır. Bu kampüs çeşitli

sanat olanaklarını teşvik ederek toplum ve üniversite arasında bir denge kurmayı amaçlamaktadır.

Hongik Üniversitesi'nin başarı sıralamaları aşağıda verilmiştir.

- 2023 QS World University Rankings'in Güney Kore çapında yaptığı sıralamada 38. sırada,
- 2022 QS World University Rankings By Subject – Sanat Tasarım ve Sanat Bilim bölümleriyle 401-450. sırada,
- 2023 QS World University Rankings – “En İyi Asya Üniversiteleri” sıralamasında 451-500. sırada,
- 2023 QS World University Rankings sıralamasında 1201-1400. sırada yer almaktadır (QS World University Rankings, 2022).

4.1.1.5. Anadolu Üniversitesi

4.1.1.5.1. Anadolu Üniversitesi Fakülteleri

Anadolu Üniversitesi bünyesinde bulunan fakülteler aşağıda verilmiştir.

- Eczacılık Fakültesi
- Edebiyat Fakültesi
- Eğitim Fakültesi
- Güzel Sanatlar Fakültesi
- Hukuk Fakültesi
- İktisadi ve İdari Birimler Fakültesi
- İletişim Bilimleri Fakültesi
- Sağlık Bilimleri Fakültesi
- Turizm Fakültesi

4.1.1.5.2. Anadolu Üniversitesi Baskıresim Eğitimi Veren Program

Güzel Sanatlar Fakültesi'nde baskı sanatları programı verilmektedir.

4.1.1.5.3. Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayısı

Anadolu Üniversitesi bünyesinde toplam 1.709 akademik personel, 1.327 idari personel bulunmaktadır. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde toplam 64 akademik personel bulunmaktadır. Baskı Sanatları Bölümü'nde ise 6 akademik personel bulunmaktadır (Anadolu Üniversitesi, 2022).

4.1.1.5.4. Anadolu Üniversitesi Öğrenci Sayısı

Anadolu Üniversitesi'nde 2021-2022 öğretim yılında toplam 17.658 örgün eğitim lisans öğrencisi bulunmaktadır. Lisansüstü öğrenci sayısı ise toplam 23.101'dir. Anadolu Üniversitesi'nde yabancı uyruklu toplam 3152 öğrenci bulunmaktadır. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ise toplam 785 öğrenci vardır. Bu sayının 455'ini kadın öğrenciler oluştururken, 330'unu erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Üniversite genelinde açıköğretim sistemiyle birlikte toplam 1.181.146 aktif öğrenci vardır (Anadolu Üniversitesi, 2022).

4.1.1.5.5. Anadolu Üniversitesi Üniversitelerarası Değişim Programı

Anadolu Üniversitesi'nde Erasmus değişim programları ile günümüze kadar birçok öğrenci ve personel değişimi gerçekleşmiştir. Erasmus programının yanı sıra Anadolu Üniversitesi öğrencileri, Mevlana Değişim Programı aracılığıyla Güney Kore'den Ukrayna'ya kadar yayılan geniş bir coğrafyada eğitim görme olanağına sahiptir. Erasmus ve Mevlana programlarındaki işbirliği ve değişime ek olarak, Anadolu Üniversitesi dünyanın farklı bölgelerindeki üniversiteler ile birçok ikili iş birliğine sahiptir. Buna ek olarak Anadolu Üniversitesi önemli üniversiteler ile çeşitli alanlarda çift diploma anlaşmalarına sahiptir. Anadolu Üniversitesi, 6 adet uluslararası ortak lisans programı ve 1 adet uluslararası yüksek lisans programı yürütmektedir. (Anadolu Üniversitesi, Uluslararası Programlar, 2022).

4.1.1.5.6. Anadolu Üniversitesi Fiziki Olanakları, Kampüs Yaşamı ve Başarıları

Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi olarak akademik hayatına başlayan üniversite, 1982’de ise resmi olarak “Anadolu Üniversitesi” kurumuna dönüştürülmüştür. Üniversiteli öğrencileri ile genç bir şehir olarak gösterilen Eskişehir’in merkezinde yer alan üniversitenin kampüsünde, birçok fakülte, yüksekokul, araştırma merkezi, enstitü, meslek yüksekokulu ve devlet konservatuvarı yer almaktadır.

Anadolu Üniversitesi’nin tüm öğretim birimlerinde bilgisayar laboratuvarları bulunmaktadır. Merkez kütüphanesinde 325.000’den fazla basılı kaynağın yanı sıra birçok e-kaynağa da ulaşılmaktadır. Üniversite, eğitim-öğretim ve bilimsel çalışmalarla birlikte sosyal ve kültürel etkinliklere de büyük bir önem vermektedir. Kültür-Sanat merkezleri, müzeler ve spor tesislerini bünyesinde bulundurmaktadır. Anadolu Üniversitesi, kültürel etkinliklere önem vermektedir. Kongre, sempozyum, konferans, seminer, panel, sergi, konser ve tiyatro gibi çeşitli alanlarda çok sayıda kültürel etkinlikler gerçekleştirilmektedir (Anadolu Üniversitesi, 2022).

URAP’a göre Anadolu Üniversitesi, “2022-2023 Dünya Çapındaki En İyi Üniversiteler” sıralamasında 1837. sırada yer almaktadır. “2022-2023 Türkiye’deki En İyi Üniversiteler” sıralamasında, 183 üniversite arasında 38. sırada yer almaktadır. “2022-2023 Türkiye’deki En İyi Devlet Üniversiteleri” sıralamasında ise, 121 üniversite arasında 32. sırada yer almaktadır (University Ranking by Academic Performance, 2022).

2022 – QS World University Rankings’in uluslararası yapmış olduğu “En İyi Üniversiteler” sıralamasında 1001-1200. sırada yer almaktadır (QS World University Rankings, 2022).

Times Higher Education’ın (THE) yapmış olduğu “Dünya Üniversiteler Sıralaması” listesinde ise 1201-1500. sırada yer almaktadır (THE Rankings, 2022).

4.1.2. Baskiresim Programlarının İçerik Durumuna Yönelik Bulgular

Arizona State, New Paltz State, OCAD, Hongik ve Anadolu Üniversitesi'nde bulunan baskiresim programlarının içerik durumu, “ders programı, kredi sayısı, ders içerikleri, bölüm hakkında bilgi ve ders dışı etkinlikler” başlıkları altında verilmiştir.

4.1.2.1. Arizona State Üniversitesi

4.1.2.1.1. Arizona State Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği

Arizona State Üniversitesi'nde bulunan Tasarım ve Sanat Fakültesi'ndeki Baskiresim Bölümü ders programı, kredi sayısı ve ders içeriklerinin açıklamaları aşağıda verilmiştir.

Tablo 5
Baskiresim Birinci Yıl Birinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Dersler</i>	<i>Kredi</i>
ARA 101	ASU: Sanat Deneyimi	1
	<i>Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek)</i>	3
ART 111	Çizimin Temeli	
ART 115	3 Boyutlu Tasarım	
ART 116	Dijital Medyaya Giriş	
ART 194	Genişletilmiş Sanat Stüdyosu	
ART 113	Resimsel Araştırmalar ve Renk Teorisi	3
	<i>Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek)</i>	3
ENG 101	Birinci Yıl Kompozisyonu	
ENG 102	Birinci Yıl Kompozisyonu	
ENG 105	İleri Düzey Birinci Sınıf Kompozisyonu	
ENG 107	Birinci Yıl Kompozisyonu	
ENG 108	Birinci Yıl Kompozisyonu	
MAT 142	Üniversite Matematği	3
SBS 200	Sosyal Davranış Bilimleri	3
Toplam		16

Not: SAT, ACT, Accuplacer, IELTS veya TOEFL puanı gibi dil sonucu sunmayan öğrenciler ENG 101'e yerleştirilmektedir.

Tablo 6
Baskiresim Birinci Yıl İkinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Dersler</i>	<i>Kredi</i>
ART 253	Baskiresmine Giriş	3
	<i>Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek)</i>	3
ART 111	Çizimin Temeli	
ART 115	3 Boyutlu Tasarım	
ART 116	Dijital Medyaya Giriş	
ART 194	Genişletilmiş Sanat Stüdyosu	
	<i>Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek)</i>	3
ARS 101	Tarih Öncesinden Orta Çağ'a Doğru Sanat	
ARS 102	Rönesans'tan Modernizme Doğru Sanat	
	<i>Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek)</i>	3
ENG 101	Birinci Yıl Kompozisyonu	
ENG 102	Birinci Yıl Kompozisyonu	
ENG 105	İleri Düzey Birinci Sınıf Kompozisyonu	
ENG 107	Birinci Yıl Kompozisyonu	
ENG 108	Birinci Yıl Kompozisyonu	
	Bilgisayar / İstatistik / Nicel Uygulamalar (CS)	3
Toplam		15

Tablo 7
Baskiresim İkinci Yıl Birinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Dersler</i>	<i>Kredi</i>
	<i>Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek)</i>	3
ART 111	Çizimin Temeli	
ART 115	3 Boyutlu Tasarım	
ART 116	Dijital Medyaya Giriş	
ART 194	Genişletilmiş Sanat Stüdyosu	
	<i>2 Boyutlu Sanat Dersleri (1 Tane Seçilecek)</i>	3
	<i>Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek)</i>	3
ARS 201	Asya Sanatı	
ARS 202	Afrika, Okyanusya ve Amerika Sanatı	
	Okuryazarlık ve Eleştirel Sorgulama	3
	Doğa Bilimleri – Nicel	4
Toplam		16

Tablo 8
Baskiresim İkinci Yıl İkinci Dönem Ders Programı

Ders Kodu	Dersler	Kredi
	2 Boyutlu veya 3 Boyutlu Sanat Dersleri (1 Tane Seçilecek)	3
	3 Boyutlu Sanat Dersleri (1 Tane Seçilecek)	3
ARA 240	Çağdaş Sanatla Buluşmalar	3
	Seçmeli Dersler (1 Tanesi Seçilecek) Doğa Bilimleri – Genel Doğa Bilimleri – Nicel	4
SBS 301	ABD’de Kültürel Çeşitlilik	3
Toplam		16

Tablo 9
Baskiresim Üçüncü Yıl Birinci Dönem Ders Programı

Ders Kodu	Dersler	Kredi
ART 354	Zorunlu Ders Serigrafi I	3
	ARA: Art Auxiliary (Yardımcı Sanat) ARE: Art Education (Sanat Eğitimi) ARS: Art History (Sanat Tarihi) ART: (Sanat) FSH: Fashion (Moda) (1 tane ders, alt sanat dalı olarak seçilecek)	3
	Üst Sınıf Dersi Baskiresim Seçmeli (1 Tane Seçilecek)	3
	Üst Sınıf Dersi Asya / Afrika / Yerli Amerika / Latin Amerika Sanat Tarihi Seçmeli (1 Tane Seçilecek)	3
	Seçmeli Ders	3
Toplam		15

Tablo 10
Baskiresim Üçüncü Yıl İkinci Dönem Ders Programı

Ders Kodu	Dersler	Kredi
ART 456	Zorunlu Ders Linotip Baskı Stüdyosu	3
ART 351	Çukur Baskı I	3
	Seçmeli Üst Sınıf Dersi ARS’den seçilecek (1 Tane Seçilecek)	3
	Üst Sınıf Dersi ARA / ARE / ARS / ART / FSH (1 Tane Seçilecek)	3
	Seçmeli Ders	3
Toplam		15

Tablo 11
Baskiresim Dördüncü Yıl Birinci Dönem Ders Programı

Ders Kodu	Dersler	Kredi
ARA 396	Zorunlu Ders	3
	Tasarım ve Sanat İçin Mesleki Uygulamalar	
	Üst Sınıf Dersi	6
	Baskiresim Seçmeli (2 Tane Seçilecek)	
	Seçmeli Üst Sınıf Dersi ARS'den seçilecek (1 Tane Seçilecek)	3
	Üst Sınıf Dersi Okuryazarlık ve Eleştirel Sorgulama	3
Toplam		15

Not: Üst sınıf dersi alırken ARS 300 ve ARA 311 seçilemez.

Tablo 12
Baskiresim Dördüncü Yıl İkinci Dönem Ders Programı

Ders Kodu	Dersler	Kredi
ART 482	Zorunlu Ders	3
	Son Sınıf Mezuniyet Sergisi / Portföy	
	Üst Sınıf Dersi	3
	Baskiresim Seçmeli (1 Tane Seçilecek)	
	Üst Sınıf Dersi ARA / ARE / ARS / ART / FSH (1 Tane Seçilecek)	3
	Üst Sınıf Dersi ARS'den seçilecek	3
Toplam		12

Not: Seçmeli sanat dersi ARA 311, ARS 100 ve ARS 300 seçilemez.

Dört yıl için toplam ders kredi sayısı 120'dir. Üst sınıf ders kredisi ise minimum 45 olmalıdır. Aşağıda 8 dönemlik baskiresim bölümü programında yer alan derslerin içerikleri ders kodları sıralamasına ve kategorilerine göre verilmiştir.

ARA 101 ASU: Sanat Deneyimi: Bu ders, Sanat Fakültesi'nin kültürünü ve fırsatlarını tanıtmaktadır. Akademik ve kişisel başarı için gerekli olan konuları ele almaktadır. Dersin kredi sayısı 1'dir.

ARA 195 Benim Dünyamda Sanat: Bu derste öğrenciler, sanat yapımının iç yüzünü anlamalarını ve kişinin sanatını takdir etmesini etkileyen temel kavramlar ve temel sorular üzerinde inceleme yapmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARA 202 Fotoğrafları Anlamak: Bu derste öğrenciler, fotoğrafı bir güzel sanatlar formu olarak ele almaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARA 209 Günümüz Fotoğrafları: Bu derste öğrenciler, sergi ziyaretleri, gösteriler ve tartışmalar yoluyla fotoğraf hakkındaki çağdaş uygulamaları keşfetmektedir. Son otuz yıldan günümüze kadar üretilen çalışmalar araştırılmaktadır. Süreli güncel yayınları okuyan öğrenciler, hem sınıf içinde hem de topluluk içinde fotoğraf derslerine ve sergilere katılarak eleştiri yapmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARA 240 Çağdaş Sanatla Buluşmalar: Başarılı bir sanatçı olmanın ne anlama geldiğinin keşfi için açık bir ortam sağlayan bu ders, öğrencilerin kendi akademik ve kariyer hedeflerini keşfetmeleri için teşvik etmektedir. Bu ders, güzel sanatlardaki mesleki uygulamalara yoğun bir şekilde odaklanırken öğrencilerin kişisel ve profesyonel olarak başarılı olmalarına yardımcı olacak araçlar sağlamaktadır. Öğrenciler, sınıf içi ve sınıf dışı projeler, tartışmalar ve eleştirel düşünme ile birlikte hem kendi çalışmaları hem başkalarının çalışmaları hakkında iletişim kurma yeteneklerini geliştirmektedir.

ARA 253 Baskıresmine Giriş: Bu ders yüksek baskı, çukur baskı, ipek baskı ve düz baskı gibi temel baskıresim tekniklerini öğrencilere tanıtmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARE 250 Sanatta Sorgulamayı Öğretmek: Sanat eserleri ve sanat yapımı hakkında bağımsız soruşturma yoluyla araştırma yapılarak öğretme ve öğrenme hakkındaki sorunlar incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 101 Tarih Öncesinden Orta Çağ'a Doğru Sanat: Paleolitik dönemden Orta Çağ'a kadar olan Batı sanatının tarihi bu dersin konusudur. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 102 Rönesans'tan Modernizme Doğru Sanat: Rönesans'tan 20.yüzyıl modernizmine kadar olan Batı sanatının tarihi bu dersin konusudur. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 120 Küresel Müze Çalışmalarına Giriş: Öğrenciler bu derste müzelerin tarihini ve bugün karşılaştıkları kritik sorunları keşfederek müzelerin yaptıklarını geniş kapsamla ortaya koymaktadır. Müzelerin günümüzde ilgilendiği, müze tarihi ve çağdaş işlevi, özgünlük, kimlik, eğitim, yorumlama, hikâye anlatımı, teknoloji, etik, kültürel miras, halkın katılımı ve çeşitlilikler gibi kavramlar ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 121 Küresel Miras Çalışmalarına Giriş: Birleşmiş Milletler'in dünya mirası olarak belirlediği 1.121 fiziksel alan bulunmaktadır. Miras, bu yerler gibi fiziksel bir sit alanı olabileceği gibi, dil, kültür, popüler şarkı, yemek, edebiyat, kıyafet veya soyut bir şey de olabilir. Bu derste öğrenciler, mirasın ne olduğunu anlamak için bununla alakalı temel kavramlara, tanımlara, teorilere, tartışmalara ve bir araştırma alanı olarak miras çalışmalarına odaklanmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 201 Asya Sanatı: Çin, Japonya ve Hindistan sanatının vurgulandığı bu derste Batı dışındaki Asya kültürlerinin sanat tarihi anlatılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 202 Afrika, Okyanusya ve Amerika Sanatı: Afrika, Okyanusya ve Yeni Dünya sanatının vurgulandığı bu derste Batı dışındaki kültürlerin sanat tarihi anlatılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 221 Müze ve Miras Tarihleri, Teorileri ve Tartışmaları: Dünya çapındaki müzelerin ve miras kurumlarının gelecekteki çalışmalarını takip etmek isteyen öğrenciler için teorik temel oluşturan bu derste, müzelerin tarihi ve felsefesi, soyut ve somut miraslar, kültürel miraslar, müzeleri oluşturan sosyal, ekonomik ve politik bağlamlar, günümüz dijital çağının bu kurumlar üzerindeki etkisi de dahil olmak üzere çok çeşitli konular ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 223 Müzelere Giriş ve Sosyal Adalet: Bu derse öğrenciler, müzelerin ve miras kurumlarının son zamanlarda yaşadığı sorunları, personel demografisini, maaş ve koleksiyon politikasını ele alarak geçmiş ve güncel olayları incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 250 Fotoğraf Tarihi: Bu derste 19.yüzyıldan günümüze fotoğraf tarihini incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 107 Deneyim Olarak Fotoğrafçılık: Fotoğrafın hem sosyal bir fenomen hem de yaratıcı bir ifade olarak tanıtıldığı bu derste öğrenciler, fotoğrafın kültürel ilişkilerini ve günlük deneyimlerimizde oynadığı rolü araştırmaktadır. Fotoğrafçılıkta görüş, ışık, kompozisyon, kamera kontrolleri ve dijital iş akışının temelleri ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 108 Sanatta Dijital Okuryazarlık: Bu derste öğrenciler, çağdaş sanat piyasasında vazgeçilmez noktaya gelen görsel tasarım, yazılım ve bilgisayar destekli tasarımın temel unsurlarını tasarım yapmak, analiz etmek ve problem çözmek için kullanılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 109 Görerek ve Düşünerek Yapmak: 3 boyutlu tasarımın temellerini tanıtan bir dizi ünite aracılığıyla öğrenciler, çağdaş sanatta bu ünitelerin nasıl kullanıldığını ve nasıl yararlı hale gelebileceğini tartışarak yaratıcı düşüncelere ulaşmaya çalışmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 110 Görerek ve Düşünerek Çizmek: Çizim uygulamasında çok çeşitli sanat dışı disiplinlere başvurarak öğrencilerin ilgisini çekmeyi amaçlayan bu derste, çizim en geniş haliyle ele alınmakta ve ders olarak işlenmektedir. Saha gezileri, sınıf toplantıları, uygulamalar ve eleştirel diyaloglar aracılığıyla öğrencilere deneyim kazandırmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 111 Çizimin Temeli: Genel çizim araçlarını kullanılarak temel, teknik ve algısal becerilerin geliştirilerek bunların resimsel uygulanması yapılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 112 2 Boyutlu Tasarım: Bu derste 2 boyutlu resimsel tasarımın temelleri atılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 115 3 Boyutlu Tasarım: Bu derste 3 boyutlu formun temelleri atılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 116: Dijital Medyaya Giriş: Bu derste görüntü, ses, video, animasyon ve web dahil olmak üzere dijital medyanın temellerine odaklanılmaktadır. Öğrencileri dijital medyanın teknik, kavramsal ve estetik yönleriyle tanıştırmak için çeşitli ödevler verilmektedir. Öğrenciler, bilgisayar ve diğer teknolojilerin kullanımını içeren çeşitli teknik ve yazılım kullanmaktadır. Slayt dersler, videolar, konuk sanatçılar ve akademik araştırmalarla desteklenen uygulamalı bir derstir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 113 Resimsel Araştırmalar ve Renk Teorisi: Bu derste çeşitli stüdyo metodolojilerine giriş yapılarak resimsel tasarımın ve renk teorisinin temelleri atılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 194 Genişletilmiş Sanat Stüdyosu: Bu ders, bir öğretim üyesi ve öğrenciler için öncelikli veya özel ilgi konularını kapsamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 203 Fotoğrafçılıkta Materyal Çalışmaları I: Bu ders öğrencilerin, mekân üzerinde bir miktar kontrole sahip olmalarını ve yaratıcı bir ifade biçimi olarak fotoğrafın temellerini anlamalarını beklemektedir. Öğrenciler ışığın, görüntüleri nasıl etkilediğini ve görüntülerin kültürde etkileşim biçimlerini araştırmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 206 Dijital Fotoğrafçılık I: Bu derste öğrenciler, fotoğrafçılığın temel kavramlarını tanımaktadır. Öğrenciler, kendi yaratıcılığını kullanarak fotoğrafın teknik, estetik ve kavramsal yönlerini ele almakta ve bir fotoğrafta anlamın nasıl yaratıldığını araştırmaktadır. Manzara, portre ve natürmort gibi geleneksel çekimler bu dersin konuları arasında yer almaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 207 Dijital Fotoğrafçılık II: Bu derste öğrenciler, kendi yaratıcılığını kullanarak son zamanlarda artan fotoğrafçılık ihtiyacını ve fotoğrafçılığın günümüz dünyasında nasıl işlendiğini incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 208 Arka Görüş Fotoğrafçılığı: Bu derste arka görüş kamerası ve karanlık oda teknikleri incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 215 Fotoğrafçılıkta Dijital Birleştirme: Dijital montaj/manipülasyonu ifade aracı olarak kullanarak fikir ve kavramları ele almak için tasarlanmış olan bu derste öğrenciler, rötuş, renklendirme, iyileştirme ve montaj tekniklerini incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 235 Heykeltıraşlar İçin 3 Boyutlu Araçlar: Bu derste 3 boyutlu modellemenin temellerine odaklanılarak çağdaş heykel üretiminde teknolojinin rolü ele alınmaktadır. Öğrencilere heykeller oluşturmaya olanak tanıyan çok çeşitli modelleme programları sunulmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 244 Etkileşimli Ortamlara Giriş: Bu ders öğrencilere, gerçek zamanlı etkileşim bağlamında yazılım programlamayı tanıtmaktadır. Dijital görüntüleri, sesleri ve videoyu gerçek zamanlı olarak işlemek için programlama dili kullanılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 354 Serigrafi I: Bu derste öğrenciler fotografik şablon teknikleri ile tanışmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 396 Tasarım ve Sanat İçin Mesleki Uygulamalar: Bu ders, genç sanatçı adayı olan öğrencileri profesyonel sanat ve kültür dünyasına hazırlamaktadır. Çağdaş sanatçıların çalışmalarını ve yaratıcı girişimciliğini inceleyen öğrenciler, gerçek yaşam materyalleri geliştirerek sanatçılar, tasarımcılar ve diğer alandaki profesyonellerle etkileşim kurmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 456 Linotip Baskı Stüdyosu: Linotip baskı ekipmanları, teknikleri ve uygulamaları incelenmektedir. Öğrenciler el tipi yazı ve fotopolimer plakalar oluşturur ve linotip baskı

tipi ile diğer medya görüntülerini birleştirme çalışmaları yapar. Baskının kavramsal ve maddi yönleri incelenir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 482 Son Sınıf Mezuniyet Sergisi / Portföy: Bu bitirme dersi, tüm güzel sanatlar lisans sanat bölümleri için gereklidir. Öğrenciler yıl sonunda karma sergiye katılmaktadır. Sergi katılımı, kariyer planlama, sanatçı beyanı, özgeçmiş ve dijital portföy içeren profesyonel bir paket oluşturarak mesleki uygulamalara hazırlanmaktadır.

ENG 101 Birinci Yıl Kompozisyonu: Öğrenciler bu derste, yazarların amacını, konusunu ve okuyucu kitlesi ile ilgili fikirleri inceleyerek geliştirmektedir. Öğrenciler yazılı söylem biçimlerini ve teorik ilkelerin etkili kullanımını öğrenmektedir. Anadili İngilizce olan öğrenciler bu derse kayıt yaptırmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ENG 102 Birinci Yıl Kompozisyonu: Eleştirel okuma ve yazmayı içeren bu derste, akademik söylem stratejileri vurgulanmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ENG 105 İleri Düzey Birinci Sınıf Kompozisyonu: Üstün yazma becerilerine sahip olan öğrenciler için yoğunlaştırılmış kompozisyon dersidir. Yoğun okuma ve araştırma etkinlikleri içermektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ENG 107 Birinci Yıl Kompozisyonu: Bu ders anadili İngilizce olmayan öğrenciler içindir. Tanım, özet ve analiz de dahil olmak üzere akademik yazı türlerini öğretmek için sınıf eğitimi sunmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ENG 108 Birinci Yıl Kompozisyonu: Bu ders anadili İngilizce olmayan öğrenciler içindir. Eleştirel okuma ve yazmayı içeren bu derste akademik söylem stratejilerini vurgulanmaktadır. Öğrencilerin araştırma ödevi yapması zorunludur. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 125 Moda Endüstrisi Araştırması: Öğrenciyi moda endüstrisi ve ortamı için hazırlayan bu derste, konu olarak üretimden perakendeye kadar moda endüstrisinin tüm süreçlerinin birbirleriyle olan ilişkisi ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 175 Mağazacılık Esasları: Bu derste ürün çeşitliliği planlaması, fiyatlandırma stratejisi, açık yönetim ve envanter yönetimini destekleyen ticari konseptler ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 201 Tekstil Anketi: Bu ders, tekstilin, sanat, moda ve insan kültüründeki yeri ile ilgili olarak geniş bir araştırma ortamı sunmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 204 Modanın Sosyal Yönleri: Bu ders, giyim ve modayı bir bağlam içinde ele alırken bir giysinin giyen kişi için anlamını ve insanların giyinme şekillerini etkileyen faktörleri incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 206 Moda Tasarımı I: Bu ders, öğrencilere, çizim, düz kalıp, konstrüksiyon ve profesyonel döküm yoluyla yapılan tasarım süreci için bir temel sağlamaktadır. Uygulamalı ortamda, öğrenciler sanat ilkelerini giysi tasarımına uygulamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 208 Moda Teknolojisi: Bu ders, moda uygulamaları için dijital görüntüleme yazılımları ve belgeleri işlemek için kullanılan temel kavramları, prosedürleri ve teknikleri ele almaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 275 Mağazacılık Uygulamaları: Bu ders, mağazacılık kavramlarının gerçek dünya ortamlarında uygulanmasını araştırmakta ve uygulamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 280 Moda Mağazacılığı: Bu ders, moda endüstrisinin iş tarafına, moda pazarlamasına, ticaret ve perakendeciliğin temellerine odaklanmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

MAT 142 Üniversite Matematiği: Bu ders, temel üniversite düzeyinde matematiği gerçek hayattaki problemlere uygulamaktadır. Konuları arasında sayısal akıl yürütme, kümeler, sayma teknikleri, olasılık, temel istatistikler ve finans yer almaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

SBS 200 Sosyal Davranış Bilimleri: Bu ders, sosyal davranış bilimlerine genel bir giriştir. Sosyal davranışların topluma katkılarını göstermektedir ve disiplinlerarası bütünleşmeyi vurgulamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

SBS 301 ABD'de Kültürel Çeşitlilik: Bu derste öğrenciler, ABD'deki çağdaş kültürel farklılık politikalarının karmaşıklığı hakkında eleştirel analiz yapmaktadır. Disiplinlerarası ve karşılaştırmalı çalışma yoluyla öğrenciler, çeşitli ırk, etnik, sınıf, cinsiyet ve uluslararası kökenlere veya kimliklere sahip olan ABD'de ikamet eden insanlar hakkında hem kamusal hem popüler kültürel söylemleri ve teorileri incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

2 Boyutlu Sanat Dersleri

ART 121 Fotoğrafa Giriş I: Öğrenciler DSLR ve kamera işlemlerini nasıl kullanacaklarını öğrenmektedirler. Bununla birlikte Adobe yazılımıyla dijital görüntüleri düzenlemeyi, geliştirmeyi ve sıralamayı öğrenirken, fotoğrafın tarihi ve güzel sanatta fotoğrafçılıkla tanışmaktadırlar. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 122 Fotoğrafa Giriş II: Öğrenciler daha önce öğrendikleri Photoshop ve Lightroom becerilerini geliştirerek, görüntüler hakkında konuşma ve yazma konusunda akıcılık kazanmaktadır. Öğrenciler ekranda doğru veya manipüle edilmiş renk elde etmek ve çıktı almak için ışığın rengini ve renk sıcaklığını incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 211 Çizim: Öğrencilerin teknik ve algısal becerilerinin gelişimini sağlayan bu derste materyal ve resimsel içerikler vurgulanmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 214 Figür Çizimi: İnsan figürü çiziminde temel form, yapı ve ifadeleri çizmenin öğretildiği bu derste, öğrenciler, beceri ve ifade güçlerini geliştirmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 223 Resim: Geleneksel ve deneysel resim ortamının temel kavram ve materyallerinin tanıtıldığı bu derste, resim üretmek için yapılan gereken hazırlıklar, kompozisyonlar ve renklerin hazırlanması gösterilmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 227 Suluboya: Suluboya ile ilgili temel kavramlara, malzemelere ve tekniklere giriş yapılan bu derste öğrenciler, suluboya ile ilgili temel becerileri edinme, kompozisyon yapma ve rengi vurgulamayı öğrenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 203 Moda İllüstrasyonu I: Bu derste öğrenciler, canlı bir model üzerinden çizim alıştırması yaparak şekil, gölge, silüet, kumaş ve orantı dahil olmak üzere bunların moda tasarımıyla nasıl ilişkili olduğunu anlamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

3 Boyutlu Sanat Dersleri

ART 216 Uygulamada Çağdaş Sanat, Yöntemler, Yapım ve Anlam: Öğrenciler bu derste, çağdaş bir bağlamda sanat yapmanın çok branşlı uygulamalarını araştırmaktadır. Bu ders, materyallerin ve eylemlerin anlam taşıdığına vurgu yaparak öğrencileri çeşitli sanat yapım yöntemlerini keşfetmeye teşvik etmektedir. Öğrenciler, belirli bir fikir için uygun medyayı

seçmeyi ve disiplinlerarası yaklaşımları içeren çalışmalar oluşturmayı öğrenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 217 Bilgisayar Animasyonuna Giriş: Bu ders öğrencileri heyecan verici dijital animasyon dünyasına hazırlamaktadır. Animasyon tarihi, geçmişten günümüze doğru ele alınmaktadır. Öğrenciler bu derste öğrendikleri animasyon tekniklerini kullanarak 3 boyutlu animasyon hakkında bilgilerini artırarak deneyim kazanmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 218 3 Boyutlu Araçlar: Bu derste öğrenciler, hızlı prototipleme araçlarını kullanarak yaratıcı faaliyetler yoluyla 3 boyutlu veri yakalama, 3 boyutlu modelleme ve 3 boyutlu prototip üretimini öğrenmektedir. Öğrenciler dijital medyanın teknik, kavramsal ve estetik yönleriyle ilgili projeler yapmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 231 Heykel I: Öğrenciler heykelin temel materyalleri ile ilgili kavramları tanıyarak heykel biçimlerini araştırmaktadır. Kalıp yapımı ve ahşap işleme ile heykellerin nasıl yapılacağını öğrenen öğrencilere, estetik eleştirisi ve heykel tarihi hakkında bilgiler verilmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 261 Seramik Etüdü: Bu derste öğrenciler, elde şekillendirme yöntemlerini, tekerleğe atma tekniğini, dekoratif işlemler ve sır uygulamasını öğrenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 272 Metal ve Takı Sanatına Giriş: Metal imalatına vurgu yapılan bu derste öğrenciler, demir dışı metaller hakkında kesme, delme, dövme, lehimleme ve biçimlendirme gibi temel teknikleri incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 274 Ahşap I: Bu derste, yaratıcı ve işlevsel 3 boyutlu nesneler üretmek için temel gravür işleme teknikleri incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 276 Tekstile Giriş: Bu derste öğrenciler hem geleneksel hem de çağdaş materyalleri keşfederek tekstil hakkında nakış, keçe yapımı, kumaş boyama ve blok baskı gibi temel teknikler incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

FSH 202 Moda Tasarımı: Moda malzemeleri ve yapımına ilişkin temel kavramların sunulduğu bu derste giysi prototipleri oluşturmak için kesme, dikme ve bitirme teknikleri incelenmektedir. Hazır giyim ve üretim süreci ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

Üst Sınıf Baskıresim Seçmeli Dersler

ART 352 Litografi I: Bu derste, taş ve alüminyum levha işlemleri tek renkli veya çok renkli baskı ile uygulanmaktadır. Haftada 6 saattir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 445 Baskıresimde Dijital Süreçler: Bu derste foto-mekanik baskı süreçlerinin tüm alanlarıyla ilgili dijital uygulamalar ve süreçler tanıtılmaktadır. Görüntü yakalama, film oluşturma, analog süreçler, dijital ve inkjet baskı dahil olmak üzere bunların baskıresim teknikleriyle ilişkisi incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 451 İleri Düzey Çukur Baskı: Bu ders, öğrencilere, gravür baskı teknik becerilerini daha çok geliştirme fırsatı vermektedir. Teknikler arasında ise zemin kaldırma, aquatint ve viskozite baskı yer almaktadır. Öğrenciler bu derste, hem kendi çalışmalarına hem sanatçıların çalışmalarına kavramsal olarak eleştiri analizi yapmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 452 İleri Düzey Litografi: “ART 352 Litografi I” dersinin devamıdır. Haftada 6 saattir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 453 Deneysel Baskıresim, Matrisi Genişletmek: Bu derste yapılan enstalasyonlar, performanslar ve diğer biçimler de dahil olmak üzere baskı teknikleriyle çalışmanın alternatif yöntemleri ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 454 İleri Düzey Serigrafi: Fotografik şablon ve kâğıt tekniklerinin devam dersidir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 455 Sanatçıların Kitapları: Kitap sanatları ile ilgili kavram, malzeme, teknik ve yapılar incelenmektedir. Öğrenciler, çeşitli geleneksel ve geleneksel olmayan ciltleme yapılarını, temel baskı ve teknolojik baskı tekniklerini inceleyip üzerinde çalışmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 458 Kâğıt Stüdyosu: Bu derste kâğıt yapımında kullanılan ekipmanlar, teknikler ve uygulamalar ele alınmaktadır. Öğrenciler, geleneksel sayfa şekillendirme ve kâğıt boyama yöntemlerini incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ART 459 Monotip Baskı: Bu derste çeşitli teknik yaklaşımlar kullanılarak çoklu olmayan basılı görüntüler uygulanmaktadır. Haftada 6 saattir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

Üst Sınıf Sanat Tarihi Seçmeli Dersler

ARS 362 Aztek, Maya ve İnka Sanatı Araştırması: Aztekler, Mayalar, İnkalar ve atalarının sanat tarihi bu dersin ana konusudur. Peru çöllerindeki toprak işleri ile başlayan ve Guatemala ile Meksika'nın taş piramitleriyle biten üretken sanatsal üretimi ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 369 Meksika Sanatı: Öğrenciler bu derste, antik çağlardan 20.yüzyıla kadar Meksika halkının sanatsal açıdan kendilerini nasıl temsil ettiği ve başkaları tarafından nasıl temsil edildiğini eleştirel bir şekilde incelemektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 402 Antik Mısır Sanatı: Bu derste konu olarak hanedan öncesi dönemden yeni krallık dönemine kadar olan Mısır sanatının estetik, felsefi ve kültürel temeli ele alınmaktadır. Heykel ve mimari anıtlara vurgu yapılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 444 Hindistan Filmleri: Bu derste, 1950'den günümüze Hindistan'ın klasik, Bollywood ve diasporik filmleri incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 465 Kuzey Amerika Yerli Sanatı: Bu derste konu olarak tarih öncesi çağlardan günümüze ABD ve Kanada'nın yerli sanat biçimleri ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 472 Çin Sanatı: Çin sanatındaki ana formların incelendiği bu derste, ritüel bronzlar, heykel, seramik, kaligrafi, resim, baskıresim ve mimari eserler ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 473 Japonya Sanatı: Bu ders, Joman döneminden günümüze kadar olan Japon sanatını birçok açıdan geniş bir yelpaze ile ele almaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 475 Çin Resmi: Bu derste Çin resminin önemli sanatçıları, stilleri ve akımları detaylı bir şekilde incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

Seçmeli Dersler

ART 394: Sanat Magazinleri, Kendin Yayınlama, Protesto ve Değişim / Anime / Mısır Sanatı ve Kültürü / İslam Sanatı / Modern ve Çağdaş Çin Sanatı.

ART 494: Alandan Müzeye, Sanat ve Bilim Koleksiyonları / Zaman, Anlatı ve Çoğulluk / İnka Sanatı ve Ataları / Küresel Tekstil ve Moda / Afrika Sanatı ve Görsel Kültür Tarihleri / Okyanusya Sanatı.

4.1.2.1.2. Arizona State Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskıresim Bölümü Hakkında

Baskıresim eğitiminin yoğun bir şekilde verildiği bu bölümde öğrenciler, yaratıcı, sosyal ve toplumsal uygulamalardaki önemli sorunları ele almak için teknik süreçler, kavramsal gelişim ve yaratıcı problem çözme becerilerini geliştirmektedir.

Baskıresim bölümünde, yüksek baskı, çukur baskı, ipek baskı, düz baskı ve kitap sanatları (monotip baskı, sanatçı kitapları ve kâğıt yapımı) için iyi donanımlı stüdyolar vardır. Çukur baskı stüdyosunda 40"x72", 18"x36" ve 26"x48" ölçülerinde üç adet gravür baskı makinesi, 40" metal kesim, metal şerit testere, sıcak plakalar, silindirler ve rulo fırçalar bulunmaktadır. Litografi düz baskı stüdyosunda üç adet 34"x60" litografi baskı makinesi, geniş taş kütüphanesi ve silindirler bulunmaktadır. Rölyef atölyesinde 33"x60", 24"x48" ve 34"x60" ölçülerinde dört adet pres makinesi vardır. Büyük bir ışıklı masa, bir ısı presi, kâğıt kurutucular ve büyük çalışma masaları bulunmaktadır. Serigrafi stüdyosunda 50"x75" tam donanımlı pozlama ünitesi, 48"x 68" tek kollu yarı otomatik serigrafi baskı makinesi, aydınlatmalı geniş bir yıkama kabini ve karanlık oda bulunmaktadır. Kitap sanatları stüdyosunda iki adet düz yataklı prova presi, el presi, kâğıt kesici, bağlayıcı, ısı presi, çeşitli kitap presleri, kâğıt matkabı, pozlama ünitesi, sıcak folyo damgalayıcı ve masaüstü bilgisayar bulunmaktadır. Kâğıt yapım stüdyosunda üç adet mikser, farklı ebatlarda hidrolik pistonlu pres ve çeşitli ebatlarda dokuma kalıplar bulunmaktadır. Dijital baskı stüdyosunda 24"x36" lazer sistemi, vinil kesici, orta ve büyük formatlar için mürekkep püskürtmeli yazıcılar, tarayıcı, fotolitografi plakaları için büyük boyutlu bir pozlama ünitesi ve ilgili diğer ekipmanlar bulunmaktadır.

Baskıresim bölümü hem geleneksel hem de çağdaş formatlardaki birçok baskı ortamının temel bir anlayışını vurgularken, bu yaklaşımların geliştirilmesini iş birliği ve disiplinlerarası yaklaşımlarla teşvik etmektedir. Öğrenciler genellikle fotoğraf, medya ve sosyal sanatlar pratiği, tekstil, resim, çizim ve heykel gibi diğer alanlarla birlikte çalışmaktadır. Öğrenciler BFA (Güzel Sanatlar Lisansı) ile mezun olmaktadır (Arizona State University, 2022).

4.1.2.2. New Paltz State Üniversitesi

4.1.2.2.1. New Paltz State Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği

New Paltz State Üniversitesi'nde bulunan Güzel Sanatlar ve Sahne Sanatları Fakültesi'ndeki Baskıresim Bölümü ders programı, kredi sayısı ve ders içeriklerinin açıklamaları aşağıda verilmiştir.

Tablo 13
Baskıresim Birinci Yıl Ders Programı

Birinci Dönem			İkinci Dönem		
Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders Kodu	Ders Adı	Kredi
ARH201	Batı Dünyası Sanatı I	3	ARH101	Çizim: Görsel Düşünme II	3
ARH112	Sanat Semineri	3	ARH103	Tasarım: Form	3
ARH102	Tasarım: Renk	3	ARH202	Batı Dünyası Sanatı II	3
ARH100	Çizim: Görsel Düşünme I	3		Genel Eğitim: Kompozisyon	3
	Genel Eğitim: Kompozisyon			Genel Eğitim: Matematiksel Sorgulama	
Toplam		15	Toplam		15

Tablo 14
Baskıresim İkinci Yıl Ders Programı

Birinci Dönem			İkinci Dönem		
Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders Kodu	Ders Adı	Kredi
ARS280	Temel Baskıresim	3	ARS380	Fotoğraf Serigrafisi	3
ARH358	Modern Sanat, 1900-1970	3	ART393	Sanat Stüdyosu, Seçmeli Ders	3
	Genel Eğitim: Doğa Bilimleri	3		Genel Eğitim: Batı Medeniyeti	3
	Genel Eğitim: Amerika Birleşik Devletleri Çalışmaları	3		Genel Eğitim: Dünya Medeniyetleri ve Kültürleri	3
	Genel Eğitim: Beşerî Bilimler	3		Genel Eğitim: Yabancı Diller	
Toplam		15	Toplam		15

Tablo 15
Baskiresim Üçüncü Yıl Ders Programı

Birinci Dönem			İkinci Dönem		
Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders Kodu	Ders Adı	Kredi
ARH359	Çağdaş Sanat, 1970'den Günümüze	3	ARS381	Monotip Baskı	3
ARS385	Baskiresim – Litografi	3		Seçmeli Sanat Stüdyosu (3 Boyutlu)	3
	Sanat Stüdyosu (2 Boyutlu)	3	ARS3xx	Baskiresim	3
	Genel Eğitim: Yabancı Diller	3		Genel Eğitim: Doğa Bilimleri	3
	Genel Eğitim: Çeşitlilik	3		Genel Eğitim: Sosyal Bilimler	3
Toplam		15	Toplam		15

Tablo 16
Baskiresim Dördüncü Yıl Ders Programı

Birinci Dönem			İkinci Dönem		
Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders Kodu	Ders Adı	Kredi
ARS3xx	Baskiresim	6	ARS386	Baskiresim – Gravür	3
	Seçmeli Sanat	3		Seçmeli Sanat	3
	Seçmeli Sanat Semineri	3		Seçmeli Sanat	3
ARS480	Baskiresim Bitirme Tezi I	3		Seçmeli Sanat	3
			ARS481	Baskiresim Bitirme Tezi II	
Toplam		15	Toplam		15

Dört yıl için toplam ders kredi sayısı 120'dir. Aşağıda 8 dönemlik baskiresim bölümü programında yer alan derslerin açıklamaları ve içerikleri verilmiştir.

ARS100 Çizim, Görsel Düşünme I: Bu ders, çizime yönelik iki temel bakış açısını öğrencilere sunmak için hazırlanmıştır. Birinci bakış açısı, daha büyük sanat eserlerine ve fikirlere hazırlık olarak çizim yapmaktır. İkincisi bakış açısı ise kendi başına bir amaç olarak çizim yapmaktır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS101 Çizim, Görsel Düşünme II: Bu ders, kavramsal olarak “Görsel Düşünme I” dersinin üzerine bilgileri inşa etmektedir. Aynı süreçte deneysel uygulamalara, problem çözmeye ve kişisel kelime dağarcığının geliştirilmesine de önem vermektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS102 Tasarım, Renk: Bu ders, içerik olarak renk teorisini ve 2 boyutlu kompozisyonları incelemektedir. Hem geleneksel olarak hem de gelişmekte olan medya aracılığıyla renk, görüntü ve tasarımın kullanımını sağlayan bir dizi projeler yapılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS103 Tasarım, Form: 3 boyutlu ve zamana dayalı yapılan çalışmaları incelemektedir. Projeler aracılığıyla öğrenciler, çağdaş biçim, yapı, boşluk, zaman, mekân ve performans anlayışlarını keşfederek geleneksel heykel medyası ve dijital teknolojiyi kullanmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS112 Sanat Semineri: Bu ders, bir dizi tartışmaların gerçekleştiği atölye çalışmasıdır. Diyaloglar, metin yazma ve bağımsız projeler yoluyla öğrenciler, eleştirel düşünme ile sanat stüdyosu çalışmaları arasında bağlantılar geliştirmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS280 Temel Baskıresim: Bu ders, rölyef, gravür ve litografide baskıresim süreçlerine giriş dersidir. Öğrenciler her birinin tarihsel gelişimini öğrenmektedir. Öğrencilerin bu dersi alabilmesi için; *ARS100* ve *ARS101* veya *ARS102*, *ARS103*'ten minimum C notu, *ARS101* ve *ARS102* veya *ARS103*'ten minimum C notu, *ARS102* ve *ARS103*'ten ise minimum C notu almış olması gerekmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS380 Fotoğraf Serigrafi: Bu derste öğrenciler, çok yönlü baskı tekniklerinden birisi olan serigrafiyi keşfetmektedir. Fotoğraf şablonlarına, çok renkli baskılara, serigrafi yapımına, dijital görüntülerin ölçeklendirilmesine, baskıların düzenlenmesine ve görüntülerin çevrilmesine vurgu yapılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS381 Monotip Baskı: Bu ders, monotip baskı yapmayı içermektedir. Çeşitli geleneksel yaklaşımlarla birlikte çağdaş ve yenilikçi yaklaşımlar kullanılarak geliştirilmiştir. Öğrencilerin bu dersi alabilmesi için; *ARS280*, *ARS100*, *ARS101*, *ARS102* ve *ARS103*'ten minimum C notu almış olması gerekmektedir. Bu ders kredi olarak tekrar alınabilir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS385 Baskıresim – Litografi: Bu ders, taş, levha ve foto pozitif levha litografisi için elle çizilmiş, fotoğraflı ve dijital uygulamaları içermektedir. Öğrenciler siyah beyaz veya renkli sanat eserleri geliştirmektedir. Öğrencilerin bu dersi alabilmesi için; *ARS280*, *ARS100*, *ARS101*, *ARS102* ve *ARS103*'ten minimum C notu almış olması gerekmektedir. Bu ders kredi olarak tekrar alınabilir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS386 Baskiresim – Gravür: Bu ders, gravürün temellerini ve oyma yöntemlerini geliştirmiş uygulamalar ile birlikte incelemektedir. Öğrencilerin bu dersi alabilmesi için; *ARS280, ARS100, ARS101, ARS102 ve ARS103*'ten minimum C notu almış olması gerekmektedir. Bu ders kredi olarak tekrar alınabilir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS393 Sanat Stüdyosu, Seçmeli Ders: Seramik (271), Metal (272), Grafik Tasarım (279), Baskiresim (274), Heykel (275), Fotoğraf (276), Görsel Sanatlar (277), Görsel Sanatlar Eğitimi (189), Resim (273) olmak üzere öğrencinin bir dönemde bu branşlardan birisine kayıtlı olması gerekmektedir. Derslerin kredi sayıları 3-12 arasında değişmektedir.

ARS480 Baskiresim Bitirme Tezi I / ARS481 Baskiresim Bitirme Tezi II: Baskiresim bölümüne kayıtlı olan son sınıf öğrencileri, eğitim süreçleri boyunca yapmış oldukları çalışmalarından bağımsız olarak tez-bitirme çalışmasını hazırlamaktadır. Bu çalışma, öğrencinin eleştirel düşünmesini sağlamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

4.1.2.2.2. New Paltz State Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskiresim Bölümü Hakkında

New Paltz State Üniversitesi Baskiresim Bölümü, öğrencileri profesyonel sanatçı olmaya ve üniversite düzeyinde sanat öğretmeye hazırlamaktadır. Programın amacı, öğrenciye çok çeşitli geleneksel, çağdaş ve yenilikçi tekniklere kapsamlı bir şekilde dayandıran bir program sunmaktır. Felsefi ve kişisel kavramların çözümlenmesi ile bunların görsel fikirlere dönüştürülmesi için öğrencileri teşvik etmektedir. Eleştirel ve teorik süreç ile birlikte yoğun uygulama deneyiminin karışımını öğrencilere sunmaktadır. Bu program, öğrencileri çok kültürlü sanatın zengin ve çeşitli dünyası ile tanıştırmayı sağlamaktadır. Son yirmi yılda dijital teknolojiler, baskı tabanlı görüntüler ve nesneler oluşturmak için olanaklarını genişletmiştir. Bu yeni teknolojiler baskiresim programının müfredatına eklenmiş ve yeniden yapılandırılmıştır. Geleceğe yönelik amaç, geleneksel yöntemler ile yeni teknolojileri birlikte ilişkilendirmektir. Baskiresim bölümü stüdyoları hem tasarım hem de güvenlik açısından son teknoloji ile donatılmıştır. Geniş ekipman ve kaynak envanterine sahip olan bölüm, öğrencilerine hem geleneksel hem de çağdaş baskı süreçlerinde çalışma olanağı sağlamaktadır. Geniş ve iyi bir şekilde aydınlatılmış atölyeler, yenilikçi ve büyük ölçekli projelerin kolayca üretilmesini sağlamaktadır. Yakın zamanda yeni bir çalışma stüdyosu bünyesine eklenmiştir. Rölyef ve gravür stüdyosunda dört adet gravür presi, asit odası, nitrik ve klorür banyosu, plaka kesiciler ve kurutma rafları bulunmaktadır. Litografi

stüdyosunda küçük, orta ve büyük boyutlarda litografi taşları, beş adet litografi presi, deri ve kompozit silindirler, taş kaldırıcılar ve plaka destekleyiciler bulunmaktadır. Fotoğraf ve serigrafi stüdyosunda iki adet serigrafi pozlandırma ünitesi, beş adet vakumlu baskı masası, kaplama cihazı, elektrikli yıkama odası, ışığa karşı korumalı kurutma odası, kurutma ve depolama odaları bulunmaktadır. Genel stüdyoda ise boya kabini, üç ışıklı masa, farklı boyutlarda kâğıt kesici, tahta makas makinesi, brayer ve silindir, oyma testeresi, gönye kesme makinesi, zımpara taşı, tepegöz ve dijital projektör, büyük stüdyo lavaboları, harf setleri, oyma ve yıkama odası, baskı kütüphanesi ve arşivi, karanlık oda ve toplam on bir adet dijital laboratuvar bulunmaktadır. Öğrenciler bunlar dışında diğer sanat binalarında yer alan ahşap işleme stüdyosu ve bilgisayar grafik laboratuvarlarından da faydalanmaktadır (New Paltz State University, 2022).

4.1.2.3. OCAD Üniversitesi

4.1.2.3.1. OCAD Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği

OCAD Üniversitesi'nde bulunan Sanat Fakültesi'ndeki Baskiresim ve Yayın Bölümü ders programı, kredi sayısı ve ders içeriklerinin açıklamaları aşağıda verilmiştir.

Tablo 17
Baskiresim ve Yayın Birinci Yıl Ders Programı

<i>Dersler</i>	<i>Kredi</i>
<i>Zorunlu Dersler</i>	2.0
GART-1040 ve GART-1041	
<i>Seçmeli Dersler</i>	1.0
Kategori F listesinden 2 ders	
<i>Sanat ve Bilim</i>	0.5
Kategori G listesinden 1 ders	
<i>Sanat ve Bilim</i>	1.0
Kategori H listesinden 2 ders	
<i>Açık Seçmeli Dersler</i>	0.5
1 ders	
Toplam	5

Tablo 18
Baskiresim ve Yayın İkinci Yıl Ders Programı

<i>Dersler</i>	<i>Kredi</i>
<i>Zorunlu Dersler</i> CROS-2002 ve PRPB-2001	1.5
<i>Seçmeli Dersler</i> Kategori A listesinden 3 ders	1.5
<i>Seçmeli Dersler</i> Kategori B listesinden 1 ders	0.5
<i>Sanat ve Bilim</i> Kategori I / J listesinden 2 ders	1.0
<i>Açık Seçmeli Dersler</i> 1 ders	0.5
Toplam	5

Tablo 19
Baskiresim ve Yayın Üçüncü Yıl Ders Programı

<i>Dersler</i>	<i>Kredi</i>
<i>Zorunlu Dersler</i> PRPB-3001	1.0
<i>Seçmeli Dersler</i> Kategori C listesinden 2 ders	1.0
<i>Seçmeli Dersler</i> Kategori D listesinden 1 ders	0.5
<i>Sanat ve Bilim</i> Kategori I / J listesinden 2 ders seçilecek	1.0
<i>Açık Seçmeli Dersler</i> 3 ders	1.5
Toplam	5

Tablo 20
Baskiresim ve Yayın Dördüncü Yıl Ders Programı

<i>Dersler</i>	<i>Kredi</i>
<i>Seçmeli Dersler</i> Kategori E listesinden 1 ders	0.5
<i>Sanat ve Bilim</i> Kategori I / J listesinden 2 ders seçilecek	1.0
<i>Açık Seçmeli Dersler</i> 7 ders	3.5
Toplam	5

Bu ders programı, bölümün zorunlu ve seçmeli temel derslerini, sanat ve bilim derslerini ve açık seçmeli derslerini içermektedir. Baskıresim ve Yayın bölümünde Güzel Sanatlar Lisansı (BFA) almak için gereken en az 20.0 krediyi tamamlamak gerekmektedir. 0.5 kredilik dersler genellikle 12 haftalık bir dönem için haftada üç saati karşılamaktadır. 1.0 kredilik dersler ise genellikle 12 haftalık bir dönem için haftada altı saati karşılamaktadır. Program, güz ve kış dönemlerinde dönem başına 2.5 kredi alan bir öğrenci tarafından dört yılda tamamlanabilecek şekilde yapılandırılmıştır. Zorunlu dersler, temel kavramlara, baskıresim ve yayın ile ilgili geniş teknik adımlara odaklanmaktadır. Seçmeli dersler ise ileri düzeyde teknik bilgi öğrenmeyi ve daha derin araştırma fırsatlarını destekleyerek öğrencileri esnek şekilde yönlendirmeye olanak sağlamaktadır. Ders kodları, dört harfli bir konu kodu ve ardından dört rakamla başlamaktadır. İlk rakam, kursun yıl seviyesini göstermektedir. Örneğin *PRPB-2001*, 2000 düzeyinde belirli bir Baskıresim ve Yayın dersini belirler. Genel olarak öğrenciler 1000 ve 2000 düzeyindeki dersleri 3000 ve 4000 düzeyindeki derslerden önce tamamlamaktadır. Ders programı çok esnek ve özgür şekilde yapılmıştır. Öğrenciler ikinci yılda 3000, üçüncü yılda ise 4000 seviye derslerden alabilmektedir. Kaçırdığı ders varsa dördüncü yıldayken o derslere geri dönüp alabilmektedir.

Baskıresim ve Yayın Bölümü'ndeki öğrencilerin ilk yılı sanat programı ağırlıklıdır. Gelecekteki eğitim yılları için iyi bir temel oluşturmak amacıyla öğrencilerin seçim yapabileceği çeşitli dersler vardır. Baskıresim ve Yayın Bölümü'ndeki öğrenciler ikinci yıllarında *Serigrafi İpek Baskı*, *Litografi Düz Baskı*, *Çukur Baskı*, *Ağaç Baskı*, *Rölyef*, *Monotip Baskı*, *Yayıncılık*, *Ciltçilik*, *Dijital Baskı Öncesi*, *Tipografi*, *Nano Yayıncılık*, *Resim ve Baskıresim Tarihi* dersleri ile tanışmaktadır.

Baskıresim ve Yayın Bölümü'ndeki öğrencilerin üçüncü yıl programı Baskıresim ve Yayın dersleri ağırlıklı olmaktadır. Bunlar dışında, *Baskı Sorunları*, *Editöryal Atölye*, *Yazı ve Resim*, *Genişletilmiş Kitap*, *Genişletilmiş Rölyef ve Gravür*, *Genişletilmiş Serigrafi* ve *Litografi* gibi dersler arasından da seçim yapılabilir.

Baskıresim ve Yayın Bölümü'ndeki öğrenciler dördüncü yıl programında bağımsız atölye pratiklerini geliştirip, sanatsal çalışma yaparak tezlerini tamamlamak için açık stüdyo tez dersini seçmektedir. Bu dersler öğrencileri lisansüstü okula ve profesyonel bir sanatçı olarak hayata hazırlamayı amaçlamaktadır. Dönem sonunda öğrenci çalışmaları, Toronto'nun en büyük ve ücretsiz sanat tasarım sergisi olan GradEx - OCAD Üniversitesi galerisinde sergilenmektedir.

Tablo 21
Baskiresim ve Yayın Zorunlu Dersler

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Kredi</i>
GART-1040	Disiplinlerarası Çizim	1.0
GART-1041	Form ve Zaman	1.0
CROS-2002	Çağdaş Konular	0.5
PRPB-2001	Mürekkebi Düşünmek	1.0
PRPB-3001	Genişletilmiş Stüdyo	1.0
Toplam		4.5

Tablo 22
Baskiresim ve Yayın Seçmeli Dersler

<i>Kategoriler ve Bölüm Adları</i>	<i>0,5 Kredilik Dersler</i>
KATEGORİ A Genel Tasarım (GDES) Baskiresim ve Yayın (PRPB)	GDES-1015 Tipografi I PRPB-2002 Rölyef ve Monotip Baskı PRPB-2003 Dijital: Baskı Öncesi PRPB-2004 Serigrafi PRPB-2005 Nano Yayıncılık PRPB-2006 Yayıncılığa Giriş PRPB-2007 Litografi PRPB-2008 Gravür PRPB-2009 Ciltçilik
KATEGORİ B Görsel Kültür – Sanat (VISA) Görsel Kültür – Tasarım (VISD) Görsel Kültür – Medya (VISM)	VISA-2011 Resim ve Baskiresim Tarihi VISD-2004 Tipografinin Tarihi ve Gelişimi VISD-2006 20.Yüzyıl Grafik Tasarım Tarihi VISM-2004 Web Teorisi
KATEGORİ C Baskiresim ve Yayın (PRPB)	PRPB-3002 Editöryal Stüdyo PRPB-3003 Genişletilmiş Kitap PRPB-3004 Yazı ve Resim PRPB-3005 Fotoğraf Tabanlı Baskiresim PRPB-3006 Baskı Sorunları PRPB-3007 Genişletilmiş Serigrafi ve Litografi PRPB-3008 Genişletilmiş Rölyef ve Gravür
KATEGORİ D Disiplinlerarası Sanat (CROS) Baskiresim ve Yayın (PRPB)	CROS-3001 Mesleki Uygulama CROS-3023 Alanda Öğrenme I CROS-3024 Alanda Öğrenme II PRPB-3897 Saha Yerleşimi PRPB-3898 Bağımsız Çalışma
KATEGORİ E Disiplinlerarası Sanat (CROS)	CROS-3018 Ağlar ve Dijital Sonrası Sanat CROS-3019 Karmaşık Bedenler CROS-3021 Merkezde Arazi
KATEGORİ F Baskiresim (PRNT) Baskiresim ve Yayın (PRPB)	PRNT-2002 Rölyef PRPB-2002 Rölyef ve Monotip Baskı PRPB-2003 Dijital: Baskı Öncesi PRPB-2004 Serigrafi PRPB-2005 Nano Yayıncılık PRPB-2006 Yayıncılığa Giriş PRPB-2007 Litografi PRPB-2008 Gravür PRPB-2009 Ciltçilik

Öğrencilerin *Kategori A*'daki 2000 seviye giriş derslerinden yalnızca üçünü alması gerekse de öğrencinin teknik geçmişine ve ilgi alanlarına bağlı olarak daha fazlasını alabilme şansı vardır.

Kategori D'deki dersler, öğrencilerin mesleki bilgi edinmesine olanak tanıyan bir dizi seçenek sunmaktadır. Bu tür bir deneyim gelecekteki fırsatlara önemli bir başlangıç sağlama şansına sahiptir.

Dördüncü sınıfta öğrenciler açık seçmeli derslerdeki Baskiresim ve Yayın (*PRPB*) veya Disiplinlerarası Sanat (*CROSS*) kısmında yer alan tez çalışması derslerinden seçim yapabilir. Öğrenciler *PRPB-4901* veya *CROSS-4901* derslerini bir sonraki *kursa* (*PRPB-4902* veya *CROSS-4902*) girmeden alabilirken, *PRPB-4902* veya *CROSS-4902* derslerini alabilmek için *PRPB-4901* veya *CROSS-4901* derslerini önceden almış olması gerekmektedir.

Tablo 23
Baskiresim ve Yayın Açık Seçim Dersleri

<i>Açık Seçim Dersler</i>	<i>0.5 Kredilik Dersler</i>
Baskiresim (<i>PRNT</i>)	<i>PRNT-2002</i> Rölyef <i>PRNT-3898</i> Bağımsız Çalışma <i>PRNT-4898</i> Bağımsız Çalışma
Baskiresim ve Yayın (<i>PRPB</i>)	<i>PRPB-2002</i> Rölyef ve Monotip Baskı <i>PRPB-2003</i> Dijital: Baskı Öncesi <i>PRPB-2004</i> Serigrafi <i>PRPB-2005</i> Nano Yayıncılık <i>PRPB-2006</i> Yayıncılığa Giriş <i>PRPB-2007</i> Litografi <i>PRPB-2008</i> Gravür <i>PRPB-2009</i> Ciltçilik <i>PRPB-3002</i> Editöryal Stüdyo <i>PRPB-3003</i> Genişletilmiş Kitap <i>PRPB-3004</i> Yazı ve Resim <i>PRPB-3005</i> Fotoğraf Tabanlı Baskiresim <i>PRPB-3006</i> Baskı Sorunları <i>PRPB-3007</i> Genişletilmiş Serigrafi ve Litografi <i>PRPB-3008</i> Genişletilmiş Rölyef ve Gravür <i>PRPB-3897</i> Saha Yerleşimi <i>PRPB-3898</i> Bağımsız Çalışma <i>PRPB-4001</i> Baskı Atölyesi Ürün Çıkışı Hakkında <i>PRPB-4002</i> Baskı: Duvarın Ötesi <i>PRPB-4897</i> Saha Yerleşimi <i>PRPB-4898</i> Bağımsız Çalışma <i>PRPB-4901</i> Tez I (1 Kredi) <i>PRPB-4902</i> Tez II (1 Kredi)
Disiplinlerarası Sanat (<i>CROS</i>)	<i>CROS-4901</i> Açık Stüdyo Tez Araştırması (1 Kredi) <i>CROS-4902</i> Açık Stüdyo Tez Sunumu (1 Kredi)

Tablo 24

Baskıresim ve Yayın Zorunlu Sanat ve Bilim Dersleri

Kategoriler ve Bölüm Adları	0.5 Kredilik Dersler
<i>KATEGORİ G</i> İngilizce (ENGL)	ENGL-1003 Deneme ve Tartışma, ENGL-1004 Deneme ve Tartışma – ELL
<i>KATEGORİ H</i> Yerli Kültür Sanatı Tarihi (IVCV) Görsel Kültür – Tarih ve Teori (VISC)	IVCV-1001 Turtle Island Görsel Kültürü VISC-1001 Evrensel Görsel Kültür'ün Tarihi ve Teorisi-1800'ler, VISC-1002 Evrensel Görsel Kültür'ün Tarihi ve Teorisi / Günümüze Doğru, VISC-1004 Çağdaş Sanat ve Tasarım
<i>KATEGORİ I</i> Yerli Kültür Sanatı Tarihi (IVCV) Görsel Kültür – Sanat (VISA) Görsel Kültür – Tarih ve Teori (VISC)	IVCV-3001 Sanatta Yerli Parlaklık, IVCV-3002 Egemen Ekran, IVCV-4001 Uluslararası Görüşler: Yerli Sanat, IVCV-4002 Eskimo Sanatının Konuları, IVCV-4004 Yerli Sanat ve Aktivizm, IVCV-4005 Yerli Küratörlükte Sorunlar VISA-2001 Sanat ve Küreselleşme 1250-1800, VISA-2002 Modern Sanat Tarihi, VISA-2003 Fotoğraf Tarihi, VISA-2006 Kanada Sanatı: Modern Çağ, VISA-3001 Afrika Sanatı, VISA-3002 Sanat ve Feminizm, VISA-3003 Çağdaş Kanada Sanatı, VISA-3004 Dada ve Gerçeküstçülük, VISA-3006 İtalyan Rönesansı Sanatı, VISA-3007 Barok Sanatı, VISA-3008 Kavramsal Sanat Uygulamaları, VISA-3012 Latin Amerika Sanatı, VISA-3014 Sanat Eleştirisi Tarihi ve Teorisi VISA-3016 Fotoğraf Teorisi ve Eleştirisi, VISA-3017 Güney Asya Sanatı – Kutsal, VISA-3019 Sanat ve Moda, VISA-3022 Sanat Tarihi Yazımı, VISA-3027 Orta Çağ Sanatı ve Mimarisi, VISA-3028 İslam Dünyası Sanatı ve Mimarisi, VISA-3031 Modern Doğu Asya Sanatı, VISA-3032 1800'den Günümüze Sanat ve Küreselleşme, VISA-4001 Latin Amerika Çağdaş Sanatı, VISA-4002 Performans ve Edimsel, VISA-4003 Savaş Sonrası Avrupa Sanatı, VISA-4004 Resim Siyaseti, VISA-4005 Doğaçlama Müzik ve Görsel Sanatlar, VISA-4006 Modern Kore Sanatı ve Toplumu, VISA-4007 Sanatsal Uygulamada Duyular, VISA-4012 Orta Çağ Akdeniz Sanatı ve Mimarisi, VISA-4015 Siyahi Diaspora Sanatı, VISA-4024 Doğu Asya Sanatı: 1800 Öncesi VISC-2016 Sanat Tarihi ve Görsel Kültür, VISC-4005 Kentsel Yaşam: Sanat, Tasarım, Şehir, VISC-4008 Sanat ve Tasarım Aktivizmi

Tablo 24 (devam)

Baskıresim ve Yayın Zorunlu Sanat ve Bilim Dersleri

Kategoriler ve Bölüm Adları	0.5 Kredilik Dersler
KATEGORİ I Görsel Kültür – Tasarım (VISD) Görsel Kültür – Medya (VISM)	<i>VISD-2001</i> Modern Tasarım Tarihi, <i>VISD-2003</i> Materyal Sanatları: Antik-Modern, <i>VISD-2005</i> Çağdaş Tasarım Kuramları ve Uygulamaları, <i>VISD-2009</i> Modern Mimarinin Tarihi, <i>VISD-2010</i> Yazma Teknolojileri, <i>VISD-3001</i> Kanada'da Mimarlık, <i>VISD-3002</i> İllüstrasyon-Yükselen Pop Kültürü, <i>VISD-3003</i> Mobilya Tarihi, <i>VISD-3005</i> İç Mekan Tarihi ve Teorisi, <i>VISD-3006</i> Reklam-İkna Sanatı, <i>VISD-3007</i> Zanaatta Kültürlerarası Konular, <i>VISD-3008</i> Sürdürülebilir Tasarım Teorileri, <i>VISD-3012</i> Radikal Grafikler ve Kültür, <i>VISD-3013</i> Canlı Tiyatro Analizi, <i>VISD-4002</i> Çağdaş Çalışmalar Mimari ve Tasarım <i>VISM-2001</i> Film Çalışmalarına Giriş, <i>VISM-2002</i> Yeni Medyanın Tarihi, <i>VISM-2003</i> Oyun Çalışmalarına Giriş, <i>VISM-2006</i> Kritik Oyun, <i>VISM-3002</i> Veri Analizi ve Görsel Analiz, <i>VISM-3003</i> Animasyon: Eleştirel Perspektifler, <i>VISM-4001</i> DeneySEL Film ve Medya, <i>VISM-4003</i> Çağdaş Belgesel Medya, <i>VISM-4004</i> Geleceğin Sineması – Dijital Anlatılar, <i>VISM-4006</i> Vücut ve Makine: İnsan Sonrası, <i>VISM-4007</i> Feminist Film ve Video, <i>VISM-4009</i> İnternet, Ulusallaşma ve Direniş, <i>VISM-4011</i> Anime: Hayaller ve Makineler
KATEGORİ J İngilizce (ENGL) Beşerî Bilimler (HUMN) Genişletilmiş Yerli Kültür (IVCL) Bilim, Teknoloji ve Matematik (SCTM) Sosyal Bilimler (SOSC)	<i>ENGL-2003</i> Sömürge Sonrası Edebiyat, <i>ENGL-2010</i> Çocuk Edebiyatı, <i>ENGL-2011</i> Edebiyat ve Toplumsal Değişim, <i>ENGL-3003</i> Bilim Kurgu, <i>ENGL-3004</i> Kanada Edebiyatı Çalışmaları, <i>ENGL-3005</i> Amerika Edebiyatı Çalışmaları, <i>ENGL-3014</i> Karayip Edebiyatı, <i>ENGL-4005</i> Grafik Romanlar <i>HUMN-2001</i> Estetik, <i>HUMN-2003</i> Siyasal Düşünce Tarihi, <i>HUMN-2004</i> Yirminci Yüzyıl Fikirleri, <i>HUMN-2006</i> Bilim Kültürü, <i>HUMN-2007</i> Hesaplamalı Tarih ve Teori, <i>HUMN-3001</i> Popüler Kültürü Okumak, <i>HUMN-3004</i> Karşılaştırmalı Dinler, <i>HUMN-3008</i> Küresel Bağlamda Etik, <i>HUMN-3013</i> Modernlik: Eleştirel Bakış Açılırları, <i>HUMN-3017</i> Kanada'nın Kültür Tarihi, <i>HUMN-4002</i> Varoluşçuluk, <i>HUMN-4008</i> Esrarengiz Hayvanlar <i>IVCL-2001</i> Métis Mitolojisi Tarihi, <i>IVCL-2002</i> Anlatmanın Yolları – Yerli Aydınlatma <i>SCTM-2001</i> Biyolojiye Giriş, <i>SCTM-2002</i> İnsan Formu ve İşlevi, <i>SCTM-2003</i> Astronomi-Ölçekler ve Yapılar, <i>SCTM-2005</i> Bilim-Mantık ve Kodlama, <i>SCTM-2007</i> Dijital Oyun Motoru, <i>SCTM-2008</i> Materyal Bilimine Giriş, <i>SCTM-2009</i> Psikolojiye Giriş, <i>SCTM-2012</i> Renk Bilimi, <i>SCTM-2014</i> İnsan ve Karşılaştırmalı Anatomi, <i>SCTM-3001</i> İstatistik, <i>SCTM-3004</i> Bilişsel Bilim Konuları, <i>SCTM-4001</i> İklim Değişikliğini Anlamak <i>SOSC-2001</i> Kültürel Antropoloji, <i>SOSC-2003</i> İnsan Merkezli Araştırma Yapmak, <i>SOSC-2004</i> İş ve Sosyal İnovasyon, <i>SOSC-2005</i> Kültür ve İletişim, <i>SOSC-3008</i> Sağlık ve Toplum, <i>SOSC-3012</i> Küresel Dünyada Etnografya, <i>SOSC-3014</i> Beden Sosyolojisi, <i>SOSC-4001</i> Sosyoloji: Gelecek Perspektifler

Aşağıda 8 dönemlik baskiresim ve yayın bölümü programında yer alan derslerin açıklamaları ve içerikleri verilmiştir.

Baskiresim ve Yayın Bölümü Zorunlu Derslerin Açıklamaları ve İçerikleri

GART-1040 Disiplinlerarası Çizim: Çeşitli amaçlar için farklı araçlar ve medya ile gerçekleştirilen çizim, öğrencilerin gelecekteki çalışmalarında izleyecekleri birçok sanatsal disiplinin temelini oluşturmaktadır. Bu disiplinlerarası ders, öğrencileri ilk yıllarında yerel ve küresel çeşitliliğe değer veren destekleyici bir ortamda sanat uygulamalarına yönlendirmektedir. Öğrenciler, bireysel ve iş birliğine dayalı yöntemlerin bir envanterini geliştirip, grup çalışması becerileri kazanmakta ve eleştirel farkındalığı ile kişisel ifadeyi geliştirmeyi öğrenmektedir. Ders haftada iki kezdir. Yapılan etkinlikler arasında uygulamalı atölye çalışmaları, galeri ziyaretleri, konuk sanatçılarla diyalog, topluluk organizasyonlarına ve öğrenci hizmetlerine yönelim yer almaktadır.

GART-1041 Form ve Zaman: Stüdyo çalışmaları ve sanatçı sunumları aracılığıyla öğrenciler, heykel, enstalasyon ve zamana dayalı medyadaki yaratıcı süreçleri keşfetmektedirler. Uygulamalı projelerde öğrenciler, materyal/dijital form tasarlamayı öğrenirken aynı zamanda araçlar ve teknolojiler konusunda deneyim kazanmaktadır. Haftalık program arasında, sanatçıları ziyaret etmek, gösteriler ve paneller izlemek vardır. Ders, yerli bilgiler ve kültürel uygulamalar dahil olmak üzere çağdaş sanattaki çeşitli toplulukları ve yaratıcı bağlamları vurgulamaktadır.

CROS-2002 Çağdaş Konular: Bu ders, stüdyo-seminer dersi olarak öğrencilere çağdaş sanatçıları, sanat uygulamalarını, görsel ve maddi stratejileri kavramsal çerçevelerle tanıtmaktadır. Metin okumaları ve tartışmaları, sanat eseri analizleri, konferanslar, galeri ziyaretleri ve öğrenci sunumları ile bu ders ilerlemektedir. Modernizm ve post-modernizm, dünyanın teknolojiler aracılığıyla arabuluculuğu, kimlik sorunları, sanatın ideolojik boyutları ve küreselleşmenin günümüz sanat uygulamaları üzerindeki etkisi gibi konular, bu dersin araştırma çerçevesindedir.

PRPB-2001 Mürekkebi Düşünmek: Bu derste öğrenciler, basılı medyanın ne olduğunu, neden kullanıldığını ve nasıl işlediğini, görsel sanatları, kitap eserlerini ve posterleri inceleyerek sorgulamaktadır. Fotokopiden el yapımına, el yapımından dijitale kadar çok çeşitli teknik yaklaşımları kullanan öğrenciler, orijinal ve kopya, tekli ve çoklu gibi teknikleri keşfedip denemektedirler.

PRPB-3001 Genişletilmiş Stüdyo: Güncel konular, stüdyo projeleri, okumalar ve sunumlar yolu ile ele alınmaktadır. Öğrenciler bireysel yöntemler ve bağımsız stüdyo çalışmaları geliştirmektedirler. Enstalasyon, modüler ve heykel yaklaşımları, kitap çalışmaları ve topluluk katılımlarını içeren disiplinlerarası projeler teşvik edilmektedir. Stüdyo çalışmaları araştırma ve yazma ödevleriyle desteklenmektedir.

Aşağıda baskiresim ve yayın bölümü programında yer alan seçmeli derslerin açıklamaları ve içerikleri kategorilerine göre verilmiştir.

Baskiresim ve Yayın Bölümü Seçmeli Derslerin Açıklamaları ve İçerikleri

Kategori A

GDES-1015 Tipografi I: Bu giriş dersi öğrencilere, harf formlarının kullanımını ve bunların kelime, metin ve anlam oluşturmak için nasıl birleştiklerini anlamalarını sağlamaktadır. Harf formlarının anatomisi ve yapısı ile aralarındaki biçimsel ilişkiler göz önünde bulundurularak mevcut tipografik sınıflandırma, teknoloji ve sistemler hakkında temel bir anlayış öğretilmektedir.

PRPB-2002 Rölyef ve Monotip Baskı: Öğrencilere rölyef ve monotip baskının ilkeleri, araç gereçleri ve süreçleri tanıtılmaktadır. Ahşap, linolyum ve polimer plakalar gibi çeşitli tekniklerin kullanıldığı bu derste, grup ve bireysel projeler uygulanmaktadır.

PRPB-2003 Dijital, Baskı Öncesi: Bu ders, hem dijital hem de analog baskı uygulamaları için çağdaş görüntüleme ve tasarım yazılımını tanıtılmaktadır. Dosya oluşturma ve yayın tasarımını keşfeden öğrenciler, üniversitenin stüdyolarında basıma hazırlanmaktadır. Bu ders, çağdaş basılı medyanın teorik, eleştirel ve estetik konularını ele almaktadır.

PRPB-2004 Serigrafi: Serigrafi baskının teknik, kavramsal ve tarihsel yönlerine giriş niteliğindeki bu ders, hem el çizimi hem de dijital teknikleri kapsamaktadır. Sınıf tartışmaları, sunumlar ve gösteriler ile çağdaş yaklaşımlar vurgulanmaktadır.

PRPB-2005 Nano Yayıncılık: Bu uygulamalı ders, aktif topluluk katılımı, dağıtım modelleri ve ana akım yayıncılığın dışında kalan çalışma stratejilerine vurgu yaparak bağımsız yayının doğasını, tarihini ve politikasını incelemektedir. Öğrenciler, serigrafi, dijital baskı ve kitap sanatları gibi çeşitli tekniklerini kullanarak dergi yapmaktadır ve bu çalışmaları halka açık bir sergide sergilenmektedir.

PRPB-2006 Yayıncılığa Giriş: Bu derste öğrenciler, seminerler, saha çalışmaları ve saha gezileri yoluyla çağdaş yayın alanını incelemektedir. Öğrenciler, yayıncılığa ilgili hem teorik hem de pragmatik kaygılara dikkat ederek çeşitli röportajlar yapmakta ve mevcut durumunu yansıtarak bir kaynak rehberi oluşturmaktadır.

PRPB-2007 Litografi: Öğrenciler, taş ve levha litografisinin, teknik, kavramsal ve tarihsel yönleri ile tanışmaktadır. Bu ders, çeşitli materyaller ve dijital süreçlerle nasıl çalışılacağını ele almaktadır.

PRPB-2008 Gravür: Bu ders, gravür ve aquatint gibi yöntemlerin teknik, kavramsal ve tarihsel yönlerini tanıtmaktadır.

PRPB-2009 Ciltçilik: Öğrenciler, hem bir sanat nesnesi hem de iletişim aracı olarak çeşitli kitap kavramlarıyla tanışmaktadır. Bu derste öğrenciler, el ve mekanik ciltleme yöntemlerini kullanarak çeşitli kitap yapılarının üretilmesini sağlarken bir yandan da kitapların kültürel ve kavramsal potansiyellerini keşfetmektedir.

Kategori B

VISA-2011 Resim ve Baskıresim Tarihi: Bu dersin konusu, 15.yüzyıldan günümüze kadar olan baskıresim sanatının gelişimidir. Sanatı, galeri ve müzelerin sınırlarından incelemektedir. Hareketli parçaların icadı, matbaa makinesi, basılı yayın, baskıresim, kitap tasarımı, görsel iletişim ve dijital kültürün etkisi gibi konular incelenmektedir.

VISD-2004 Tipografinin Tarihi ve Gelişimi: Bu ders, Gutenberg'in hareketli parça ve tipo baskı icadından önceki formlardan, tipografik formun tarihsel gelişimini ve güncel dijital tipografiye kadar olan süreci ele almaktadır. Tipografinin anlaşılması ve kullanımı için kritik olan kültürel, teknolojik ve tarihsel bağlamlar kapsamında tipografik isimlendirme, ölçüm ve teknolojik tarihi incelenmektedir.

VISD-2006 20.Yüzyıl Grafik Tasarım Tarihi: Bu ders, 20.yüzyıl bağlamında iletişim sanatları ve medya üzerinde çalışmaktadır. İletişim sanatlarının gelişimini şekillendiren ve etkileyen teknolojik, sosyal, ekonomik, politik ve kültürel değişimler arasındaki ilişkilere odaklanmaktadır. II. Dünya Savaşı, Vietnam Savaşı ve Bauhaus'un etkisi, bilgisayar kompozisyonundaki ilk girişimler, kurumsal tasarım, elektronik görüntüleme, baskı ve baskı öncesi teknolojilerdeki gelişmeler gibi konular dersin kapsamı içindedir.

VISM-2004 Web Ağı Teorisi: Bu derste öğrencilere, World Wide Web ile ilgili tarih, araştırma metodolojileri, tartışma ve uygulamalar aracılığıyla anlatılmaktadır. Web ağı teknolojileri, estetiği, bilgi dönüşümü, düzenlenmesi ve kimliklerinin inşası incelenmektedir.

Kategori C

PRPB-3002 Editoryal Stüdyo: Bu derste öğrenciler, basılı veya dijital için bir yayın geliştirmektedir. Uygulamalı öğrenme süreci ile temalar oluşturma, katkıda bulunanları araştırma ve röportajlardan içerik üretme gibi temel editoryal becerileri kazanmaktadırlar.

PRPB-3003 Genişletilmiş Kitap: Bu derste öğrenciler, daha önceki kitap çalışmaları üzerine yapılan çalışmalara dayanarak kitabın dokusal biçiminin ve kendi geliştirdikleri içeriğin çağdaş sorunlarını ele almak için yeni perspektifler sunmaktadır. Konferanslar ve eleştiriler yoluyla öğrencilerin projelerini kavramsallaştırmasını sağlayan bu ders, aynı zamanda öğrencilerin teknik uygulamalarını geliştirmektedir.

PRPB-3004 Yazı ve Resim: Görsel sanatta metin kullanımı incelendiğinde, politik posterler, manifestolar, deneysel tipografi, zamana dayalı çalışmalar, mekânsal ve kamusal uygulamalar gibi geniş kapsamlı stratejiler öğrencilere tanıtılmaktadır. Sözcükleri materyal olarak ele alan bu ders, dilde uluslararası örnekleri kullanarak sosyal ve politik sistemleri sorgulama yeteneğini araştırmaktadır.

PRPB-3005 Fotoğraf Tabanlı Baskıresim: Fotografik süreçler litografi ve gravürdeki bilgileri güçlendirmektedir. Bu bağlamda öğrenciler, tasarımları için görüntü hazırlama aşamasını dijital platformlar kullanılarak gerçekleştirerek litografi veya gravür levhasına işlemektedir. Öğrenciler çalışmalarını tarihsel, çağdaş, görsel teori ve pratiğe göre bağlamsal olarak konumlandırmaktadır.

PRPB-3006 Baskı Sorunları: Bu derste öğrenciler baskı sorunlarını ele almaktadır. Büyük ölçekli bir projeyi gerçekleştirmek için araştırma yapma, bilgi paylaşma ve sınıf dışında çalışma için profesyonel sanatçılar, mekânlar ve etkinliklerle iş birliği yapılmaktadır.

PRPB-3007 Genişletilmiş Serigrafi ve Litografi: Bu derste öğrenciler, serigrafi ve litografi süreçleri için gerekli olan teknik ve kavramsal becerilerini geliştirmektedir. Deneysel yaklaşımları ve medyayı keşfetme fırsatına sahip olan öğrenciler, teknik gösteriler ve konferanslar ile çalışmalarını üretmektedirler.

PRPB-3008 Genişletilmiş Rölyef ve Gravür: Bu derste öğrenciler, rölyef ve gravür süreçlerinin için gerekli olan teknik ve kavramsal becerilerini geliştirmektedirler. Deneysel yaklaşımları

ve birleşik medyayı keşfetme fırsatına sahip olan öğrenciler, teknik gösteriler ve konferanslar ile çalışmalarını üretmektedirler.

Kategori D

CROS-3001 Mesleki Uygulama: Bu ders öğrencilere, çeşitli disiplinlerdeki mesleki uygulamaların kapsamlı bir incelemesini vermektedir. Dersin konusu, araştırma hedeflerinin belirlenmesi ve yaygınlaştırma stratejilerinin formüle edilmesi etrafında yoğunlaşmaktadır. Öğrenciler, galeri gezileri ve sanatçıların etkinlikleri aracılığıyla analitik ve eleştirel beceriler geliştirmektedir.

CROS-3023 Alanda Öğrenme I / CROS-3024 Alanda Öğrenme II: Bir hizmet öğrenme dersi olan bu ders, öğrencilere, daha geniş sanat camiasında deneyim kazanma şansı vermek için tasarlanmıştır. Bu dersin amacı, öğrencinin sanatla ilgili profesyonel bir ortama yerleştirilmesidir. Öğrenciler, sanat fakültesi ile birlikte deneyimsel öğrenme programı tarafından önerilen yerler arasından seçim yapmaktadır.

PRPB-3897 Saha Yerleşimi: Bu ders öğrencilere, çalışmalarını tamamlayacak profesyonel sanat ve tasarım dünyalarında deneyim kazanma fırsatları sunmaktadır. Saha çalışması sponsorunun rehberliğinde alan için çalışmalar yapılmaktadır.

PRPB-3898 Bağımsız Çalışma: Bu ders öğrencilere, bağımsız olarak eğitim hedefleri için önemli çalışmalar yapma fırsatı sunmaktadır.

Kategori E

CROS-3018 Ağlar ve Dijital Sonrası Sanat: Öğrencilere sanal ortamlar, hareket yakalama, 3 boyutlu tarama, algoritmalar ve üretken ortamlar tanıtılmaktadır. Ele alınan temalar arasında oyun alanları, çeşitli çevrimiçi topluluklar, avatarlar ve yapay zekalar yer almaktadır.

CROS-3019 Karmaşık Bedenler: Figüratif sanatın tarihlerini araştıran ve sorgulayan öğrenciler, eleştirel ırk teorisi ve cinsiyet konularını incelemektedir. Tartışma ve eleştiriler beden tasvirlerine odaklanırken stüdyo temelli deneyler, konsept, prototip geliştirme ve sunumları içeren etkinlikleri kapsamaktadır.

CROS-3021 Merkezde Arazi: Yaşanabilir ve sürdürülebilir gelecek için bir dizi öneri sunan öğrenciler, toprak ile kurulan duygusal, zihinsel, fiziksel ve ruhsal ilişkileri ve anlayışları incelemektedir. Disiplinlerarası yaklaşımlar aracılığıyla bölge insanının toprak ve suyla olan bağlantılarının altını çizmek dersin amaçlarından birisidir.

Kategori F

PRNT-2002 Rölyef: Öğrenciler, rölyef baskı tekniğinin ilkelerini keşfetmektedirler. Bu antik sanat formunun araç ve süreçleriyle tanışmaktadırlar. Sürdürülebilir materyallere ve uygulamalara odaklanarak siyah-beyaz ve renkli baskılar üretecek olan öğrenciler, bu konuyla alakalı araştırmaları da inceleyecektir. Sınıf etkinlikleri, grup ve bireysel projeler bu dersin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır.

PRPB-2002 Rölyef ve Monotip Baskı, PRPB-2003 Dijital: Baskı Öncesi, PRPB-2004 Serigrafî, PRPB-2005 Nano Yayıncılık, PRPB-2006 Yayıncılığa Giriş, PRPB-2007 Litografî, PRPB-2008 Gravür ve PRPB-2009 Ciltçilik derslerinin açıklamaları ve içerikleri *Kategori A* listesinde verilmiştir.

Aşağıda baskıresim ve yayın bölümü programında yer alan sanat ve bilim derslerinin açıklamaları ve içerikleri kategorilerine göre verilmiştir.

Baskıresim ve Yayın Bölümü Sanat ve Bilim Derslerinin Açıklamaları ve İçerikleri

Kategori G

ENGL-1003 Deneme ve Tartışma: Bu derste, kompozisyon tekniği ve İngilizce dil bilgisi yoğun bir şekilde uygulanmaktadır. Bu ders, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmesi için özel olarak tasarlanmıştır. Öğrenciler dil bilgisi temelleri, paragraf oluşturma ve okuma stratejilerine odaklanmaktadır. Bu dersi seçen öğrenciler, cümle, paragraf, kompozisyon yapısı ve noktalama işaretleri gibi temel yazma becerilerinin yanı sıra eleştirel düşünme becerilerini de geliştirmektedir. Bu dersi ana dili İngilizce olan öğrenciler seçmektedir.

ENGL-1004 Deneme ve Tartışma – ELL: Bu ders, akademik okuma ve yazma becerilerini geliştirmek isteyen öğrenciler için özel olarak tasarlanmıştır. Öğrenciler, kompozisyon, dil bilgisi, kelime hazinesi oluşturma, sınıf içi makale yazma ve kaynakların belgelenmesine odaklanmaktadır. İkincil bir odak noktası ise İngilizce dinleme ve konuşma becerilerinin uygulanmasıdır. Bu dersi ana dili İngilizce olmayan öğrenciler seçmektedir.

Kategori H

IVCV-1001 Turtle Adası Görsel Kültürü: Kuzey Amerika'daki yerli halkların görsel kültürüne giriş olan bu ders, ilk yıllardan günümüze kadar coğrafi bölgeler ve kültürel alanlarda üretilen yerli sanat ve tasarıma odaklanmaktadır. Öğrenciler, toprak, maneviyat ve

sömürgeci anlayış ile ilgili tarihsel bağlamı sağlamak için konuları, kültürel önem, teknik, materyal ve estetik biçim açısından incelemektedir.

VISC-1001 Evrensel Görsel Kültür'ün Tarihi ve Teorisi / 1800'ler: Bu ders, Sanayi Devrimi'nde ortaya çıkan çok çeşitli sanat, tasarım ve kültür eserlerini incelemektedir. Öğrenciler dünya kültürleri hakkında bilgi veren eserleri incelemektedir. İdeoloji, estetik ve zevk gibi teorik kavramlara vurgu yapılmaktadır.

VISC-1002 Evrensel Görsel Kültür'ün Tarihi ve Teorisi / Günümüze Doğru: Bu ders, 19.yüzyıldan 21.yüzyıla kadar olan sanat, mimari ve tasarımdaki gelişmeleri incelemektedir. Öğrenciler, sanayileşme, emperyalizm, kitlesel üretim, teknoloji ve küreselleşme gibi temaları ele alırken, görsel kültürün kilit örneklerini kullanarak bu dönemin tarihsel, entelektüel ve sosyoekonomik bağamlarını keşfetmektedir.

VISC-1004 Çağdaş Sanat ve Tasarım: Sanat ve tasarıma odaklanarak küresel çağdaş görsel kültürün ele alındığı bu derste, değişen uygulamalar ve sorunlar incelenmektedir. Dünya çapında çağdaş sanat, tasarım, küratöryel uygulama ve sanat eleştirisi çalışmaları aracılığıyla öğrenciler, sanat kurumlarının ve endüstrisinin yanı sıra ekonomi, politika ve küreselleşmenin rolünü de incelemektedir.

Kategori I

IVCV-3001 Sanatta Yerli Parlaklık: Bu dersin amacı, sanat hakkında bilgi verirken siyasi ve sosyal söylemlerle birlikte genel bir bakış açısı sunmaktır. Derste, tarihsel ve kültürel eleştiriler çerçevesinde belirli çağdaş sanat uygulamaları yapılmaktadır. Yeni medya, tiyatro ve edebiyatta ortaya çıkan ifadeler incelenmektedir.

IVCV-3002 Egemen Ekran: Bu ders, yeni medyaya özgü yaklaşımları araştırmaktadır. Sanatçıların ve film yapımcılarının, dijital teknoloji aracılığıyla ele aldıkları kültürel canlandırma, hikâye anlatımı ve sosyal etkileşim stratejileri incelenmektedir.

IVCV-4001 Uluslararası Görüşler: Bu derste, hem ulusal hem uluslararası sanatın yorumlanma ve konumlanma biçimleri analiz edilmektedir. Yerli sanat uygulamalarının küresel anlamda nasıl harekete geçirildiğini ve bunun kritik bir çerçeve olarak nasıl işlediği araştırılmaktadır.

IVCV-4002 Eskimo Sanatının Konuları: Bu ders, Eskimo sanatçıları ve Eskimo sanatı hakkındaki konulara odaklanmaktadır. Eskimo toplumsal değerlerinin hem içerik hem de sunum yöntemiyle bütünleştiren pedagojik bir yaklaşım kullanılan bu derste, Kuzey tarihinin

politik ve sosyal faktörlerin etkisiyle görsel kültür açısından nasıl şekillendirildiğini ele almaktadır. Eskimo sanatının tarihi ve gelişimi, sömürgeleştirme ve sömürgeciliğin etkisi, çağdaş yerlilik ve soğuk iklimin etkileri incelenmektedir.

IVCV-4004 Yerli Sanat ve Aktivizm: Bu ders, sanat aracılığıyla toplumsal değişimi etkileyen yerli sanatçıların tarihini ve bunun sosyopolitik konular ile olan ilişkisini araştırmaktadır. Dersin odak noktasında, yerli sanatçıların uygulamaları ve sanatçı çalışmalarının incelenerek eleştirel okuma yoluyla analiz edilmesi yer almaktadır.

IVCV-4005 Yerli Küratörlükte Sorunlar: Bu ders, küresel bağlamda Kanada ve ABD'deki yerli çağdaş sanat sergilerinin ve küratöryel uygulamaların savaş sonrası gelişimlerini incelemektedir. Konu olarak, yerli sanatı, sanatçıları ve küratörlüğü ortaya çıkaran sebepleri, küçük sanat üreten toplulukların yükselişini, kültürel ifadeler için yeni pazarlama fırsatları yaratmada yabancı ırkların etkisini ve kamu kurumlarının hem yurtiçinde hem yurtdışında algıları değiştirmedeki etkisini içermektedir.

VISA-2001 Sanat ve Küreselleşme 1250-1800: Bu ders, sanatsal üretimi birbirine bağlayan ve dönüştüren dünya sistemlerinin ortaya çıkışını incelemek için 1250-1800 yılları arasındaki keşif, iletişim ve ticaret ağlarını ele almaktadır. Öğrenciler değişim ve ulaşım bölgelerine odaklanarak sanatı ve sanat eserlerini, birincil belgeleri ve çağdaş küreselleşme teorilerini incelemektedir.

VISA-2002 Modern Sanat Tarihi: Bu ders, 1860'lardan 1970'lere kadar başlıca Avrupa ve Kuzey Amerika sanat stillerini ve sanatçılarını incelemektedir. İzlenimcilik, post-izlenimcilik, fovizm, kübizm, dada, sürrealizm, süprematizm ve de stijl gibi sanat akımlarını ele almaktadır. Soyut dışavurumculuğa geçmeden önce 20.yüzyıl Kuzey Amerika sanatı Afrikalı-Amerikalı sanatçıların eserleri incelenmektedir. Pop sanatı, kavramsal sanat, minimalizm, performans sanatı, kara sanatı, 1945 sonrası Avrupa sanatı ve Batı dışı sanatının Batı sanatı üzerindeki etkisi üzerine bir inceleme yapılmaktadır.

VISA-2003 Fotoğraf Tarihi: Bu ders, fotoğraf tarihine sosyal ve estetik açıdan genel bir bakış sunmaktadır. Fotoğrafın, 19. ve 20.yüzyılların sanatsal ortamdaki rolünü, görüntülerin kitlesel olarak yeniden üretilmesindeki gerçekliği, öznelliği ve kültür algılarımızı incelemektedir.

VISA-2006 Kanada Sanatı, Modern Çağ: Bu ders, 1920'den 1960'lara kadar Kanada'da sanatın ve modernizmin ortaya çıktığı ve biçimlendirildiği dönemi incelemektedir.

VISA-3001 Afrika Sanatı: Bu ders, Afrika'nın sanatı, mimarisi ve kültürlerinin incelenmesini içermektedir. Öğrenciler, Afrika kültürünü, dini ritüel ve törenlerini, siyaset ve kurumların sosyal bağlamları içinde heykel, resim, mimari, performans sanatları ve kişisel dekorasyon gibi çeşitli medya ve biçimleri incelemektedir. Afrika sanatının uluslararası sanat dünyasındaki çağdaş rolü ele alınmaktadır.

VISA-3002 Sanat ve Feminizm: Bu ders, öğrencilere, feminizm sanatının üretimi, kabulü ve sergilenmesi üzerindeki etkisini tanıtmaktadır. Sanatta ve görsel kültürde toplumsal cinsiyetin inşası, ırk, sınıf ve cinsel kimliğin birleşmesi, enstalasyon ve performans sanatının gelişimindeki feminist katkılar ve küresel bir perspektiften çağdaş feminist sanat gibi konular dersin ana konularıdır.

VISA-3003 Çağdaş Kanada Sanatı: Bu ders, 1970'lerden günümüze kadar çağdaş Kanada sanatını şekillendiren konulara, fikirlere ve sanat eserlerine genel bir bakış sunmaktadır.

VISA-3004 Dada ve Gerçeküstücülük: Bu ders, 20.yüzyılın başlarındaki sanat ve estetikteki kübizm, dada ve gerçeküstücülük hareketlerinin yoğun bir çalışmasını sunmaktadır. Henri Rousseau ve Giorgio de Chirico ile, Marcel Duchamp, Hannah Höch, Kurt Schwitters, Salvador Dalí, Joan Miró ve René Magritte gibi önemli sanatçıların çalışmaları detaylıca incelenmektedir.

VISA-3006 İtalyan Rönesansı Sanatı: Bu derste, İtalyan Rönesans sanatı yoğun bir şekilde işlenmektedir. Erken Rönesans'ın öncü sanatçıları olan Duccio ile Giotto, Brunelleschi, Donatello, Massaccio ve Botticelli gibi sanatçılar incelenmekte, 15.yüzyıl Floransa'sında sanat ve fikirlerin gelişimi ise bu çerçeveye dahil edilmektedir. Son olarak Leonardo, Raphael, Michelangelo, Bellini, Giorgione ve Titian'ın çalışmaları incelenmektedir.

VISA-3007 Barok Sanatı: Bu ders, 1600 ile 1750 yılları arasındaki Barok dönemi sanatını ele almaktadır. Birçok değişimin yaşandığı bu dönemde, resim, heykel, grafik sanatlar ve mimarlıktaki önemli gelişmeler ele alınmaktadır.

VISA-3008 Kavramsal Sanat Uygulamaları: Bu ders, sanat eserlerine ve onların yaratıcı süreçlerine kavramsal yaklaşımlarla genel bir bakış sunmaktadır. Bu derste, çağdaş sanatlar ve tarihsel öncülleri incelenerek 20.yüzyıl sanatı ile ilişkilendirilmektedir. Kavramsal sanat, performans sanatı ve enstalasyon sanatı incelenmektedir.

VISA-3012 Latin Amerika Sanatı: Bu derste, Latin Amerika sanatında yerli ve melez kültürlerin etkisi, geniş bir sosyal ve tarihsel perspektiften ele alınmaktadır. Azteklerin ve

İnkaların fetih öncesi kültürlerine genel bir bakış yapılan bu derste, sömürge ve modern dönemlere kadar Afrika ve Avrupa kültürlerinin birbiriyle ilişkisi ve bu ilişki bağlamında ortaya çıkan kimlik temaları, manevi gelenekler ve kültürel direnişler incelenmektedir.

VISA-3014 Sanat Eleştirisi Tarihi ve Teorisi: Bu ders, Avrupa sanat eleştirisinde teori ve pratiğin evrimine odaklanarak, 1700'lerin başından günümüze kadar sanat eleştirisi tarihini araştırmaktadır. Resim, heykel, edebiyat ve tiyatro eleştirisi arasındaki ayrım yapılmaktadır ve bunlara ilişkin argümanlar incelenmektedir.

VISA-3016 Fotoğraf Teorisi ve Eleştirisi: Bu ders, güncel fotoğraf uygulamalarına genel bir giriş yaparak fotoğraf üzerindeki teorik tartışmaları ele almaktadır. Fotoğrafın sanattaki yeri, çağdaş sanat ve toplum koşullarının geniş çerçevesi içinde, modern ve post-modern açılarından incelenmektedir.

VISA-3017 Güney Asya Sanatı – Kutsal: Bu ders, tarih öncesi dönemden MS 1000'lere kadar uzanan Güney Asya'daki sanat tarihine değinmektedir. Hinduizm, Budizm ve Jainizm gibi dini felsefelerin gelişimini, kültürlerini ve bunların sanat eserleri, fikirleri ve inanç sistemlerinin aktarımı yoluyla birbirleriyle olan etkileşimleri incelenmektedir.

VISA-3019 Sanat ve Moda: Bu derste, 19.yüzyıldaki özel tasarım kıyafetlerden 21.yüzyıldaki fütürist ve yapılandırmacı ütöpik deney kıyafetlerine kadar olan son 150 yıldaki moda tasarımı incelenmektedir.

VISA-3022 Sanat Tarihi Yazımı: Bu ders, sanat tarihinin tarihçesini ve yöntemlerini ele almaktadır. Sanat tarihi ile ilgili temel temalar, kültürel bağlamlarıyla ilişkilendirilmektedir.

VISA-3027 Orta Çağ Sanatı ve Mimarisi: Bu ders, 4.yüzyıldan 14.yüzyıla kadar Avrupa'da sanat ve kültürün kökenlerini, gelişimini ve gelişmesini incelemektedir. Derste konu olarak, Hristiyan imgelerinin gelişmesi, Bizans İmparatorluğu sanatları, İslam'ın gelişi, Gotik katedralleri gibi konular kültürlerarası bir perspektif ile ele alınmaktadır. Mimari, heykel, resim, el yapımı eserler, mozaikler, tekstil ve vitray eserlere değinilmektedir.

VISA-3028 İslam Dünyası Sanatı ve Mimarisi: Bu ders, 7.yüzyıldan 21.yüzyıla kadar İslam dünyasında sanat ve mimarlığın gelişimini sunmaktadır. Konular arasında, İslam'ın kökenleri, Emevî ve Abbasilerin kaligrafi ve hat sanatı, Haçlı Seferleri dönemindeki sanat eserleri, Osmanlı sanatı ve mimarisi, 19.yüzyıl Oryantalizmi ve günümüz çağdaş sanatı yer almaktadır.

VISA-3031 Modern Doğu Asya Sanatı: Bu ders, 19.yüzyıldan günümüze kadar Japonya, Kore ve Çin sanat ve sanat eserlerini, resim, heykel, fotoğraf, film, baskıresim, enstalasyon, zanaat ve dijital medya dahil olmak üzere geniş bir sanatsal perspektif ile incelemektedir.

VISA-3032 Sanat ve Küreselleşme 1800'den Günümüze: Bu ders, Avrupa'nın modern ve çağdaş dönemine kadar ortaya çıkan sanatın ve eleştirilerin küreselleşme biçimlerini incelemektedir.

VISA-4001 Latin Amerika Çağdaş Sanatı: Bu ders, 1960'lardan günümüze Latin Amerika'daki sanatın çeşitli uygulamalarını ele almaktadır. Latin Amerikalı sanatçıların siyasi direniş ve kültürel hafıza gibi konuları nasıl ele aldıkları incelenmektedir. Küba, Brezilya, Arjantin, Şili, Peru, Ekvador, Bolivya ve Venezuela, Kolombiya, Meksika, Orta Amerika, Haiti ve Latin Amerika diasporasından bir dizi bireysel ve kolektif sanatsal çalışmalar öğrenciler tarafından incelenerek yorumlanmaktadır.

VISA-4002 Performans ve Edimsel: Bu derste, öğrenciler performans sanatındaki çeşitli uygulamaları inceleyerek tarihsel etkilerini keşfetmektedir. “Performans” terimi en geniş anlamıyla ele alınmaktadır. Çağdaş performans söylemini etkileyen birçok kritik etki incelenmektedir.

VISA-4003 Savaş Sonrası Avrupa Sanatı: Bu ders, 1945'ten bu yana, Avrupa sanatını ve sanat tarihini incelemektedir. Öğrenciler bu derste, arte povera ve fluxus gibi ortaya çıkan sanat akımlarını ve sanatçıların eserlerini incelemektedir.

VISA-4004 Resim Siyaseti: Bu dersin amacı, devletin sanattaki rolünü, propaganda, bireysel sanatsal ifade ve kolektifler de dahil olmak üzere, modern sanat ve devrimin kesişiminden kaynaklanan sorunları araştırılmasıdır. 1789 Fransız Devrimi ve o dönemin sanatı, popüler resmin 1804 Haiti Devrimi'ni temsil etmesinin arkasındaki rolü, 1910 Meksika Devrimi ve duvar resmi hareketi ve 1917 Rus Devrimi ile Sovyet avangardı gibi başlıklar derste konu olarak ele alınmaktadır.

VISA-4005 Doğaçlama Müzik ve Görsel Sanatlar: Caz ve Blues gibi doğaçlama müziğin, 20.yüzyılda görsel sanatlar üzerinde önemli bir etkisi olmuştur. Bu bağlamda “doğaçlama” teriminin etkilerine özel olarak odaklanan bu ders, bu iki disiplin arasındaki etkiyi incelemektedir.

VISA-4006 Modern Kore Sanatı ve Toplumu: Bu derste, Kore toplumunun ve sanatının 19.yüzyılın sonundan günümüze kadarki dramatik dönüşümü ele alınmaktadır. Kore'nin

tarihi ve sanatı, Çin ve Japonya'nın baskın güçleri ile tarihsel etkileşiminin ve ABD'nin çağdaş etkilerinin bir sonucudur. Savaşlar, Kuzey Kore ve Güney Kore bölgesel bölünmesi, askeri otoriterlik, hızlı sanayileşme, tüketim kültürü ve demokratikleşme hareketleri Kore'nin modern tarihi kadar sanatını da etkilemiştir. Öğrenciler bu tarihsel dönüşüm sırasındaki etkileşimleri görmek için sanat eserleri, film, tarih metinleri gibi çeşitli materyalleri incelemektedir.

VISA-4007 Sanatsal Uygulamada Duyular: Bu derste, duyuların ve bunların çağdaş sanatçılar tarafından kullanımı öğrencilere gösterilmektedir. Etkileşimli performanslar, enstalasyonlar ve ses sanatları ele alınmaktadır.

VISA-4012 Orta Çağ Akdeniz Sanatı ve Mimarisi: Bu derste, Orta Çağ Akdeniz havzasının sanat ve mimarisi, Hristiyan-Müslüman teması ve erken dönem diaspora kültürler bağlamında ele alınmaktadır.

VISA-4015 Siyahi Diaspora Sanatı: Bu ders, siyahi Kanada diaspora yapımlarına vurgu yaparak siyahi diasporanın çağdaş sanatını incelemektedir. Öğrenciler, siyahi diaspora çerçevesinde tarihsel ve çağdaş koşulları yeni kültürel biçimleri açısından sorgulamaktadır.

VISA-4024 Doğu Asya Sanatı, 1800 Öncesi: Bu ders, modern dönemde yaşadıkları büyük dönüşümlerden önce, antik çağlardan 19.yüzyıla kadar Çin, Kore ve Japonya sanatlarını ele almaktadır. Bölgenin görsel ve maddi kültürleri, cenaze sanatları, resim, hat sanatı, heykeller ve baskıresimler araştırılmaktadır. Diğer dekoratif sanatlar olarak ise, mimari, bahçe tasarımı, şehir planlaması, seramik, çay töreni, tekstil sanatı incelenmektedir.

VISC-2016 Sanat Tarihi ve Görsel Kültür: Bu ders, öğrencilere, küresel sanat bağlamında görsel kültür hakkında yaratıcı ve analitik düşünmeyi öğretmektedir. Öğrenciler, resimler, baskıresimler, fotoğraflar, film, televizyon, video, reklamlar, haberler ve bilim imgeleri dahil olmak üzere görsel formlar aracılığıyla anlamların üretilme biçimlerini incelemektedir.

VISC-4005 Kentsel Yaşam, Sanat, Tasarım, Şehir: Bu derste, sanatçılar ve tasarımcılar için kültürel bir topluluk olan kentsel yaşamla ilgili fikirler ve sorunlar ele alınmaktadır. Öğrenciler, şehirlerin tarihi, kamusal sanat, kentsel tasarımın sorunları, kentsel peyzaj ve kentsel planlama gibi konuları incelemektedir.

VISC-4008 Sanat ve Tasarım Aktivizmi: Bu ders, aktivist eylemlerin kültürel koşullarını, amaçlarını ve çağdaş kültürlerde bunları yaymak için kullanılan teknolojik ortamlar ile araç gereçleri incelemektedir.

VISD-2001 Modern Tasarım Tarihi: Bu ders, 20.yüzyıl tasarım tarihi ve felsefesine geniş bir genel bakış sunmaktadır. Avrupa ve Kuzey Amerika'ya odaklanarak, modern tasarımın evrimini, hem sanatsal bir hareket olarak hem de modernizm olarak ele almaktadır.

VISD-2003 Materyal Sanatları, Antik-Modern: Bu derste, tarihsel değişim çerçevesinde, sosyal, ekonomik ve ideolojik olarak, materyal sanatlarının estetik bağlamları, üretim ve kullanım koşulları incelenmektedir. Seramik, cam, tekstil ve metal işçiliğinin antik dönemlerden modern dönemlere kadar olan üslubunu anlama çabasını ele almaktadır.

VISD-2005 Çağdaş Tasarım Kuramları ve Uygulamaları: Bu ders, endüstriyel tasarım, çevre tasarımı ve materyal sanatı gibi çok çeşitli çağdaş tasarım uygulamalarını incelemektedir.

VISD-2009 Modern Mimarinin Tarihi: Bu ders, 20.yüzyıl mimarisini kronolojik olarak inceleyerek modern ve post-modern hareketlerin yapılarını ele almaktadır. Öğrenciler, Avrupa ve Kuzey Amerika'daki mimari gelişmelerin modernizm ve post-modernizm ile birlikte küresel olarak yayılmasını incelemektedir.

VISD-2010 Yazma Teknolojileri: Bu ders, yazılı iletişimin önemini ele almaktadır. Çivi yazısı, parşömenler, kitaplar, dijital medya gibi konular incelenmektedir.

VISD-3001 Kanada'da Mimarlık: Bu ders, mimarlık araştırmalarındaki tarihsel gelişmeleri ve teknolojik ile estetik alanlardaki değişikliklerin ilişkisini araştırmaktadır. Mimariyi, mekânsal formlar ve bağlamları tarafından şekillendirilen kültürel bir uygulama olarak incelemektedir.

VISD-3002 İllüstrasyon-Yükselen Pop Kültürü: Bu ders, 19. ve 20.yüzyıllarda Batı dünyasında gelişen illüstrasyonu ele almaktadır. Öğrenciler posterler, kitap illüstrasyonu, reklamlar ve dergi kapaklarını incelemektedir. Bu çalışmaları inceleyen öğrenciler, illüstrasyonun yazılı metin ve anlatı ile ilişkisini, baskı teknolojisinin illüstrasyon üzerindeki etkilerini, yayıncılıkla olan bağlantılarını ve popüler sanatların yayılmasını analiz etmektedir.

VISD-3003 Mobilya Tarihi: Bu ders, öğrencilere, Batı mobilya tasarımının tarihi, biçimi ve işlevi hakkında bilgiler sunmaktadır. Mobilyaların, toplumun değişen sosyal yapısını ve iç çevreyi nasıl yansıttığı ele alınmaktadır. Mobilya tasarımının Batı kültüründe sosyal statüyü temsil etmedeki rolü araştırılmaktadır.

VISD-3005 İç Mekân Tarihi ve Teorisi: Bu ders, 17.yüzyıl ile günümüz arasındaki iç mekân tasarım tarihi ve teorisini ele almaktadır. Barok ve Rokoko'nun lüks iç mekânlarından

başlayarak, 18. ve 19.yüzyılın Neoklasik ve Gotik canlanmalarını, burjuva konutlarının yükselişini, Viktorya dönemi, Art Nouveau, geç modern dönem ve günümüz iç mekân tasarımları incelenmektedir.

VISD-3006 Reklam – İkna Sanatı: Bu ders, reklamcılığın bir iletişim biçimini ve evrimini, 1800'lerdeki kökenlerinden modern ve çağdaş döneme kadar ele almaktadır. Hem Kuzey Amerika hem de uluslararası alanlardan tarihsel çalışmalar, çeşitli perspektiflerden ele alınarak eleştirel analiz yoluyla incelenmektedir.

VISD-3007 Zanaatta Kültürlerarası Konular: Bu ders öğrencilere, Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya'daki materyal sanatların ana üslup dönemlerini ve yerli geleneklerini tanıtmaktadır. Küresel ticaret kalıpları ve teknolojiye gelişmeler çerçevesinde entegre edilmiş sanat akımları incelenmektedir.

VISD-3008 Sürdürülebilir Tasarım Teorileri: Bu ders, öğrencilere sürdürülebilir tasarımın anlaşılması için teorik ve tarihsel bir çerçeve sunmaktadır. Sürdürülebilir tasarımdaki tarihsel olayların analizi saha çalışmaları ile yapılmaktadır. Bu çalışmaların yanı sıra mimarlık, endüstriyel tasarım ve şehir planlamasını içeren alanlar da incelenmektedir.

VISD-3012 Radikal Grafikler ve Kültür: Bu ders, radikal siyasi hareketlerin tarihini ve 18.yüzyıl ile günümüz arasındaki grafik ifadelerini ele alarak, posterler, broşürler, dergiler, duvar yazıları, karikatürler ve grafik romanlar gibi popüler grafiklerin ana akıma karşı siyasi konumlarını incelemektedir.

VISD-3013 Canlı Tiyatro Analizi: Bu derste öğrenciler, tiyatro, dans, opera ve tiyatro gösterilerinden oluşan bir seçkiye giderek yönetmenlerin ve tasarımcıların sahnedeki performansları için nasıl hazırlandıklarını incelemektedir.

VISD-4002 Çağdaş Çalışmalar Mimari ve Tasarım: Bu derste öğrencilerin kariyerleri boyunca karşılaşacakları zorluklarla ilgili konular ele alınmaktadır. Mimarların ve tasarımcıların kamusal alanda yer alan profesyoneller olarak sorumlulukları incelenmektedir.

VISM-2001 Film Çalışmalarına Giriş: Bu ders, öğrencilere, çağdaş film analiz teorisi ve yöntemlerini tanıtmaktadır. Küresel sinemanın doğuşundan günümüze kadar gelen yenilikçi ve deneysel yaklaşımlar ele alınarak sınıf içi performanslar, konferanslar, okumalar ve tartışmalar yoluyla belgesel ve animasyon gibi çok çeşitli sinema stilleri incelenmektedir.

VISM-2002 Yeni Medyanın Tarihi: Bu ders, fotoğraf ve sinemanın başlangıcından, çağdaş dijital ve video sanatı uygulamalarına kadar sanat ve medya ilişkisinin tarihini sunmaktadır.

VISM-2003 Oyun Çalışmalarına Giriş: Bu ders, oyunları çeşitli kültürel tarihlerden ve coğrafyalardan kaynaklanan, alt kültürleri etkileyen ve bunlardan etkilenen kültürel eserler olarak ele almaktadır. Öğrenciler çeşitli analitik yaklaşımlarla oyunların mekaniğini, estetiğini ve uygulamalarını analiz etmektedir.

VISM-2006 Kritik Oyun: Bu ders oyun biçimlerinin oyuncular arasındaki ilişkisini incelenmektedir. Öğrenciler, bir dizi oyunu keşfederek ve gerçeküstücülükten çağdaş oyun yaratmaya kadar sanat uygulamalarının tarihini izlemektedir.

VISM-3002 Veri Analizi ve Görsel Analiz: Bu derste öğrenciler, bilgisayar bilimi, veri analizi ve veri görselleştirmeden elde edilen veri çıkarma bilgisini öğrenmektedir. Veri estetiği açısından, sanat ve tasarımın yöntem yaklaşımları incelenmektedir.

VISM-3003 Animasyon, Eleştirel Perspektifler: Bu derste, animasyon, teknolojik gelişmeler ve popüler kültürle tanımlanan uluslararası bir ortam olarak ele alınmaktadır. Deneysel ve yenilikçi animasyon sanat eserlerine odaklanılarak geçmişten günümüze kadar olan gelişimi incelenmektedir.

VISM-4001 Deneysel Film ve Medya: Bu ders, çağdaş film teorisi ve yeni medya çalışmaları çerçevesinde deneysel film ve medya üzerine inceleme yapmaktadır. Öğrenciler, araştırmalar yoluyla film ve medyanın hikâye anlatımını analiz etmektedir.

VISM-4003 Çağdaş Belgesel Medya: Bu derste, 1980'den günümüze kadar olan belgesel, film, video ve dijital medyanın çağdaş yaklaşımları incelenmektedir. Bu dijital eserlerin incelenerek bunlarla ilgili eleştirel ve teorik metinler ele alınmaktadır.

VISM-4004 Geleceğin Sineması – Dijital Anlatılar: Bu ders, deneysel anlatılar oluşturmak için analog ve dijital medya formları ile hareket eden, çağdaş film, video ve dijital sanatçılara odaklanmaktadır. Film gösterimleri ve tartışmalar aracılığıyla bir dizi çağdaş teorik yaklaşım incelenmektedir.

VISM-4006 Vücut ve Makine, İnsan Sonrası: Bu derste öğrenciler, sanatçı ve tasarımcıların, bilim kurgu, fütüroloji, çağdaş sanat ve felsefe alanlarından kaynaklanan bir kavram olan insansonrası (posthuman) üretimine nasıl katkıda bulunduklarını incelemektedir.

VISM-4007 Feminist Film ve Video: Bu ders, feminist film ve medya prodüksiyonunun tarihsel bağlamını ve çağdaş uygulamalarını incelemektedir.

VISM-4009 İnternet, Ulusallaşma ve Direniş: Bu ders, dijital güç ve dirençlerin çağdaş oluşumlarını ve küreselleşmeye yönelik yaklaşımlarını ele almaktadır. Öğrenciler, kendi tasarımlarını oluşturmak için pratik araçları incelemektedir.

VISM-4011 Anime, Hayaller ve Makineler: Bu derste 1960'lardan günümüze kadar olan Japon animasyonuna odaklanılmaktadır. Hem görsel hem işitsel metinleri ele alarak manga uyarlaması, çok düzlemli kamera, sosyal medya düzenlemesi dahil olmak üzere anime sanatına özgü animasyon teknik ve teknolojiler incelenmektedir.

Kategori J

ENGL-2003 Sömürge Sonrası Edebiyat: Bu derste, kompozisyon tekniği ve İngilizce dil bilgisi yoğun bir şekilde uygulanmaktadır. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmesi amaçlanmaktadır. Dil bilgisi, paragraf oluşturma ve okuma stratejilerine odaklanılmaktadır.

ENGL-2010 Çocuk Edebiyatı: Bu derste, öğrenciler, çok çeşitli çocuk edebiyatıyla tanışmak için çocuk kurgu, şiir ve resimli kitaplarını araştırmaktadır. Yayıncılığın ve medyanın çağdaş çocuk edebiyatı alanına etkilerini ele alınmaktadır.

ENGL-2011 Edebiyat ve Toplumsal Değişim: Bu ders, yazarları, sanatçıları ve entelektüelleri, toplumsal değişimin araçları olarak ele almaktadır. Bu araçların çalışma biçimlerine odaklanarak, edebiyat, eşitlik, sürdürülebilirlik ve sosyal adalet kaygıları arasındaki ilişkisi yakından incelemektedir.

ENGL-3003 Bilim Kurgu: Bu derste, bilim ve teknolojinin, hem edebi hem bilimsel temsilleri ve onu kullanan insanlar incelenmektedir. Yazarların, kader, özgür irade ve ütopya gibi kavramlarla nasıl mücadele ettikleri araştırılmaktadır. Bu amaçla spekülatif kurgu, fantezi ve yaratıcı kurguları içermektedir.

ENGL-3004 Kanada Edebiyatı Çalışmaları: Bu derste, Kanada edebiyatı kavramları, temsil ettikleri ve Kanada'nın farklı sözlü sanat modelleri incelenmektedir.

ENGL-3005 Amerika Edebiyatı Çalışmaları: Çeşitli zaman dilimlerindeki Amerikan edebiyatının önemli eserleri incelenmektedir. Amerika kavramlarını, dillerini, halkını ve manzaralarını edebi temsilleri aracılığıyla ele almaktadır.

ENGL-3014 Karayip Edebiyatı: 1960'lardan itibaren Karayip ülkelerinin çoğu bağımsızlıklarını ilan ederek Karayip edebiyatının gelişip yayılmasını sağlamıştır. Bu bağlamda Karayip yazarların ürettikleri eserlerin uluslararası edebiyat haline gelmesi bu derste incelenmektedir.

ENGL-4005 Grafik Romanlar: Bu derste, çizgi roman yayıncılığının tarihi ve okuyucu kitlesi incelenmektedir. Süper kahraman, bilim kurgu, tarihi ve otobiyografik konuların yanı sıra manga veya kısa öykü gibi çeşitli türler incelenmektedir.

HUMN-2001 Estetik: Bu ders öğrencilere, Avrupa'da sosyal, kültürel, felsefi ve politik kargaşa döneminde ortaya çıkan estetiği, bir felsefe dalı olarak vermektedir. Estetik felsefesine ve tarihine giriş konuları ele alınmaktadır.

HUMN-2003 Siyasal Düşünce Tarihi: Bu ders, hem tarihi hem de çağdaş Kanada siyasetine şekil veren kavramlara ve teorik argümanlara özel bir vurgu yapmaktadır. Öğrenciler bu derste siyasi konular ve eleştiriler ile tanışmaktadır.

HUMN-2004 Yirminci Yüzyıl Fikirleri: Bu derste çağımızın sanatı, tasarımı ve kültürü üzerinde etkisi olan konular ve bu konulara karşı olan rakip bakış açıları incelenmektedir. 20.yüzyıl düşüncesinin geniş yelpazesinden yararlanılmaktadır.

HUMN-2006 Bilim Kültürü: Bu ders, erken modern dönemden günümüze kadar olan doğa bilimlerinin tarihi, felsefesi ve kültüründeki konuları ele almaktadır. Öğrenciler bilimsel araştırma modelleri ve yöntemleri, nesnellik, rasyonellik, paradigma değişimleri ve ilerleme fikirleri ile tanışmaktadır.

HUMN-2007 Hesaplamalı Tarih ve Teori: Bu ders hesaplamalı matematiğin tarihini incelemekle birlikte matematikteki eğilimlerin ve bilimsel paradigmaların sosyal etkilerini ele almaktadır.

HUMN-3001 Popüler Kültürü Okumak: Bu derste öğrenciler, kitle iletişim araçlarının, toplumsal üretim ve değişim için gerekli materyalleri sağlamasını incelemektedir. Popüler kültürü okuma çalışmaları yapılmaktadır.

HUMN-3004 Karşılaştırmalı Dinler: Bu ders, Hinduizm, Sihizm, Budizm, Taoizm, Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam inancının temel ilkelerini tanıtmaktadır. Öğrencilerin dini gelenekler arasında karşılaştırmalı bir çalışma yapması amaçlanmaktadır.

HUMN-3008 Küresel Bağlamda Etik: Bu derste, küresel bağlamda temel etik konuları incelenmektedir. Öğrenciler, kültürlere ve teorik bakış açılarında hoşgörü ve saygı geliştirmeyi ve etik konular hakkında eleştirel düşünmeyi öğrenmektedir.

HUMN-3013 Modernlik, Eleştirel Bakış Açıları: Bu ders, öğrencileri 17. ve 18.yüzyıllarda ortaya çıkan ve günümüze kadar devam eden bir dizi tarihi kültürel hareket olarak tasarlanan modernizmle tanıştırmaktadır. Felsefe, edebiyat, film, mimarlık ve görsel sanatlar dahil

olmak üzere dünyanın dört bir yanından geniş bir kültürel yelpaze, eleştirel bakış açılarıyla ele alınmaktadır.

HUMN-3017 Kanada'nın Kültür Tarihi: Kanada'nın kültür tarihini anlatan bu ders içeriği, ilk dönem sanatından başlayarak günümüze kadar olan ifade biçimlerini incelemektedir. Tarihsel bağlamların, sanat çalışmalarını nasıl etkilediği incelenirken önemli kültürel değişimler de ele alınmaktadır.

HUMN-4002 Varoluşçuluk: Bu ders varoluşçuluğu, bir felsefe ve somut biçimlerle sorgulayan yaşam biçimi olarak ele almaktadır. Kültürün oluşumu ve kişinin kültürel koşullarıyla ilişkili olarak benliğinin oluşumu incelenmektedir.

HUMN-4008 Esrarengiz Hayvanlar: Hayvanların evcilleştirilmesi, yerleşimci sömürgeciliği, sözlü tarihler ve türler arasındaki iş birliğini araştıran çağdaş sanat projeleri bu dersin konularıdır.

IVCL-2001 Métis Mitolojisi Tarihi: Bu ders, Kanada'daki Métis ulusunun siyasi ve kültürel tarihinin temel kavramlarını ve teorik temellerini ele almaktadır.

IVCL-2002 Anlatmanın Yolları – Yerli Aydınlatma: Bu ders, İrokua ve Anişinabe halklarının sözlü hikayelerine dayanmaktadır. Yerli edebiyatın gelişimi, ilk anlatılar, tiyatro, şiir ve denemelerden yola çıkarak incelenmektedir.

SCTM-2001 Biyolojiye Giriş: Bu derste biyolojinin temelleri ele alınmaktadır. Öğrenciler bu derste, bilim ve teknoloji alanlarında meydana gelen değişiklikleri inceleyerek doğa bilimleri okuryazarlığı kazanmaktadır.

SCTM-2002 İnsan Formu ve İşlevi, Anatomi: Bu ders, insan formunun daha derin bir şekilde anlaşılmasını sağlamak için kas-iskelet anatomisini incelemektedir.

SCTM-2003 Astronomi-Ölçekler ve Yapılar: Bu ders, astronomi bilimini ölçek ve yapı perspektifinden araştırmaktadır. Gökbilimcilerin bilimsel yöntemleri incelenmektedir.

SCTM-2005 Bilim-Mantık ve Kodlama: Bu derste, mantık ve bilgisayar programlamanın temelleri atılarak programlama yöntemleri, kodların birleşimi ve bunların tasarım kalıplarında kullanılması öğretilmektedir.

SCTM-2007 Dijital Oyun Motoru: Bu ders, programlamanın tarihi, bilimi ve zanaatını, oyun mekaniğini, kaynak ve ortamlarını ele almaktadır.

SCTM-2008 Materyal Bilimine Giriş: Bu ders, materyalleri ve çeşitli materyal sınıflarının geliştirilmesine yol açan teknolojik yeniliğin tarihi bağlamını ele almaktadır. Tasarım ve sanat uygulamalarındaki materyal seçimlerinin ve bunların fiziksel, kimyasal özellikleri ile birlikte sürdürülebilirliği incelenmektedir.

SCTM-2009 Psikolojiye Giriş: Bu ders, bireye özel bir vurgu yapmaktadır. Öğrenciler, eleştirel düşünme ve analitik beceriler aracılığıyla, psikoloji kavramı çerçevesinde incelemeler yapmaktadır.

SCTM-2012 Renk Bilimi: Bu derste öğrenciler, rengi disiplinlerarası yaklaşımla incelemek için sanat, fizik, kimya, fizyoloji ve tarihin çoklu bakış açılarından faydalanmaktadır. Renk algısı, ışığın doğası, renk uyumu ve kontrastı gibi konular ele alınmaktadır.

SCTM-2014 İnsan ve Karşılaştırmalı Anatomi: Bu derste, laboratuvarlar ve çizim analizleri yoluyla öğrenciler hem dinamik pozlarla hem de hareketli pozlarla kas-iskelet anatomisini incelemektedir.

SCTM-3001 İstatistik: Bu ders, öğrencilere bilimsel araştırma yöntemlerini ve istatistiksel analizleri tanıtmaktadır. Öğrenciler bir araştırma çalışması tasarlamayı, veri toplamayı, analiz etmeyi ve raporlamayı, araştırma bulguları hakkında bir rapor yazmayı, araştırma bulgularını değerlendirmeyi öğrenmektedir.

SCTM-3004 Bilişsel Bilimdeki Konular: Bu derste, bilişsel bilimin, sanat, tasarım ve günlük yaşam bağlamında etkileşimini daha iyi anlamak için nasıl kullanıldığı incelenmektedir.

SCTM-4001 İklim Değişikliğini Anlamak: Bu ders, iklim krizine yol açan mevcut küresel ısınmanın altında yatan sorunları ve etkilerini incelemektedir.

SOSC-2001 Kültürel Antropoloji: Antropolojinin sosyal bilimlere odaklanan bu derste öğrenciler, toplumsal değişimini inceleyerek insanların küresel deneyimlerini ve konumlarını ele almaktadır.

SOSC-2003 İnsan Merkezli Araştırma Yapmak: Bu derste, insan merkezli araştırmalar ve bu araştırmaların toplanması, hazırlanması, raporlanmasında gibi konular incelenmektedir.

SOSC-2004 İş ve Sosyal İnovasyon: Bu ders, öğrencilere iş dünyasını tanıtmaktadır. Konu olarak, işletme, liderlik, sosyal inovasyonun temel kavramları ve işletme perspektiflerinin toplumdaki rolü incelenmektedir.

SOSC-2005 Kültür ve İletişim: Bu derste öğrenciler, iletişim çalışmaları ile ilgili temel ilkeleri ve yöntemleri incelemektedir. İletişim ve medya teorileri, kamu ve özel medya, küresel iletişim gibi konular ele alınmaktadır.

SOSC-3008 Sağlık ve Toplum: Bu ders, sağlıklı yaşam tarzları ve reklamcılıkta sağlık gibi bir dizi eleştirel konuyu incelemektedir.

SOSC-3012 Küresel Dünyada Etnografya: Bu derste öğrenciler, kültürel gözlem ve yazma yöntemleri, etnografyaları okuyarak yazma ve gözlem stillerini incelemektedir.

SOSC-4001 Sosyoloji, Gelecek Perspektifleri: Öğrenciler sosyolojide geleceği öngörmede kullanılan güncel teori ve yöntemlerini incelemektedir.

IVCV, VISA, VISC, VISD ve VISM derslerinin açıklamaları ve içerikleri Kategori I listesinde verilmiştir.

Açık Seçim Dersler

PRNT-2002 Rölyef, PRPB-2002 Rölyef ve Monotip Baskı, PRPB-2003 Dijital: Baskı Öncesi, PRPB-2004 Serigrafi, PRPB-2005 Nano Yayıncılık, PRPB-2006 Yayıncılığa Giriş, PRPB-2007 Litografi, PRPB-2008 Gravür, PRPB-2009 Ciltçilik, PRPB-3002 Editoryal Stüdyo, PRPB-3003 Genişletilmiş Kitap, PRPB-3004 Yazı ve Resim, PRPB-3005 Fotoğraf Tabanlı Baskıresim, PRPB-3006 Baskı Sorunları, PRPB-3007 Genişletilmiş Serigrafi ve Litografi, PRPB-3008 Genişletilmiş Rölyef ve Gravür

PRNT-3898, PRNT-4898, PRPB-3898 ve PRPB-4898 Bağımsız Çalışma: Bu ders öğrencilere, eğitim hedefleri için önemli çalışmalar yapma fırsatı sunmaktadır.

PRPB-3897 ve PRPB-4897 Saha Yerleşimi: Bu ders öğrencilere, çalışmalarını tamamlayacak profesyonel sanat ve tasarım dünyalarında deneyim kazanma fırsatları sunmaktadır.

PRPB-4001 Baskı Atölyesi Ürün Çıkışı Hakkında: Bu derste öğrenciler her yıl stüdyoda baskıresim sanatçılarıyla birlikte çalışmaktadır. Öğrenciler profesyonel konferanslara, sergilere ve projelere katılarak deneyim kazanmaktadır, baskıresim atölyesi hakkında incelemeler yapmaktadır.

PRPB-4002 Baskı, Duvarın Ötesi: Öğrenciler bu derste, geleneksel olmayan baskı materyallerini keşfetmektedir. İki boyut ve üç boyut baskıları, kurulum formatları, kitap ve

performans çalışmaları incelenmektedir. Bu ders, stüdyo çalışmaları, grup eleştirileri, konferanslar ve okumalarla desteklenmektedir.

PRPB-4901 Tez I (1 Kredi): Öğrenciler, bir proje önerisi ile desteklenen bir dizi keşif çalışması yapmak için fakülte danışmanları, meslektaşları ve eleştirmenler ile bir araya gelmektedir. Öğrenciler, uygulama çalışmalarını, geliştirdikleri fikirleri, problem çözme çalışmalarını ve materyal araştırmalarını göstermektedir.

PRPB-4902 Tez II (1 Kredi): Öğrenciler “PRPB-4901 Tez I” dersindeki araştırma yöntemlerine dayanarak, bitmiş bir çalışma grubu ve araştırmalarını sunarak yazılı bir belge halinde teslim etmektedir. Bu dersin sonunda halka açık küratörlü çalışma sergisi yapılmaktadır.

CROS-4901 Açık Stüdyo Tez Araştırması (1 Kredi): Öğrenciler bireysel ya da işbirliği projeleri veya çalışma grupları geliştirmek için çeşitli stüdyo tabanlı yöntemler ve yaklaşımlar üzerinde çalışmaktadır. Öğrenciler, seçilen konu ve temalar hakkında geniş bir araştırma yaparak gelecekteki çalışmalarını şekillendirecek yöntemleri, yöntem, materyal ve biçimsel düşünceleri belirlemektedir. Sanatçıları ve atölyeleri ziyaret ederek, kaynak araştırmaları, eleştiri değerlendirmeleri, saha gezileri yaparak fikirlerini gelişimini sağlamaktadırlar.

CROS-4902 Açık Stüdyo Tez Sunumu (1 Kredi): Öğrenciler “CROS-4901 Açık Stüdyo Tez Araştırması” dersindeki araştırma yöntemlerine dayanarak, bitmiş bir çalışma grubu ve araştırmalarını sunarak yazılı bir belge halinde teslim etmektedir. Bu dersin sonunda halka açık bir sunum, performans ve sergi yapılmaktadır.

4.1.2.3.2. OCAD Üniversitesi Sanat Fakültesi Baskıresim ve Yayın Bölümü Hakkında

Baskıresim ve Yayın Bölümü öğrencileri, rölyef, monotip baskı, gravür baskı, serigrafi baskı, litografi baskı, dijital medya ve kampüsteki diğer tesisler sayesinde güzel sanatlar baskıları, kitap baskıları ve bağımsız yayınlarda yenilikçi eserler üretebilmektedir.

Serigrafi stüdyosunda 34" x 48" vakum masaları, 56" x 63" tek kollu manuel baskı vakum masası, 48" x 58" ölçülerine kadar serigrafi seçenekleri, yıkama odası, basınçlı yıkama makinesi, ışıklı masa ve 70" x 53" pozlama ünitesine sahip karanlık oda vardır.

Litografi stüdyosunda 39" x 68", 30" x 46" ve 20" x 35" boyutlarında litografi baskı makineleri ve 30" x 44" ölçülerine kadar taş seçimi vardır.

Gravür stüdyosunda 30" x 50", 36" x 52" ve 30" x 52" boyutlarında gravür baskı makineleri ve asit odası vardır.

Rölyef linotip ve kitap sanatları stüdyosunda baskı makineleri, 8" x 10" polimer levha makinesi, kıştırma pres makinesi, damgalama makinesi, giyotin kâğıt kesici, tahta kesme makinesi, 22" x 26" metal halojenür pozlama ünitesine sahip karanlık oda, 70" x 53" pozlama ünitesine sahip karanlık oda ve temizlik odası vardır.

Öğrenciler aynı zamanda alan dışında da vakit geçirmektedir. Saha gezileri, kitap fuarları ve sergiler aracılığıyla girişimcilik becerileri elde etmektedirler. Baskıresim ve Yayın Bölümü programı, fotoğrafçılık, entegre medya, eleştiri ve küratör uygulaması ve grafik tasarım gibi çeşitli sanat ve tasarım derslerini birbirine bağlamaktadır. Ayrıca öğrencilerin kültürel ve tarihi konular hakkında da bilgi edinmesi, eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesi için liberal sanatlar ve bilimler dersleri de programa dahil edilmiştir (OCAD University, 2022).

4.1.2.4. Hongik Üniversitesi

4.1.2.4.1. Hongik Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği

Hongik Üniversitesi'nde bulunan Güzel Sanatlar Fakültesi'ndeki Baskıresim Bölümü ders programı, kredi sayısı ve ders içeriklerinin açıklamaları aşağıda verilmiştir.

Tablo 25

Baskıresim Bölümü Birinci Yıl Ders Programı

<i>Birinci Dönem</i>			<i>İkinci Dönem</i>		
<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Kredi</i>	<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Kredi</i>
412813	Ağaç Baskı I	3	412207	Serigrafi I	3
043141	Temel Baskıresim Tekniği I	3	412202	Temel Baskıresim Tekniği II	3
400101	Temel 2 Boyutlu Çizim I	3	400201	Temel 2 Boyutlu Çizim II	3
400102	Temel 3 Boyut Uygulaması I	3	400202	Temel 3 Boyut Uygulaması II	3
Toplam		12	Toplam		12

Tablo 26

Baskıresim Bölümü İkinci Yıl Ders Programı

<i>Birinci Dönem</i>			<i>İkinci Dönem</i>		
<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Kredi</i>	<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Kredi</i>
043307	Gravür I	3	043406	Gravür II	3
412815	Litografi I	3	412816	Litografi II	3
412311	Dijital Çizim	3	412819	Gravür Oyma Teknikleri	3
412310	Baskıresim Tarihi I	2	412820	Sanatçı Kitapları	3
412817	Görsel Çalışma I	3	412411	Baskıresim Tarihi II	2
Toplam		14	Toplam		14

Tablo 27
Baskiresim Bölümü Üçüncü Yıl Ders Programı

Birinci Dönem			İkinci Dönem		
Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders Kodu	Ders Adı	Kredi
412822	Gravür III	3	412827	Görsel Çalışma II	3
412821	Litografi III	3	412614	Hareketli Grafik Sanatları	3
412802	Materyal Bilimi	2	412613	Serigrafi II	3
412823	Ağaç Baskı II	3	412826	Ağaç Baskı III	3
Toplam		11	Toplam		12

Tablo 28
Baskiresim Bölümü Dördüncü Yıl Ders Programı

Birinci Dönem			İkinci Dönem		
Ders Kodu	Ders Adı	Kredi	Ders Kodu	Ders Adı	Kredi
412712	3 Boyutlu Baskı Sanatları	3	412833	Baskı Medya II	3
412830	Baskı Medya I	3	412832	Baskiresim Uygulaması II	3
412829	Baskiresim Uygulaması I	3	412831	Baskiresim Atölyesi II	3
412828	Baskiresim Atölyesi I	3			
Toplam		12	Toplam		9

Aşağıda 8 dönemlik baskiresim bölümü programında yer alan derslerin açıklamaları ve içerikleri ders kodu sıralamasına göre verilmiştir.

043141 Temel Baskiresim Tekniği I: Bu derste, baskiresim süreçlerindeki çeşitli sanatsal ifade biçimlerinden olan serigrafi, kolaj, monotip baskı ve kâğıt kesme teknikleri incelenerek uygulama çalışması yapılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

043307 Gravür I / 043406 Gravür II: Bu derste, baskiresimdeki gravür tekniğinin çeşitli sanatsal ifade biçimleri incelenerek uygulama çalışması yapılmaktadır. Gravür ile ilgili temel bilgileri edinen öğrenci, oyma, aquatint ve mezzotint tekniği için eğitilmektedir. Bu derste öğrenciler, yaratıcılığını tekniklerle ifade etmeyi öğrenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

400101 Temel 2 Boyutlu Çizim I: Bu derste öğrenciler, geleneksel eskiz çizimleri, duysal çizimler, renk teorisi teknikleri ve materyal kullanımını öğrenerek görsel ve yaratıcı yeteneklerini geliştirmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

400102 Temel 3 Boyut Uygulaması I: Bu derste öğrenciler, temel modelleme unsurlarını, mekân ve 3 boyutlu formların kompozisyon ilkelerini öğrenerek bunu uygulamaya dökmektedir. Temel modelleme unsurları ve teorisine dayanarak 2 boyutlu bir boşluktan 3 boyutlu bir boşluğun nasıl oluşturulacağı ele alınmaktadır. Bu bağlamda öğrenciler, mekân birleşimi, ağırlık ve geçici hareketlerin algısını keşfetmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

400201 Temel 2 Boyutlu Çizim II: Bu derste öğrenciler, “400101 Temel 2 Boyutlu Çizim I” dersinde edindikleri 2 boyutlu modelleme prensibi ve materyal kullanımı teknikleri aracılığıyla güzel sanatlar tarihindeki çeşitli sanat akımlarını incelemektedir. Empresyonizm, kübizm ve dışavurumculuk gibi modern ve çağdaş sanat akımlarında yer alan sanatçıların eserlerini teorik olarak analiz etmektedir. Edindikleri bilgileri pratiğe döken öğrenciler, çağdaş düşünceyi, felsefeyi, kişisel deneyim ve değer yargılarını özgürce eserlerine yansıtabilme becerisini geliştirmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

400202 Temel 3 Boyut Uygulaması II: Bu derste öğrenciler, nesne ve mekân arasındaki yakın ilişkiyi keşfederek, kütle, malzeme ve doku arasındaki ilişkiyi ele almaktadır. Bu bağlamda biçim, düzenlilik ve düzensizlik, nesne ve kapalı mekân görsellerini basit araç gereçlerle ifade etmektedir. Ayrıca öğrenciler, çağdaş sanattaki önemli dijital görselleri öğrenerek kendi eserlerine dijital teknikler uygulamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412202 Temel Baskıresim Tekniği II: Bu derste, baskıresim süreçlerindeki çeşitli sanatsal ifade biçimleri olan serigrafi, kolaj, monotip baskı ve kâğıt kesme teknikleri incelenerek uygulama çalışması yapılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412207 Serigrafi I: Öğrenciler bu derste, serigrafi ile ilgili temel bilgileri, kalıp ilkeleri ve tekniklerini öğrenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412310 Baskıresim Tarihi I / 412411 Baskıresim Tarihi II: Bu ders, baskıresminin tarihsel geçmişi, değişimleri ve teknik süreçleri hakkında öğrencilere bilgi vermektedir. Orta çağlardan günümüz modern çağına kadar baskıresminin her dönemine odaklanarak kronolojik bir sıra ile ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 2'dir.

412311 Dijital Çizim: Bu ders, çağdaş sanatta dijital medyanın kapladığı çeşitli faktörleri araştırmaktadır. Öğrenciler, dijital çizim ortamını keşfederek bunu yaratıcı bir görsel biçimi olarak görmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412613 Serigrafi II: Bu derste öğrenciler, “412207 Serigrafi I” dersinde edindikleri temel teknik ve beceri bilgilerini uygulama çalışmasına yansıtmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412614 Hareketli Grafik Sanatları: Bu ders, teknolojik cihazların sanattaki konumuna vurgu yapmaktadır. Tasarım çalışmasının yapılabilmesi için Adobe Illustrator ve After Effects'in temeli atılmaktadır. Bu programların temelini atılmasının yanı sıra, geleneksel resim tarzından uzaklaşarak yeni biçimlendirici dille üretilmiş olan modern sanat örnekleri öğrencilere tanıtılmaktadır. Bu bağlamda öğrenciler, modern sanatta dijitalin önemine odaklanmaktadır. Teknik anlayışa dayalı hareketli grafik sanatlarının estetik değerini keşfeden öğrenciler, bireysel görsel yeteneğini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412712 3 Boyutlu Baskı Sanatları: Bu derste öğrenciler, geleneksel sanat üslubundan farklı olarak yeni biçimlendirici dille, çeşitli materyal ve tekniklerle uygulanan modern sanat örneklerini incelemektedir. Bununla birlikte öğrenciler, 3 boyutlu baskı tekniklerini kullanmayı öğrenmektedir. Dijital sanatın bir uzantısı olan bu derste, 3 boyutlu modelleme gibi çeşitli bilgileri görsel olarak ifade etme süreci incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412802 Materyal Bilimi: Bu derste öğrenciler, sanat materyallerinin tarihini ve özelliklerini inceleyerek ve doğru kullanma yöntemini öğrenmektedir. Sanat yapımının temel unsurları ve yaratıcı materyallerin geliştirilmesi gibi materyal kullanımı ile ilgili hemen hemen tüm süreçleri incelendiği bu derste öğrenciler, sanat yapımına yönelik eğitim almaktadır. Dersin kredi sayısı 2'dir.

412813 Ağaç Baskı I: İki geleneksel baskıresim tekniği olan gravür ve serigrafi için temel teori ve deneyimlerin öğrencilere tanıtıldığı bu derste uygulama çalışmaları yapılmaktadır. Uygulama sürecinde sanat yapımına odaklanan öğrenci gravür ve serigrafi tekniklerini deneyimleyerek öğrenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412815 Litografi I: Bu derste öğrenciler, litografi baskı tekniğini görsel imgeleme ile yorumlayarak sanatsal bir uygulama yapmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412816 Litografi II: Bu derste, baskıresimdeki litografi tekniğinin çeşitli sanatsal ifade biçimleri, temel teoriler bakımından incelenerek uygulama çalışması yapılmaktadır. Öğrenci, litografinin özelliklerini kendi görsel anlatımıyla yansıtmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412817 Görsel Çalışma I: Bu derste öğrenciler, çeşitli resim teknikleriyle uygulamalar yaparak mekânsal ilişkilere odaklanmaktadır. Gözlemlenen nesneleri yorumlama yöntemlerini ve resmin kavramsal temellerini keşfetmektedir. Yağlı boya tekniğinde geleneksel yöntemler olarak kullanılan renkli zemin yöntemi ve direkt yöntem ile ilgili teknik bilgiler ele alınarak, figür, nü ve manzara resimlerinde uygulanmaktadır. Bu süreçte öğrenci, geleneksel resmin ifade edilme unsurlarını öğrenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412819 Gravür Oyma Teknikleri: Bu derste çeşitli gravür oyma teknikleri incelenmektedir. Bu dersin amacı hem farklı baskıresim tekniklerini hem de görsel imgelemeyi bir arada kullanarak sanatsal bir bilgi ve kavram geliştirmektir. Tahta blokların, bakır ve taş levhaların, serigrafi baskıların ve özel baskıların teknikleri analiz edilmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412820 Sanatçı Kitapları: Bu ders, baskıresim sanatının yelpazesini genişleterek yeni bir medya üretmek için sanat bilgisinin gelişimine vurgu yapmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412821 Litografi III: Öğrenciler bu derste, siyah-beyaz litografi tekniği ve renkli litografi tekniğini incelemektedir. Çeşitli sanatsal ifade yöntemleri ile incelemelerini uygulama çalışmasına yansıtmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412822 Gravür III: Bu ders, çeşitli gravür tekniklerine dayanmaktadır. Öğrenciler bu derste becerilerini geliştirir, teknikleri öğrenir ve kendi eserine bunları yansıtırken yaratıcı görsel dil ve mükemmelliği ifade etmeye odaklanmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412823 Ağaç Baskı II / 412826 Ağaç Baskı III: Bu derste ileri düzey ağaç baskı teknikleri ele alınmaktadır. Öğrenciler, yaratıcılıklarını ağaç baskı ile ifade etmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412827 Görsel Çalışma II: Bu ders, nitelikli resimlerin incelenerek anlatım alanını genişletmek amacıyla tasarlanmıştır. Bu yaklaşımla öğrenciler, 2 boyutlu, 3 boyutlu, heykel, enstalasyon ve gelişmiş medya arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Bu dersin amacı ise görsel imgeleme sayesinde baskıresim alanını genişletmeye yardımcı olmaktır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412828 Baskiresim Atölyesi I / 412831 Baskiresim Atölyesi II: Bu derste öğrenciler, son sınıfa kadar öğrenmiş olduğu baskiresim tekniklerini kullanarak kendi yaratıcı sanat eserlerini üretmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412829 Baskiresim Uygulaması I / 412832 Baskiresim Uygulaması II: Bu derste öğrenciler, dört yıl boyunca üretmiş olduğu sanat eserlerini karşılaştırarak analiz etmektedir. Bu bağlamda her öğrenci kendi sanat dünyasını ifade eden sanat eseri üretmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

412830 Baskı Medya I / 412833 Baskı Medya II: Bu ders, baskiresim tanımını, temel baskiresim anlayışına dayanarak yeni bir yorum ve çeşitli deneme yollarıyla ele almaktadır. Öğrenciler etkili iletişim yöntemlerini ve görsel imgelerin bireysel dilini araştırmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

4.1.2.4.2. Hongik Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskiresim Bölümü Hakkında

Hongik Üniversitesi'nin Güzel Sanatlar Fakültesi, geleneksel eğitim sisteminin yanı sıra sanatsal bilgi ve tekniklerle de seçkin öğrenciler yetiştirerek, yaratıcılığı, hayal gücü ve özgünlüğü ile sanatsal açıdan yetenekli bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Kademeli sanatsal teknik programları aracılığıyla öğrenciler, hem sanatsal düşünme yeteneklerini hem de eleştirel bakış açısını geliştirmektedir. Güzel Sanatlar Fakültesi şimdiye kadar seçkin birçok sanatçı ve tasarımcı yetiştirmiştir. Bu nedenle ülkenin en iyi sanat okullarından biri olarak derecelendirilmiştir.

Baskiresim bölümü, çağdaş sanatta baskiresim sanatının kimliğini oluşturmak, bu sanat dalında uzmanlar yetiştirmek ve çağdaş sanata yön verecek baskiresim sanatçıları yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bununla birlikte yüksek teknoloji ve modern kültür endüstrileri arasındaki bağlantılara dayanarak baskiresim topluluğunu canlandırabilecek yeni baskı sanatçıları ve çağdaş sanatçıları teşvik etmektedir. Öğrencilerin çeşitli baskiresim teknikleriyle resimsel anlatım becerilerinin geliştirdiği bu bölümde, baskiresim teknikleriyle yapılmış olan eserler incelenmekte ve baskiresmin tarihi ele alınmaktadır.

Hongik Üniversitesi, çeşitli modern ve yüksek teknolojilerle bağlantı kurularak yerli kültür ve sanatının yaygınlaşmasına katkıda bulunmak istemektedir. Bu bağlamda baskiresim bölümü, çağdaş baskılar için yeni bir kimlik oluşturmaya odaklanmıştır. Baskiresim

atölyelerinde yapılan baskiresim uygulamaları ve baskiresminin tarihi gibi teorik dersler aracılığıyla çağdaş baskiresminin sınırlarını genişletmek istemektedir (Hongik University, 2022).

4.1.2.5. Anadolu Üniversitesi

4.1.2.5.1. Anadolu Üniversitesi Ders Programı, Kredi Sayısı ve İçeriği

Anadolu Üniversitesi'nde bulunan Güzel Sanatlar Fakültesi'ndeki Baskı Sanatları Bölümü ders programı ve kredi sayıları aşağıda verilmiştir.

Tablo 29
Baskı Sanatları Birinci Sınıf Birinci Dönem Ders Programı

Ders Kodu	Ders Adı	Teori+Uygulama	AKTS
BAS113	Temel Baskiresim Eğitimi I	3+5	6.0
BİL150	Temel Bilgi Teknolojisi	4+0	5.0
KUL193	Kariyer Planlama	1+0	2.0
MIT105	Mitoloji ve İkonografi	2+0	3.0
RSM107	Temel Resim Eğitimi I	3+3	6.0
SAN113	Sanat Kavramları	2+0	3.0
TUR125	Türk Dili I	2+0	2.0
	Yabancı Dil		3.0

Tablo 30
Baskı Sanatları Birinci Sınıf İkinci Dönem Ders Programı

Ders Kodu	Ders Adı	Teori+Uygulama	AKTS
BAS112	Kâğıt Üretimi	1+2	5.0
BAS114	Temel Baskiresim Eğitimi II	3+5	8.0
PPT106	Artistik Perspektif	2+1	3.0
RSM108	Temel Resim Eğitimi II	3+3	7.0
TUR126	Türk Dili II	2+0	2.0
	Yabancı Dil		3.0
	Seçmeli Ders		2.0

Tablo 31

Baskı Sanatları İkinci Sınıf Birinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
BAS211	Özgün Baskı Desen I	1+2	3.0
BAS217	Bilgisayar Destekli Baskıresim	2+0	3.0
BAS221	Yüksek Baskı Teknikleri	3+3	7.0
BAS223	Resim Eğitimi	1+2	3.0
BAS225	Düz Baskı Teknikleri	2+4	6.0
FEL203	Sanat Felsefesi I	2+0	3.0
SNT251	Genel Sanat Tarihi I	2+0	3.0
TAR165	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2+0	2.0

Tablo 32

Baskı Sanatları İkinci Sınıf İkinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
BAS212	Özgün Baskı Desen II	1+2	3.0
BAS215	Elek Baskı Teknikleri	3+3	7.0
BAS224	Çukur Baskı Teknikleri	3+3	7.0
FEL204	Sanat Felsefesi	2+0	3.0
FOT201	Temel Fotoğrafçılık	2+2	5.0
SNT252	Genel Sanat Tarihi II	2+0	3.0
TAR166	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2+0	2.0

Tablo 33

Baskı Sanatları Üçüncü Sınıf Birinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
BAS313	Özgün Baskı Desen III	2+2	4.5
SAN303	Güncel Sanat	2+0	3.0
SAN317	Modernizm ve Postmodernizm	2+0	3.0
	Mesleki Seçmeli Ders		16.5
	Seçmeli Ders		3.0

Tablo 34

Baskı Sanatları Üçüncü Sınıf İkinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
BAS318	Dijital Baskı Teknikleri	2+1	3.5
BAS334	Baskıresim Tarihi	2+0	4.5
SNT351	Türk Sanatı Tarihi	2+0	3.0
	Mesleki Seçmeli Ders		16.5
	Seçmeli Ders		3.0

Tablo 35

Baskı Sanatları Dördüncü Sınıf Birinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
BAS453	Deneysel Baskıresim I	2+1	3.0
	Mesleki Seçmeli Ders		22.5
	Seçmeli Ders		4.5

Tablo 36

Baskı Sanatları Dördüncü Sınıf İkinci Dönem Ders Programı

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
BAS454	Deneysel Baskıresim II	2+1	3.0
	Mesleki Seçmeli Ders		22.5
	Seçmeli Ders		4.5

Tablo 37

Yabancı Dil Dersleri

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori + Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
ING187	İngilizce I (ENGLISH)	3+0	3.0
ING188	İngilizce II (ENGLISH)	3+0	3.0

Tablo 38
Mesleki Seçmeli Dersler

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
BAS319	Boya Resim I	2+2	4.5
BAS331	Kâğıt Üretimi ve Yöntemleri I	2+2	4.5
BAS351	Yüksek Baskı I	3+4	12.0
BAS357	Serigrafi I	3+4	12.0
BAS359	Litografi I	3+4	12.0
BAS361	Gravür I	3+4	12.0
BAS314	Özgün Baskı Desen IV	2+2	4.5
BAS320	Boya Resim II	2+2	4.5
BAS326	Yüksek Baskı II	3+4	12.0
BAS332	Kâğıt Üretimi ve Yöntemleri II	2+2	4.5
BAS358	Serigrafi II	3+4	12.0
BAS360	Litografi II	3+4	12.0
BAS362	Gravür II	3+4	12.0
BAS427	Endüstriyel Baskı Teknikleri I	3+1	4.5
BAS431	Özgün Baskı Desen V	2+2	4.5
BAS437	Boya Resim III	2+2	4.5
BAS459	Serigrafi III	3+3	9.0
BAS461	Litografi III	3+3	9.0
BAS463	Gravür III	3+3	9.0
BAS465	Yüksek Baskı III	3+3	9.0
BAS428	Endüstriyel Baskı Teknikleri II	3+1	4.5
BAS432	Özgün Baskı Desen VI	2+2	4.5
BAS438	Boya Resim IV	2+2	4.5
BAS460	Serigrafi IV	3+3	9.0
BAS462	Litografi IV	3+3	9.0
BAS464	Gravür IV	3+3	9.0
BAS466	Yüksek Baskı IV	3+3	9.0

Tablo 39
Seçmeli Dersler

<i>Ders Kodu</i>	<i>Ders Adı</i>	<i>Teori+Uygulama</i>	<i>AKTS</i>
KUL195	Gönüllülük Çalışmaları (TR)	1+2	4.0
THU203	Topluma Hizmet Uygulamaları (TR)	0+2	3.0
SAN319	Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku (TR)	2+0	3.0
TUR120	Türk İşaret Dili (TR)	3+0	3.0
FOT301	Fotoğrafçılık I (TR)	2+2	4.5
FOT302	Fotoğrafçılık II (TR)	2+2	4.5

4.1.2.5.2. Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Baskı Sanatları Bölümü Hakkında

Anadolu Üniversitesi'nde bulunan Baskı Sanatları Bölümü, 2000 yılında eğitim hayatına başlamıştır. Baskı Sanatları Bölümü ile Türkiye'de ilk olma özelliğine sahip olmuştur. Baskı Sanatları Bölümü'nün amacı, baskıresim alanında Türkiye'nin ihtiyaç duyacağı sanatçılar ve bu alanda uzmanlar yetiştirmek olmuştur. Fiziksel olanak açısından altyapısı eksiksiz olan toplam dört atölye vardır. Bunlar, gravür, litografi, serigrafi, taş baskı ve yüksek baskı atölyeleri olmuştur. Öğrenciler, ürettikleri çalışmaların özelliklerine göre kampüste bulunan diğer bölümlerin atölye ve olanaklarından da faydalanabilmektedir. Bölümün odağı, öğrencilerin kendi yaratıcı potansiyelinin farkında olarak çağdaş ürünler çıkarmalarını sağlamak olmuştur. Bu sebeple öğrencilere program içerikleri olarak, temel sanat dersleri, sanat kültürü, görsel düşüncelerin anlaşılması ve bu düşüncelerin yorumlanarak aktarılması gibi sanatsal teknik ve becerilerini geliştirebilecekleri dersler verilmektedir. Çağdaş ve aktif bir programa sahip olan bölüm, öğrencilerin gerekli eğitimi alarak mesleki açıdan yetişmesini sağlamaktadır (Anadolu Üniversitesi, 2022).

Anadolu Üniversitesi'nin öğrenciler için belirlemiş olduğu alan yeterliliklerinin özeti ise aşağıda verilmiştir.

- Ulusal ve uluslararası sanat ve tasarım değerlerinin bilincindedir.
- Sanat, sanat kültürü ve estetiğe dair nitelikli bilgiye sahiptir.

- İlgili sanat alanının sanat tarihi ve disiplinlerarası etkileşimi hakkında bilgiye sahiptir.
- İlgili sanat alanına ilişkin yöntem ve teknikleri kullanmaktadır.
- Sanat/tasarım materyalleri ve bu materyaller hakkında yöntem ve teknik bilgiye sahiptir.
- Sanatsal eleştiri ve araştırma yöntemleri hakkında bilgiye sahiptir.
- Çözümleyici ve eleştirel bir düşünce yapısına sahiptir. Çözümlemeye dayalı yorumlar yapar.
- Tek başına veya grup içinde uyumlu ve üretken çalışmaktadır.
- Hedef kitlesini tanımlayarak özgün yapıtlarını toplumla paylaşarak sonuçlarını değerlendirmektedir.
- Ürettiği özgün yapıtlarını anlatabilecek iletişim becerisine sahiptir.
- Çok boyutlu algılama, tasarlama ve uygulama becerisini geliştirmektedir.
- Sanatsal, soyut ve somut kavramları ele alarak özgün yapıtlar üretebilmektedir.
- Estetik farkındalığa sahiptir.
- Yaşam boyu öğrenme kavramını özümsemektedir (Anadolu Üniversitesi, 2022).

Anadolu Üniversitesi'nin öğrenciler için belirlemiş olduğu program yeterliliklerinin özeti ise aşağıda verilmiştir.

- Baskıresim konusunda yeterli bilgi ve teknik donanımına sahiptir. Bunları çağın sanatsal beklentilerine uygun yapıtlar üretirken kullanmaktadır.
- Disiplinlerarası düşünebilir, tek başına ve grup ile çalışabilir.
- Deneysel tasarımlar yapar ve bu tasarımların değerlendirilmesi sonucunda elde ettiği yorum ve çıkarımları sonraki süreçlerde kullanmaktadır.
- Baskıresim sorunlarının bilincindedir ve bu sorunları formüle ederek çözümlemeye çalışır.
- Yüksek baskı, çukur baskı, dijital baskı tekniklerini ve yeni araç-gereçleri kullanabilme becerisine sahiptir.
- Sanatsal sorumluluğa, etik bilince sahiptir.
- Sanatsal özgürlüğün gerektirdiği özgünlükteki eğitim bilincine sahiptir (Anadolu Üniversitesi, 2022).

4.1.3. Baskiresim Programlarının Uygulanma Durumuna Yönelik Bulgular

Arizona State, New Paltz State, OCAD, Hongik ve Anadolu Üniversitesi'nde bulunan baskiresim programlarının uygulanma durumu, “kabul ve kayıt koşulları, değerlendirme sistemi, mezun olma koşulları” başlıkları altında verilmiştir.

4.1.3.1. Arizona State Üniversitesi

4.1.3.1.1. Arizona State Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları

Tasarım ve Sanat Fakültesi'ne başvurmak için lisede bir yıl güzel sanatlar eğitimi veya bir yıl kariyer ve teknik eğitim odaklı güzel sanatlar eğitimi almış olmak gerekmektedir. 3 kredilik güzel sanatlar dersi almış olmak da yeterlidir. Arizona'da ikamet edenlerin, bir lise kurumundan en az 2.00 GPA ile mezun olması gerekmektedir. Arizona dışında ikamet edenlerin ise bir lise kurumundan en az 2.50 GPA ile mezun olması gerekmektedir. Öğrenciler, Güzel Sanatlar Lisansı (BFA) programına kabul edildikten sonra doğrudan baskiresim bölümünde eğitimine başlamaktadır (Arizona State University, 2022).

4.1.3.1.2. Arizona State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Arizona State Üniversitesi'nde ağırlıklı not ortalamasının olduğu harfli artı-eksi ölçme ve değerlendirme sistemi kullanmaktadır. Toplam not puanı, harfin karşılığındaki sayısal not ile dersin kredi sayısının çarpılmasıyla hesaplanmaktadır. Aşağıdaki tabloda harf notu ve sayısal not karşılığı verilmiştir (ASU Grades & Records, 2022).

Tablo 40

Arizona State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Harf Notu	Sayısal Not
A+	4.00
A	4.00
A-	3.67
B+	3.33
B	3.00
B-	2.67
C+	2.33
C	2.00
D	1.00
E	0.00

4.1.3.1.3. Arizona State Üniversitesi Mezun Olma Koşulları

Bir lisans derecesi programına kayıtlı tüm öğrencilerin mezun olabilmesi için aşağıda verilen mezuniyet koşullarını yerine getirmesi gerekmektedir.

- Lisans derecesi ile mezun olmak için dört yılın toplamında 120 krediyi tamamlamak gerekmektedir.
- Üst sınıf ders kredisi ise minimum 45 olmalıdır.
- Tüm dersler için azami not ortalaması 2.0 olmalıdır.
- En az 29 kredilik genel çalışma dersi şartını yerine getirmelidir. Zorunlu ve dil derslerini en az “C” (2.00) notu ile tamamlaması gerekmektedir.

4.1.3.2. New Paltz State Üniversitesi

4.1.3.2.1. New Paltz State Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları

Hazırlık dersleri, temel baskı ve ileri düzey baskı derslerinin ön koşullarının öğrenci için uygun olmasının ardından, öğrenci, baskıresim lisans düzeyine başvuruda bulunabilir. Başvuru için öğrencinin baskıresim çalışmaları ve sanatsal yeteneğini temsil eden 20 tane orijinal sanat eseri sunması gerekmektedir. Buna resim, çizim, heykel, fotoğraf, eskiz defterleri vb. dahil olabilir. Portföye ek olarak yazılı beyan ve güncel bir transkriptin sunulması gerekmektedir. Bunlarla birlikte bir mülakat yapılmaktadır. Güzel Sanatlar Lisansı (BFA) programına başvurmak isteyen öğrenci doğrudan ilgilendiği programa başvurabilir. Programa kabul için en az 2.75 not ortalaması gerekmektedir (New Paltz University, 2022).

4.1.3.2.2. New Paltz State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

New Paltz State Üniversitesi’nde ağırlıklı not ortalamasının olduğu harfli artı-eksi ölçme ve değerlendirme sistemi kullanılmaktadır. Not ortalamaları, "A" ile "F" arasında derecelendirilen kredilerin, o kredilerin denk geldiği puanlara çarpılmasıyla belirlenmektedir. Aşağıdaki tabloda harf notu ve sayısal not karşılığı verilmiştir (New Paltz State University, 2022).

Tablo 41
New Paltz State Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Harf Notu	Sayısal Not
A	4.00
A-	3.67
B+	3.33
B	3.00
B-	2.67
C+	2.33
C	2.00
C-	1.67
D+	1.33
D	1.00
D-	0.67
F	0.00

4.1.3.2.3. New Paltz State Üniversitesi Mezun Olma Koşulları

Bir lisans derecesi programına kayıtlı tüm öğrencilerin mezun olabilmesi için toplam 120 krediyi tamamlaması ve genel ortalama olarak C – 2.00 puana sahip olması gerekmektedir. Güzel Sanatlar Lisansı (BFA) almak için en az 30 kredi derecesini tamamlamak gerekmektedir. Bu kredi sayısına sosyal bilimler dersleri dahil değildir.

4.1.3.3. OCAD Üniversitesi

4.1.3.3.1. OCAD Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları

Öğrencilerin görsel bir iletişimci olduğunu ve OCAD Üniversitesi'nde başarılı olabilmek için iyi bir donanıma sahip olduğunu göstermesi gerekmektedir. Bu sebeple öğrencilerden donanımlı bir portföy istenmektedir. Portföyde öğrencilerin eskiz defteri, sanat tasarım üretim sürecinin belirtilmesi ve bitmiş 8-10 yaratıcı ve orijinal çalışmaların olması gerekmektedir. Her bitmiş çalışmanın en az 50 kelime ile süreç, yöntem ve amacı yazılmalıdır. Yazılı bir beyan mektubu, resmi transkript ve İngilizce yeterlilik test sonucu istenmektedir.

Bir öğrencinin OCAD Üniversitesi'ndeki lisans programına kabul edilmesi için öğrencinin başvuru programına uygunluğu, minimum akademik gereklilikleri karşılaması, yeteneğini gösteren portföyünün ve gerekli diğer belgelerin incelenmesi gerekmektedir.

Ontario'dan başvurmak isteyen öğrenciler için lise diplomasının başarıyla alınması, 12.Sınıf İngilizce dersinin final notunun en az 70 puan olması gerekmektedir. Toplam ortalamanın ise en az 70 puan olması istenmektedir.

Kanada'nın başka eyaletlerinden başvurmak isteyen öğrenciler için lise diploması, üniversiteye hazırlık derslerinde minimum ortalamanın %70'ine eşdeğer puana sahip olması, üst düzey akademik İngilizce testinden en az 70 puan almış olması gerekmektedir.

4.1.3.3.2. OCAD Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

OCAD Üniversitesi, notları belirleme amacıyla yüzdelere dayalı sayısal bir derecelendirme sistemi kullanır. Aşağıdaki ölçekte hem yüzdelere dayalı sayısal derecelendirme hem de onların harf karşılığı verilmiştir (OCAD University, 2022).

Tablo 42
OCAD Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Harf Notu	Sayısal Not
A+	%90 - %100
A	%85 - %89
A-	%80 - %84
B+	%77 - %79
B	%74 - %76
B-	%70 - %73
C+	%67 - %69
C	%64 - %66
C-	%60 - %63
D+	%57 - %59
D	%54 - %56
D-	%50 - %53
F	%0 - %49

4.1.3.3.3. OCAD Üniversitesi Mezun Olma Koşulları

Lisans öğrencilerinin sonbahar ve kış dönemlerinin her birinde en az 1,5 kredilik ders kayıtlarının olması gerekmektedir. Öğrenciler ana sanat dallarını dört yılda tamamlamak için her dönem 2,5 kredi almaktadır. Dönem başına izin verilen maksimum ders kredisi 3.0'tür. Öğrencilerin bir dersi geçmek için en fazla üç hakkı vardır. Başarısız olunan ders ana dal/program ise, üçüncü başarısızlıktan sonra öğrencinin o ana dal veya programa devam etmesine izin verilmemektedir.

Öğrencilerin akademik gelişmesi, dönem boyunca tamamlanan kredilerle ölçülmektedir. Yıl düzeyi eşdeğerleri ise aşağıda verilmiştir.

- Birinci Yıl: 0 – 4.75 tamamlanmış kredi
- İkinci Yıl: 5.0 – 9.75 tamamlanmış kredi
- Üçüncü Yıl: 10.0 – 14.75 tamamlanmış kredi
- Dördüncü Yıl: 15.0 veya daha fazla tamamlanmış kredi

Bir lisans öğrencisinin mezun olabilmesi için en az 20.0 krediyi tamamlamış olması gerekmektedir.

Öğrencilerin mezun olmaya hak kazandığı durumlar aşağıda verilmiştir.

- Tüm ana dal/program gerekliliklerini yerine getirmiş olmak
- İyi bir akademik ortalaması ve genel ortalamasının en az %60 olması
- Ana dal ve program derslerinde ortalamasının en az %60 olması

Lisans programlarında, ana dalın/programın tamamında genel ortalama %80'e ulaşan ve notu %70'in altında olmayan öğrenciler üstün başarı derecesi ile mezun olmaktadır. Bu durum öğrencinin akademik transkriptine ve diplomasına işlenmektedir (OCAD University, 2022).

4.1.3.4. Hongik Üniversitesi

4.1.3.4.1. Hongik Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları

Hongik Üniversitesi'nin Güzel Sanatlar Fakültesi'ne başvurmak isteyen Koreli öğrenciler, Güney Kore'nin üniversiteye giriş sınavı CSAT'den Resmi Dil Korece, Matematik, İngilizce, Sosyal ve Fen Bilimleri alanlarının en az üçünden 9.seviyede olması gerekmektedir. Kore Tarihi dersinden ise 4.seviye veya daha yukarısında olması gerekmektedir.

Başvuru yapmak isteyen öğrencilerin liseden mezun olması gerekmektedir. Kore veya kendi ülkesi tarafından resmi olarak tanınan 12 yıllık ilk, orta ve lise eğitimi tamamlamış olması gerekmektedir. 12 yıldan az eğitimi olan bir ülkeden gelen öğrenciler ise Kore Eğitim Bakanlığı'nın lise eğitimine denk olan programı tamamlayarak üniversiteye kabul edilmektedir.

Üniversite tarafından istenen belgeler; başvuru formu, eğitim geçmişi, vatandaşlık bilgileri, tavsiye mektubu, en az birer sayfa kişisel açıklama ve çalışma planıdır. Belgeler İngilizce

veya Korece olmalıdır. Portföyde yer alacak çalışmalar ise en az A4 boyutunda ve 5 adet olmalıdır. Öğrenciler kabul edildikten sonra kayıt yaptırırken Korece yeterlilik sınavı olan TOPIK'e girmektedir. Seviye 2 veya altında puan alan öğrenciler en az iki dönem boyunca Hongik Uluslararası Dil Enstitüsü'nde Korece eğitim görmektedir. Seviye 3 – 4 arasında puan alan öğrenciler ise enstitü tarafından belirlenen; Yazmanın Temelleri ve Uygulamaları, Okuma Metodolojisi, Sunum ve Tartışma, Kore Kültürünü Anlamak ve Temel Korece derslerini almak zorundadır. Seviye 4 – 6 arasında puan alan öğrenciler ise Mantıksal Düşünme ve Yazma dersini alarak kayıt yaptırdıkları bölüme başlamaktadır (Hongik University, 2022).

4.1.3.4.2. Hongik Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Hongik Üniversitesi'nde kredi alma limiti ana dal, akademik yıl ve döneme göre değişse de bir öğrencinin dönem başına en az 12 kredi, en fazla 18 kredi alması gerekmektedir. Bir önceki yarıyılıda GPA'sı B+ olan öğrenciler üst ders alabilmektedir. GPA'sı tüm yarıyılar boyunca B+ üzerinde olan son sınıf öğrencisi isterse yüksek lisans programında yer alan derslerden de seçim yapabilmektedir. Bu tür derslerle elde edilen krediler, bir lisans derecesi dersinin mezuniyeti veya tamamlanması için gerekli kredilere göre hesaplanmaktadır. Bu bağlamda dördüncü yılda yüksek lisans dersi alan öğrencilerin en az 170 krediyi tamamlamış olması gerekmektedir. Aşağıdaki ölçekte harf notu, sayısal notu ve onların GPA karşılığı verilmiştir (Hongik University, 2022).

Tablo 43
Hongik Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Harf Notu	Sayısal Not	GPA
A+	95 – 100	4.5
A	90 – 94	4
B+	85 – 89	3.5
B	80 – 84	3
C+	75 – 79	2.5
C	70 – 74	2
D+	65 – 69	1.5
D	60 – 64	1
F	0 – 59	0

4.1.3.4.3. Hongik Üniversitesi Mezun Olma Koşulları

Bir lisans derecesi programına kayıtlı tüm öğrencilerin mezun olabilmesi için, en az 96, en fazla 144 krediyi tamamlamış olması gerekmektedir.

4.1.3.5. Anadolu Üniversitesi

4.1.3.5.1. Anadolu Üniversitesi Kabul ve Kayıt Koşulları

Öğrenciler, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde bulunan lisans programlarına girebilmek için ilk olarak Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından düzenlenen üniversiteye giriş sınavının ilk aşama sınavı olan Temel Yeterlilik Testi'nden (TYT), Ortaöğretim Başarı Puanı (OBP) eklenmemiş haliyle 150 puan ve üstünü almış olması gerekmektedir. Yeterli puanı alan öğrenciler programa başvurarak üniversite tarafından düzenlenen iki aşamalı Özel Yetenek Sınavı'na katılabilmektedir (Anadolu Üniversitesi, 2022).

4.1.3.5.2. Anadolu Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Bu bölümde, ara sınav, dönem sonu sınavı, ödevler, projeler ve uygulama çalışmaları gibi çeşitli ve farklı değerlendirme yöntemleri bulunmaktadır. Bu yöntemler değerlendirilerek notlar belirlenir ve bu notlar harf sistemi olarak verilir. Aşağıdaki ölçekte harf notu ve katsayıları verilmiştir (Anadolu Üniversitesi, 2022).

Tablo 44
Anadolu Üniversitesi Değerlendirme Sistemi

Harf Notu	Katsayı
AA	4,0
AB	3,7
BA	3,3
BB	3,0
BC	2,7
CB	2,3
CC	2,0
CD	1,7
DC	1,3
DD	1,0
FF	0,0

4.1.3.5.2. Anadolu Üniversitesi Mezun Olma Koşulları

Baskı Sanatları programından başarılı şekilde mezun olabilmek için öğrencilerin gerekli dersleri almış olması ve 4 yıl sonunda toplam 240 AKTS krediyi tamamlamış olması gerekmektedir. Bununla birlikte, genel not ortalamasının (GNO) 4,00 üzerinden değerlendirildiğinde en az 2,00 olması gerekmektedir (Anadolu Üniversitesi, 2022).

4.2. Araştırmacının İkinci Amacına Yönelik Bulguları

Bu bölümde araştırmanın ikinci amacı olan, baskıresim programlarında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının yerine yönelik bulgular bulunmaktadır.

4.2.2. Baskıresim Eğitim Programlarında Ukiyo-e/Uzak Doğu Sanatının Yerine Yönelik Bulgular

Bu araştırmanın çalışma grubu olarak, ABD’den Arizona State Üniversitesi ve New York State Üniversitesi, Güney Kore’den Hongik Üniversitesi, Kanada’dan OCAD Üniversitesi ve Türkiye’den Anadolu Üniversitesi seçilmiştir.

Araştırmanın birinci amacı doğrultusunda bu üniversitelerin baskıresim lisans programı detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu bağlamda araştırmanın ikinci amacına ilişkin bulgu elde etmek için, baskıresim lisans programlarındaki Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının yerine bakılmıştır. Bunun için ders içerikleri incelenmiştir.

Elde edilen bulgular sonucunda çalışma grubu olarak seçilen 5 üniversite içerisinde, 2 üniversitenin baskıresim eğitim programında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili ders içerikleri bulunmuştur. Bu üniversiteler ise ABD’den Arizona State Üniversitesi ve Kanada’dan OCAD Üniversitesi olmuştur.

Bu kapsamda, Arizona State Üniversitesi ve OCAD Üniversitesi bünyesindeki baskıresim bölümü öğrencilerinin, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili eğitim alma seçenekleri mevcuttur.

Arizona State Üniversitesi öğrencilerinin, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili bilgileri ARS 201, ARS 472, ARS 473 ve ARS 475 derslerinde edindikleri tespit edilmiştir.

Arizona State Üniversite'nin baskıresim eğitim programında “sanat tarihi dersleri” altında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili toplam 4 adet seçmeli ders bulunmuştur. Bu dersler aşağıda belirtilmiştir.

ARS 201 Asya Sanatı: Çin, Japonya ve Hindistan sanatının vurgulandığı bu derste Batı dışındaki Asya kültürlerinin sanat tarihi anlatılmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 472 Çin Sanatı: Çin sanatındaki ana formların incelendiği bu derste, ritüel bronzlar, heykel, seramik, kaligrafi, resim, baskıresim ve mimari eserler ele alınmaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 473 Japonya Sanatı: Bu ders, Joman döneminden günümüze kadar olan Japon sanatını geniş bir yelpaze ile ele almaktadır. Dersin kredi sayısı 3'tür.

ARS 475 Çin Resmi: Bu derste Çin resminin önemli sanatçıları, stilleri ve akımları detaylı bir şekilde incelenmektedir. Dersin kredi sayısı 3'tür.

Elde edilen bulgular sonucunda OCAD Üniversitesi öğrencilerinin, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili bilgileri VISA-3017, VISA-3031, VISA-4006 ve VISA 4024 derslerinde edindikleri tespit edilmiştir.

OCAD Üniversitesi'nin baskıresim ve yayın programında “görsel kültür dersleri” altında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili 4 adet seçmeli ders bulunmuştur. Bu dersler aşağıda belirtilmiştir.

VISA-3017 Güney Asya Sanatı – Kutsal: Bu ders tarih öncesi dönemden MS 1000'lere kadar uzanan Güney Asya'daki sanat tarihine değinmektedir. Hinduizm, Budizm ve Jainizm gibi dini felsefelerin gelişimini, kültürlerini ve bunların sanat eserleri, fikirleri ve inanç sistemlerinin aktarımı yoluyla birbirleriyle olan etkileşimleri incelenmektedir.

VISA-3031 Modern Doğu Asya Sanatı: Bu ders, 19.yüzyıldan günümüze kadar Japonya, Kore ve Çin sanat ve sanat eserlerini; resim, heykel, fotoğraf, film, baskıresim, enstalasyon, zanaat ve dijital medya dahil olmak üzere geniş bir sanatsal yelpazede incelemektedir.

VISA-4006 Modern Kore Sanatı ve Toplumu: Bu derste, Kore toplumunun ve sanatının 19.yüzyılın sonundan günümüze kadarki dramatik dönüşümü ele alınmaktadır. Kore'nin tarihi ve sanatı, Çin ve Japonya'nın baskın güçleri ile tarihsel etkileşiminin ve ABD'nin çağdaş etkilerinin bir sonucudur. Savaşlar, Kuzey Kore ve Güney Kore bölgesel bölünmesi,

askeri otoriterlik, hızlı sanayileşme, tüketim kültürü ve demokratikleşme hareketleri Kore'nin modern tarihi kadar sanatını da etkilemiştir. Öğrenciler bu tarihsel dönüşüm sırasındaki etkileşimleri görmek için sanat eserleri, film, tarih metinleri gibi çeşitli materyalleri incelemektedir.

VISA-4024 Doğu Asya Sanatı, 1800 Öncesi: Bu ders, modern dönemde yaşadıkları büyük dönüşümlerden önce, antik çağlardan 19.yüzyıla kadar Çin, Kore ve Japonya sanatlarını ele almaktadır. Bölgenin görsel ve maddi kültürleri, cenaze sanatları, resim, hat sanatı, heykeller ve baskıresimler araştırılmaktadır. Diğer dekoratif sanatlar olarak ise, mimari, bahçe tasarımı, şehir planlaması, seramik, çay töreni, tekstil sanatı incelenmektedir.





BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde bulgular doğrultusunda elde edilmiş olan sonuçlar ve öneri yorumları yer almaktadır.

5.1. Sonuçlar

5.1.1. Araştırmanın Birinci Amacına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci amacı kapsamında, Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore, Kanada ve Türkiye’deki lisans düzeyinde verilen baskıresim programları, yapısal durum, içerik durumu ve uygulanma durumuna göre incelenmiştir ve bu beş üniversitenin programları karşılaştırılmıştır.

5.1.1.1. Baskıresim Programlarının Yapısal Durumuna Yönelik Sonuçlar

Arizona State Üniversitesi’nde bulunan toplam 13 fakülte içerisinde baskıresim programını veren fakültenin Tasarım ve Sanat Fakültesi olduğu belirlenmiştir. Bu fakültenin 5 tane alt bölümü bulunmaktadır. Bunlar; *Sanat Bölümü, Sanat, Medya ve Mühendislik Bölümü, Tasarım Bölümü, Amerikan Film Bölümü ve Müzik, Dans ve Tiyatro Bölümü*’dür. Baskıresim programının ise Sanat Bölümü’nde yer aldığı görülmüştür.

New Paltz State Üniversitesi’nde bulunan toplam 5 fakülte içerisinde baskıresim programını veren fakültenin Güzel Sanatlar ve Sahne Sanatları Fakültesi olduğu belirlenmiştir. Bu fakültenin 5 tane alt bölümü bulunmaktadır. Bunlar; *Sanat Bölümü, Sanat Eğitimi Bölümü,*

Sanat Tarihi Bölümü, Müzik Bölümü ve Tiyatro Sanatları Bölümü'dür. Baskiresim eğitimi programının ise Sanat Bölümü'nde yer aldığı görülmüştür.

OCAD Üniversitesi'nde bulunan toplam 3 fakülte içerisinde baskiresim programını veren fakültenin Sanat Fakültesi olduğu ve "Baskiresim ve Yayın" adı altında bu programı verdiği görülmüştür.

Hongik Üniversitesi'nde bulunan toplam 13 fakülte içerisinde baskiresim programını veren fakültenin Güzel Sanatlar Fakültesi olduğu belirlenmiştir.

Anadolu Üniversitesi'nde bulunan 9 fakülte içerisinde baskiresim programını veren fakültenin Güzel Sanatlar Fakültesi olduğu ve "Baskı Sanatları" adı altında bu programı verdiği görülmüştür.

Öğretim üyesi sayısı açısından bakıldığında, üniversitelerin kendi çapında genel olarak yeterli kadroya sahip olduğu görülmüştür. Baskiresim programının bağlı olduğu fakültelerin bünyesindeki öğretim üyesi sayısı açısından bakıldığında ise, akademik personel sayısının en fazla olduğu üniversite Arizona State olurken, en az olan üniversite Anadolu Üniversitesi olmuştur. Bu bağlamda Türkiye'deki baskiresim programının, öğretim üyesi ve öğrenci sayısının diğer ülkelerde bulunan baskiresim programlarına göre daha az olduğu kanısına varılmıştır.

Üniversitelerin lisans programlarında bulunan öğrenci sayısına bakıldığında, Arizona State Üniversitesi'nin 77.881 öğrenci ile en yüksek sayıya sahip olduğu görülmüştür. Bu sayısının yüksek olmasındaki etkenlerin, üniversite bünyesindeki fakültelerin çeşitliliği, fakültelerde bulunan programların birçok alt bölüme sahip olması, kampüs yaşamı, fiziki olanakları ve geniş çaptaki değişim programları olduğunu söylemek mümkündür. En az öğrenci sayısının 4.200 öğrenci ile sanat ve tasarım üniversitesi olan OCAD Üniversitesi'ne ait olduğu belirlenmiştir. Sanat ve tasarım dışında bünyesinde başka bir fakülte ve program barındırmadığı için bu sayının normal olduğunu söylemek mümkündür. Çalışma grubundaki diğer üniversitelerin öğrenci sayılarının ise birbirine yakın olduğu görülmüştür.

Değişim programları açısından bakıldığında, çalışma grubundaki her üniversitenin dünyadaki birçok ülke ile değişim programı anlaşması olduğu görülmüştür. Değişim programına başvurmak için genel olarak 2.0 ile 3.0 arasında bir ağırlık not ortalamasının ve yabancı dil yeterlilik sınav sonucu istendiği tespit edilmiştir. Güney Kore'de bulunan Hongik Üniversitesi başvuruda İngilizce yeterlilik puanı istemektedir. Fakat eğitim dili Korece olduğu için öğrencilerin kabul edikten sonra Korece yeterlilik sınavına girdikleri ve

en az iki dönem boyunca Korece dil eğitimi aldığı görülmüştür. En geniş değişim programına ise New Paltz State Üniversitesi'nin sahip olduğu tespit edilmiştir. Anadolu Üniversitesi'nin ise Erasmus ve Mevlana programları ile günümüze kadar birçok öğrenci ve personel değişikliği yaptığı görülmüştür. Çalışma grubundaki üniversiteler arasında Türkiye ile değişim programı anlaşması olan Arizona State Üniversitesi ve Hongik Üniversitesi olduğu belirlenmiştir. Değişim programına sahip bu üniversitelerin genel amacının ise öğrencileri uluslararası alanlarda deneyim kazanmasını sağlamak olduğu tespit edilmiştir.

Yurtdışındaki üniversitelerin fiziki olanakları ve kampüs yaşamı açısından bakıldığında genel olarak en az 4 kampüse sahip oldukları görülmüştür. Bu kampüslerin tek bir noktada değil, birçok noktada olması ise bu üniversitelerin yeterli imkâna ve güce sahip olmasıyla birlikte her zaman yeniliklerin peşinde olduğunu göstermiştir. Birçok sosyal aktivitenin yapılabileceği ve teknolojik açıdan da zengin olan bu kampüslerin, öğrencilerin ihtiyaçlarını çok rahat bir şekilde karşılayabildiği donanımlı stüdyolar, laboratuvarlar, galeriler, kütüphaneler, çalışma alanları ve sanat eğitim merkezleri gibi birçok olanağa sahip olduğu tespit edilmiştir. Türkiye'de bulunan Anadolu Üniversitesi'nin ise fiziki olanaklar ve kampüs yaşamı açısından yurtdışındaki üniversitelere göre geri kaldığı görülse de dinamik ve yenilikçi bir üniversite anlayışıyla gelişmeye devam ettiği tespit edilmiştir. Çalışma grubu içerisindeki diğer üniversitelere bakıldığında ise fiziki olanaklar ve kampüs yaşamı açısından en çok olanağa sahip üniversitenin Arizona State Üniversitesi olduğu belirlenmiştir.

Çalışma grubundaki üniversitelerin başarılarına bakıldığında, uluslararası ve ulusal birçok başarı sıralamasına girdikleri ve bu sıralamalarda iyi derecelerde oldukları görülmüştür. En yüksek başarı sıralamasına sahip üniversitenin ise Arizona State Üniversitesi olduğu belirlenmiştir.

5.1.1.2. Baskiresim Programlarının İçerik Durumuna Yönelik Sonuçlar

Baskiresim lisans programını bünyesinde bulunduran üniversitelere bakıldığında, ders kredi sayısı benzer bulunanlar aşağıda belirtilmiştir.

Arizona State Üniversitesi'ndeki baskiresim programının dört yıllık kredisi toplam 120'dir. Sekiz dönemlik bir ders planı olarak hazırlanmıştır. Derslerin kredi sayısı genel olarak 3'tür. Seçmeli dersler açısından birçok seçeneğe sahip olan üniversite öğrencilerinin, üçüncü sınıfın birinci döneminde bir tane alt dal dersi aldıkları görülmüştür. Bununla birlikte yine

üçüncü sınıftan itibaren üst sınıf dersi almaya başladıkları görülmüştür. Üst sınıf derslerin kredi sayısı ise 45 olarak sınırlandırılmıştır. Öğrenciler, Güzel Sanatlar Lisans Derecesi (BFA) ile mezun olmaktadır.

New Paltz State Üniversitesi'ndeki baskıresim programının dört yıllık kredisi toplam 120'dir. Sekiz dönemlik bir ders planı olarak hazırlanmıştır. Derslerin kredi sayısı genel olarak 3'tür. Öğrenciler, Güzel Sanatlar Lisans Derecesi (BFA) ile mezun olmaktadır.

Hongik Üniversitesi'ndeki baskıresim programının dört yıllık kredisi en az 96, en fazla 144 olabilmektedir. Bu bağlamda bir öğrencinin dönem başına en az 12 kredi, en fazla 18 kredi alması gerektiği tespit edilmiştir. Derslerin kredi sayısı genel olarak 3'tür. Öğrenciler, Güzel Sanatlar Lisans Derecesi (BFA) ile mezun olmaktadır.

Baskıresim lisans programını bünyesinde bulunduran üniversitelere bakıldığında, ders kredi sayıları farklı bulunanlar aşağıda belirtilmiştir.

OCAD Üniversitesi'nde eğitim, mayıs ayından ağustos ayına kadar süren İlkbahar/Yaz dönemi ve eylül ayından nisan ayına kadar süren Sonbahar/Kış dönemi olmak üzere iki dönem olarak ayrılmaktadır. Daha sonra bu dönemler yarıyıllara ayrılmaktadır. İlkbahar yarıyılı mayıs ayından haziran ayına kadar sürerken, yaz yarıyılı temmuz ayından ağustos ayına kadar sürmektedir. Sonbahar yarıyılı eylül ayından aralık ayına kadar sürerken, kış yarıyılı ise ocak ayından nisan ayına kadar sürmektedir. Derslerin genel kredi sayısı 0.5 olmakla birlikte bunun 12 haftalık bir dönem boyunca haftada üç saat dersin olduğu anlamına geldiği belirlenmiştir. 1.0 kredilik derslerin ise haftalık altı saatten oluştuğu görülmüştür. Dört yıllık bir eğitim planına sahiptir. Öğrenciler, Güzel Sanatlar Lisans Derecesi (BFA) ile mezun olmaktadır.

Anadolu Üniversitesi dört yıllık lisans eğitim planına sahiptir. Öğrencilerin dört yıllık eğitimleri boyunca toplam 240 AKTS aldığı görülmüştür.

Ders içeriklerine bakıldığında ise, araştırılan tüm üniversitelerde öğrencilerin birinci yıllarında, sanat eğitimi için gerekli görülen, teknik ve algısal becerilerini geliştirecekleri temel dersleri aldığı görülmüştür. Bunların arasında; temel çizim ve resim eğitimi, tasarım ilkeleri, temel baskıresim tekniği, temel 2 boyutlu çizim, temel 3 boyutlu uygulama, sanat tarihine giriş ve sanat kavramları dersleri vardır. İkinci yıllarında ise baskıresimle ilgili ana sanat derslerini almaya başladıkları görülmüştür. Çukur baskı ve çeşitleri, düz baskı ve çeşitleri, ipek baskı ve çeşitleri ile yüksek baskı ve çeşitleri gibi derslerin programda ders içeriği olarak yer aldığı görülmüştür.

Arizona State Üniversitesi ders programında, derslerin genel olarak zorunlu, seçmeli, 2 boyutlu sanat, 3 boyutlu sanat, üst sınıf dersleri, sanat ve bilim dersleri olarak ayrıldığı görülmüştür.

New Paltz State Üniversitesi ders programında, derslerin genel olarak baskiresim, sanat, tasarım, sanat tarihi, seçmeli sanat ve genel eğitim dersleri olarak ayrıldığı görülmüştür.

OCAD Üniversitesi ders programında, dersler genel olarak zorunlu, seçmeli, açık seçmeli, sanat ve bilim dersleri olarak ayrılmaktadır. Bu dersler ise; baskiresim, baskiresim ve yayın, genel tasarım, görsel kültür (sanat, tasarım, medya), disiplinlerarası sanat, yerli kültür sanatı tarihi, görsel kültür (sanat, tarih, teori) kategorilerine ayrılmaktadır. Öğrencilerin bu kategoriler arasından derslerini seçtiği görülmüştür. Bununla birlikte sanat ve bilim derslerinin de İngilizce, beşerî bilimler, yerli kültür, sosyal bilimler, bilim, teknoloji ve matematik olarak alt kategorilere ayrıldığı görülmüştür.

Hongik Üniversitesi ders programında derslerin genel olarak temel sanat ve baskiresim dersleri olarak ayrıldığı görülmüştür.

Anadolu Üniversitesi ders programında derslerin genel olarak baskiresim, temel sanat, temel tasarım, seçmeli ve mesleki seçmeli dersler, sanat tarihi, bilim ve dil dersleri olarak ayrıldığı görülmüştür.

Araştırılan üniversitelerin, baskiresim ile ilgili ders içeriklerinin benzer olduğu tespit edilmiştir. Ders içeriği olarak; alan dersleriyle, seçmeli dersleriyle, görsel kültür dersleriyle ve de sanat ve bilim dersleriyle öğrencilere en çok seçeneği sunan üniversitenin, araştırılan 5 üniversite arasından OCAD Üniversitesi olduğu belirlenmiştir. Genel olarak araştırılan tüm üniversitelerde seçmeli derslerin çok olmasının, öğrencilere ders seçimleri sırasında birçok imkân sağladığı tespit edilmiştir. Bu seçmeli derslerde ise, baskiresim eğitime dair gerekli derslerin verildiği görülmüştür. Bununla birlikte üniversitelerin baskiresim alanı dışında yer alan birçok sanatsal dersi seçmeli ders olarak öğrencilere sunduğu görülmüştür. Bu önemli faktörün, öğrencilerin sanatın her dalından faydalanarak öğrenmesini sağladığı düşünülmektedir.

Üniversitelerin kendi kültürü ve tarihi ile ilgili dersleri, eğitim programına eklediği belirlenmiştir. ABD’de bulunan Arizona State Üniversitesi, “*Afrika, Okyanusya ve Amerika Sanatı*”, “*ABD’de Kültürel Çeşitlilik*” ve “*Kuzey Amerika Yerli Sanatı*” derslerine sahiptir. ABD’de bulunan New Paltz State Üniversitesi, “*Amerika Birleşik Devletleri Çalışmaları*”, “*Doğa Bilimleri*” ve “*Sosyal Bilimler*” derslerine sahiptir. Kanada’da bulunan

OCAD Üniversitesi, “*Turtle Island Görsel Kültürü*”, “*Kanada Sanatı: Modern Çağ*”, “*Çağdaş Kanada Sanatı*”, “*Eskimo Sanatının Konuları*”, “*Kanada’da Mimarlık*” ve “*Kanada Edebiyatı Çalışmaları*” derslerine sahiptir. Türkiye’de bulunan Anadolu Üniversitesi ise, “*Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi*” ve “*Türk Dili*” derslerine sahiptir. Güney Kore’de bulunan Hongik Üniversitesi’nin baskıresim lisans programında Kore kültürü ve tarihi hakkında bir bilgiye ulaşılamamıştır. Ancak değişim programı ile gelen veya yabancı uyruklu kayıt yaptıran öğrencilerin Korece yeterlilik sınavına girdikten sonra dil seviyelerine göre Kore kültürü ve tarihi ile ilgili dersleri baskıresim lisans programı ile birlikte aldığı tespit edilmiştir. Bu dersler; “*Yazmanın Temelleri ve Uygulamaları*”, “*Okuma Metodolojisi*”, “*Kore Kültürünü Anlamak*”, “*Temel Korece*” ve “*Mantıksal Düşünme ve Yazma*” olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında üniversitelerin, kendi kültürünü, tarihini ve dilini oldukça önemsedikleri ve bünyesine bulunan öğrencilere bu dersler aracılığıyla daha detaylı öğrenmelerini sağladığı görülmüştür.

Araştırılan üniversitelerin dördüncü sınıf son dönem ders içeriklerine bakıldığında ise, uygulamalı, mezuniyet çalışması odaklı, saha çalışması ve bitirme tezi derslerinin olduğu görülmüştür. Arizona State Üniversitesi’nde, “*Son Sınıf Mezuniyet Sergisi / Portföy*” dersi ile öğrencilerin bitirme projelerini yaparak yıl sonu sergisinde sergiledikleri belirlenmiştir. New Paltz State Üniversitesi’nde, proje tabanlı “*Baskıresim Bitirme Tezi*” dersinin olduğu görülmüştür. OCAD Üniversitesi’nde, “*Tez*”, “*Açık Stüdyo Tez Araştırması*” ve “*Açık Stüdyo Tez Sunumu*” dersleri aracılığıyla öğrencilerin, araştırma ve stüdyo tabanlı yöntemlere dayalı proje çalışmaları ürettikleri görülmüştür. Bunun dışında üçüncü sınıfta staj mahiyetinde olan, öğrencilerin eğitimine devam ederken deneyim kazanabildikleri “*Saha Yerleşimi*” dersinin olduğu görülmüştür. Hongik Üniversitesi’nde ise “*Baskıresim Atölyesi*” ve “*Baskıresim Uygulaması*” dersleri ile öğrencilerin bitirme projeleri yaptıkları görülmüştür. Anadolu Üniversitesi’nin son sınıf ders programında ise “*Deneyisel Baskıresim*” dersinin bulunduğu görülmüştür. Araştırılan üniversitelere bakıldığında öğrencilere hem staj deneyimi hem bitirme projelerini çeşitli seçeneklerle sağlayan üniversitenin OCAD Üniversitesi olduğu tespit edilmiştir.

Araştırılan üniversitelerin baskıresim bölümü stüdyo ve atölyelerinin içeriklerine bakıldığında ise, Arizona State Üniversitesi, New Paltz State Üniversitesi ve OCAD Üniversitesi’nin yüksek düzeyde araç gereç ve materyale sahip olduğu görülmüştür. Hongik Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi bünyesinde bulunan ilgili bölümün stüdyo ve atölye içerikleri ile ilgili detaylı bilgiye ulaşılamamıştır.

5.1.1.3. Baskıresim Programlarının Uygulanma Durumuna Yönelik Sonuçlar

Baskıresim lisans programını bünyesinde bulunduran üniversitelerin uygulanma durumuna yönelik sonuçlarda ilk olarak kabul ve kayıt koşulları ele alınmıştır. Arizona State Üniversitesi'nin istediği koşullar arasında, öğrencilerin en az bir yıl lisede güzel sanatlar eğitimi almış olması ve lise mezuniyeti ortalamasının genel olarak 2.50 olması yer almaktadır. New Paltz State Üniversitesi'nin de genel olarak aynı koşulları istediği görülmüştür. New Paltz, bunlara ek olarak mülakat yapmaktadır. Bununla birlikte lise mezuniyeti not ortalamasının ise en az 2.75 olması gerektiği tespit edilmiştir.

OCAD Üniversitesi'nin istediği koşulların, portföy, yazılı beyan mektubu, resmi transkript ve İngilizce yeterlilik test sonucu olduğu görülmüştür.

Hongik Üniversitesi'nin istediği koşulların, Güney Kore'nin üniversiteye giriş sınavı CSAT'den Resmi Dil Korece, Matematik, İngilizce, Sosyal ve Fen Bilimleri alanlarının en az üçünden 9.seviyede not alması ve Kore Tarihi dersinden ise 4.seviye veya daha yukarısında not alması gerektiği görülmüştür. Bunlar dışında istenilen belgelerin, portföy, başvuru formu, eğitim geçmişi, vatandaşlık bilgileri, tavsiye mektubu, en az birer sayfa kişisel açıklama ve çalışma planı olduğu görülmüştür.

Anadolu Üniversitesi'nin istediği koşulların, Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan ortak sınav olan TYT - Temel Yeterlilik Testi'nden en az 150 puan almak ve Anadolu Üniversitesi tarafından yapılan iki aşamalı yetenek sınavına girerek yeterli puanı almak olduğu görülmüştür. Bu açıdan bakıldığında genel olarak üniversitelerin öğrenci alımlarında özenli ve dikkatli davrandığı kanısına varılabilir.

Baskıresim lisans programını bünyesinde bulunduran üniversitelerin uygulanma durumuna yönelik sonuçlarda ikinci olarak değerlendirme sistemi ele alınmıştır. Arizona State Üniversitesi ve New Paltz Üniversitesi'nin değerlendirme sisteminin harfli artı-eksi sayısal nota dayalı olduğu görülmüştür. OCAD Üniversitesi ve Hongik Üniversitesi'nin değerlendirme sisteminin de artı-eksi sayısal nota dayalı olduğu görülmüştür. Fakat farklı olarak OCAD Üniversitesi sayısal notları yüzde olarak ele almaktadır. Hongik Üniversitesi de yüzlük olarak ele almaktadır. Anadolu Üniversitesi'nin değerlendirme sisteminin ise harfli ve katsayılı notlara dayalı olduğu görülmüştür. Genel olarak bakıldığında değerlendirme sistemleri açısından üniversitelerin benzer sistemlere sahip olduğu belirlenmiştir.

Baskiresim lisans programını bünyesinde bulunduran üniversitelerin uygulanma durumuna yönelik sonuçlarda üçüncü olarak mezun olma koşulları ele alınmıştır. Arizona State Üniversitesi'nin mezun olma koşulları arasında, 4 yıl sonunda toplam 120 kredinin tamamlanması, genel not ortalamasının en az 2,00 olması, zorunlu olarak alınan derslerde ve dil derslerinde en az C notunun alınması gerektiği görülmüştür. New Paltz Üniversitesi'nin mezun olma koşulları da tıpkı Arizona State Üniversitesi gibidir. OCAD Üniversitesi'nin mezun olma koşulları arasında, 20.0 kredinin tamamlanmış olması ve genel not ortalamasının %60 (C) üzeri olması gerektiği görülmüştür. Hongik Üniversitesi'nin mezun olma koşulları arasında, en az 96, en fazla 144 krediyi tamamlamış olması gerektiği görülmüştür. Anadolu Üniversitesi'nin mezun olma koşulları arasında, 4 yıl sonunda toplam 240 AKTS'nin tamamlanmış olması ve genel not ortalamasının en az 2,00 olması gerektiği görülmüştür. Genel olarak bakıldığında mezun olma koşulları açısından asgari ortalamanın 2,00 olması gerektiği ve öğrencilerin tüm kredilerini eksiksiz şekilde bitirmesi gerektiği kanısına varılabilir.

5.1.2. Araştırmanın İkinci Amacına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci amacına ilişkin sonuçlar elde etmek için baskiresim lisans programlarında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının yeri incelenmiştir. Araştırılan 5 üniversite içinden sadece 2 üniversitede araştırmanın ikinci amacına ilişkin bulgulara ve sonuçlara ulaşılmıştır. Bu üniversiteler ise Arizona State Üniversitesi ve OCAD Üniversitesi olduğu tespit edilmiştir.

Arizona State Üniversite'nin baskiresim lisans programında sanat tarihi dersleri altında Uzak Doğu sanatı ile ilgili 4 adet ders bulunmuştur. Bu derslerin, "*Asya Sanatı*", "*Çin Sanatı*", "*Japonya Sanatı*" ve "*Çin Resmi*" olduğu görülmüştür. Ukiyo-e kapsamında ele alındığında ise; "*Asya Sanatı*" ve "*Japonya Sanatı*" ders içeriklerine bakılmış ve bu derslerde Ukiyo-e'ye yer verildiği görülmüştür.

OCAD Üniversitesi'nin baskiresim ve yayın lisans programında görsel kültür dersleri altında Uzak Doğu sanatı ile ilgili 4 adet ders bulunmuştur. Bu derslerin, "*Güney Asya Sanatı – Kutsal*", "*Modern Doğu Asya Sanatı*", "*Modern Kore Sanatı ve Toplumu*" ve "*Doğu Asya Sanatı*" olduğu görülmüştür. Ukiyo-e kapsamında ele alındığında ise "*Güney Asya Sanatı – Kutsal*", "*Modern Doğu Asya Sanatı*" ve "*Doğu Asya Sanatı*" ders içeriklerine bakılmış ve bu derslerde Ukiyo-e'ye yer verildiği görülmüştür.

Her iki üniversitede bulunan bu derslerin seçmeli dersler kategorisinde yer aldığı tespit edilmiştir. Ukiyo-e'nin baskiresim tarihindeki etkisi açısından baktığımızda Ukiyo-e ve Uzak Doğu ile ilgili ders içeriklerinin az olduğu görülmüş ve bu dersleri öğrenciler seçmezse bu konu hakkındaki bilgilerinin yetersiz olabileceği kanısına ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

5.2.1. Baskiresim Programlarının Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Üniversiteler, toplumların kalkınmasını ve gelişmesini sağlayan kurumlardır. Teorik olarak verilen eğitimlerin daha kalıcı hale gelmesi için program bünyesindeki dersler, uygulama çalışmaları ve staj dersleri ile desteklenmelidir. Bu araştırmanın kapsamında olan programlar incelendiğinde, uygulamalı dersler ile birlikte teorik derslerin de verilerek öğrencilerin, hem kendileri için hem toplum için faydalı bireyler haline geldiği görülmüştür. Bu bağlamda üniversitelere, uygulamaları derslerin önemli bir öğretici faktör olduğunu göz önünde bulundurmaları önerilmektedir.

Baskiresim eğitimi, hem geleneksel hem modern teknik ve yöntemleri kapsayan, güzel sanatların önemli alanlarından birisidir. Baskiresim programını lisans programı olarak veren üniversitelerin sayısının az olması araştırma süreci boyunca dikkat çekmiştir. ABD'de birçok devlet ve özel üniversitesi bu eğitimi vermektedir fakat araştırılan diğer ülkelerde bu sayı oldukça azdır. Bu bağlamda üniversitelerin bünyesinde lisans eğitimi düzeyinde daha fazla baskiresim programının açılması önerilmektedir. Böylece üniversiteler, baskiresim dalında daha fazla sanatçı ve akademisyenler yetiştirerek topluma fayda sağlayabilir. Bu kişilerin baskiresim alanına olumlu katkılarda bulunacağı düşünülmektedir. Değişim programları da bu noktada önemli bir yere sahiptir. Öğrenciler, değişim programları aracılığıyla baskiresim ve Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgili deneyim kazanabilirler.

Nitelikli öğrencilerin yetiştirilmesi amacıyla baskiresim lisans programlarının incelenmesi ve zenginleştirilmesi için çalışmaların yapılması önerilmektedir. Özellikle yurt dışındaki ders programları ele alınarak, uygulanabilirliği değerlendirilerek ülkemizdeki programların geliştirilmesi sağlanabilir.

Baskiresim, öğrenim süreci boyunca öğrencilerin birçok araç gereç ve materyallerin kullanması gerektiği bir programdır. Stüdyo/atölye ve fiziki olanakların artırılması için süreklilik arz eden çalışmaların yapılması gerektiği düşünülmektedir. Böylece öğrencilerin

her imkândan olabildiğince faydalanarak baskiresim ile ilgili teknikleri bilerek ve bunu uygulayarak, topluma ve kendisine faydalı olacağı düşünülmektedir. Özellikle son sınıf öğrencilerinin baskiresimdeki bitirme çalışmalarını yapabilmeleri için bu imkânın sağlanması gerektiği önerilmektedir.

Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatı ile ilgilenen sanatçıların, üniversiteler kapsamında belli bir sürede eğitim verebileceği atölye çalıştayları ve seminerlerin yapılması önerilmektedir. Böylece öğrenciler konu hakkında bilgi sahibi olup deneyim kazanabilir. Bu çalıştaylar ve seminerler, Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının programlarda yer alması için bir adım olabilir.

Üniversitelere, kendi kültürlerini, bölgesinin tarihini ve doğal yapısını ele alan dersleri programlarına katması önerilmektedir. Bu uygulamalı ve etkileşimli dersler aracılığıyla öğrencilerin daha kalıcı öğrenmesi sağlanabilir. Seçmeli dersler ile birlikte sanat ve bilim dersleri seçeneklerinin artırılması önerilmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin kendi sanat dalını öğrenirken teorik olarak sanat ve bilim derslerinden geri kalmayacağı düşünülmektedir.

Baskiresim lisans programlarında Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatına daha çok yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskiresim programındaki yerine bakıldığında yetersiz kaldığı görülmüştür. Bulgular ve sonuçlar bölümünde yer alan konu ile alakalı derslerin seçmeli dersler kategorisinde yer aldığı tespit edilmiştir. Programlarda genel olarak Batı sanatı ile ilgili dersler yer almaktadır. Bu sebeple baskiresmin başlangıç yeri olarak sayılan Uzak Doğu sanatı ile ilgili ders içeriklerinin genel olarak artırılması gerektiği düşünülmektedir. Sanatta yer alan tüm alanların evrenselliği tartışılır olsa da resim sanatının evrensel olduğu düşünülmektedir. Programlarda genel olarak Batı sanatına odaklanılmış olsa da bu evrenselliğin programlara da yansması gerektiği düşünülmektedir. Programlarda Uzak Doğu sanatının daha çok yer alması ve eğitimcilerin, öğrencilerin gözlerini Uzak Doğu'ya da yönlendirilmesini sağlaması önerilmektedir. Özellikle Ukiyo-e'nin, Batı sanat tarihinde oldukça önemli bir yere sahip olan birçok Avrupalı sanatçı ve sanat görüşü üzerinde oldukça etkisi vardır. Bu araştırmada kapsamında yapılmış olan Ukiyo-e ve Avrupa'daki etkisinde bu gözlemlenebilir. O dönemde Ukiyo-e'nin bir sanat modası olarak görülmesindeki altında yatan en önemli sebep, Avrupalı sanatçıların Ukiyo-e baskılarına ve Uzak Doğu sanatının felsefesine gösterdiği ilgidir. Bu bağlamda baskiresim lisans programlarında Uzak Doğu'ya yer vermenin, öğrencilere hem yeni bir bakış açısı kazandırmak, hem de programları zenginleştirmek açısından önem taşıdığı düşünülmektedir.

5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Bu araştırmada, ABD’den Arizona State Üniversitesi ve New York State Üniversitesi, Güney Kore’den Hongik Üniversitesi, Kanada’dan OCAD Üniversitesi ve Türkiye’den Anadolu Üniversitesi bünyesinde bulunan baskıresim programları; yapısal, içerik ve uygulanma durumları ölçüt alınarak karşılaştırılmış ve Ukiyo-e/Uzak Doğu sanatının baskıresim lisans programlarındaki yeri incelenmiştir.

Bu bağlamda araştırmacılar; farklı ülkelerde yer alan farklı üniversitelerin veya aynı ülkede yer alan farklı üniversitelerin baskıresim lisans programlarını, farklı veya benzer ölçütlerle inceleyebilir ve karşılaştırmasını yapabilir.

Daha dar bir çerçeveden ele alınmak istenirse, yurt dışından başka bir üniversite ile Türkiye’den başka bir üniversitenin belirlenerek, baskıresim lisans programlarının farklı veya benzer ölçütlerle karşılaştırma çalışması yapılabilir. Böylece literatüre önemli veri kaynağı sağlamaya yardımcı olunabilir.

Baskıresim lisans programları incelenirken özel olarak farklı ders içeriklerine odaklanılarak ve bunları analiz ederek, programların geliştirilmesine katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Araştırmacılar, ön plana çıkması gerektiğine inanılan farklı bir sanat modasını veya sanat akımını ele alarak baskıresim lisans programındaki yerini inceleyebilir. Baskıresim tekniklerinin programlardaki yerini inceleyerek karşılaştırması yapabilir. Bu araştırmanın sonuçlarından yararlanarak, program değerlendirme çalışması yapılabilir.

Araştırmacılar bu kapsamdaki bir araştırmaya, anket veya görüşme yoluyla saptayacağı öğrencilerin ve uzmanların görüşlerini ekleyebilir, değerlendirebilir ve elde edilen bulgular ile farklı sonuçlara ulaşabilir.



KAYNAKLAR

- Academic Ranking of World Universities. (2022). *Dünya üniversitelerinin akademik sıralaması*. <https://www.shanghairanking.com/rankings/arwu/2022> sayfasından erişilmiştir.
- Akalan, G. (2000). *Gravür*. Ankara: Kale Seramik Sanat.
- Akbulut, Y., Bedir Erişti, S.D., Kabakçı Yurdakul, I., Kurt, A.A. & Kuzu, A. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Eskişehir.
- Akgün, Ö.E., Büyüköztürk, Ş., Demirel, F., Karadeniz, Ş., & Kılıç Çakmak, E. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. 14. baskı, Ankara: Pegem Akademi.
- Akın, G. (2005). *Türkiye ve Avrupa Birliği ilköğretim okulları sanat programlarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Akkaş, Ş.Ş. (2017). *Türk özgün baskıresim sanatında figür yorumlamaları*. Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Alakuş, A. O. (2020). *Sanat eğitimi ve görsel sanatlar öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Anadolu Üniversitesi. (2022). *Anadolu hakkında*. <https://www.anadolu.edu.tr/universitemiz/anadolu-hakkinda/hakkinda> sayfasından erişilmiştir.
- Anadolu Üniversitesi. (2022). <https://www.anadolu.edu.tr/universitemiz/sayilarla-universitemiz/ogrenci-sayilari/2021-2022/2021-ekim> sayfasından erişilmiştir.
- Anadolu Üniversitesi. (2022). *Uluslararası programlar*. <https://abp.anadolu.edu.tr/tr/ogrenci/uluslararasiProgramlar> sayfasından erişilmiştir.

- Arizona State University. (2022). *Arizona global education office*. <https://goglobal.asu.edu/students/studyabroad> sayfasından erişilmiştir.
- Arizona State University. (2022). *Grades & records*. <https://students.asu.edu/gpa-calculator> sayfasından erişilmiştir.
- Arizona State University. (2022). <https://www.asu.edu> sayfasından erişilmiştir.
- Arizona State University. (2022). *Rankings*. <https://www.asu.edu/rankings> sayfasından erişilmiştir.
- Artut, K. (2007). *Sanat eğitimi kurumları ve yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Artut, K., Pekmezci, H. (2010). *Güzel sanatlar eğitiminde özel öğretim yöntemleri*. 2. Baskı. Ankara: Anı.
- Aslan, M. (2013). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş eğitimi programında özgün baskı dersinde karşılaşılan sorunlar*. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Samsun.
- Aslan, M. (2019). *Özgün baskıresim derslerinde disiplinlerarası yaklaşımların akademik başarıya etkisi*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aslan, M., Çokokumuş, B. & Türker, İ. H. (2015). *Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş eğitimi programında özgün baskı dersinde karşılaşılan sorunlar*. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 13 (2), 92-108.
- Aslıer, M. (2009). *Başlangıcından bugüne çağdaş Türk resim sanatı tarihi*. İstanbul: Tıglat.
- Aslıer, M., Özsegin, K. (1989). *Çağdaş Türk resim sanatı tarihi başlangıcından bugüne*. İstanbul: Tıglat.
- Bacaksız, E. (2009). *Özgün baskı tekniklerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Balcı, A. (2021). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*, 15. baskı, Ankara: Pegem Akademi.
- Balcı, Y. B. (2016). *Kuramsal estetik*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baltacı, A. (2019). *Nitel araştırma süreci: nitel bir araştırma nasıl yapılır?*. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(2), 368-388.

- Beedenbender, Venice. (2003). *Printmaking*.
https://www.academia.edu/38586966/printmaking_what_is_an_original_print sayfasından erişilmiştir.
- Buyurgan, S., Buyurgan, U. (2012). *Sanat eğitimi ve öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Center for World University Rankings. (2022). *Dünya üniversite sıralaması merkezi*.
<https://cwur.org/about.php> sayfasından erişilmiştir.
- Charles, V. (2011). *Vincent van Gogh*. Parkstone International: ABD.
- Cheshire, L. (2019). *Sanatın önemli anları*. (Çev. Açıanal, E.). İstanbul: Hep Kitap.
- College Consensus. (2022). <https://www.collegeconsensus.com> sayfasından erişilmiştir.
- Dağlı, A. (2007). *Küreselleşme karşısında Türk eğitim sistemi*. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, (9), 1-13.
- De Goncourt, E. (2014). *Hokusai*. Parkstone International: ABD. ISBN:978-1-78310-514-4
- Demir, H. (2012). *Özgün baskiresim sanatı ve sanatta demokratik paylaşım*. Sanat Dergisi, 0 (20), 73-81.
- Demirel, Ö. (2000). *Karşılaştırmalı eğitim*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö. (2015). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem.
- Doyran, E.Y., Gürlü, Z. & Yılmaz, B. (2019). *Özgün baskiresim sanatı üzerine bir araştırma*. Tykhe Sanat ve Tasarım Dergisi, 4 (6), 408-429.
- Eczacıbaşı, N.F. (2008). *Eczacıbaşı sanat ansiklopedisi cilt 3*. İstanbul: Yem.
- Erdem, A. R. (2013). *Bilgi toplumunda üniversitenin değişen rolleri ve görevleri*. Yükseköğretim Dergisi, 3(2), 109-120.
- Erdoğan, İ. (2003). *Karşılaştırmalı eğitim: Türk eğitim bilimleri çalışmaları içinde önemsenmesi gereken bir alan*. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1 (3), 0-0.
- Ertosun, A. (2006). *Türkiye'deki grafik tasarım eğitimi ile Amerika'daki grafik tasarım eğitiminin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Forbes. (2022). *Amerika'nın en iyi üniversiteleri*. <https://www.forbes.com/top-colleges/> sayfasından erişilmiştir.

- Gökmen, M. (2007). *Sanatta bir biçimlendirme yaklaşımı olarak Çin-Japon resminin Batı resmine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Guba, E. G., Lincoln, Y. S. (1994). *Competing paradigms in qualitative research, handbook of qualitative research*. 2(105), 163-194.
- Gülensoy, İ. A. (2021). *Dünyada ve Türkiye’de lisans eğitimi veren kurumların grafik tasarım programlarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gülyüz, S. (2021). *Türkiye ve Güney Kore sanat eğitimi öğretim programlarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Gündoğan, İ. (2019). *Cumhuriyet sonrası özgün baskıresim sanatının üç boyut yansımaları*. Yüksek Lisans Tezi. Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Giresun.
- Günebakmaz, M. K. (2021). *Anadolu insanı yaşam ve kültürünün çağdaş Türk özgün baskıresim sanatına yansıması*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Han, B. C. (2021). *Zen budizm felsefesi*. (Ç. Özdemir, M.). İstanbul: İnsan.
- Hongik University. (2022). *History*. <https://en.hongik.ac.kr/contents/www/eng/history.html> sayfasından erişilmiştir.
- Hongik University. (2022). <https://www.hongik.ac.kr/contents/www/cor/univseoul.html> sayfasından erişilmiştir.
- Hongik University. (2022). <https://www.hongik.ac.kr/index.do>, <https://en.hongik.ac.kr/index.do> sayfasından erişilmiştir.
- Hongik University. (2022). *Office of international affairs*. <https://oia.hongik.ac.kr/oia-e>, <https://en.hongik.ac.kr/contents/www/eng/introduction.html> sayfasından erişilmiştir.
- Howard, M. (1997). *Japonisme, impresssionism*. Thunder Bay, Londra: Birleşik Krallık.
- Howard, M. (2020). *Van Gogh 500 görsel eşliğinde yaşamı ve eserleri*. (Ç. Savcı, M., Somersan, Ö.). İstanbul: Türkiye İş Bankası.
- IMOGA. (2022). <https://www.imoga.org/tr> sayfasından erişilmiştir.

- Institute of International Education Open Doors. (2022). <https://www.iie.org/Research-and-Insights/Open-Doors> sayfasından erişilmiştir.
- İmamalı, H. (2015). *Fransa ve Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İnce, B. (2008). *Ukiyo-e ve çağdaş sanata yansımaları*. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Jensen, J. (2012). *Printmaking through the Ages*. Utah Museum of Fine Arts, Lesson Plans for Educators.
- Kahraman, D. (2012). *Seramik yüzeyler üzerinde baskı tekniklerinin araştırılması ve uygulanması*. Sanatta Yeterlilik Tezi, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir.
- Kalaycı, N., Yıldırım, N. (2020). *Türkçe dersi öğretim programlarının karşılaştırmalı analizi ve değerlendirilmesi (2009-2017-2019)*. Trakya Üniversitesi Eğitim Dergisi, 10 (1), 238-262. DOI: 10.24315.
- Kalitina, N. (2019). *Claude Monet*. Parkstone International, ABD.
- Karaçoban, Z. (2018). *A.İ. Herzen Rusya Devlet Pedagoji Üniversitesi ile Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği lisans programlarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karakuyu, M. (2012). *Resim-iş eğitimi öğretmen adaylarının özgün baskıresim dersinde kullanılan yöntem ve tekniklere dair görüş ve önerilerinin mesleki açıdan değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi, kavramlar, ilkeler, teknikler*. Ankara: Nobel.
- Kılıç, S. (2007). *Japon baskıresim sanatına genel bakış ve soyut eğilimler*. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Kıran, H. (2008). *Tarihsel süreç içerisinde Japon baskı sanatına bir bakış*. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 1 (2), 147-158. DOI: 10.18603.
- Kıran, H. (2017). *Çağdaş baskıresim sanatına bir bakış*. Anadolu Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 10.

- Kırıçoğlu, O. T. (2015). *Sanat kültür yaratıcılık, görsel sanatlar ve kültür eğitimi – öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Klenke, K. (2016). *Qualitative research in the study of leadership*. Emerald Group.
- Koçak, G. (2002). *Ukiyo-e*. Anadolu Üniversitesi - Anadolu Sanat, (13). <https://earsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/handle/11421/1002> sayfasından erişilmiştir.
- Korean Council for University Education. (2022). <https://www.academyinfo.go.kr/popup/pubinfo1690/list.do?schId=0000212> sayfasından erişilmiştir.
- Körmükçü, H. A. (2009). *Ukiyo-e'den mangaya Japon pop sanatı*. Yüksek Lisans Tezi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Köse, O. (1992). *Ağaç baskı sanatı ve Alman ekspresyonizmindeki yorumu*. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Küçüköner, H. (2012). *Gravür sanatı tarihi ve modern uygulamalar*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Malkoç, E.G. (2018). *Ukiyo-e: yüzen dünya resimleri*. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Plastik Sanatlar ve Resim Yüksek Lisans Programı, İstanbul.
- Nas, E., Öneren Şendil, Ç., Sak, R. & Şahin Sak, İ. T. (2021). *Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi*. Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi, 4 (1), 227-256. DOI: 10.33400.
- Naver Encyclopedia. (2022). *Hongik University*. <https://terms.naver.com/entry.naver?cid=43142&docId=871041&categoryId=43142> sayfasından erişilmiştir.
- Nemlioğlu, M. (2021). *Özgün baskı ve linolyum*. İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi, 7 (13), 77-84.
- New Paltz State University. (2022). <https://www.newpaltz.edu>, <https://www.newpaltz.edu/about/history.html> sayfasından erişilmiştir.
- New Paltz State University. (2022). *Rankings*. <https://www.newpaltz.edu/admissions/rankings.html> sayfasından erişilmiştir.

- New Paltz State University. (2022). *Suny global*. <https://www.newpaltz.edu/gep/about-the-program/suny-global-center>, <https://www.suny.edu/studyabroad> sayfasından erişilmiştir.
- OCAD University. (2022). *Directory*. <https://www.ocadu.ca/directory> sayfasından erişilmiştir.
- OCAD University. (2022). <https://www.ocadu.ca>, <https://www.ocadu.ca/about/history> sayfasından erişilmiştir.
- Ozaki, Y. T. (2018). *Japon masalları*. (Çev. Sarıyer, S.). İstanbul: Karakarga.
- Özden, Y. (2005). *Öğrenme ve öğretme*. Ankara: Pegem.
- Paget, R. (2018). *Hokusai*. Taschen: Slovakiya. ISBN: 9783836563376.
- QS World University Rankings. (2022). <https://www.topuniversities.com/university-rankings> sayfasından erişilmiştir.
- Saracaloğlu, A. S. (2019). *Eğitimde program geliştirme ve değerlendirme*, A. S. Saracaloğlu, A. Küçükoğlu, *Öğretim ilke ve yöntemleri*, s.23-78, Ankara: Pegem.
- Stanley-Baker, J. (2000). *Japanese art*. Thames & Hudson: Londra, Birleşik Krallık.
- Şahin, H. (2015). *Japonizmin empresyonist sanat akımı üzerine etkileri*. İdil Dergisi, DOI: 10.7816.
- Şimşek, H., Yıldırım, A. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 6. baskı. Ankara: Seçkin.
- Şimşek H., Yıldırım, A. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 12. baskı, Ankara: Seçkin.
- Tansuğ, S. (2005). *Çağdaş Türk sanatı*. İstanbul: Remzi.
- Tekcan, S. S. (1997). *Özgün baskı*. Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi. C.3. İstanbul: Yem. 1413-1414.
- Tekdemir Dökeroğlu, Ö. (2018). *Hokusai ve sanatı üzerine görsel bir okuma*. Uluslararası Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Sanat, JIA JOURNAL (IJIA) Uluslararası Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Sanat Dergisi, 0-0.

- Tekgöz, M. (2017). *Almanya Baden-Württemberg eyaleti ilkokul eğitim programı ile Türkiye ilkokul eğitim programının karşılaştırmalı eğitim analizi*. Doktora Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- The Princeton Review. (2022). <https://www.princetonreview.com/college-rankings/ranking-methodology> sayfasından erişilmiştir.
- THE Rankings. (2022). <https://www.timeshighereducation.com> sayfasından erişilmiştir.
- The Wall Street Journal - Times Higher Education. (2022). <https://www.timeshighereducation.com/rankings/united-states/2022> sayfasından erişilmiştir.
- Turani, A. (2019). *Dünya sanat tarihi*. İstanbul: Remzi.
- Türkoğlu A., Yıldırım, C. (2018). *Karşılaştırmalı eğitim yansımaları: "on yıl sonra"*. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(1), 31-45.
- U.S. News & World Report. (2022). <https://www.usnews.com/best-colleges> sayfasından erişilmiştir.
- Universities Canada. (2022). <https://www.univcan.ca/universities/facts-and-stats/enrolment-by-university> sayfasından erişilmiştir.
- University Ranking by Academic Performance. (2022). <https://newtr.urapcenter.org> sayfasından erişilmiştir.
- Ünver, E. (2002). *Sanat eğitimi*. Ankara: Nobel.
- Vries, M. (2016). *Printing styles techniques of Japanese printmaking*. Nihon No Hanga: Japonya.
- Walker, G. A. (2005). *The woodcut artist's handbook techniques and tools for relief printmaking*. Firefly: ABD.
- Washington Monthly. (2021). <https://washingtonmonthly.com/2021/08/29/a-note-on-methodology-4-year-colleges-and-universities-12/> sayfasından erişilmiştir.
- White, L., M. (2002). *Printing as therapy frameworks for freedom*. Jessica Kingsley: Birleşik Krallık.
- Yiğit, Ö. (2016). *Ağaç baskı sanatında Ukiyo-e okulu ve Hasan Kıran*. Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Isparta.



GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..